

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 9 lipca 2024 r.
(OR. pl)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2024/0158(NLE)

11805/24
ADD 1

ECOFIN 813
UEM 223
FIN 644
CADREFIN 121

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	COM(2024) 284 final
Dotyczy:	ZAŁĄCZNIK do DECYZJI WYKONAWCZEJ RADY zmieniającej decyzję wykonawczą z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski

Delegacje otrzymują w załączeniu wymieniony powyżej załącznik do zmieniającej decyzji wykonawczej Rady.

ZAŁĄCZNIK

SEKCJA 1: REFORMY I INWESTYCJE W RAMACH PLANU ODBUDOWY I ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI

1. Opis reform i inwestycji

A. KOMPONENT A: ODPORNOŚĆ I KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARKI

Ten komponent polskiego planu odbudowy i zwiększania odporności przyczynia się do podjęcia szeregu wyzwań związanych z odpornością i konkurencyjnością polskiej gospodarki. Pierwsze nadrzędne wyzwanie ma związek z klimatem inwestycyjnym i otoczeniem działalności gospodarczej, które w ostatnich latach zmagają się z lukami regulacyjnymi, uciążliwymi wymogami i procedurami administracyjnymi oraz częstymi zmianami w kluczowych przepisach. Po drugie, Polska nadal musi zwiększać zdolności innowacyjne, aby zmodernizować swój model wzrostu, przechodząc z modelu opartego na konkurencyjności kosztowej na model oparty na zrównoważonym rozwoju i działalności o wyższej wartości dodanej. Łączne wydatki na badania i rozwój utrzymują się na niskim poziomie – 1,4 % PKB w porównaniu z 2,3 % w UE w 2020 r. Mimo że wydatki przedsiębiorstw na badania i rozwój wzrosły w ciągu ostatnich dziesięciu lat ponad czterokrotnie, pozostają one na poziomie poniżej średniej UE. Po trzecie, transformacja cyfrowa i inne przemiany gospodarcze wymagają starań, by lepiej dopasować umiejętności oraz modernizację kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy. Czwartym wyzwaniem jest fakt, że aktywność zawodowa kobiet, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób o niskich kwalifikacjach jest znacznie niższa niż w wielu innych państwach UE. Wynika to z kilku czynników, w tym z ograniczonego dostępu do opieki nad dziećmi i opieki długoterminowej, a także z niskiego ustawowego i rzeczywistego wieku przechodzenia na emeryturę. Ponadto elastyczność rynku pracy ograniczają specjalne systemy emerytalne i brak elastyczności uregulowań dotyczących czasu pracy. I wreszcie, wysoki pozostaje odsetek umów o pracę na czas określony, mimo tego, iż ulega on stałemu zmniejszeniu.

Głównym celem przedmiotowego komponentu jest pobudzenie inwestycji oraz zwiększenie wydajności, konkurencyjności i odporności polskiej gospodarki. W tym celu komponent jest ukierunkowany na: (i) zwiększenie stabilności i adekwatności ram budżetowych; (ii) ograniczenie regulacyjnego i administracyjnego obciążenia przedsiębiorstw i przedsiębiorców; (iii) wspieranie transformacji cyfrowej i ekologicznej oraz odporności kluczowych sektorów gospodarki, w tym sektora rolno-spożywczego; (iv) poprawę ekosystemu innowacji; (v) wspieranie dopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy i poprawę uczenia się przez całe życie; (vi) wzrost współczynnika aktywności zawodowej i podniesienie rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę; (vii) poprawę dostępu do opieki nad dziećmi i jej jakości, w szczególności w przypadku dzieci poniżej trzeciego roku życia oraz (viii) zwiększenie skuteczności publicznych służb zatrudnienia.

Komponent ten stanowi odpowiedź na następujące zalecenia krajowe skierowane do Polski w ramach europejskiego semestru w latach 2019 i 2020: zalecenia krajowe nr 3, 2019 i 4, 2020 dotyczące poprawy klimatu inwestycyjnego i otoczenia regulacyjnego, w szczególności poprzez zwiększenie roli konsultacji publicznych w procesie legislacyjnym; Komponent ten obejmuje ponadto następujące kwestie: zalecenia krajowe nr 1, 2019 i 1, 2020 dotyczące zwiększenia efektywności wydatków publicznych i systemu budżetowego oraz wspieraniażywienia gospodarczego za pomocą środków publicznych; zalecenie krajowe nr 2, 2019 dotyczące adekwatności przyszłych świadczeń

emerytalnych i stabilności systemu emerytalnego, w szczególności przez zastosowanie środków służących podwyższaniu rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę, oraz podjęcia działań w celu zwiększenia uczestnictwa w rynku pracy, w tym przez poprawę dostępu do opieki nad dziećmi i do opieki długoterminowej, oraz likwidacji utrzymujących się przeszkód dla bardziej trwałych form zatrudnienia, a także środków służących zwiększeniu dopasowania umiejętności do potrzeb rynku pracy i poprawy kształcenia przez całe życie; zalecenie krajowe nr 3, 2019 dotyczące wzmocnienia zdolności gospodarki do innowacji, w tym poprzez wspieranie instytucji badawczych i ich ściślejszej współpracy z przedsiębiorstwami.

Oczekuje się, że żaden ze środków w tym komponencie nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01).

A.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Podkomponent A1 – Ograniczenie wpływu COVID-19 na przedsiębiorstwa

A1.1 Reforma ram budżetowych

Nadrzędnym celem reformy jest zwiększenie przejrzystości i efektywności wydatków publicznych. Aby osiągnąć ten cel, reforma jest ukierunkowana na: (i) umożliwienie bardziej efektywnego zarządzania środkami publicznymi; (ii) zwiększenie rozliczalności w zakresie zarządzania środkami publicznymi; (iii) zwiększenie stabilności finansów publicznych i zapobieżenie nieuzasadnionemu wzrostowi wydatków.

Reforma polega na wdrożeniu dwóch środków legislacyjnych. Po pierwsze, ustawa o finansach publicznych zostanie zmieniona przez wdrożenie nowego systemu klasyfikacji, nowego modelu zarządzania budżetem oraz zdefiniowanych na nowo średniookresowych ram budżetowych. W wyniku tej zmiany ustanowiony zostanie nowy system budżetowy. Po drugie, ustawa o finansach publicznych zostanie zmieniona przez rozszerzenie zakresu stabilizującej reguły wydatkowej (SRW) na większą liczbę jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych, w szczególności fundusze celowe.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 marca 2025 r.

A1.2 Dalsze ograniczanie obciążenia regulacyjnego i administracyjnego

Nadrzędnym celem reformy jest ograniczenie obciążeń administracyjnych i regulacyjnych, z jakimi zmagają się przedsiębiorstwa w Polsce, a także wspieranie inwestycji prywatnych, zwłaszcza w MŚP. W tym celu reforma jest ukierunkowana na: (i) uproszczenie procedur administracyjnych i prawnych; (ii) zminimalizowanie wymogów prawnych dla przedsiębiorstw i przedsiębiorców; (iii) przyspieszenie procesu decyzyjnego.

Reforma składa się z jednego pakietu legislacyjnego. Tarczą prawną wprowadza się przepisy prawne, które: (i) sprawią, że procedury elektroniczne staną się dominującym kanałem rozwiązywania spraw związanych z procedurami administracyjnymi i prawnymi, w tym składanie oświadczeń przez operatorów turystycznych i przedsiębiorców do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego; (ii) uprością procedury administracyjne, w szczególności związane z zawodami marynarza oraz handlem napojami alkoholowymi; (iii) przyczynią się do ograniczania stosowania procedury dwuinstancyjnej w co najmniej dziesięciu procedurach związanych w szczególności z zasobami geologicznymi; (iv) ograniczą liczbę dokumentów i formalności wymaganych w procedurach administracyjnych, np. w procesach związanych z planowaniem przestrzennym i procesach budowlanych oraz (v) przedłużą terminy w przypadku niektórych procedur administracyjnych, na przykład rejestracji samochodu kupionego w innym państwie członkowskim.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2023 r.

A1.2.1 Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności

Nadrzędnym celem tej inwestycji jest wsparcie odporności MŚP i mikroprzedsiębiorstw w sektorach najbardziej dotkniętych pandemią COVID-19 w Polsce, mianowicie w sektorach HoReCa, turystyki i kultury. W tym celu inwestycje są ukierunkowane na zachęcanie do zwiększania skali i dywersyfikacji działalności prowadzonej przez MŚP i mikroprzedsiębiorstwa w tych sektorach.

Inwestycja obejmuje wdrożenie następujących trzech rodzajów działań:

- inwestycji w projektowanie i produkcję swoich towarów i usług, takich jak: (i) zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do wyprowadzenia na rynek nowych produktów/usług; (ii) prace budowlane, w tym budowa nowych linii produkcyjnych; (iii) inwestycje związane z zieloną transformacją, w szczególności zachęcające do zapobiegania powstawaniu odpadów na etapie projektowania, recyklingu/ponownego wykorzystania odpadów oraz wdrożenia rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych;
- usług doradczych w zakresie realizacji projektów;
- podnoszenia/zmiany kwalifikacji pracowników dzięki zapewnieniu szkoleń w zakresie nowych rozwiązań informatycznych, nowych technologii, analizy potrzeb klienta, zarządzania informacjami/danymi, a także zarządzania ryzykiem.

Działanie to zapewni zrównoważoną realizację wszystkich opisanych rodzajów projektów, z uwzględnieniem zarówno szczególnych potrzeb beneficjentów, jak i celów rozporządzenia w sprawie RRF.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

A1.3 Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego

Nadrzędnym celem reformy jest stworzenie stabilnego i przewidywalnego klimatu inwestycyjnego dla sektora budowlanego, a także przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy na tereny podmiejskie, zwłaszcza największych miast. W tym celu reforma jest ukierunkowana na (i) usprawnienie istniejących przepisów i poprawę ram prawnych zagospodarowania przestrzennego na szczeblu gminnym; (ii) ustanowienie przejrzystych i jasnych zasad zagospodarowania terenu na szczeblu gminnym, w szczególności przez zapewnienie dostępu do czytelnych, cyfrowych

i rzetelnych informacji na temat zagospodarowania terenu w gminach; (iii) zwiększenie udziału zainteresowanych stron i partnerów społecznych w opracowywaniu planów ogólnych gmin.

Reforma polega na przyjęciu nowej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W ustawie: (i) wprowadza się wymóg opracowania i przyjęcia przez wszystkie gminy ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego przekształcanych w akty prawa miejscowego, określających ogólne zasady zabudowy na obszarze gminy; (ii) wprowadza się wymóg zobowiązujący inwestorów do realizacji dodatkowych przedsięwzięć na rzecz gminy przy realizacji nowych projektów zabudowy w celu m.in. ograniczenia rozwoju zabudowy mieszkaniowej bez wystarczającego wyposażenia w usługi; (iii) określa się proces, w ramach którego zainteresowane strony mogą uczestniczyć w opracowywaniu strategii i planów ogólnych w gminach.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 marca 2023 r.

A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego

Inwestycja ma wesprzeć wdrożenie nowej reformy planowania przestrzennego określonej w reformie A.1.3 komponentu A. Inwestycja ma wesprzeć gminy w przygotowaniu ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym celem jest, aby 80 % gmin w Polsce przyjęło nowe ogólne plany zagospodarowania przestrzennego. Inwestycja obejmuje trzy rodzaje działań: (i) zapewnienie wsparcia technicznego przy przygotowywaniu ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego; (ii) zapewnienie gminom materiałów edukacyjnych (takich jak seminaria internetowe i podręczniki); (iii) zapewnienie ukierunkowanych szkoleń dla planistów zaangażowanych w opracowywanie planów ogólnych w gminach w celu przeszkolenia co najmniej 1 700 pracowników.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

A1.4 Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/konsumentów w sektorze rolnym

Nadrzędnym celem reformy jest wzmocnienie pozycji konsumentów i producentów w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych, tak aby zwiększyć inwestycje i odporność wszystkich podmiotów w sektorze rolno-spożywczym, w szczególności MŚP i drobnych producentów. Aby osiągnąć ten cel, reforma jest ukierunkowana na: (i) utworzenie zbioru zasad i dobrych praktyk w zakresie relacji pionowych w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych; (ii) poprawę systemu egzekwowania umów w sektorze rolno-spożywczym, aby zapobiec nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej oraz (iii) zwiększenie przejrzystości rynku.

Reforma obejmuje nową ustawę o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w sektorze rolno-spożywczym, która ma szerszy zakres niż dyrektywa 2019/633 w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych. Reforma:

- i. oprócz wykazu nieuczciwych praktyk handlowych określonych w dyrektywie 2019/633 wprowadzi otwartą definicję nieuczciwych praktyk handlowych. W szczególności Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) uznaje takie dodatkowe praktyki handlowe za nieuczciwe, jeżeli (i) są one niezgodne z wymogami dobrych praktyk handlowych (ii) i w istotny sposób zakłócają lub mogą zakłócić interesy pozostałych stron umowy;
- ii. reforma chroni wszystkie podmioty handlowe, w tym nabywców produktów rolnych i spożywczych.

Reforma obejmuje również sporządzenie przeglądu śródkresowego nowej ustawy, który zawiera ocenę stopnia osiągnięcia celów oraz określa możliwości działania w przypadku wystąpienia problemów na etapie wdrażania.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2025 r.

A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu

Nadrzędnym celem tej inwestycji jest zwiększenie konkurencyjności i odporności sektora rolno-spożywczego i sektora gospodarki rybnej w Polsce. W tym celu inwestycja jest ukierunkowana na (i) wspieranie transformacji zielonej i cyfrowej w sektorze rolno-spożywczym i sektorze gospodarki rybnej; (ii) skrócenie i budowanie odporności łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz produktów rybołówstwa i akwakultury, w szczególności przez wspieranie lokalnych MŚP, drobnych producentów i rybaków; (iii) unikanie marnotrawienia żywności oraz usuwanie białych plam i barier technicznych związanych z redystrybucją żywności.

Inwestycja obejmuje następujące inicjatywy:

- budowę i modernizację lokalnych centrów magazynowania i dystrybucji, rynków hurtowych, lokalnych rynków żywności i spółdzielni, w tym modernizację logistyki i infrastruktury ICT;
- wsparcie dla MŚP i mikroprzedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem rolno-spożywczym, w tym w sektorze rybołówstwa i akwakultury, które to wsparcie obejmuje zakup maszyn i wyposażenia, w tym środków transportu, a także rozbudowę i modernizację infrastruktury zakładów;

- wsparcie dla rolników i rybaków w zakresie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych i spożywczych, w tym budowę i modernizację infrastruktury oraz zakup nowych maszyn i urządzeń do przetwarzania, transportu i przechowywania produktów. Wsparcie obejmuje również organizację sprzedaży produktów rolno-spożywczych przez internet oraz organizację dostaw;
- wsparcie dla organizacji charytatywnych w sektorze rolno-spożywczym na modernizację budynków, infrastruktury i wyposażenia, w tym środków transportu. Wsparcie obejmuje rozwój systemów informatycznych i aplikacji cyfrowych;
- wsparcie dla producentów rolnych w celu wdrożenia rozwiązań w zakresie rolnictwa 4.0. Obejmuje to zakup czujników, tabletów i sprzętu cyfrowego, a także zakup i utrzymanie rozwiązań cyfrowych, takich jak aplikacje i oprogramowanie;
- wsparcie dla producentów rolnych i producentów z sektora rybołówstwa i akwakultury związane z zieloną transformacją. Obejmuje to renowację infrastruktury producentów, w tym wymianę dachów zawierających materiały szkodliwe dla zdrowia lub środowiska, termomodernizację budynków, wymianę instalacji elektrycznych i wentylacyjnych na energooszczędne, a także wymianę słupów nośnych impregnowanych kreozotem na plantacjach chmielu.
- Wsparcie dla jednostek doradztwa rolniczego i szkół rolniczych w zakresie unowocześnienia bazy dydaktycznej i demonstracyjnej na potrzeby edukacji w zakresie rolnictwa 4.0.

Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01).

Środek ten ma zapewnić, aby:

- nabywane samochody ciężarowe i inne pojazdy ciężkie były wyłącznie zeroemisyjnymi¹, niskoemisyjnymi² lub LNG/CNG ciężarówkami napędzanymi biogazem/biometanem. Pojazdy specjalnego przeznaczenia podlegają tym samym zasadom, które przedstawiono powyżej. W przypadku pojazdów wykorzystujących biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy muszą być spełnione następujące warunki: (i) spełnienie kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczeń emisji gazów cieplarnianych określonych w art. 29–31 oraz zgodność z przepisami dotyczącymi biopaliw bazujących na roślinach spożywczych i pastewnych określonymi w art. 26 dyrektywy w sprawie energii odnawialnej (*dyrektywa 2018/2001/UE*) oraz w powiązanych aktach wykonawczych i delegowanych oraz (ii) zapewnienie, aby w pojazdach zakupionych w ramach programu wspieranego z RRF stosowano wyłącznie biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy zgodne z dyrektywą w sprawie energii odnawialnej oraz (iii) uzupełnienie o „środki wspierające”, które potwierdzają, że udział biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy w krajowym koszyku z czasem wzrośnie.

¹ Zgodnie z definicją w art. 3 pkt 11 rozporządzenia 2019/1242: pojazd nieposiadający silnika spalinowego lub posiadający silnik spalinowy, z którego emisje nie przekraczają 1 g CO₂/km.

² Zgodnie z definicją w art. 3 pkt 12 rozporządzenia (UE) 2019/1242: o poziomie emisji CO₂ wynoszącym mniej niż połowa wartości emisji odniesienia CO₂ dla wszystkich pojazdów w podgrupie pojazdów; wartości referencyjne różnią się w zależności od rodzaju ciężarówki.

- Wszystkie renowacje budynków muszą być przeprowadzane zgodnie z dyrektywą w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (*dyrektywa 2018/844/UE*).
- Zakłady produkujące energię z biogazu spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych określone w art. 29–31 oraz są zgodne z przepisami dotyczącymi biopaliw bazujących na roślinach spożywczych i pastewnych określonymi w art. 26 dyrektywy w sprawie energii odnawialnej (*dyrektywa 2018/2001/UE*) oraz w powiązanych aktach wykonawczych i delegowanych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Podkomponent A2 – Rozwój narodowego systemu innowacji: wzmocnienie koordynacji, stymulowanie potencjału innowacyjnego oraz współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami i organizacjami badawczymi, w tym w zakresie technologii środowiskowych

A2.1 Przyspieszenie procesów robotyzacji i cyfryzacji i innowacji

Reforma ma na celu wzmocnienie popytu na wiedzę i innowacje oraz ich efektywnego wdrażanie w przedsiębiorstwach, w sektorze gospodarki cyfrowej.

Reforma obejmuje wbudowanie w system podatkowy preferencji dla przedsiębiorstw przeprowadzających proces cyfryzacji poprzez inwestycje w robotyzację i transformację cyfrową. Ulga podatkowa ma formę odliczenia od podatku dodatkowych kosztów w celu wspierania zakupu robotów przemysłowych.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

A2.1.1 Inwestycje wspierające robotyzację i cyfryzację w przedsiębiorstwach

Celem tej inwestycji będzie wsparcie projektów obejmujących wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań nakierowanych na transformację cyfrową.

Inwestycja obejmie cyfryzację procesów biznesowych, wspieranie transformacji w kierunku przemysłu 4.0 ze szczególnym uwzględnieniem robotyzacji i technologii operacyjnych. W ramach inwestycji wspierane będzie wykorzystanie technologii chmurowych oraz sztucznej inteligencji w integracji procesów produkcyjnych i biznesowych oraz zarządzaniu nimi; wdrażanie inteligentnych linii produkcyjnych, budowę inteligentnych fabryk; wdrożenie nowoczesnych technologii cyfrowych, które wspierają transformację w kierunku redukcji emisji środowiskowych (w szczególności gazów cieplarnianych) oraz redukcji wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenia oddziaływania środowiskowego procesów produkcyjnych i biznesowych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

A2.2 Stworzenie warunków do przejścia na model gospodarki o obiegu zamkniętym

Celem reformy jest stworzenie odpowiednich ram prawnych dla funkcjonowania obrotu surowcami wtórnymi. Reforma wprowadzi rozporządzenia o zniesieniu statusu odpadów odnoszące się do kluczowych odpadów przemysłowych (o największym potencjale gospodarczym) oraz wdrożenie definicji surowca wtórnego, co ułatwiłoby obrót i wykorzystanie odpadów jako surowców wtórnych.

Reforma obejmuje ramy rozwoju rynku surowców wtórnych w celu ułatwienia gospodarowania tymi surowcami, czego skutkiem będzie ograniczenie eksploatacji złóż surowców naturalnych, dzięki zastąpieniu naturalnych surowców i produktów. Reforma doprowadzi do ograniczenia magazynowania odpadów na hałdach.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2024 r.

A2.2.1 Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym

Celem tej inwestycji będzie wsparcie wykorzystania surowców wtórnych, w tym przez finansowanie m.in. infrastruktury badawczo-rozwojowej, na potrzeby opracowania technologii w zakresie wykorzystania odpadów jako surowców wtórnych z myślą o stworzeniu bardziej wydajnej gospodarki.

Inwestycja składać się będzie z dwóch działań. W ramach pierwszego działania wspierane będą projekty przyznane MŚP w celu opracowania i wdrożenia technologii ekologicznych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym, których efektem będzie lepsza gospodarka materiałowa, zwiększenie efektywności energetycznej oraz zmiana filozofii przedsiębiorstw w kierunku zerowej ilości odpadów.

Realizacja działania zostanie zakończona do dnia 31 marca 2025 r.

W ramach drugiego działania finansowane będą projekty wspierające rozwój technologii przyczyniających się do tworzenia rynku surowców wtórnych.

Realizacja działania zostanie zakończona do dnia 30 września 2025 r.

Wybór beneficjentów będzie dokonywany na podstawie określonych kryteriów kwalifikacji, zgodnie z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości. Projekty dotyczą opracowania i wdrożenia rozwiązań w zakresie zielonego sektora, które mają w założeniu skutkować wzrostem efektywności energetycznej w procesach produkcyjnych lub zmniejszać ilość odpadów pochodzących z procesów produkcyjnych i operacyjnych bądź umożliwić ponowne wykorzystanie lub recykling odpadów lub redukować emisje gazów cieplarnianych z procesów produkcyjnych i operacyjnych. Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla³; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności⁴; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami⁵ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów⁶ oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu.

³ Z wyjątkiem projektów w ramach tego działania dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01).

⁴ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

⁵ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

⁶ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

A2.3 Zapewnienie instytucjonalnych i prawnych podstaw rozwoju bezzałogowych statków powietrznych

Celem reformy jest utworzenie podmiotu wspierającego testowanie i wdrażanie nowych rozwiązań opartych na bezzałogowych statkach powietrznych, w szczególności w obszarach zurbanizowanych.

W ramach reformy przyznane zostanie Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej prawo do posiadania kapitału własnego w spółkach handlowych oraz upoważnia się Agencję lub jej spółki zależne do prowadzenia projektów pilotażowych wspierających wdrażanie modeli biznesowych i usług w zakresie bezzałogowych statków powietrznych. Polska Agencja Żeglugi Powietrznej będzie również działać jako instytucja zapewniająca specjalistyczne usługi związane z bezzałogowymi statkami powietrznymi w ramach planowanej sieci centrów kompetencji.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2023 r.

A2.3.1 Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcie wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem pojazdów bezzałogowych, jako Ekosystem Innowacji

Celem tej inwestycji jest ustanowienie zintegrowanego systemu centrów kompetencji oraz infrastruktury dla bezzałogowych statków powietrznych.

Inwestycja obejmie budowę lokalnych centrów wyposażonych w infrastrukturę na potrzeby bezzałogowych statków powietrznych. Lokalne centra lub infrastruktura lokalna powstaną w dziesięciu lokalizacjach. Usługa opracowana w pierwszym centrum kompetencji (kamień milowy A36G) będzie stanowiła podstawę zadań wykonywanych przez pozostałe dziewięć centrów kompetencji w ramach kamieni milowych A34G i A35G. Kluczowymi elementami projektu objętego wsparciem będą: infrastruktura naziemna, lokalne centra zarządzania danymi i ruchem wraz z wdrożonymi usługami cyfrowymi i procedurami.

Drugi element inwestycji obejmuje wdrożenie usług na potrzeby bezzałogowych statków powietrznych, aby zapewnić możliwość wykonywania zaawansowanych lotów bezzałogowymi statkami powietrznymi na skalę masową na obszarach przydzielonych poszczególnym centrom kompetencji.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

A2.4 Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem

Reforma obejmuje dwa działania. W następstwie pierwszego działania uczelnie i instytuty badawcze będą mogły stać się udziałowcami w przedsiębiorstwach. Ma to na celu doprowadzenie do większej interdyscyplinarności i elastyczności transferu technologii.

Pierwsze działanie w ramach tej reformy obejmuje rozszerzenie kategorii podmiotów, z którymi uniwersytety będą mogły tworzyć spółki celowe. Będą to instytuty badawcze, instytuty Polskiej Akademii Nauk oraz instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz. Reforma umożliwi utworzenie spółek celowych ukierunkowanych konkretnie na komercjalizację wyników działań w zakresie badań i rozwoju.

Realizacja reformy miała zostać zakończona do dnia 31 marca 2022 r.

W ramach drugiego działania przewidzianego w tej reformie ustanowi się – na potrzeby instytutów badawczych i jednostek podległych pod nadzorem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – zasady

korzystania z laboratoriów, infrastruktury badawczej i transferu wiedzy w ramach współpracy między nauką a światem nauki i biznesu. Zasady przyznawania pomocy będą zgodne z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości.

Realizacja reformy miała zostać zakończona do dnia 31 marca 2022 r.

A2.4.1 Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego

Celem tej inwestycji jest zapewnienie ściślejszej współpracy między instytucjami zajmującymi się badaniami naukowymi i innowacjami, a także między instytucjami naukowymi a sektorem przedsiębiorstw. Przyczyni się ona do wzrostu wysokiej jakości wyników prac badawczo-rozwojowych o dużym potencjale komercjalizacyjnym.

Inwestycja ta będzie polegała na finansowaniu infrastruktury badawczej w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, Polskiej Mapy Infrastruktury Badawczej oraz w instytutach rolno-spożywczych i jednostkach podległych pod nadzorem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla⁷; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności⁸; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami⁹ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów¹⁰ oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Podkomponent A3 – Edukacja dla nowoczesnej gospodarki

⁷ Z wyjątkiem projektów w ramach tego działania dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01).

⁸ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

⁹ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

¹⁰ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

A3.1 Siła robocza dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy w związku z wdrażaniem nowych technologii w gospodarce oraz transformacją zieloną i cyfrową

Głównym celem reformy jest przygotowanie siły roboczej na potrzeby nowoczesnej gospodarki oraz lepsze dopasowanie umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy w związku z wdrażaniem nowych technologii w gospodarce oraz transformacją zieloną i cyfrową.

Reforma ta ma na celu utworzenie branżowych centrów umiejętności oraz zmianę odpowiednich przepisów, aby zapewnić usługi ukierunkowanego podnoszenia i zmiany kwalifikacji. Celem reformy jest również propagowanie współpracy pracodawców z organizatorami kształcenia zawodowego, która przyczyni się do rozpowszechniania innowacyjnych rozwiązań i wspierania innowacji w obszarze szkolenia zawodowego. Uwzględniona zostanie również kwestia integracji osób z niepełnosprawnościami. W związku z tym centra umiejętności uzupełniają istniejącą ofertę kształcenia i szkolenia zawodowego na poziomie średnim i wyższym oraz ofertę uczenia się przez całe życie.

Reforma obejmuje zmianę ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy – Karta nauczyciela. Proces ten poprzedzi przegląd realizowany w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi, władzami regionalnymi, sektorami i innymi zainteresowanymi stronami. W zmianie ustawy – Prawo oświatowe uwzględnia się plan rozwoju sieci centrów umiejętności, wskazuje miejsce i rolę centrów umiejętności w systemie kształcenia i szkolenia, określa warunki zatrudniania personelu w centrach umiejętności, ustanawia się przepisy dotyczące przeglądów cyklicznych w celu zapewnienia nadzoru nad zarządzaniem tymi centrami i nad ich trwałością po 2026 r.; dzięki dostosowanym do potrzeb przepisom dotyczącym zarządzania centrami umiejętności dostosuje się też istniejący system zarządzania, obejmujący pracodawców (w tym przedstawicieli MŚP), partnerów społecznych i inne odpowiednie zainteresowane strony, w tym samorządy terytorialne i lokalne. Zmiana będzie też obejmować dokonanie ustaleń dotyczących finansowania (w tym po ustaniu wsparcia ze strony UE), ustalenie warunków szkoleń, ustanowienie przepisów dotyczących poradnictwa zawodowego i programów nauczania, a także doprecyzowanie rodzajów oferowanych szkoleń, grup docelowych, rodzajów kwalifikacji i norm, mechanizmów zapewniania i weryfikacji jakości oraz sposobu powiązania sektorów z centrami umiejętności. W ramach zmiany ustawy – Karta nauczyciela przewidziano zapewnienie obecnym nauczycielom kształcenia zawodowego przez centra umiejętności możliwości ustawicznego szkolenia zawodowego.

Celem reformy jest również dostosowanie koordynacji kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i uczenia się przez całe życie w regionach w celu wypracowania trwałych i skutecznych metod współpracy i interakcji między różnymi zainteresowanymi stronami w dziedzinie rozwoju umiejętności, które to strony wchodzi w skład różnych struktur zarządzania (takie jak instytucje oświatowe, instytucje rynku pracy, przedsiębiorstwa i organizacje pracodawców oraz samorządy terytorialne).

Cel ten zostanie osiągnięty w drodze wprowadzenia w życie zmian w szeregu aktów ustawodawczych, po przeprowadzeniu procesu przeglądu istniejących mechanizmów koordynacji i w ścisłej współpracy z samorządami lokalnymi i terytorialnymi. Reforma przewiduje określenie praw i obowiązków regionów w zakresie koordynacji polityki w dziedzinie umiejętności oraz wzbogacania oferty instytucji uczenia się przez całe życie w oparciu o zoperacjonalizowane programy wdrażania (krajowych) Zintegrowanych Strategii Umiejętności 2030 na szczeblu regionalnym. Zmiany te obejmują prawne ustanowienie Wojewódzkich Zespołów Koordynacji (po jednym w każdym województwie) koordynujących politykę w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie; strukturę zarządzania

uwzględniając obowiązki regionów i partnerów społecznych; obowiązek przyjęcia zoperacjonalizowanych programów wdrażania krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na szczeblu regionalnym (po jednym w każdym województwie) oraz aktualizacji programu co pięć lat, a także zapewnienia dostosowania oferty edukacyjnej do rozpoznanych potrzeb w zakresie umiejętności. Zmiany obejmują wprowadzenie przepisów dotyczących funkcjonowania biura koordynacji (zapewniającego usługi na rzecz Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji) oraz planu wdrażania dotyczącego monitorowania i ewaluacji.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 marca 2025 r.

A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie

Celem inwestycji powiązanych z reformą A3.1 będzie faktyczne utworzenie i zapewnienie pełnego funkcjonowania sieci branżowych centrów umiejętności w celu wsparcia rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie. Obejmuje to utworzenie centrów umiejętności oraz zapewnienie kursów i programów szkolenia zawodowego, w tym dla dorosłych, studentów, osób młodych, nauczycieli zajmujących się kształceniem i szkoleniem zawodowym oraz pracowników. Inwestycja nie obejmuje zakupu gruntów.

W kontekście zapewniania programów podnoszenia i zmiany kwalifikacji oraz programów szkoleń w centrach umiejętności, w tym certyfikatów potwierdzających efekty uczenia się, we wszystkich centrach szkolenie odbędzie 24 000 osób uczących się. Co najmniej 60 % spośród tych osób uczących się będą stanowić osoby dorosłe (co najmniej 25 lat – nie uwzględniając nauczycieli zajmujących się kształceniem i szkoleniem zawodowym); co najmniej 20 % osób uczących się będą stanowić osoby młode (14–24 lat); co najmniej 10 % osób uczących się będą stanowić obecni nauczyciele zajmujący się kształceniem i szkoleniem zawodowym, którzy uczestniczą w szkoleniu w pierwszych dwóch latach działania centrów umiejętności (po zmianie ustawy – Karta nauczyciela). Ponadto każdy program podnoszenia kwalifikacji musi obejmować co najmniej wymiar cyfrowy i ekologiczny w oparciu o najlepszą dostępną wiedzę i dane naukowe. W działanie centrów umiejętności zaangażowanych zostanie co najmniej 90 organizacji sektorowych (którym zapewnione zostaną szkolenia).

W ramach inwestycji ustanowionych zostanie również co najmniej 14 funkcjonujących Wojewódzkich Zespołów Koordynacji, przy czym celem ogólnym jest powołanie 16 Wojewódzkich Zespołów Koordynacji (po jednym w każdym województwie). Te zespoły będą koordynować politykę w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie. Inwestycja obejmuje wsparcie i rozwój mechanizmów koordynacji na szczeblu centralnym i regionalnym, a także wsparcie działań zespołów regionalnych związanych z wykonywaniem ich zadań.

Co więcej, mając na uwadze cel ogólny opracowania 16 zoperacjonalizowanych programów wdrażania na poziomie regionalnym (po jednym w każdym województwie), Wojewódzkie Zespoły Koordynacji opracują co najmniej 14 zoperacjonalizowanych programów wdrażania w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie. Będą to programy wdrażania krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na szczeblu regionalnym.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Podkomponent A 4 – Zwiększenie dopasowania strukturalnego, efektywności i odporności kryzysowej rynku pracy

A4.1 Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy

Nadrzędnym celem reformy jest wzrost współczynnika aktywności zawodowej, co pozwoli przyczynić się do wyższej wydajności, odporności kryzysowej oraz globalnej konkurencyjności polskiej gospodarki. Kolejnym celem jest zwiększenie elastyczności i bezpieczeństwa polskiego rynku pracy. Aby osiągnąć ten cel, reforma jest ukierunkowana na: (i) zmianę sposobu funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia oraz wzmocnienie aktywnej polityki rynku pracy; (ii) ułatwienie procesu zatrudniania pracowników będących cudzoziemcami; (iii) ułatwienie procedur naboru przez wdrożenie nowych przepisów dotyczących umów zawieranych drogą elektroniczną oraz (iv) zbadanie sposobów zwiększenia stopnia wykorzystywania porozumień zbiorowych i jednolitej umowy o pracę.

Reforma polega na wejściu w życie nowych ustaw o publicznych służbach zatrudnienia, o zatrudnianiu obywateli państw trzecich oraz o zawieraniu niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny. Ponadto reforma obejmuje przyjęcie nowych norm i ram wykonania w zakresie funkcjonowania i koordynacji publicznych służb zatrudnienia. Przeprowadzone zostaną proces konsultacji z partnerami społecznymi na temat potencjału porozumień zbiorowych oraz kompleksowe badanie dotyczące potencjalnego znaczenia jednolitej umowy o pracę. Odnosne priorytety w zakresie reform określone w konsultacjach i w badaniu zostaną wdrożone przez wejście w życie zmian w odpowiednich ustawach.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2024 r.

A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy

Nadrzędnym celem tej inwestycji jest zwiększenie zdolności publicznych służb zatrudnienia do wspierania funkcjonowania rynku pracy. Aby osiągnąć ten cel, inwestycja jest ukierunkowana na cyfryzację usług i narzędzi wykorzystywanych przez publiczne służby zatrudnienia, na szkolenie pracowników publicznych służb zatrudnienia, a także przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej nowych usług oferowanych przez publiczne służby zatrudnienia, również wśród osób, które w przeszłości skorzystały z ich wsparcia po raz pierwszy.

Inwestycje obejmują (i) cyfryzację procesów prowadzonych przez publiczne służby zatrudnienia i (ii) kursy szkoleniowe dla pracowników publicznych służb zatrudnienia.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech

Nadrzędnym celem reformy jest ułatwienie dostępu do placówek opieki nad dziećmi do lat trzech oraz zapewnienie wysokich standardów edukacyjnych i jakościowych usług opieki nad dziećmi. W tym celu reforma jest ukierunkowana na (i) usprawnienie zarządzania środkami krajowymi i zewnętrznymi przeznaczonymi na tworzenie i funkcjonowanie placówek opieki nad dziećmi; (ii) wdrożenie stabilnego, długoterminowego finansowania ze środków krajowych usług opieki nad dziećmi do lat trzech; a także (iii) wdrożenie zestawu minimalnych wiążących standardów edukacyjnych i jakościowych dla placówek opieki nad dziećmi.

Reforma polega na przyjęciu zmian ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech oraz na opracowaniu specjalnego wieloletniego programu dotyczącego tworzenia i funkcjonowania

placówek opieki nad dziećmi. Zmiana polega m.in. na połączeniu zarządzania trzema odrębnymi źródłami finansowania procesu tworzenia oraz funkcjonowania placówek opieki nad dziećmi: finansowania krajowego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Reforma polega również na opracowaniu odpowiedniego programu i zapewnieniu wystarczających środków na wprowadzenie stabilnego, długoterminowego finansowania usług opieki nad dziećmi do lat trzech ze środków krajowych. Reforma polega również na przeprowadzeniu strategicznego przeglądu obowiązujących standardów opieki i edukacji dla dzieci do lat trzech, opracowaniu odpowiednich wytycznych edukacyjnych i wsparcia dla placówek opieki nad dziećmi oraz wprowadzeniu na podstawie tego przeglądu odpowiednich zmian prawnych w celu ustanowienia zestawu wiążących minimalnych standardów edukacyjnych i jakościowych dla placówek opieki nad dziećmi, aby wspierać wysoką jakość i opiekę od najmłodszych lat.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2024 r.

A4.2.1 Wsparcie placówek opieki nad dziećmi w wieku do trzech lat (żłobki, kluby dziecięce) w ramach programu MALUCH+

Nadrzędnym celem tej inwestycji jest zwiększenie dostępności placówek opieki nad dziećmi w wieku do trzech lat w drodze dotowania kosztów budowy placówek opieki nad dziećmi oraz utworzenie systemu zarządzania finansowaniem placówek opieki nad dziećmi w wieku do trzech lat. W związku z tym inwestycja jest ukierunkowana na (i) wdrożenie systemu informatycznego na potrzeby zarządzania finansowaniem i tworzeniem placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech oraz (ii) utworzenie nowych miejsc w placówkach opieki nad dziećmi (żłobki, kluby dziecięce) dla dzieci w wieku do lat trzech.

Inwestycja przewiduje opracowanie i wdrożenie systemu informatycznego na potrzeby zarządzania finansowaniem i tworzeniem placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech. System łączy różne źródła finansowania opieki nad dziećmi (fundusze europejskie, finansowanie krajowe z budżetu centralnego, finansowanie samorządów terytorialnych).

Inwestycja obejmuje również utworzenie 47 500 nowych miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych poprzez budowę nowych placówek i remonty (renowacje i adaptacje) istniejących placówek. Wyjątkowo w razie konieczności inwestycja może obejmować zakup nieruchomości i infrastruktury (zakup gruntu lub lokali).

Będzie przestrzegane wyraźne rozgraniczenie między finansowaniem w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności a innymi rodzajami finansowania europejskiego. Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

A4.3 Wdrożenie ram prawnych dla rozwoju ekonomii społecznej

Nadrzędnym celem reformy jest zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych. W tym celu reforma jest ukierunkowana na określenie w przepisach ram funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.

Reforma polega na przyjęciu ustawy o ekonomii społecznej. W ustawie określa się podstawowe przepisy związane z tym sektorem, w tym w szczególności zasady funkcjonowania i wspierania przedsiębiorstw społecznych, nowe formy współpracy między podmiotami ekonomii społecznej a władzami lokalnymi w zakresie realizacji usług społecznych, a także zasady koordynacji polityki w dziedzinie rozwoju ekonomii społecznej.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

A4.3.1 Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiające w szczególności rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych, podniesienie jakości reintegracji w podmiotach ekonomii społecznej

Nadrzędnym celem przedmiotowej inwestycji jest maksymalizacja oddziaływania podmiotów ekonomii społecznej pod względem reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych. W tym celu inwestycja jest ukierunkowana na udzielanie podmiotom pomocy w uzyskaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz w utrzymaniu miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej.

Zakres inwestycji obejmuje opracowanie i realizację programów, w ramach których przyznawane będą dotacje kwalifikującym się podmiotom. Cele umożliwiające pomiar stopnia realizacji inwestycji to: (i) nadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego 1 400 podmiotom oraz (ii) zapewnienie wsparcia finansowego co najmniej 1 000 nowo utworzonym podmiotom społecznym.

Wybór beneficjentów będzie dokonywany na podstawie określonych kryteriów kwalifikacji, które są zgodne z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

A4.4 Uelastycznienie form zatrudnienia i wprowadzenie pracy zdalnej

Nadrzędnym celem reformy jest ułatwienie godzenia obowiązków rodzinnych i zawodowych oraz zapewnienie pomocy osobom z grup o niższych współczynnikach aktywności zawodowej w znalezieniu stałego zatrudnienia. W tym celu w kodeksie pracy uwzględni się pracę zdalną i elastyczne formy organizacji czasu pracy.

Reforma polega na przyjęciu zmian w kodeksie pracy. Zmiany mają umożliwić pracę zdalną w dowolnym czasie, a nie tylko w nadzwyczajnych okolicznościach, oraz pozwolić na stosowanie elastycznych form organizacji czasu pracy. W ramach zmiany określa się również szereg uzgodnień operacyjnych dotyczących pracy zdalnej i elastycznej, w tym: (i) możliwość pracy zdalnej poza miejscem zatrudnienia w oparciu o uzgodnienia między pracownikiem i pracodawcą; (ii) określenie przepisów dotyczących narzędzi pracy, jakie ma zapewnić pracodawca, oraz (iii) opracowanie ram dotyczących zasad bezpieczeństwa i higieny pracy mających zastosowanie do pracy zdalnej.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 września 2022 r.

A4.5 Przedłużanie kariery zawodowej i promowanie pracy po przekroczeniu ustawowego wieku emerytalnego

Nadrzędnym celem reformy jest zwiększenie zdolności i motywacji pracowników do pozostawiania na rynku pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego. W tym celu wprowadza się zachętę podatkową dla osób, które osiągnęły ustawowy wiek emerytalny, ale zdecydowały się nie przechodzić na emeryturę i w dalszym ciągu pracują. W ciągu dwóch lat od wprowadzenia zachęty podatkowej opublikowane zostanie sprawozdanie oceniające jej wpływ na rzeczywisty wiek przejścia na emeryturę.

Reforma polega na przyjęciu zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz na ocenie tego działania. W ramach zmiany od 2023 r. obniża się podatek dochodowy od osób fizycznych w przypadku osób, które osiągnęły ustawowy wiek emerytalny, ale nie chcą przejść na emeryturę i w dalszym ciągu pracują. Pracownicy objęci zakresem pierwszego progu podatku dochodowego (85 528 PLN w 2021 r.) i zarabiający nie więcej niż przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce publicznej w Polsce są zwolnieni z odprowadzania podatku dochodowego. Stawka podatku dochodowego od osób fizycznych w przypadku innych pracowników o wyższych zarobkach, którzy osiągnęli ustawowy wiek emerytalny, ale nie przeszli na emeryturę i w dalszym ciągu pracują, zostaje obniżona. Dzięki tej zachęcie podatkowej podatnicy będą zarabiać dodatkowe kwoty odpowiadające kwocie niezapłaconego podatku dochodowego, co ma ich zachęcić do wydłużenia okresu ich aktywności zawodowej. W ciągu dwóch lat od wprowadzenia powyższego działania sporządzone zostanie sprawozdanie w celu oceny wpływu zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych na rzeczywisty wiek przejścia na emeryturę. Ocena ta będzie miała na celu przeanalizowanie wpływu na współczynnik aktywności zawodowej, trwałość systemu emerytalnego, finanse publiczne oraz równouprawnienie płci.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2024 r.

A4.6 Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej

Nadrzędnym celem reformy jest wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup, w szczególności kobiet, poprzez rozwój systemu opieki długoterminowej w Polsce. W tym celu przeprowadza się strategiczny przegląd systemu opieki długoterminowej, w następstwie którego nastąpią istotne zmiany legislacyjne.

Pierwszy etap reformy polega na opublikowaniu analizy systemu opieki długoterminowej w Polsce. W ramach analizy bada się w szczególności możliwe sposoby integracji społecznej i zdrowotnej opieki długoterminowej, deinstytucjonalizacji tych usług, podporządkowania ich jednemu organowi, ograniczenia fragmentacji świadczenia opieki, stworzenia stabilnego systemu odpowiedniego finansowania usług w zakresie opieki długoterminowej, zwłaszcza opieki środowiskowej i domowej, oraz sposoby wprowadzenia ram jakościowych dotyczących usług w zakresie opieki długoterminowej. W ramach analizy bada się również sposoby dokonania przeglądu świadczeń opiekuńczych, aby umożliwić kontynuowanie pracy. Analiza zostanie przeprowadzona w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym partnerami społecznymi, którzy zajmują się przepisami dotyczącymi opieki długoterminowej, i samorządami terytorialnymi.

Drugi etap reformy polega na zmianie odpowiednich ustaw i publikacji przeglądu wydatków publicznych w celu oceny efektywności finansowania opieki długoterminowej ze środków publicznych oraz na przyjęciu dokumentu, w którym zaproponowana zostanie zharmonizowana definicja opieki długoterminowej w ramach systemów opieki społecznej i opieki zdrowotnej, a także

zintegrowany system służący do monitorowania i ewaluacji jakości, gromadzenia danych i wykorzystywania tych danych do wdrażania wskazanych w analizie priorytetów w zakresie reform. Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

A4.7 Ograniczenie segmentacji rynku pracy

Nadrzędnym celem reformy jest ograniczenie segmentacji rynku pracy i zwiększenie zabezpieczeń społecznych określonych pracowników. W tym celu wszystkie cywilnoprawne umowy o pracę będą podlegały składkom na ubezpieczenie społeczne z wyjątkiem umów zlecenia zawartych z uczniami szkół średnich oraz studentami w wieku do 26 lat.

Reforma zostanie zrealizowana w drodze aktów prawnych, w których zapewni się, aby zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych podlegało składkom na ubezpieczenie społeczne: emerytalnym, rentowym, wypadkowym i z tytułu chorób zawodowych oraz – z wyjątkiem umów o dzieło, w przypadku których będą dobrowolne – chorobowym. Ponadto znosi się zasadę, zgodnie z którą w przypadku umów cywilnoprawnych składki na ubezpieczenie społeczne są płacone na podstawie minimalnego wynagrodzenia.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

A.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

A1 – OTOCZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A1G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Opracowanie dokumentu koncepcyjnego w sprawie standardowego planu kont zintegrowanego z klasyfikacją budżetową	Publikacja na stronie internetowej Ministerstwa Finansów				I kw.	2022	Opublikowanie dokumentu koncepcyjnego w Biuletynie Informacji Publicznej (na ogólnodostępnej stronie internetowej) Ministerstwa Finansów. W dokumencie koncepcyjnym należy przedstawić opis i strukturę nowego systemu klasyfikacji.
A2G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Wejście w życie przygotowanych przez Ministerstwo Finansów zmian ustawy o finansach publicznych obejmujących wdrożenie nowego systemu budżetowego, w tym nowego systemu klasyfikacji, nowego modelu zarządzania budżetem oraz zdefiniowanie na nowo średniookresowych ram budżetowych	Przepis w zmienionej ustawie o finansach publicznych wskazujący na wejście w życie tej zmiany				I kw.	2025	Wejście w życie zmian w ustawie o finansach publicznych w celu wdrożenia nowego systemu budżetowego, w tym nowego systemu klasyfikacji, nowego modelu zarządzania budżetem oraz zdefiniowanie na nowo średniookresowych ram budżetowych. Nowy system klasyfikacji zapewni integrację obowiązującej klasyfikacji budżetowej i klasyfikacji zadaniowej oraz zapewni jej powiązanie z jednolitym planem kont. Transakcje będą rejestrowane na tych samych zasadach, co ma na celu poprawę jakości danych w sprawozdaniach budżetowych, finansowych i strategicznych. Nowy system będzie zawierał szereg rozłącznych segmentów wraz ze strukturą kodowania danych w tych segmentach, co będzie miało korzystny wpływ na zaspokojenie potrzeb informacyjnych różnych użytkowników systemu.
A3G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Wejście w życie zmienionej ustawy	Przepis w zmienionej				III kw.	2021	Wejście w życie zmienionej ustawy o finansowaniu publicznym w celu

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			o finansowaniu publicznym ukierunkowanej na rozszerzenie zakresu stabilizującej reguły wydatkowej (SRW) w celu uwzględnienia państwowych funduszy celowych	ustawie o finansach publicznych wskazujący na wejście w życie tej zmiany						rozszerzenia zakresu stabilizującej reguły wydatkowej (SRW). Zakładane skutki zmian to objęcie zakresem SRW większej liczby jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych (państwowych funduszy celowych), co pozwoli na zwiększenie przejrzystości i efektywności zarządzania finansami publicznymi. Za przygotowanie zmiany odpowiedzialne jest Ministerstwo Finansów.
A4G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Przegląd funkcjonowania stabilizującej reguły wydatkowej w latach 2019–2023 w celu: – oceny skuteczności funkcjonowania reguły, w tym stosowania klauzuli wyjścia i klauzuli powrotu – analizy wpływu zmian w przepisach UE na formułę stabilizującej reguły wydatkowej	Publikacja w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów				I kw.	2025	Publikacja przeglądu funkcjonowania stabilizującej reguły wydatkowej (SRW), ze szczególnym uwzględnieniem jej zakresu, po pięciu latach jej stosowania (przegląd dotyczący okresu 2019–2023). Przegląd zostanie opublikowany na stronie internetowej Ministerstwa Finansów. SRW wprowadzono w 2013 r. jako narzędzie wsparcia polityki fiskalnej. W 2018 r. przeprowadzono przegląd funkcjonowania SRW w ciągu pierwszych pięciu lat. Następny przegląd obejmie lata 2019–2023. Analiza funkcjonowania SRW umożliwi opracowanie zaleceń dotyczących m.in.: osiągnięcia celów i parametrów formuły SRW oraz jej zakresu.
A5G	A1.2 Dalsze ograniczanie obciążenia regulacyjnego i administracyjnego	Kamień milowy	Wejście w życie pakietu legislacyjnego ukierunkowanego na ograniczenie administracyjnego obciążenia przedsiębiorstw i obywateli	Przepisy w pakiecie legislacyjnym wskazujące na jego wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie pakietu legislacyjnego mającego na celu wyeliminowanie barier prawnych, które mają wpływ na klimat inwestycyjny, w szczególności poprzez: 1) uproszczenie procedur administracyjnych i procedur milczącej zgody w co najmniej 12 procedurach, w szczególności związanych z zawodami

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										marynarza oraz handlem napojami alkoholowymi; 2) ograniczenie stosowania procedury dwuinstancyjnej w co najmniej 10 procedurach związanych w szczególności z zasobami geologicznymi; 3) digitalizację sposobu obsługi wniosków w co najmniej ośmiu procedurach administracyjnych związanych na przykład ze składaniem oświadczeń przez operatorów turystycznych i przedsiębiorców do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz składaniem przez studentów wniosków o przyznanie świadczeń społecznych, a także związanych z procedurami geodezyjnymi; 4) wprowadzenie innych racjonalizacji procedur administracyjnych (takich jak ograniczenie liczby dokumentów lub mniejsza liczba formalności) związanych w szczególności z wprowadzeniem szeregu usprawnień w procesie planowania przestrzennego, w procesie budowy i w procesie scalania gruntów; 5) przedłużenie terminu na wypełnienie obowiązków spoczywających na przedsiębiorcach i osobach fizycznych wobec administracji w przypadku niektórych procedur administracyjnych – na przykład przedłużenie z 30 do 60 dni terminu rejestracji samochodu zakupionego w innych państwach członkowskich lub przedłużenie terminu korzystania z bonu turystycznego z 31 marca 2022 r. na 30 września 2022 r.
A7G	A1.2.1 Inwestycje dla przedsiębiorstw	Wartość docelowa	T1 – Liczba MŚP i mikroprzedsiębiorstw		Liczba	0	1 214	IV kw.	2024	Co najmniej 1 214 MŚP i mikroprzedsiębiorstw w sektorze

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności		w sektorze HoReCa, kultury i turystyki, które podpisały umowy na realizację projektów ukierunkowanych na modernizację ich działalności gospodarczej							HoReCa, kultury i turystyki podpisało umowy na realizację projektów ukierunkowanych na modernizację ich działalności gospodarczej. Projekty obejmują następujące trzy rodzaje działalności: 1) inwestycje w projektowanie i produkcję swoich towarów i usług, takie jak: (i) zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do wyprowadzenia na rynek nowych produktów/usług; (ii) prace budowlane, w tym budowa nowych linii produkcyjnych; (iii) inwestycje związane z zieloną transformacją, w szczególności zachęcające do zapobiegania powstawaniu odpadów, recyklingu/ponownego wykorzystania odpadów oraz wdrożenia rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych; 2) usługi doradcze w zakresie realizacji projektów; 3) podnoszenie/zmiana kwalifikacji pracowników dzięki zapewnieniu szkoleń w zakresie nowych rozwiązań informatycznych, nowych technologii, analizy potrzeb klienta, zarządzania informacjami/danymi, a także zarządzania ryzykiem. Inwestycja ta zapewni zrównoważoną realizację wszystkich rodzajów projektów opisanych w wartości docelowej, z uwzględnieniem zarówno szczególnych potrzeb beneficjentów, jak i celów rozporządzenia w sprawie RRF.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Inwestycje w ramach tego działania muszą być zgodne z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01).
A8G	A1.2.1 Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności	Wartość docelowa	T2 – Liczba MŚP i mikroprzedsiębiorstw w sektorze HoReCa, kultury i turystyki, które zmodernizowały swoją działalność gospodarczą		Liczba	0	2510	II kw.	2026	Co najmniej 2 510 MŚP i mikroprzedsiębiorstw w sektorze HoReCa, kultury i turystyki zrealizowało projekty ukierunkowane na modernizację ich działalności gospodarczej. Projekty obejmują następujące trzy rodzaje działalności: 1) inwestycje w projektowanie i produkcję swoich towarów i usług, takie jak: (i) zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do wyprowadzenia na rynek nowych produktów/usług; (ii) prace budowlane, w tym budowa nowych linii produkcyjnych; (iii) inwestycje związane z zieloną transformacją, w szczególności zachęcające do zapobiegania powstawaniu odpadów, recyklingu/ponownego wykorzystania odpadów oraz wdrożenia rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych; 2) usługi doradcze w zakresie realizacji projektów; 3) podnoszenie/zmiana kwalifikacji pracowników dzięki zapewnieniu szkoleń w zakresie nowych rozwiązań informatycznych, nowych technologii, analizy potrzeb klienta, zarządzania informacjami/danymi, a także zarządzania ryzykiem. Inwestycja ta zapewni zrównoważoną realizację wszystkich rodzajów projektów

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										opisanych w wartości docelowej, z uwzględnieniem zarówno szczególnych potrzeb beneficjentów, jak i celów rozporządzenia w sprawie RRF. Inwestycje w ramach tego działania muszą być zgodne z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01).
A12G	A1.3 Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o planowaniu przestrzennym	Przepis w ustawie o planowaniu przestrzennym wskazujący na jego wejście w życie				I kw.	2023	Przeprowadzenie konsultacji publicznych, a następnie wejście w życie nowej ustawy o planowaniu przestrzennym, na podstawie której: 1) wprowadza się wymóg opracowania i przyjęcia przez wszystkie gminy ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego przekształcanych w akty prawa miejscowego, określających ogólne zasady zabudowy na obszarze gminy; 2) wprowadza się wymóg zobowiązujący inwestorów do realizacji dodatkowych przedsięwzięć na rzecz gminy przy realizacji nowych projektów zabudowy w celu m.in. ograniczenia rozwoju zabudowy mieszkaniowej bez wystarczającego wyposażenia w usługi; 3) określa się proces, w ramach którego zainteresowane strony mogą uczestniczyć w opracowywaniu strategii i planów ogólnych w gminach.
A13G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Kamień milowy	Opublikowanie dokumentu, w którym określono mechanizm przydziału i orientacyjną kwotę wsparcia, jakie ma	Publikacja na stronie internetowej Ministerstwa				III kw.	2022	Przeprowadzenie konsultacji publicznych, a następnie opublikowanie dokumentu, w którym określono mechanizm przydziału i orientacyjną kwotę wsparcia, jakie ma otrzymać każda gmina na wdrożenie reformy planowania

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			zostać przyznane każdej gminie w Polsce na wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Rozwoju i Technologii						i zagospodarowania przestrzennego, o której mowa w kamieniu milowym A12G W szczególności w dokumencie wskaże się kwotę wsparcia, która zostanie przyznana każdej gminie, oraz wyjaśni się, na jakiego rodzaju działania można wykorzystać to wsparcie. Wszystkie gminy w Polsce otrzymają wsparcie na wdrożenie tego działania. W ramach kwoty wsparcia, która ma zostać przyznana każdej gminie, uwzględną się liczbę ludności i wielkość obszaru gminy (gminy o większej gęstości zaludnienia/gminy o rozległym obszarze otrzymują większe wsparcie).
A14G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Pracownicy samorządów i planiści przestrzenni terytorialnych, którzy ukończyli szkolenie dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym.		Liczba	0	850	II kw.	2024	Co najmniej 850 pracowników samorządów terytorialnych oraz planistów przestrzennych ukończyło szkolenie lub studia podyplomowe dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym, o której mowa w kamieniu milowym A12G.
A15G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Pracownicy samorządów i planiści przestrzenni terytorialnych, którzy ukończyli szkolenie dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym.		Liczba	850	1 700	II kw.	2026	Co najmniej 1 700 pracowników samorządów terytorialnych oraz planistów przestrzennych ukończyło szkolenie lub studia podyplomowe dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym, o której mowa w kamieniu milowym A12G.
A16G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Odsetek gmin, które zaczęły prace nad opracowaniem ogólnych planów zagospodarowania przestrzennego		% (procent)	0	50	IV kw.	2024	Co najmniej 50 % gmin zaczęło prace nad opracowaniem ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wymogiem określonym w nowej ustawie, o której mowa w kamieniu milowym A12G. Dokona się

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										to poprzez zgłoszenie do ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych.
A17G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Odsetek gmin, które przyjęły ogólne plany zagospodarowania przestrzennego		% (procent)	0	80	II kw.	2026	80 % gmin opracowało i przyjęło ogólny plan zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wymogiem określonym w nowej ustawie, o której mowa w kamieniu milowym A12G.
A18G	A1.4 Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/konsumentów w w sektorze rolnym	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi	Przepis w nowej ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi wskazujący jej wejście w życie				I kw.	2022	Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych wejście w życie nowej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, na podstawie której: 1) zapewniono podstawę dla lepszego funkcjonowania łańcucha dostaw żywności i zatwierdzono zbiór zasad dotyczących dobrych praktyk w zakresie relacji pionowych w łańcuchu dostaw żywności, a także zagwarantowano minimalną harmonizację norm, o której mowa w dyrektywie (UE) 2019/633; 2) zapewniono ochronę wszystkich transakcji handlowych dotyczących produktów rolnych i spożywczych przed nieuczciwymi praktykami handlowymi; 3) i która wykracza poza zakres stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych. Ustawa ta wykracza poza zakres stosowania dyrektywy w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w następujący sposób:

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										a) o ile dyrektywa zawiera jedynie zamknięty wykaz nieuczciwych praktyk handlowych, w nowej ustawie – oprócz tego wykazu – wprowadza się otwartą definicję nieuczciwych praktyk handlowych. W szczególności Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) uznaje takie dodatkowe praktyki handlowe za nieuczciwe, jeżeli (i) są one niezgodne z wymogami dobrych praktyk handlowych (ii) i w istotny sposób zakłócają lub mogą zakłócić interes drugiej strony umowy; b) o ile w dyrektywie przewidziano jedynie ochronę dostawców produktów rolnych i spożywczych, o tyle nowa ustawa zapewni ochronę wszystkich podmiotów handlowych, w tym nabywców produktów rolnych i spożywczych. Reforma umożliwia Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie tylko zbadanie spraw przedłożonych przez uczestników rynku, ale również wszczęcie własnego postępowania przygotowawczego.
A19G	A1.4 Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/konsumentów w w sektorze rolnym	Kamień milowy	Przyjęcie przeglądu śródkresowego nowej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi	Publikacja na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów				II kw.	2025	W przeglądzie zawarto ocenę, czy osiągnięte zostały cele reformy dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych w sektorze rolno-spożywczym, oraz określono możliwości działania w celu rozwiązania ewentualnych problemów z wdrażaniem.
A20G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha	Kamień milowy	Przyjęcie kryteriów kwalifikacji beneficjentów	Opublikowanie na stronie internetowej				I kw.	2022	Przyjęcie kryteriów kwalifikacji beneficjentów w odniesieniu do wszystkich projektów objętych zakresem

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu		w odniesieniu do wszystkich projektów objętych zakresem tej inwestycji	Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informacji na temat przyjęcia kryteriów wyboru beneficjentów						tej inwestycji w następstwie konsultacji publicznych. Kryteria kwalifikacji są zgodne z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości. W ramach kryteriów kwalifikacji pierwszeństwo przyznaje się następującym obszarom: (i) transformacji cyfrowej; (ii) tworzeniu miejsc pracy; (iii) ochronie środowiska i praktykom w zakresie zrównoważonej produkcji żywności; (iv) gospodarce o obiegu zamkniętym, w tym działaniom związanym z zapobieganiem marnotrawieniu żywności. Proces składania i weryfikacji wniosków realizuje Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) w celu zapewnienia spójności, przejrzystości i zapobiegania podwójnemu finansowaniu.
A21G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Wartość docelowa	Wybudowane lub zmodernizowane centra przechowalniczo-dystrybucyjne oraz zmodernizowane rynki hurtowe		Liczba	0	166	II kw.	2026	Wybudowanie lub zmodernizowanie co najmniej 166 centrów przechowalniczo-dystrybucyjnych oraz rynków hurtowych (w tym spółdzielni) Założeniem jest stworzenie zbioru niezależnych centrów przechowalniczo-dystrybucyjnych na szczeblu lokalnym w celu zróżnicowania i skrócenia łańcucha dostaw żywności, a także zachęcenia do stosowania praktyk polegających na bardziej zrównoważonej produkcji w sektorze rolno-spożywczy, w szczególności poprzez zapobieganie marnotrawieniu żywności. Inwestycja obejmuje: (i) budowę lub modernizację budynków i odpowiedniej

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										infrastruktury, takiej jak zakłady pakowania, ładowania i wprowadzania do obrotu, udogodnienia społeczne oraz laboratoria. Ponadto inwestycje będą obejmować zakup paneli fotowoltaicznych oraz budowę instalacji do odzyskiwania ciepła, pieców na biomasę oraz chłodziarek o ograniczonym lub neutralnym wpływie na środowisko. Modernizacja budynków obejmuje również inwestycje w termomodernizację budynków, budowę oczyszczalni ścieków oraz budowę instalacji służących oszczędzaniu wody i energii; (ii) zakup i montaż maszyn i urządzeń do przechowywania, wprowadzania do obrotu, pakowania i transportu produktów rolno-spożywczych; (iii) zakup i montaż systemów informatycznych do zapewnienia obsługi, przechowywania i wprowadzania do obrotu produktów spożywczych, w tym systemów związanych z zarządzaniem i księgowością; (iv) zakup nowych specjalistycznych środków transportu do celów gospodarki magazynowej (takich jak wózki widłowe) oraz do transportu produktów rolno-spożywczych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										(takich jak cysterny, silosy, chłodnie i izotermie). Zakup środków transportu musi przebiegać zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01); (v) inwestycje związane z zapewnieniem zgodności z certyfikowanymi systemami zarządzania jakością; (vi) Pobierane z góry opłaty za patenty i licencje. Inwestycja ta zapewni zrównoważoną realizację wszystkich rodzajów projektów opisanych w wartości docelowej, z uwzględnieniem zarówno szczególnych potrzeb beneficjentów, jak i celów rozporządzenia w sprawie RRF. Inwestycje będą realizowane zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w zakresie wymogów dotyczących efektywności energetycznej, środków transportu, energii odnawialnej i gospodarki odpadami.
A22G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów	Wartość docelowa	MŚP w sektorze rolno-spożywczym, które ukończyły projekty ukierunkowane na modernizację infrastruktury i wyposażenia		Liczba	0	400	IV kw.	2024	Co najmniej 400 MŚP w sektorze rolno-spożywczym i sektorze gospodarki rybnej ukończyło projekty ukierunkowane na modernizację infrastruktury i wyposażenia. Inwestycje obejmują następujący rodzaj działań: 1) budowę lub modernizację budynków i odpowiedniej infrastruktury, takiej jak

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	uczestniczących w łańcuchu									zakłady produkcyjne i instalacje magazynowe oraz laboratoria. Zakres wsparcia obejmuje również zielone inwestycje, takie jak budowa zakładów magazynowania odpadów i gospodarowania odpadami, oczyszczalni ścieków i wytwórni biogazu. Ponadto inwestycje będą obejmować zakup paneli fotowoltaicznych oraz budowę instalacji do odzyskiwania ciepła, pieców na biomasę oraz chłodziarek o ograniczonym lub neutralnym wpływie na środowisko; 2) zakup i montaż maszyn i urządzeń do przechowywania, przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolno-spożywczych oraz produktów rybactwa i akwakultury; 3) zakup i montaż systemów informatycznych do obsługi procesów produkcji, przechowywania i wprowadzania do obrotu, w tym zarządzania i księgowości; 4) zakup nowych zeroemisyjnych lub niskoemisyjnych specjalistycznych środków transportu do celów gospodarki magazynowej (takich jak wózki widłowe) oraz do transportu produktów rolno-spożywczych i produktów rybactwa i akwakultury (takich jak cysterny, silosy, chłodnie i izotermy). 5) inwestycje związane z zapewnieniem zgodności z certyfikowanymi systemami zarządzania jakością; 6) pobierane z góry opłaty za patenty i licencje. Inwestycja ta zapewni zrównoważoną realizację wszystkich rodzajów projektów

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										opisanych w wartości docelowej, z uwzględnieniem zarówno szczególnych potrzeb beneficjentów, jak i celów rozporządzenia w sprawie RRF. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w zakresie wymogów dotyczących efektywności energetycznej, energii odnawialnej, gospodarki odpadami i środków transportu.
A23G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Wartość docelowa	MŚP w sektorze rolno-spożywczym, które ukończyły projekty ukierunkowane na modernizację infrastruktury i wyposażenia		Liczba	400	830	II kw.	2026	Co najmniej 830 MŚP w sektorze rolno-spożywczym i sektorze gospodarki rybnej ukończyło projekty ukierunkowane na modernizację infrastruktury i wyposażenia. Inwestycja obejmuje następujący rodzaj projektów: 1) budowę lub modernizację budynków i odpowiedniej infrastruktury, takiej jak zakłady produkcyjne i instalacje magazynowe oraz laboratoria. Zakres wsparcia obejmuje również zielone inwestycje, takie jak budowa zakładów magazynowania odpadów i gospodarowania odpadami, oczyszczalni ścieków i wytwórni biogazu. Ponadto inwestycje będą obejmować zakup paneli fotowoltaicznych oraz budowę instalacji do odzyskiwania ciepła, pieców na biomasę oraz chłodziarek o ograniczonym lub neutralnym wpływie na środowisko; 2) zakup i montaż maszyn i urządzeń do przechowywania, przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolno-spożywczych oraz produktów rybno-łowiactwa i akwakultury;

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										3) zakup i montaż systemów informatycznych do obsługi procesów produkcji, przechowywania i wprowadzania do obrotu, w tym zarządzania i księgowości; 4) zakup nowych zeroemisyjnych lub niskoemisyjnych specjalistycznych środków transportu do celów gospodarki magazynowej (takich jak wózki widłowe) oraz do transportu produktów rolno-spożywczych i produktów rybactwa i akwakultury (takich jak cysterny, silosy, chłodnie i izotermy). 5) inwestycje związane z zapewnieniem zgodności z certyfikowanymi systemami zarządzania jakością; 6) pobierane z góry opłaty za patenty i licencje. Inwestycja ta zapewni zrównoważoną realizację wszystkich rodzajów projektów opisanych w wartości docelowej, z uwzględnieniem zarówno szczególnych potrzeb beneficjentów, jak i celów rozporządzenia w sprawie RRF. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w zakresie wymogów dotyczących efektywności energetycznej, energii odnawialnej, gospodarki odpadami i środków transportu.
A24G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych	Wartość docelowa	Organizacje charytatywne sektora spożywczego, które ukończyły projekty ukierunkowane na		Liczba	0	50	IV kw.	2025	Co najmniej 50 organizacji charytatywnych sektora spożywczego zakończyło realizację projektów ukierunkowanych na modernizację infrastruktury i wyposażenia w celu

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu		modernizację infrastruktury i wyposażenia							promowania wzorców bardziej zrównoważonego spożycia żywności, w szczególności poprzez zapobieganie marnotrawieniu żywności. Inwestycje wspierają modernizację infrastruktury w organizacjach charytatywnych, w tym: 1) budowę i adaptację istniejących budynków przeznaczonych do przechowywania, przygotowywania i dystrybucji żywności; 2) zakup zbiorników chłodniczych, lodówek, zamrażarek i agregatów prądotwórczych; 3) zakup maszyn, urządzeń i wyposażenia do przetwarzania, przechowywania, pakowania i dystrybucji produktów spożywczych i posiłków; 5) zakup urządzeń i aplikacji informatycznych do zarządzania procesami logistycznymi związanymi z dystrybucją żywności; 6) zakup specjalistycznych środków transportu niezbędnych do odbioru i transportu żywności oraz do celów gospodarki magazynowej (takich jak furgonetka-bufet, izoterma, wózki widłowe i dźwigi). Inwestycja ta zapewni zrównoważoną realizację wszystkich rodzajów projektów opisanych w wartości docelowej, z uwzględnieniem zarówno szczególnych potrzeb beneficjentów, jak i celów rozporządzenia w sprawie RRF. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01),

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										w szczególności w zakresie wymogów dotyczących efektywności energetycznej, energii odnawialnej, gospodarki odpadami i środków transportu.
A25G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Wartość docelowa	Rolnicy i rybacy, którzy zakończyli realizację projektów ukierunkowanych na modernizację infrastruktury i wyposażenia, skracają łańcuchy zaopatrzenia w żywność i wdrażają rozwiązania w zakresie rolnictwa 4.0 w ramach procesów produkcji.		Liczba	0	12 000	IV kw.	2023	Co najmniej 12 000 rolników i rybaków zakończyło realizację projektów ukierunkowanych na modernizację infrastruktury i wyposażenia w celu zwiększenia ich odporności na przyszłe kryzysy i wzmocnienia wzorców zrównoważonej produkcji, skrócenia łańcuchów dostaw i wspierania technologii w zakresie rolnictwa 4.0. Inwestycje obejmują: 1) budowę i modernizację budynków i infrastruktury na potrzeby przetwarzania i przechowywania produktów rolnych, rybactwa i akwakultury oraz produktów spożywczych przez rolników. Zakres wsparcia obejmuje również wymianę materiałów szkodliwych dla środowiska i zdrowia w budynkach wykorzystywanych do produkcji rolnej lub na gruntach wykorzystywanych do produkcji rolnej; 2) budowę instalacji do odzyskiwania ciepła, pieców na biomasę oraz chłodziarek o ograniczonym lub neutralnym wpływie na środowisko. Zakres wsparcia obejmuje również termomodernizację budynków, budowę zakładów magazynowania odpadów i gospodarowania odpadami, oczyszczalni ścieków i wytwórni biogazu, a także zakup paneli fotowoltaicznych i słonecznych;

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										3) zakup i montaż maszyn i urządzeń do produkcji, przetwarzania i przechowywania produktów rolnych oraz produktów rybactwa i akwakultury przez rolników; 4) budowa lub modernizacja miejsc bezpośredniej sprzedaży lokalnych produktów spożywczych. Powinno objąć to rozbudowę, adaptację i budowę pomieszczeń bezpośredniej sprzedaży, a także zakup odpowiedniego wyposażenia, takiego jak lodówki, zamrażarki oraz maszyny i urządzenia służące do przetwarzania; 5) zakup i montaż systemów informatycznych i rozwiązań cyfrowych w zakresie rolnictwa 4.0 do obsługi procesów produkcji i wprowadzania do obrotu produktów rolno-spożywczych. Obejmuje to zakup maszyn, sprzętu i oprogramowania do tych celów, w tym czujników, sprzętu informatycznego i aplikacji oprogramowania komputerowego; 6) zakup zeroemisyjnych/niskoemisyjnych specjalistycznych pojazdów transportowych, takich jak samochody ciężarowe chłodnie, pojazdy-cysterny oraz izotermy, w celu wspierania sprzedaży obwoźnej produktów rolno-spożywczych lub ich transportu „od drzwi do drzwi”; 7) stworzenie narzędzi internetowych do sprzedaży produktów rolnych,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										rybołówstwa, akwakultury oraz produktów spożywczych, a także wsparcie w organizowaniu dostaw; 8) płatne z góry opłaty za patenty i licencje. Inwestycja ta zapewni zrównoważoną realizację wszystkich rodzajów projektów opisanych w wartości docelowej, z uwzględnieniem zarówno szczególnych potrzeb beneficjentów, jak i celów rozporządzenia w sprawie RRF. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w zakresie wymogów dotyczących efektywności energetycznej, energii odnawialnej, gospodarki odpadami i środków transportu.
A26G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Wartość docelowa	Rolnicy i rybacy, którzy zakończyli realizację projektów ukierunkowanych na modernizację infrastruktury i wyposażenia, skracają łańcuchy zaopatrzenia w żywność i wdrażają rozwiązania w zakresie rolnictwa 4.0 w ramach procesów produkcji.		Liczba	12 000	42 641	II kw.	2026	Co najmniej 42 641 rolników i rybaków zakończyło realizację projektów ukierunkowanych na modernizację infrastruktury i wyposażenia w celu zwiększenia ich odporności na przyszłe kryzysy i wzmocnienia wzorców zrównoważonej produkcji, skrócenia łańcuchów dostaw i wspierania technologii w zakresie rolnictwa 4.0. Inwestycje obejmują: 1) budowę i modernizację budynków i infrastruktury na potrzeby przetwarzania i przechowywania produktów rolnych, rybołówstwa i akwakultury oraz produktów spożywczych przez rolników.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Zakres wsparcia obejmuje również wymianę materiałów szkodliwych dla środowiska i zdrowia w budynkach wykorzystywanych do produkcji rolnej lub na gruntach wykorzystywanych do produkcji rolnej; 2) budowę instalacji do odzyskiwania ciepła, pieców na biomasę oraz chłodziarek o ograniczonym lub neutralnym wpływie na środowisko. Zakres wsparcia obejmuje również termomodernizację budynków, budowę zakładów magazynowania odpadów i gospodarowania odpadami, oczyszczalni ścieków i wytwórni biogazu, a także zakup paneli fotowoltaicznych i słonecznych; 3) zakup i montaż maszyn i urządzeń do produkcji, przetwarzania i przechowywania produktów rolnych oraz produktów rybactwa i akwakultury przez rolników; 4) budowa lub modernizacja miejsc bezpośredniej sprzedaży lokalnych produktów spożywczych. Powinno objąć to rozbudowę, adaptację i budowę pomieszczeń bezpośredniej sprzedaży, a także zakup odpowiedniego wyposażenia, takiego jak lodówki, zamrażarki oraz maszyny i urządzenia służące do przetwarzania; 5) zakup i montaż systemów informatycznych i rozwiązań cyfrowych w zakresie rolnictwa 4.0 do obsługi procesów produkcji i wprowadzania do obrotu produktów rolno-spożywczych. Obejmuje to zakup maszyn, sprzętu i oprogramowania do tych celów, w tym

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										czujników, sprzętu informatycznego i aplikacji oprogramowania komputerowego; 6) zakup zeroemisyjnych/niskoemisyjnych specjalistycznych pojazdów transportowych, takich jak samochody ciężarowe chłodnie, pojazdy-cysterny oraz izotermy, w celu wspierania sprzedaży obwoźnej produktów rolno-spożywczych lub ich transportu „od drzwi do drzwi”; 7) stworzenie narzędzi internetowych do sprzedaży produktów rolnych, rybołówstwa, akwakultury oraz produktów spożywczych, a także wsparcie w organizowaniu dostaw; 8) płatne z góry opłaty za patenty i licencje. Inwestycja ta zapewni zrównoważoną realizację wszystkich rodzajów projektów opisanych w wartości docelowej, z uwzględnieniem zarówno szczególnych potrzeb beneficjentów, jak i celów rozporządzenia w sprawie RRF. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w zakresie wymogów dotyczących efektywności energetycznej, energii odnawialnej, gospodarki odpadami i środków transportu.
A26a G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów	Wartość docelowa	Zrealizowane projekty dotyczące unowocześnienia bazy dydaktycznej		Liczba	0	50	II kw.	2026	Co najmniej 50 projektów dotyczących unowocześnienia bazy dydaktycznej i demonstracyjnej na potrzeby edukacji w zakresie rolnictwa 4.0. zostanie

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu		i demonstracyjnej na potrzeby edukacji w zakresie rolnictwa 4.0.							zrealizowanych przez jednostki doradztwa rolniczego i szkoły rolnicze. Projekty obejmują zakup, montaż i uruchomienie urządzeń, systemów informatycznych i rozwiązań cyfrowych w zakresie rolnictwa 4.0.

A2 – INNOWACJE

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A27G	A2.1 Przyspieszenie procesów robotyzacji i cyfryzacji i innowacji	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o wspieraniu automatyzacji i cyfryzacji oraz innowacyjności przedsiębiorstw poprzez wprowadzenie ulgi podatkowej w zakresie robotyzacji	Przepis w nowej ustawie o wspieraniu automatyzacji i cyfryzacji oraz innowacyjności przedsiębiorstw wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2022	Na mocy nowej ustawy wprowadza się ulgę podatkową, dzięki której przedsiębiorca jest uprawniony do dodatkowego odpisu części kosztów robotyzacji od podstawy opodatkowania na zakończenie roku podatkowego. Ulga podatkowa jest dostępna dla wszystkich przedsiębiorców bez względu na ich wielkość i miejsce prowadzenia działalności. Za koszty kwalifikowalne uznaje się następujące koszty: • koszty zakupu nowych robotów • maszyn i urządzeń peryferyjnych do robotów funkcjonalnie z nimi powiązanych • maszyn, urządzeń i innych rzeczy funkcjonalnie powiązanych z robotami, wykorzystywanych do zapewnienia ergonomii i bezpieczeństwa w miejscu pracy • maszyn, urządzeń lub systemów służących do zdalnego zarządzania, diagnozowania, monitorowania lub obsługi robotów • urządzeń do interakcji człowiek–maszyna dla robotów współpracujących lub robotów o wysokiej wrażliwości • koszty wartości niematerialnych dotyczących środków trwałych wymienionych powyżej • koszty usług szkoleniowych dotyczących robotów • opłaty związane z umową leasingu dotyczącą środków trwałych wymienionych powyżej, jeżeli po

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										zakończeniu podstawowego okresu obowiązywania umowy leasingu własność środków trwałych zostanie przeniesiona na podatnika. Oczekuje się, że środek ten nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środka i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01). W szczególności reforma będzie wspierać inwestycje o niewielkim wpływie na środowisko, które są neutralne technologicznie na poziomie ich zastosowania.
A28G	A2.1.1 Inwestycje wspierające robotyzację i cyfryzację w przedsiębiorstwach	Wartość docelowa	T1 – Realizacja projektów związanych z robotyzacją, sztuczną inteligencją lub transformacją cyfrową procesów, technologii, produktów lub usług		Liczba	0	6	IV kw.	2024	Liczba w pełni zrealizowanych projektów związanych z robotyzacją, sztuczną inteligencją lub transformacją cyfrową procesów, technologii, produktów lub usług. W szczególności projekty obejmują co najmniej jedno z wymienionych zagadnień: – pełne wdrożenie innowacyjnych rozwiązań cyfrowych, w tym cyfryzacji procesów biznesowych – wspieranie transformacji w kierunku przemysłu 4.0 ze szczególnym uwzględnieniem robotyzacji i technologii operacyjnych – wykorzystanie technologii chmurowych oraz sztucznej inteligencji w integracji procesów produkcyjnych i biznesowych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										oraz zarządzaniu nimi – integrację poszczególnych elementów procesów biznesowych – pełne wdrożenie technologii komunikacji Machine to Machine (M2M), wykorzystanie przemysłowego internetu rzeczy (IoT) z zastosowaniem zaawansowanych metod przetwarzania informacji – wdrażanie inteligentnych linii produkcyjnych, budowę inteligentnych fabryk (Smart factory) – tworzenie dziedzinowych platform cyfrowych oraz integrację istniejących systemów dziedzinowych – pełne wdrożenie dedykowanych systemów automatyzujących procesy w obszarze bezpieczeństwa cyfrowego z wykorzystaniem technologii chmurowych oraz sztucznej inteligencji – pełne wdrożenie nowoczesnych cyfrowych miejsc pracy. Zamierzone jest, że projekty będą skierowane głównie do dużych przedsiębiorstw i ich pracowników.
A29G	A2.1.1 Inwestycje wspierające robotyzację i cyfryzację w przedsiębiorstwach	Wartość docelowa	T2 – Realizacja projektów związanych z robotyzacją, sztuczną inteligencją lub transformacją cyfrową procesów, technologii, produktów lub usług		Liczba	6	40	II kw.	2026	Dodatkowe co najmniej 34 w pełni zrealizowane projekty związane z robotyzacją, sztuczną inteligencją lub transformacją cyfrową procesów, technologii, produktów lub usług, spełniające wymogi określone dla działania A28G.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A30G	A2.2 Stworzenie warunków do przejścia na model gospodarki o obiegu zamkniętym	Kamień milowy	Wejście w życie nowych przepisów, z pomocą których wprowadza się zmiany do ram legislacyjnych w celu umożliwienia obrotu surowcami wtórnymi	Przepis w nowej ustawie wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2024	Nowa ustawa umożliwi obrót wybranymi surowcami wtórnymi. Ustawa zapewni możliwość ułatwionego gospodarowania tymi surowcami, czego skutkiem będzie ograniczenie eksploatacji złóż surowców naturalnych, dzięki zastąpieniu naturalnych surowców i produktów, oraz ograniczy magazynowanie odpadów na hałdach.
A31G	A2.2.1 Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym	Wartość docelowa	Podpisane umowy o udzielenie dotacji na projekty przyznane MŚP posiadającym rozwiązania w zakresie rozwoju i stymulowania lub stosowania zielonych technologii (związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym)		Liczba	0	100	I kw.	2025	Liczba podpisanych umów o udzielenie dotacji. Wybór będzie dokonywany na podstawie określonych kryteriów kwalifikacji, zgodnie z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości. W ramach funduszu finansowane są projekty MŚP zgodne z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01) poprzez zastosowanie wykazu wyłączeń i związane z opracowaniem i wdrożeniem lub stosowaniem rozwiązań w zakresie zielonego sektora, które zostaną wybrane na podstawie największego wkładu w realizację celów (poprzez wymierne i wiarygodne wskaźniki) w jednej z następujących kategorii: – sprawniejsza gospodarka materiałowa – wzrost efektywności energetycznej w procesach produkcyjnych i operacyjnych – redukcja odpadów z procesów produkcyjnych i operacyjnych – ponowne wykorzystanie lub recykling odpadów – redukcja emisji gazów cieplarnianych z procesów produkcyjnych i operacyjnych.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A32G	A2.2.1 Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym	Wartość docelowa	Podpisane umowy o udzielenie dotacji na projekty wspierające rozwój technologii przyczyniających się do tworzenia rynku surowców wtórnych		Liczba	0	5	III kw.	2025	Liczba podpisanych umów o udzielenie dotacji. Wybór będzie dokonywany na podstawie określonych kryteriów kwalifikacji, zgodnie z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości. W ramach funduszu finansowane są projekty zgodne z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01) poprzez zastosowanie wykazu wyłączeń i związane z wykorzystywaniem surowców wtórnych, które to projekty zostaną wybrane na podstawie największego wkładu w realizację celów (poprzez wymierne i wiarygodne wskaźniki): a) opracowywanie technologii przekształcania odpadów, b) opracowywanie i wdrażanie innowacyjnych technologii w zakresie wykorzystania odpadów jako surowców wtórnych, c) zwiększenie ilości surowców nadających się do recyklingu i zmniejszenie ilości surowców pierwotnych wykorzystywanych w procesach produkcji, d) wspieranie kluczowych procesów projektowania w zakresie recyklingu, e) wydłużenie cyklu życia produktu, f) zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A33G	A2.3 Zapewnienie instytucjonalnych i prawnych podstaw rozwoju bezzałogowych statków powietrznych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej	Przepis w ustawie o zmianie ustawy o Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2023	W ustawie zmieniającej Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej (PAŻP) zostanie przyznane prawo do posiadania kapitału własnego w spółkach handlowych oraz upoważnia się PAŻP lub jej spółki zależne do prowadzenia projektów pilotażowych wspierających wdrażanie modeli biznesowych i usług w zakresie bezzałogowych statków powietrznych.
A34G	A2.3.1 Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcie wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem pojazdów bezzałogowych, jako Ekosystem Innowacji	Wartość docelowa	T2 – Lokalne centra i infrastruktura lokalna dla bezzałogowych statków powietrznych stworzone przez władze lokalne lub podmioty wyznaczone do obsługi na poziomie lokalnym		Liczba	1	3	III kw.	2025	Lokalne centra lub infrastruktura lokalna powstaną w dwóch dodatkowych lokalizacjach (wdrożenie). Wdrażanie infrastruktury cyfrowej dla bezzałogowych statków powietrznych na terytorium całego państwa umożliwi stabilny, zrównoważony i bezpieczny rozwój zastosowań w zakresie bezzałogowych statków powietrznych w różnych częściach państwa, przyczyniając się do zapewnienia spójności terytorialnej i zrównoważonego rozwoju państwa. Kluczowymi elementami infrastruktury będą: infrastruktura naziemna, lokalne centra zarządzania danymi i ruchem wraz z wdrożonymi usługami cyfrowymi i procedurami.
A35G	A2.3.1 Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcie wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem pojazdów	Wartość docelowa	T3 – Lokalne centra i infrastruktura lokalna dla bezzałogowych statków powietrznych stworzone przez władze lokalne lub podmioty wyznaczone do obsługi na poziomie lokalnym		Liczba	3	10	II kw.	2026	Lokalne centra lub infrastruktura lokalna powstaną w siedmiu dodatkowych lokalizacjach (wdrożenie). Wdrażanie infrastruktury cyfrowej dla bezzałogowych statków powietrznych na terytorium całego państwa umożliwi stabilny, zrównoważony i bezpieczny rozwój zastosowań w zakresie bezzałogowych statków powietrznych w różnych częściach państwa, przyczyniając się do zapewnienia

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	bezzałogowych, jako Ekosystem Innowacji									spójności terytorialnej i zrównoważonego rozwoju państwa. Kluczowymi elementami infrastruktury będą: infrastruktura naziemna, lokalne centra zarządzania danymi i ruchem wraz z wdrożonymi usługami cyfrowymi i procedurami.
A36G	A2.3.1 Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcie wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem pojazdów bezzałogowych, jako Ekosystem Innowacji	Wartość docelowa	T1 – Lokalne centra i infrastruktura lokalna dla bezzałogowych statków powietrznych stworzone przez władze lokalne lub podmioty wyznaczone do obsługi na poziomie lokalnym		Liczba	0	1	I kw.	2025	Lokalne centra lub infrastruktura lokalna powstaną w pierwszej lokalizacji (wdrożenie). Wdrażanie infrastruktury cyfrowej dla bezzałogowych statków powietrznych na terytorium całego państwa umożliwi stabilny, zrównoważony i bezpieczny rozwój zastosowań w zakresie bezzałogowych statków powietrznych w różnych częściach państwa, przyczyniając się do zapewnienia spójności terytorialnej i zrównoważonego rozwoju państwa. Kluczowymi elementami infrastruktury będą: infrastruktura naziemna, lokalne centra zarządzania danymi i ruchem wraz z wdrożonymi usługami cyfrowymi i procedurami. W ramach wspomnianej usługi zapewnione zostaną: – autonomiczna koordynacja ruchu (ze szczególnym uwzględnieniem portów i infrastruktury energetycznej) – usługi w zakresie porządku publicznego (bezpieczeństwo i ochrona ludności) Wybór obszarów wyznaczonych na potrzeby świadczenia usługi we wszystkich centrach kompetencji jest uzależniony od lokalizacji i specyfiki poszczególnych centrów kompetencji.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Realizowana usługa umożliwi normalizację technologii i uzyskanie społecznej akceptacji dla wykorzystania bezzałogowych statków powietrznych. Przetestowane i zrealizowane usługi w zakresie bezzałogowych statków powietrznych oznaczać będą w pełni operacyjne usługi oparte na sprzęcie i oprogramowaniu i zaspokajające potrzeby biznesowe odbiorcy (użytkownika).
A38G	A2.4 Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w zakresie katalogu podmiotów, które mogą tworzyć spółki celowe wraz ze szkołami wyższymi	Przepis w ustawie o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wskazujący na jej wejście w życie				I kw.	2022	Ustawa zmieniająca umożliwi tworzenie spółek celowych ukierunkowanych specjalnie na komercjalizację wyników działań w zakresie badań i rozwoju. Oczekuje się, że pozwoli to na większą interdyscyplinarność i elastyczność transferu technologii.
A39G	A2.4 Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem	Kamień milowy	Ustanowienie zasad korzystania z laboratoriów i transferu wiedzy instytutów pod nadzorem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Dokument zawierający ustanowione zasady				I kw.	2022	Zasady korzystania z laboratoriów i transferu wiedzy określać będą procedury dotyczące korzystania z infrastruktury badawczej w ramach współpracy nauka–nauka i nauka–biznes. Przepisy są zgodne z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości.
A40G	A2.4.1 Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego	Wartość docelowa	Laboratoria z nowoczesną infrastrukturą badawczą w instytutach nadzorowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi lub im podlegających		Liczba	0	48	II kw.	2026	Budowa i modernizacja laboratoriów oraz zakup mobilnych laboratoriów przez instytuty nadzorowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi i Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych lub im podlegających, związane z realizacją celów.

A3 – EDUKACJA

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A41G	A3.1 Siła robocza dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy w związku z wdrażaniem nowych technologii w gospodarce oraz transformacją zieloną i cyfrową	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, w ramach której ustanowiono ramy prawne dotyczące sieci branżowych centrów umiejętności zapewniających ukierunkowane podnoszenie i zmianę kwalifikacji w wysokim stopniu odpowiadające potrzebom rynku pracy.	Przepis w ustawie o zmianie ustawy – Prawo oświatowe wskazujący na jej wejście w życie				III kw.	2023	W ramach reformy ustawy – Prawo oświatowe, po opracowaniu studiów wykonalności i procesie przeglądu w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi, władzami regionalnymi, sektorami i innymi zainteresowanymi stronami, ustanowione zostaną ramy prawne dotyczące sieci branżowych centrów umiejętności zapewniających ukierunkowane podnoszenie i zmianę kwalifikacji w wysokim stopniu odpowiadające potrzebom rynku pracy w celu usprawnienia systemu kształcenia i szkolenia zawodowego dzięki lepiej ukierunkowanym branżowym centrom kształcenia i lepszemu powiązaniu kształcenia z potrzebami rynku pracy. W ustawie – Prawo oświatowe zmienionej ustawą zmieniającą: – uwzględnia się plan rozwoju centrów umiejętności; – określa się miejsce i rolę centrów umiejętności w systemie kształcenia i szkolenia; – określa się warunki pracy personelu w centrach umiejętności; – ustanawia się przepisy dotyczące przeglądów cyklicznych w celu zapewnienia nadzoru nad zarządzaniem tymi centrami i nad ich trwałością po 2026 r.; – dzięki dostosowanym do potrzeb przepisom dotyczącym zarządzania centrami umiejętności dostosowuje się istniejący system zarządzania, obejmujący pracodawców (w tym

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										przedstawicieli MŚP), partnerów społecznych i inne odpowiednie zainteresowane strony, w tym samorządy terytorialne i lokalne; – dokonuje się ustaleń dotyczących finansowania (w tym po ustaniu wsparcia ze strony UE), ustalenia warunków szkoleń, ustanowienia przepisów dotyczących poradnictwa zawodowego i programów nauczania oraz – określa się rodzaje oferowanych szkoleń, grupy docelowe, rodzaje kwalifikacji i norm, mechanizmy zapewniania i weryfikacji jakości oraz sposób powiązania sektorów z centrami umiejętności.
A42G	A3.1 Siła robocza dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy w związku z wdrażaniem nowych technologii w gospodarce oraz transformacją zieloną i cyfrową	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy – Karta nauczyciela umożliwiającej realizację szkoleń branżowych dla nauczycieli ustawicznego kształcenia zawodowego w branżowych centrach umiejętności	Przepis w ustawie o zmianie ustawy – Karta nauczyciela wskazujący na jej wejście w życie				III kw.	2023	Reforma ustawy – Karta nauczyciela pozwoli branżowym centrom umiejętności na realizację szkoleń dla nauczycieli ustawicznego kształcenia zawodowego. W ustawie – Karta nauczyciela zmienionej ustawą zmieniającą: – zostaną określone ramy szkolenia w centrach umiejętności; – zostaną uwzględnione przepisy dotyczące przygotowania nauczycieli do korzystania z nowych technologii.
A43G	A3.1 Siła robocza dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy w związku z wdrażaniem	Kamień milowy	Wejście w życie ustaw o zmianie ustawy o samorządzie województwa, ustawy o instytucjach rynku pracy, ustawy o samorządzie powiatowym i innych istotnych ustaw w celu	Przepisy w ustawach o zmianie ustawy o samorządzie województwa, ustawy o instytucjach rynku pracy, ustawy				I kw.	2025	W zmienionych aktach ustawodawczych (w tym ustawie o samorządzie województwa, ustawie o instytucjach rynku pracy, ustawie o samorządzie powiatowym i innych istotnych ustawach), po przeprowadzeniu procesu przeglądu i w ścisłej współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, zostaną określone prawa i obowiązki regionów w zakresie koordynacji polityki umiejętności, co wpłynie

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	nowych technologii w gospodarce oraz transformacją zieloną i cyfrową		koordynacji kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie w regionach	o samorządzie powiatowym i w innych istotnych ustaw wskazujące na ich wejście w życie						na oferty placówek uczenia się przez całe życie w zakresie podnoszenia kwalifikacji w oparciu o zoperacjonalizowane programy realizacji polskiej krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na szczeblu regionalnym. Zmiany obejmują: a) strukturę prawną i zadania Wojewódzkich Zespołów Koordynacji na rzecz zrównoważonego funkcjonowania regionalnej koordynacji polityki w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i uczenia się przez całe życie; b) strukturę zarządzania regionalną polityką umiejętności, w tym obowiązki regionów i partnerów społecznych; c) zobowiązanie do przyjęcia zoperacjonalizowanych programów wdrażania krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na szczeblu regionalnym, w tym i) obowiązek przyjmowania co pięć lat nowego programu wdrażania oraz ii) obowiązek zapewnienia, aby oferta edukacyjna kształcenia i szkolenia zawodowego oraz innych organizatorów szkoleń była dostosowana do rozpoznanych potrzeb w zakresie umiejętności; d) przepisy dotyczące funkcjonowania biura koordynacji (zapewniającego usługi na rzecz Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji) oraz e) przepisy ustanawiające obowiązek monitorowania i oceny. Zoperacjonalizowane programy wdrożenia krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na szczeblu regionalnym nie mogą naruszać instytucjonalnej autonomii instytucji szkolnictwa wyższego.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A44G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T1 – Ustanowienie sieci funkcjonujących branżowych centrów umiejętności zapewniających ukierunkowane podnoszenie i zmianę kwalifikacji w wysokim stopniu odpowiadające potrzebom rynku pracy		Liczba	0	10	I kw.	2024	Pełne funkcjonowanie 10 branżowych centrów umiejętności oraz zapewnienie kursów i programów szkolenia zawodowego, w tym dla dorosłych, studentów, osób młodych, nauczycieli zajmujących się kształceniem i szkoleniem zawodowym oraz pracowników. Obejmuje to: – budowę centrów umiejętności; – zakup sprzętu (w odpowiednim zakresie dla funkcjonowania centrów); – strukturę instytucjonalną centrów, w tym zaangażowanie 90 organizacji sektorowych; – zatrudnianie pracowników oraz – w pełni funkcjonujące centra umiejętności. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01). W szczególności budowa nowych budynków musi być zgodna z normą dotyczącą budynków o niemal zerowym zużyciu energii, jak określono w dyrektywie w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.
A45G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T2 – Ustanowienie sieci funkcjonujących branżowych centrów umiejętności zapewniających ukierunkowane podnoszenie i zmianę kwalifikacji w wysokim stopniu odpowiadające potrzebom rynku pracy		Liczba	10	120	III kw.	2025	Pełne funkcjonowanie 120 branżowych centrów umiejętności oraz zapewnienie kursów i programów szkolenia zawodowego, w tym dla dorosłych, studentów, osób młodych, nauczycieli zajmujących się kształceniem i szkoleniem zawodowym oraz pracowników. Obejmuje to: – budowę centrów umiejętności; – zakup sprzętu (w odpowiednim zakresie dla funkcjonowania centrów); – strukturę instytucjonalną 120 centrów, w tym zaangażowanie 90 organizacji sektorowych;

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										– zatrudnianie pracowników oraz – 120 w pełni funkcjonujących centrów umiejętności. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01). W szczególności budowa nowych budynków musi być zgodna z normą dotyczącą budynków o niemal zerowym zużyciu energii, jak określono w dyrektywie w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.
A46G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T1 – Zapewnienie umiejętności osobom uczącym się w branżowych centrach umiejętności, w tym poświadczenie efektów uczenia się (umiejętności) wydawane i uznawane przez sektor		Liczba	0	2 000	III kw.	2024	2 000 osób przejdzie szkolenie w branżowych centrach umiejętności. Każda z przeszkolonych osób uczących się otrzyma potwierdzenie uzyskanych efektów uczenia się (umiejętności i kwalifikacji) uznane przez sektor, wydane przez organizację sektorową.
A47G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T2 – Zapewnienie umiejętności osobom uczącym się w branżowych centrach umiejętności, w tym poświadczenie efektów uczenia się (umiejętności) wydawane i uznawane przez sektor		Liczba	2 000	16 000	III kw.	2025	16 000 osób przejdzie szkolenie w branżowych centrach umiejętności. Każda z przeszkolonych osób uczących się otrzyma potwierdzenie uzyskanych efektów uczenia się (umiejętności i kwalifikacji) uznane przez sektor, wydane przez organizację sektorową.
A48G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa	Wartość docelowa	T3 – Zapewnienie umiejętności osobom uczącym się w branżowych centrach umiejętności, w tym poświadczenie efektów		Liczba	16 000	24 000	II kw.		24 000 osób przejdzie szkolenie w branżowych centrach umiejętności. Każda z przeszkolonych osób uczących się otrzyma potwierdzenie uzyskanych efektów uczenia się (umiejętności i kwalifikacji) uznane przez sektor, wydane przez organizację sektorową.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	wyższego oraz uczenia się przez całe życie		uczenia się (umiejętności) wydawane i uznawane przez sektor							
A49G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	Powołanie funkcjonujących Wojewódzkich Zespołów Koordynacji koordynujących politykę w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie		Liczba	0	14	III kw.	2022	Ustanowienie co najmniej 14 Wojewódzkich Zespołów Koordynacji w ramach ogólnego celu, jakim jest powołanie 16 Wojewódzkich Zespołów Koordynacji (po jednym na każde województwo) Wojewódzkie Zespoły Koordynacji, w skład których wchodzi najważniejsze zainteresowane strony, koordynują politykę w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego i uczenia się przez całe życie, a także współpracują ze szkolnictwem wyższym w razie potrzeby i jeżeli zostanie to ustalone z zainteresowanymi instytucjami szkolnictwa wyższego.
A50G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	Opracowanie zoperacjonalizowanych programów wdrożenia Zintegrowanej Strategii Umiejętności na poziomie regionalnym przez powołane Wojewódzkie Zespoły Koordynacji kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie		Liczba	0	14	III kw.	2023	Sporządzenie co najmniej 14 regionalnych programów wdrożenia w ramach ogólnego celu, jakim jest opracowanie 16 operacyjnych programów wdrożenia (po jednym dla każdego województwa). Zoperacjonalizowane programy wdrożeniowe krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 obejmą wszystkie formy uczenia się, w tym koordynację kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie. Obejmą one plany działania w regionach na rzecz rozwoju szkolenia zawodowego, uwzględniając transformację cyfrową i ekologiczną oraz sprzyjanie innowacjom. Obejmą one mechanizmy monitorowania i oceny. Zoperacjonalizowane programy wdrożeniowe nie naruszają instytucjonalnej autonomii instytucji szkolnictwa wyższego.

A4 – RYNEK PRACY

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A51G	A4.1 Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o publicznych służbach zatrudnienia, ustawy o zatrudnianiu obywateli państw trzecich oraz ustawy o zawieraniu niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny: – wprowadzanie zmian w publicznych służbach zatrudnienia i aktywnej polityce rynku pracy w celu zwiększenia aktywności zawodowej – zmniejszanie barier administracyjnych przy zatrudnianiu cudzoziemców – upraszczanie procesu zawierania niektórych umów	Przepisy w ustawie o publicznych służbach zatrudnienia, ustawie o zatrudnianiu obywateli państw trzecich oraz ustawie o zawieraniu niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny wskazujące na wejście w życie				II kw.	2024	Wejście w życie trzech nowych ustaw, które wprowadzą nowe przepisy: 1. w sprawie publicznych służb zatrudnienia oraz aktywnych polityk rynku pracy, aby zwiększyć uczestnictwo w zatrudnieniu przez: (i) poszerzenie grupy klientów urzędów pracy o osoby biernie zawodowo; (ii) identyfikację i dotarcie do osób biernych zawodowo potencjalnie mogących podjąć aktywność zawodową, (iii) wprowadzenie dla pracodawców z sektora publicznego oraz prywatnego (dla przedsiębiorców, którzy korzystają ze środków publicznych np. uczestnicząc w przetargach) obowiązku zgłaszania ofert pracy do Centralnej Bazy Ofert Pracy; (iv) zwiększenie dostępu do uczenia się przez całe życie osobom poszukującym pracy, poprzez finansowanie z Funduszu Pracy kosztów szkoleń oraz poświadczania nabycia wiedzy i umiejętności, w tym kwalifikacji zawodowych; (v) wprowadzenie nowej formy wsparcia (bonu na podjęcie kształcenia ustawicznego) zarówno dla osób zatrudnionych, jak i bezrobotnych; 2. w celu zmniejszenia barier administracyjnych i usprawnienia procedur dotyczących zatrudniania cudzoziemców: (i) możliwość tworzenia przez publiczne służby zatrudnienia wyspecjalizowanych punktów wspierania cudzoziemców na rynku pracy, zarówno pracujących, jak i bezrobotnych (nie

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										w formie odrębnego urzędu); (ii) zwiększenie roli publicznych służb zatrudnienia w procesie wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców, co czyni ten proces bardziej efektywnym; (iii) wejście w życie przepisów ustanawiających ramy pełnej cyfryzacji procedur związanych z uzyskaniem zezwolenia na pracę dla cudzoziemców; (iv) wejście w życie przepisów dotyczących integracji i przepisów wzmacniających służby uprawnione do kontroli legalności zatrudnienia. 3. w sprawie zawierania niektórych umów, celem uproszczenia procesu zatrudniania. Regulacje prawne stworzą możliwość zawierania i rozliczania niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny, zintegrowany z systemem zabezpieczenia społecznego i systemem podatkowym. Ułatwi to proces nawiązywania stosunku pracy.
A52G	A4.1 Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy	Kamień milowy	Nowe normy i ramy wykonania w zakresie funkcjonowania i koordynacji publicznych służb zatrudnienia	Przyjęcie przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS)				IV kw.	2024	Nowe standardy efektywności i ramy zarządzania realizacją celów, w tym: – dostosowanie do nowej ustawy o publicznych służbach zatrudnienia, ustawy o zatrudnianiu obywateli państw trzecich oraz ustawy o zawieraniu niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny, – ustanowienie systemu zarządzania realizacją celów dla zdecentralizowanych organów publicznych służb zatrudnienia, – wypracowanie nowych metod pracy i standardów funkcjonowania i koordynacji publicznych służb zatrudnienia w oparciu o przyjęte nowe regulacje (w celu ich operacjonalizowania i optymalnego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										stosowania; opracowanie nowych standardów usług dla klientów będzie realizowane z dofinansowaniem w ramach EFS+).
A53G	A4.1 Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy	Kamień milowy	Przeprowadzenie procesu konsultacji z partnerami społecznymi na temat potencjału porozumień zbiorowych oraz przeprowadzenie kompleksowego badania dotyczącego potencjalnej roli jednolitej umowy o pracę w zapewnianiu nowej elastyczności i bezpieczeństwa na polskim rynku pracy	Publikacja sprawozdań z konsultacji z partnerami społecznymi przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS)				IV kw.	2022	Celem konsultacji z partnerami społecznymi jest określenie roli i potencjału porozumień zbiorowych na polskim rynku pracy w celu zapewnienia nowych elastycznych rozwiązań dopasowanych do nowej, szybko zmieniającej się rzeczywistości. Zostanie przeprowadzone badanie służące uwzględnieniu potencjału ewentualnej jednolitej umowy o pracę, przedstawieniu podstawy analitycznej i prawnej oraz stosowaniu analizy porównawczej. Przy jego opracowywaniu można wykorzystać wsparcie organizacji międzynarodowych lub specjalną pomoc techniczną.
A54G	A4.1 Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie zmienionych odpowiednich ustaw w celu wdrożenia priorytetów w zakresie reformy określonych w konsultacjach na temat porozumień zbiorowych oraz w badaniu dotyczącym jednolitej umowy o pracę w Polsce	Przepis w zmianie odpowiednich ustaw wskazujący na jej wejście w życie				III kw.	2024	Wejście w życie zmienionych odpowiednich ustaw w celu wdrożenia priorytetów w zakresie reformy określonych w badaniu dotyczącym potencjalnego znaczenia jednolitej umowy o pracę oraz zgodnie z konsultacjami na temat porozumień zbiorowych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A55G	A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy	Wartość docelowa	Publiczne służby zatrudnienia, w których zostaną wdrożone zmodernizowane systemy informatyczne		% (procent)	0	100	II kw.	2026	Udział publicznych służb zatrudnienia (urzędów), w których zainstalowano systemy informatyczne. Wdrożenie polega na: – modernizacji systemu informatycznego (wdrożeniu nowych funkcjonalności obecnego systemu informatycznego, dostosowaniu go do nowych zadań zgodnie z nową ustawą, takich jak nowe zadania służb dla cudzoziemców) w celu efektywnego zarządzania aktywnymi politykami rynku pracy i procedurami publicznych służb zatrudnienia oraz narzędzi cyfrowych na rzecz aktywnej polityki rynku pracy w publicznych służbach zatrudnienia, a także zintegrowaniu z danymi z innych komplementarnych systemów informatycznych w odpowiednich obszarach (m.in. rejestrach ubezpieczeń społecznych i podatkowych); – transformacji cyfrowej procesów i narzędzi wykorzystywanych przez publiczne służby zatrudnienia; – modernizacji istniejących lub wdrożeniu nowych rozwiązań informatycznych wykorzystywanych przez publiczne służby zatrudnienia, także w obsłudze ich klientów; – rozbudowie infrastruktury ICT publicznych służb zatrudnienia; – wdrożeniu nowych narzędzi komunikacji (w tym informatycznych) z klientami.
A56G	A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy	Wartość docelowa	Pracownicy publicznych służb zatrudnienia przeszkoleni w zakresie stosowania nowych procedur i wykorzystywania narzędzi		% (procent)	0	50	II kw.	2026	Pracowników publicznych służb zatrudnienia ukończą szkolenie w zakresie nowych procedur i standardów określonych w nowej ustawie o publicznych służbach zatrudnienia, ustawie o zatrudnianiu obywateli państw trzecich oraz ustawie o zawieraniu niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny, a także w zakresie narzędzi i systemów

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			informatycznych, które wdrożono w związku z nową ustawą o publicznych służbach zatrudnienia, ustawą o zatrudnianiu obywateli państw trzecich oraz ustawą o zawieraniu niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny							informatycznych obsługujących te nowe narzędzia i procedury. Wartość docelowa odnosi się do odsetka ogólnej liczby przeszkolonych pracowników publicznych służb zatrudnienia.
A57G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech	Kamień milowy	Przyjęcie norm jakości w zakresie opieki nad dziećmi, w tym wytycznych w zakresie edukacji i standardów usług opieki nad dziećmi w wieku poniżej trzeciego roku życia	Przepis w odpowiednich ustawach wskazujący na wejście w życie				II kw.	2024	Niezależna analiza obowiązujących standardów opieki i edukacji dla dzieci w wieku do lat trzech oraz dostępu do wysokiej jakości i przystępnych cenowo systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. Analiza zostanie przeprowadzona z uwzględnieniem zalecenia Rady z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (2019/C 189/02) i zostanie przedstawiona w sprawozdaniu, które opublikuje Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Na podstawie tej analizy normy jakości w zakresie opieki nad dziećmi, obejmujące wytyczne w zakresie edukacji i standardy usług opieki nad dziećmi poniżej trzeciego roku życia zostaną poddane konsultacjom publicznym i uzgodnione z zainteresowanymi stronami przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, po czym wejdą w życie.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Wejście w życie zmiany ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech nada minimalnym standardom charakter wiążący dla podmiotów świadczących opiekę nad dziećmi. Na podstawie tej ustawy Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej opracuje wytyczne dla gmin dotyczące przeprowadzania kontroli jakości.
A58G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech zapewniającej stabilne, długoterminowe finansowanie usług opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech ze środków krajowych	Przepis w ustawie o zmianie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2024	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech, która zapewni stabilne, długoterminowe finansowanie ze środków krajowych tworzenia i funkcjonowania usług opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech
A59G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat trzech	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech mającej na celu zmianę organizacji systemu finansowania opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, aby wdrożyć jeden spójny system zarządzania finansowaniem w zakresie tworzenia	Przepis w ustawie o zmianie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech usprawni zarządzanie finansami w zakresie tworzenia i funkcjonowania placówek opieki nad dziećmi poprzez: – wdrożenie jednego spójnego systemu zarządzania finansowaniem w zakresie tworzenia i funkcjonowania usług opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech; – zarządzanie środkami finansowymi pochodzącymi z różnych źródeł finansowania w ramach programu MALUCH+.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			i funkcjonowania usług opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech							
A60G	A4.2.1 Wsparcie placówek opieki nad dziećmi w wieku do trzech lat (żłobki, kluby dziecięce) w ramach programu MALUCH+	Kamień milowy	Stworzenie systemu informatycznego na potrzeby zarządzania finansowaniem i tworzeniem placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, który łączy różne źródła finansowania opieki nad dziećmi	W pełni funkcjonujący system informatyczny				II kw.	2022	Stworzenie i wdrożenie operacyjnego systemu informatycznego (lub rozbudowa jednego z istniejących systemów), który wykorzystuje się w celu wsparcia projektów realizowanych przez odbiorców końcowych pomocy finansowej, czyli podmioty tworzące i prowadzące instytucje opieki nad dziećmi, na każdym etapie ich realizacji. System ten będzie również wykorzystywany przez instytucje nadzorujące i wdrażające reformę.
A61G	A4.2.1 Wsparcie placówek opieki nad dziećmi w wieku do trzech lat (żłobki, kluby dziecięce) w ramach programu MALUCH+	Wartość docelowa	Tworzenie nowych miejsc w placówkach opieki nad dziećmi (żłobkach, klubach dziecięcych) dla dzieci w wieku do lat trzech		Liczba	0	47 500	II kw.	2026	Tworzenie i rozwój infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech oznacza: – budowę lub renowację żłobków i klubów dziecięcych (zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego); – zakup nieruchomości i infrastruktury (zakup gruntu lub lokalów). Wartość docelowa ma zastosowanie do żłobków i klubów dziecięcych. Wartość docelowa dotyczy budowy nowych placówek, a także renowacji i adaptacji istniejących placówek, co zapewni łącznie co najmniej 47 500 nowych miejsc w placówkach opieki nad dziećmi.
A62G	A.4.3 Wdrożenie ram prawnych dla podmiotów ekonomii społecznej	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o ekonomii społecznej	Przepis w ustawie o ekonomii społecznej wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie ustawy o ekonomii społecznej, która ureguje podstawowe kwestie związane z tym sektorem, w tym w szczególności: definicję przedsiębiorstwa społecznego, zasady funkcjonowania i wspierania przedsiębiorstwa społecznego,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										nowe modele współpracy między przedsiębiorstwami społecznymi a władzami lokalnymi w zakresie realizacji usług społecznych, a także zasady koordynacji polityki w dziedzinie rozwoju ekonomii społecznej.
A63G	A4.3.1 Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiające w szczególności rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych, podniesienie jakości integracji w podmiotach ekonomii społecznej	Wartość docelowa	Liczba podmiotów, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego		Liczba	0	1 400	II kw.	2025	Przyznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego 1 400 podmiotom.
A64G	A4.3.1 Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiające w szczególności rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych, podniesienie jakości integracji w podmiotach ekonomii społecznej	Wartość docelowa	Liczba podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, objętych wsparciem finansowym		Liczba	0	1 000	IV kw.	2025	Przyznanie dotacji co najmniej 1 000 podmiotom ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstwom społecznym, które doprowadzą do utrzymania miejsc pracy, zwiększenia obrotu finansowego lub zmian w działalności gospodarczej (rozszerzenie skali, forma działalności lub przebranżowienie). Miejsca pracy w podmiotach otrzymujących dotacje powinny zostać utrzymane przez co najmniej 12 miesięcy od daty przyznania dotacji. Wybór beneficjentów będzie dokonywany na podstawie określonych kryteriów kwalifikacji, zgodnie z zasadami niedyskryminacji i przejrzystości.
A65G	A4.4 Uelastycznienie form zatrudnienia	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie	Przepis w ustawie o zmianie Kodeksu				III kw.	2022	Wejście w życie ustawy o zmianie Kodeksu pracy, która przyczyni się do skuteczniejszego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	i wprowadzenie pracy zdalnej		Kodeksu pracy wprowadzającej na stałe do przepisów Kodeksu pracy instytucję pracy zdalnej oraz elastyczne formy organizacji czasu pracy	pracy wskazujący na jej wejście w życie						godzenia obowiązków zawodowych z prywatnymi, lepszego reagowania na kryzys i zapewniania wsparcia w znalezieniu stałego zatrudnienia osobom biernym zawodowo o niższym wskaźniku aktywności zawodowej. Reforma obejmuje: – wprowadzenie możliwości wykonywania pracy zdalnej (całkowicie lub częściowo) poza miejscem pracy na podstawie uzgodnień między pracownikiem a pracodawcą dokonywanych przy zawieraniu umowy o pracę albo w trakcie zatrudnienia; – ustalenie zasad wykonywania pracy zdalnej na podstawie uzgodnień pomiędzy pracodawcą a przedstawicielami pracowników; – uwzględnienie szczególnych przypadków, kiedy praca zdalna mogłaby być wykonywana na polecenie pracodawcy (np. w nadzwyczajnych okolicznościach); – ustanowienie obowiązku zapewnienia przez pracodawcę materiałów i narzędzi niezbędnych do wykonywania pracy zdalnej lub możliwości korzystania ze sprzętów będących własnością pracowników; – wprowadzenie elastycznych form organizacji czasu pracy.
A67G	A4.5 Przedłużanie kariery zawodowej i promowanie pracy po przekroczeniu ustawowego wieku emerytalnego	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadzającej od 2023 r. obniżenie stawki podatku dochodowego od osób fizycznych dla	Przepis w ustawie o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wskazujący na jej wejście w życie				IV kw.	2022	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, która wprowadzi następujące zmiany: obniżenie stawki podatku dochodowego od osób fizycznych będzie przysługiwać podatnikom, którzy osiągną ustawowy wiek emerytalny i zdecydują się na kontynuację zatrudnienia zamiast przejścia na emeryturę. Tacy pracownicy będą zwolnieni z odprowadzania podatku dochodowego do

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			osób, które osiągnęły wiek emerytalny i nadal pracują							określonego limitu dochodów (tylko do pierwszego progu podatkowego wynoszącego 85 528 PLN w 2021 r. i tylko do wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce publicznej w Polsce). Obniżona zostanie stawka podatku dochodowego od osób fizycznych dla osób znajdujących się powyżej pierwszego progu podatkowego. Dzięki tej zachęcie podatkowej podatnicy będą zarabiać dodatkowe kwoty odpowiadające kwocie niezapłaconego podatku dochodowego, co ma ich zachęcić do wydłużenia okresu aktywności zawodowej.
A68G	A4.5 Przedłużanie kariery zawodowej i promowanie pracy po przekroczeniu ustawowego wieku emerytalnego	Kamień milowy	Sprawozdanie oceniające wpływ działań służących podwyższaniu rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę	Publikacja sprawozdania oceniającego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS)				IV kw.	2024	Celem tego sprawozdania jest dokonanie w ciągu dwóch lat od wprowadzenia powyższego działania oceny wpływu zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych na rzeczywisty wiek przejścia na emeryturę. Ocena ta będzie miała na celu przeanalizowanie wpływu na współczynnik aktywności zawodowej, trwałość systemu emerytalnego, finanse publiczne oraz równouprawnienie płci.
A69G	A4.6 Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej	Kamień milowy	Strategiczny przegląd opieki długoterminowej w Polsce w celu określenia priorytetów w zakresie reform	Publikacja sprawozdania ze strategicznego przeglądu przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) i Ministerstwo Zdrowia				IV kw.	2023	Ukończenie analizy systemu opieki długoterminowej w Polsce pod względem jego przyszłej reformy i opublikowanie odnośnego sprawozdania na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Zdrowia. W ramach analizy zbadane zostaną w szczególności możliwości: – integracji społecznej i zdrowotnej opieki długoterminowej, – przyspieszenia deinstytucjonalizacji tych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										usług, – podporządkowania ich jednemu organowi, – ograniczenia fragmentacji świadczenia opieki, - dokonania przeglądu świadczeń opiekuńczych, aby umożliwić podejmowanie zatrudnienia, - stworzenia stabilnego systemu odpowiedniego finansowania usług w zakresie opieki długoterminowej, zwłaszcza opieki środowiskowej i domowej, - wprowadzenia ram jakościowych dotyczących usług w zakresie opieki długoterminowej (wymogów dotyczących pracowników, wyposażenia, dopuszczenia do rynku podmiotów świadczących usługi w zakresie opieki długoterminowej). Analiza zostanie przeprowadzona w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym partnerami społecznymi, którzy zajmują się przepisami dotyczącymi opieki długoterminowej, opiekunami nieformalnymi, osobami otrzymującymi opiekę, osobami, które nie otrzymują opieki, lecz powinny ją otrzymywać, i samorządami terytorialnymi.
A70G	A4.6 Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej	Kamień milowy	Wdrożenie priorytetów w zakresie reformy określonych na podstawie strategicznego przeglądu opieki długoterminowej w Polsce (w oparciu o wnioski z realizacji	Przepis w ustawach o zmianie odpowiednich ustaw wskazujący na jej wejście w życie i publikacja dokumentów związanych z przeglądem				IV kw.	2025	Wejście w życie aktów prawnych (ustaw lub rozporządzeń) zmieniających odpowiednie ustawy, które to przepisy zapewnią realizację priorytetów w zakresie reform określonych w strategicznym przeglądzie opieki długoterminowej w Polsce. W szczególności: • zdefiniowanie „opieki długoterminowej” w spójny sposób w całości systemu opiekuńczego kraju (tzn. zarówno

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			kamienia milowego A69G)	wydatków publicznych i ram jakościowych dotyczących usług w zakresie opieki długoterminowej						w systemie opieki zdrowotnej, jak i pomocy społecznej); • zdefiniowanie pojęcia „opiekuna nieformalnego” oraz „opieki nieformalnej” • zwiększenie nakładów finansowych na system opieki długoterminowej przez wprowadzenie bonu senioralnego; • zmiana przepisów lub przyjęcie nowych przepisów dotyczących standardów jakości opieki długoterminowej w ramach systemów pomocy społecznej i opieki zdrowotnej, w oparciu o wyniki przeprowadzonej analizy; • wskazanie organów odpowiedzialnych za koordynację systemu opieki długoterminowej, ogół działań w zakresie monitorowania i ewaluacji jakości oraz działalność informacyjną. Oprócz tych zmian ram prawnych Polska podejmie następujące działania: • dokonanie przeglądu wydatków publicznych w celu oceny efektywności finansowania opieki długoterminowej ze środków publicznych oraz zaproponowanie rozwiązań budżetowych mających na celu zapewnienie stabilności finansowania tego systemu; • przyjęcie dokumentu, w którym zaproponowana zostanie zharmonizowana definicja jakości opieki długoterminowej w ramach systemów opieki społecznej i opieki zdrowotnej, a także zintegrowany system monitorowania i ewaluacji jakości,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										gromadzenia danych i wykorzystywania tych danych.
A71G	A4.7 Ograniczenie segmentacji rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych ograniczającej segmentację rynku pracy i zwiększającej ochronę socjalną wszystkich osób wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, poprzez objęcie tych umów składkami na ubezpieczenia społeczne	Przepis w ustawie o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wskazujący na jej wejście w życie				IV kw.	2023	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, która: (i) zapewni, aby wszystkie umowy cywilnoprawne podlegały składkom na ubezpieczenia społeczne (emerytalnym, rentowym, wypadkowym i z tytułu chorób zawodowych oraz – z wyjątkiem umów o dzieło, w przypadku których będą dobrowolne – chorobowym), niezależnie od uzyskiwanych dochodów, z wyjątkiem umów zawieranych ze studentami poniżej 26. roku życia; (ii) zniesie zasadę, zgodnie z którą w przypadku umów cywilnoprawnych składki na ubezpieczenia społeczne są płacone na podstawie minimalnego wynagrodzenia.

A.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z pożyczki

A2.5 Zwiększenie znaczenia sektora kultury i przemysłu kultury dla rozwoju gospodarczego

Nadrzędnym celem tej reformy jest opracowanie i stworzenie ram wsparcia sektora kultury i sektora kreatywnego w następstwie pandemii COVID-19. Reforma polega na przyjęciu dokumentu programowego poświęconego następującym kwestiom: (i) określeniu kluczowych średnio- i długoterminowych wyzwań w sektorze kultury i sektorze kreatywnym; (ii) zapewnieniu zgodności z zasadami horyzontalnymi UE, w tym z zasadami równouprawnienia płci i niedyskryminacji; (iii) określeniu zdolności ekologicznych i cyfrowych narzędzi i platform do sprostania tym wyzwaniom; (iv) opracowaniu koncepcji współpracy i transferu wiedzy i umiejętności między sektorem kultury i sektorem kreatywnym a sektorami nauki, edukacji, technologii i przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem ogólnych zasad UE, w tym równouprawnienia płci i niedyskryminacji; (v) określeniu preferowanych wariantów zapewniania publicznego wsparcia na rzecz działań w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2022 r.

A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym w celu stymulowania ich rozwoju

Celem tej inwestycji jest zapobieganie długoterminowym negatywnym skutkom pandemii COVID-19 oraz zachęcanie do transformacji zielonej i cyfrowej w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. W tym celu inwestycja ma zapewnić wsparcie finansowe i pomoc techniczną instytucjom kultury, organizacjom pozarządowym, artystom, mikroprzedsiębiorstwom i MŚP w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.

Inwestycja składać się będzie z dwóch głównych elementów. Po pierwsze, w ramach inwestycji powstanie program dotacji na rzecz instytucji kultury, organizacji pozarządowych, MŚP i mikroprzedsiębiorstw w sektorze kultury i sektorze kreatywnym w celu wsparcia projektów wdrożeniowych związanych z: (i) poprawą kompetencji cyfrowych i ekologicznych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym; (ii) rozwojem działalności kulturalnej/kreatywnej, takiej jak koncerty, występy i wystawy, w tym w formie wirtualnej; (iii) tworzeniem programów edukacyjnych i organizacją warsztatów poświęconych architekturze, projektowaniu i sztuce kreatywnej, aby pomóc artystom i projektantom w rozwijaniu ich umiejętności ekologicznych i cyfrowych; (iv) organizacją warsztatów mających na celu wspieranie współpracy oraz wymianę wiedzy i umiejętności między sektorem kultury i sektorem kreatywnym a sektorami nauki, technologii i przedsiębiorstw; (v) opracowywaniem nowych produktów i usług wykorzystujących technologie przełomowe, takie jak sztuczna inteligencja, łańcuch bloków oraz internet rzeczy, w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. We wszystkich projektach uwzględnione zostaną ogólne zasady UE, w tym zasady równouprawnienia płci i niedyskryminacji.

Po drugie, w ramach inwestycji powstanie program stypendialny mający na celu wspieranie twórców, artystów, animatorów, edukatorów i naukowców w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. W szczególności program stypendialny zapewni pomoc finansową przeznaczoną na następujące cele: (i) prowadzenie kursów dla artystów w celu rozwijania ich umiejętności artystycznych i cyfrowych lub ekologicznych; (ii) zapewnienie artystom zindywidualizowanego szkolenia zawodowego; (iii) stworzenie artystom możliwości spotkań w formie wirtualnej lub stacjonarnej z lokalnymi, krajowymi i międzynarodowymi specjalistami w dziedzinie sztuki poprzez organizację warsztatów i cyklu dyskusji; (iv) stworzenie artystom możliwości współpracy w formie wirtualnej lub stacjonarnej ze specjalistami z innych sektorów, w tym z sektora nauki, technologii i przedsiębiorstw. Stypendia przyznawane będą z poszanowaniem ogólnych zasad UE, w tym zasady

równouprawnienia płci i niedyskryminacji. Kryteria kwalifikacji wniosków o stypendia dla artystów w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, odpowiadającym jednemu z sektorów NACE zdefiniowanych przez Eurostat, będą obejmować: a) przekonujące portfolio artystyczne zawierające prace wykonane w ciągu ostatnich 24 miesięcy; b) przekonujący plan artystyczny na najbliższe 24 miesiące.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

A2.6 Reforma – Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne

Celem reformy jest zwiększenie wykorzystania danych satelitarnych przez podmioty publiczne i prywatne. Nowa ustawa o działalności w przestrzeni kosmicznej ułatwi wykorzystanie danych satelitarnych przez administrację publiczną.

Ustawa ustanowi krajowego operatora danych satelitarnych. Będzie on również zobowiązany do promowania wykorzystania danych satelitarnych przez prywatne przedsiębiorstwa, m.in. poprzez organizowanie szkoleń dla wszystkich zainteresowanych podmiotów. W ustawie zostaną również określone zasady i warunki prowadzenia działalności w przestrzeni kosmicznej i nadzoru nad nią, a także odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez obiekt kosmiczny oraz zasady funkcjonowania Krajowego Rejestru Obiektów Kosmicznych.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 września 2024 r.

A2.6.1 Inwestycje – Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne

Celem inwestycji jest znaczące zwiększenie efektywności wykorzystania satelitarnych obserwacji Ziemi w Polsce oraz zapewnienie sprawnego i nieprzerwanego wytwarzania przetworzonych informacji dotyczących obserwacji Ziemi dostosowanych do potrzeb użytkownika oraz ich udostępniania. Ma to na celu poprawę zarządzania krajem (podejmowanie decyzji na podstawie bardziej szczegółowych i aktualnych informacji), przeprowadzenie znaczącej transformacji cyfrowej administracji oraz stworzenie popytu na produkty obserwacji Ziemi, w tym dodatkowy popyt sektora prywatnego i publicznego na funkcjonujący już unijny system Copernicus.

Inwestycja składać się będzie z dwóch inwestycji. Pierwsza inwestycja polegać będzie na utworzeniu Narodowego Systemu Informacji Satelitarnej (NSIS), w ramach którego świadczone będą usługi monitoringu z wykorzystaniem danych pochodzących z obserwacji satelitarnej Ziemi. Pierwsze usługi zostaną udostępnione użytkownikom końcowym do dnia 30 czerwca 2025 r.

Druga inwestycja polegać będzie na wyniesieniu czterech satelitów na orbitę. Prace przygotowawcze prowadzone zgodnie z normami europejskiej współpracy w zakresie normalizacji związanej z przestrzenią kosmiczną (ECSS Phase 0/A/B/C) zostaną zakończone do dnia 30 września 2024 r. Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

A.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

A2 – INNOWACJE

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A1L	A2.5 Zwiększenie znaczenia sektora kultury i przemysłu kultury dla rozwoju gospodarczego	Kamień milowy	Przyjęcie dokumentu programowego w sprawie wspierania działań ekologicznych i cyfrowych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym	Publikacja dokumentu programowego				IV kw.	2022	Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych przyjęcie przez ministra właściwego do spraw kultury dokumentu programowego dotyczącego wsparcia sektora kultury i sektora kreatywnego. Dokument ten będzie poświęcony w szczególności następującym kwestiom: - określeniu kluczowych średnio- i długoterminowych wyzwań w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, w tym wniosków wyciągniętych z kryzysu związanego z COVID-19; - zapewnieniu zgodności z zasadami ogólnymi UE, w tym z zasadami równouprawnienia płci i niedyskryminacji, w projektach, które mają zostać objęte wsparciem; - określeniu zdolności ekologicznych i cyfrowych narzędzi i platform do sprostania tym wyzwaniom; - opracowaniu koncepcji współpracy i transferu wiedzy i umiejętności między sektorem kultury i sektorem kreatywnym oraz z sektorami nauki, edukacji, technologii i przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem ogólnych zasad UE, w tym równouprawnienia płci

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										i niedyskryminacji, a także sektorem ekologicznym i cyfrowym. Określenie preferowanych wariantów zapewnienia publicznego wsparcia na rzecz działań w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.
A2L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju	Kamień milowy	Kryteria kwalifikacji projektów do otrzymania wsparcia w sektorze kultury i sektorze kreatywnym	Publikacja kryteriów kwalifikacji i powołanie niezależnej komisji selekcyjnej				IV kw.	2022	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyjmie i opublikuje kryteria kwalifikacji MŚP, instytucji kultury i organizacji pozarządowych do objęcia wsparciem w tworzeniu projektów w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. Ponadto ustanowiona zostanie niezależna komisja selekcyjna, w skład której wejdą eksperci z różnych dziedzin, w tym przedstawiciele niezależnych organizacji i instytucji sektora kultury i sektora kreatywnego. Komisja selekcyjna będzie podejmowała decyzje w sprawie przyznania dotacji i stypendiów. Kryteria kwalifikacji wniosków o dotacje na projekty złożonych przez instytucje kultury, organizacje pozarządowe, MŚP i mikroprzedsiębiorstwa w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, odpowiadającym jednemu z sektorów NACE zdefiniowanych przez Eurostat, będą: a) zapewniać przyznanie pierwszeństwa projektom, które prawdopodobnie będą miały trwały wpływ na cyfrową i zieloną transformację w sektorze kultury i sektorze kreatywnym; b) zapewniać przyznanie pierwszeństwa tym beneficjentom, którzy opracowali biznesplan

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										określający, w jaki sposób dotacje mają być wykorzystywane do finansowania kosztów projektu; c) zapewniać przyznanie pierwszeństwa tym beneficjentom, którzy w ciągu ostatnich 24 miesięcy mieli udokumentowane osiągnięcia w zakresie działań lub projektów związanych z wnioskiem dotyczącym projektu. We wszystkich projektach uwzględnione zostaną ogólne zasady UE, w tym zasady równouprawnienia płci i niedyskryminacji.
A3L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju	Wartość docelowa	Liczba podpisanych umów dotyczących projektów instytucji kultury, organizacji pozarządowych, MŚP i mikroprzedsiębiorstw działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym		Liczba	0	2 755	IV kw.	2025	Celem tego działania jest wzmocnienie sektora kultury i sektora kreatywnego poprzez wspieranie realizacji projektów służących rozpowszechnianiu osiągnięć kulturalnych oraz zwiększanie znaczenia kultury w życiu społecznym za pomocą narzędzi i zasobów internetowych. Projekty zostaną wybrane w drodze otwartego zaproszenia do składania wniosków. Zakres projektów będzie obejmował przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji, a także podnoszenie kompetencji cyfrowych operatorów kulturalnych (zarówno prywatnych, jak i pracowników instytucji kultury). Wspierana będzie realizacja 2755 projektów w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, wybranych na podstawie kryteriów opublikowanych w kontekście kamienia milowego A2L.
A4L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów sektora	Wartość docelowa	Liczba stypendiów przyznanych w sektorze		Liczba	0	1 390	IV kw.	2025	Celem tej inwestycji jest stworzenie programu stypendialnego wspierającego twórców, artystów, animatorów i edukatorów, a także

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju		kultury i sektorze kreatywnym							naukowców, którzy chcą znaleźć nowe sposoby prezentacji dóbr kultury na żywo i przez internet. Na rozwój działalności artystów zostanie przyznanych 1390 stypendiów. Celem programu stypendialnego będzie zapewnienie artystom wsparcia służącego stymulowaniu działalności twórczej w ramach odbudowy po pandemii COVID-19. W szczególności program stypendialny zapewni pomoc finansową przeznaczoną na następujące cele: - prowadzenie kursów dla artystów w celu rozwijania ich umiejętności artystycznych i cyfrowych lub ekologicznych; - zapewnienie artystom zindywidualizowanego szkolenia zawodowego; - stworzenie artystom możliwości spotkań w formie wirtualnej lub stacjonarnej z lokalnymi, krajowymi i międzynarodowymi specjalistami w dziedzinie sztuki poprzez organizację warsztatów i cyklu dyskusji; - stworzenie artystom możliwości współpracy w formie wirtualnej lub stacjonarnej ze specjalistami z innych sektorów, w tym z sektora nauki, technologii i przedsiębiorstw. Stypendia przyznawane będą z poszanowaniem ogólnych zasad UE, w tym zasady równouprawnienia płci i niedyskryminacji. Kryteria kwalifikacji wniosków o stypendia dla artystów w sektorze

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										kultury i sektorze kreatywnym, odpowiadającym jednemu z sektorów NACE zdefiniowanych przez Eurostat, będą obejmować: a) przekonujące portfolio artystyczne zawierające prace wykonane w ciągu ostatnich 24 miesięcy; b) przekonujący plan artystyczny na najbliższe 24 miesiące. Komisja selekcyjna, o której mowa w kamieniu milowym A2L, zadecyduje, komu przyznane zostaną stypendia.
A7L	A2.6 Reforma – Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o działalności w przestrzeni kosmicznej, która ma być przyjęta przez Parlament	Przepis w ustawie wskazujący na wejście w życie				III kw.	2024	Nowa ustawa ułatwi m.in. wykorzystanie danych satelitarnych przez administrację publiczną. Ustawa ustanowi krajowego operatora danych satelitarnych. Na mocy ustawy krajowy operator zostanie zobowiązany do promowania wykorzystania danych satelitarnych przez prywatne przedsiębiorstwa, m.in. poprzez organizowanie szkoleń dla wszystkich zainteresowanych podmiotów.
A8L	A2.6.1 Inwestycje – Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Wartość docelowa	Rozwój niezbędnej infrastruktury: Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS), który będzie świadczyć usługi monitorowania z wykorzystaniem danych pochodzących z obserwacji satelitarnej Ziemi.		Liczba	0	1	II kw.	2025	Uruchomiony zostanie Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS). Uruchomienie wstępnych usług we współpracy z użytkownikami na dwóch płaszczyznach stosowania elektronicznego przechwytywania danych o dużym znaczeniu dla gospodarki i bezpieczeństwa Polski, które wybrano spośród następujących obszarów: gospodarka przestrzenna, zarządzanie kryzysowe, rolnictwo i leśnictwo, gospodarka wodna, monitorowanie środowiska Bałtyku.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
A9L	A2.6.1 Inwestycje – Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Kamień milowy	Prace przygotowawcze do wyniesienia pierwszego polskiego satelity: ECSS Phase 0/A/B/C (analiza misji/identyfikacja potrzeb, wykonalność i definicja)	Publikacja sprawozdania				III kw.	2024	Wskaźnik odnosi się do trzech opublikowanych sprawozdań (przegląd definicji misji, wstępny przegląd wymogów, krytyczny przegląd projektu). Segment kosmiczny obejmować będzie platformy satelitarne klasy mikro i sensory umożliwiające pozyskiwanie danych optoelektronicznych, wyposażone w między innymi w moduł kompresji oraz szyfrowane łącza radiowe uplink/downlink. Prace przygotowawcze będą prowadzone zgodnie z normami europejskiej współpracy w zakresie normalizacji związanej z przestrzenią kosmiczną (ECSS).
A10L	A2.6.1 Inwestycje – Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Wartość docelowa	T1 – Wyniesienie pierwszego polskiego satelity		Liczba	0	1	II kw.	2025	Liczba wyniesionych satelitów, co obejmuje całość produkcji, montażu i testowania sprzętu/oprogramowania lotniczego, w tym powiązanego sprzętu do obsługi naziemnej statków powietrznych, wyniesienie pierwszego satelity na orbitę.
A11L	A2.6.1 Inwestycje – Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Wartość docelowa	T2 – Wyniesienie kolejnych trzech polskich satelitów		Liczba	1	4	II kw.	2026	Wartość docelowa odnosi się do liczby wyniesionych satelitów (zgodnie z wymogami określonymi dla działania A10L powyżej). Ukończenie produkcji, montażu i testowania sprzętu/oprogramowania lotniczego, w tym powiązanego sprzętu do obsługi naziemnej statków powietrznych, co prowadzi do wyniesienia kolejnych trzech satelitów na orbitę.

B. KOMPONENT B: „ZIELONA ENERGIA I ZMNIEJSZENIE ENERGOCHŁONNOŚCI”

Ten komponent polskiego planu odbudowy i zwiększania odporności ma odnieść się do szeregu wyzwań, przed którymi stoi obecnie polski sektor energetyczny w odniesieniu do dekarbonizacji i zanieczyszczenia powietrza. Po pierwsze, zależność Polski od węgla jest nadal znacznie wyższa niż w innych państwach członkowskich, co sprawia, że transformacja energetyczna w kierunku neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla jest trudna. Po drugie, około 70 % domów jednorodzinnych oraz wiele budynków wielorodzinnych i użyteczności publicznej nie spełnia standardów efektywności energetycznej. W połączeniu z wciąż powszechnym wykorzystaniem węgla niskiej jakości w indywidualnych systemach grzewczych prowadzi to do niskiej jakości powietrza. Po trzecie, poważnymi problemami są niski poziom retencji oraz niedobory wody (w tym wody pitnej) na obszarach wiejskich.

Głównym celem komponentu jest zmiana koszyka energetycznego w kierunku technologii niskoemisyjnych poprzez ułatwienie wdrażania odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, takich jak wodór i biogaz. Komponent ma również na celu zmniejszenie zużycia energii poprzez przeprowadzenie gruntownej renowacji budynków, w tym termomodernizacji, oraz poprzez zmniejszenie energochłonności przemysłu i usług, a także gospodarstw domowych. Ponadto w ramach komponentu nacisk zostanie położony na zmniejszenie wpływu człowieka na środowisko, w szczególności poprzez inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego.

Komponent obejmuje wsparcie na rzecz realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego ukierunkowania inwestycyjnej polityki gospodarczej na innowacje, transport, w szczególności jego zrównoważony charakter, na infrastrukturę energetyczną i cyfrową, opiekę zdrowotną oraz czystsza energię, z uwzględnieniem różnic regionalnych (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2019 r.) oraz ukierunkowania inwestycji na transformację zieloną i cyfrową, w szczególności na infrastrukturę cyfrową, czyste i wydajne wytwarzanie i wykorzystanie energii oraz zrównoważony transport, co będzie przyczyniać się do stopniowej dekarbonizacji gospodarki, m.in. w regionach górniczych (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2020 r.).

Oczekuje się, że żaden ze środków w tym komponencie nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01). W przypadku wszystkich działań w ramach tego komponentu obejmujących rozwój infrastruktury wymagana jest zgodność z przepisami UE w celu uniknięcia szkód w osiąganiu celu w zakresie różnorodności biologicznej. Chodzi tu w szczególności o dyrektywę w sprawie oceny skutków wywieranych na środowisko (2011/92/UE), a w przypadku terenów/działów zlokalizowanych na obszarach wrażliwych pod względem różnorodności biologicznej lub w ich pobliżu – art. 6 ust. 3 i art. 12 dyrektywy siedliskowej (92/43/EWG) oraz art. 5 dyrektywy ptasiej (2009/147/WE).

B.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna

Celem reformy jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych z wybranych sektorów gospodarki oraz zwiększenie ich efektywności energetycznej. Jest ona również ukierunkowana na poprawę jakości

powietrza dzięki przyspieszeniu procesu zastępowania zanieczyszczających źródeł produkcji ciepła i energii elektrycznej.

Po pierwsze, cele te zostaną osiągnięte za pomocą zestawu działań optymalizujących wsparcie inwestycji w efektywność energetyczną, głównie w ramach systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej. Będą one obejmować ułatwienie stosowania umów o poprawę efektywności energetycznej w sektorze publicznym, umożliwienie podmiotom objętym systemem zobowiązującym do efektywności energetycznej wypełnianie zobowiązań dotyczących oszczędności energii w ramach tzw. programów subsydiowania oraz umożliwienie przedsiębiorstwom usług energetycznych udziału w systemie zobowiązującym do efektywności energetycznej. Zostanie to osiągnięte w ramach zmienionej ustawy o efektywności energetycznej w połączeniu ze zmienioną ustawą o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków; ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem; ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego; oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii. Wspomniane akty prawne wejdą w życie do dnia 31 marca 2022 r.

Po drugie, cele reformy „Czyste powietrze i efektywność energetyczna” zostaną osiągnięte dzięki opracowaniu Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” zgodnie z długoterminową strategią renowacji na podstawie dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (2010/31/UE), który będzie głównym narzędziem działań na rzecz efektywności energetycznej budynków. Skuteczność wdrażania obecnego programu „Czyste Powietrze” zostanie zatem zwiększona poprzez usprawnienie procedur składania wniosków. W ramach programu opracowane zostanie specjalne wsparcie ukierunkowane na gospodarstwa domowe o najniższych dochodach, niskich dochodach i gospodarstwa domowe o wyższych dochodach, w przypadku tego drugiego szczególnie z udziałem sektora bankowego udzielającego pożyczek połączonych z dotacjami. Zmiany te posłużą jako podstawa do uruchomienia wsparcia w ramach inwestycji B1.1.2 „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych” i inwestycji B1.1.5 „Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych”, co umożliwi znaczące zwiększenie tempa remontów budynków i wymiany grzejników z pomocą wsparcia w ramach tego programu. Zaktualizowany Program Priorytetowy „Czyste Powietrze” zostanie przyjęty do dnia 31 marca 2023 r.

Trzecim elementem stanowiącym podstawę tej reformy będzie aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza. W ramach programu zostanie zdefiniowany obszerny, długoterminowy zestaw wymogów i warunków umożliwiających organom regionalnym i terytorialnym zapewnienie poprawy jakości powietrza. Organy te zostaną upoważnione do wdrożenia szczególnych działań w celu obniżenia zanieczyszczeń powietrza emitowanych z ogrzewania gospodarstw domowych i transportu w przypadku, gdy przekroczony zostanie dany próg zanieczyszczenia powietrza. Władze lokalne i regionalne otrzymają również specjalny budżet na egzekwowanie przepisów dotyczących ochrony powietrza, w szczególności ustalonych w ramach tzw. „uchwał antysmogowych”. Zaktualizowany Krajowy Program Ochrony Powietrza będzie uprawniał do zakończenia udzielania publicznego wsparcia inwestycji w nowe węglowe instalacje grzewcze do dnia 31 grudnia 2021 r.

Czwartym elementem reformy będzie zmienione rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska określające normy dla paliw stałych. W związku z wprowadzonym w 2018 r. zakazem wykorzystywania niskiej jakości węgla do ogrzewania gospodarstw domowych wspomniana zmiana będzie również polegać na określeniu minimalnych norm dla paliw stałych oraz zakazie stosowania przez producentów oznaczeń handlowych wprowadzających w błąd.

B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych

Celem tej inwestycji jest modernizacja systemu ciepłowniczego i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Znacząca część podmiotów ciepłowniczych w Polsce wymaga modernizacji poprzez

wymianę źródeł, z uwagi na zły stan techniczny i niedostosowanie się do definicji efektywnego systemu ciepłowniczego. Konieczność wymiany źródeł ciepła jest również związana z niskim udziałem odnawialnych źródeł energii w systemie ciepłowniczym, który obecnie wynosi ok. 9,5 %. Celem jest zatem zmniejszenie energochłonności i emisji związanych z wytwarzaniem ciepła. W ramach tego działania realizowane będą wyłącznie inwestycje w instalacje niskoemisyjne i odnawialne źródła energii. Wspierane będą instalacje wykorzystujące do produkcji ciepła: energię ze źródeł odnawialnych; paliwa gazowe w kogeneracji z wyłączeniem paliw węglowych; pompy ciepła i źródła geotermalne, ciepło odpadowe, niskoemisyjne paliwa gazowe, zmieszane gazy, gaz syntetyczny oraz wodór odnawialny i niskoemisyjny, aby zastąpić węgiel w ciepłownictwie systemowym. Stosowanie paliwa pochodzącego z odpadów nie będzie dozwolone. Nie wolno będzie przekraczać progu 250 g CO₂/kWh wytworzonej energii w przypadku każdej instalacji zasilanej gazem ziemnym. Beneficjentami będą podmioty, które zajmują się wytwarzaniem ciepła do celów komunalnych i gospodarstw domowych. Projekty wybierane będą w ramach konkursu otwartego z uwzględnieniem następujących kryteriów: (i) gotowość i stopień przygotowania projektu do realizacji; (ii) stopień ograniczenia emisji CO₂ lub pyłów PM_{2,5} i PM₁₀; (iii) wykorzystanie odnawialnych źródeł energii; (iv) zlokalizowanie na obszarach o najwyższych rocznych emisjach PM_{2,5} i PM₁₀.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych

Celem tej inwestycji jest poprawa jakości powietrza, w tym zmniejszenie emisji cząstek stałych poprzez wymianę wysokoemisyjnych źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej domów jednorodzinnych. Inwestycja będzie prowadzona za pośrednictwem Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, którego modernizacja zgodnie z długoterminową strategią renowacji na podstawie dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków jest, jak opisano powyżej, jednym z kluczowych działań w ramach reformy B1.1. Inwestycje będą obejmowały (i) wymianę nieefektywnych źródeł ogrzewania pomieszczeń i wody lub (ii) termomodernizację budynków mieszkalnych lub (iii) instalacje energii ze źródeł odnawialnych (w tym przede wszystkim panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne). Poziom wsparcia zostanie dostosowany do siły nabywczej odbiorców końcowych.

Działania realizowane w ramach inwestycji doprowadzą średnio do co najmniej 30 % oszczędności energii pierwotnej. Jeżeli chodzi o wsparcie na rzecz kotłów gazowych, kotły te będą instalowane zgodnie z załącznikiem III do wytycznych technicznych Komisji dotyczących stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/021), co doprowadzi do znacznego zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu znacznej poprawy stanu środowiska i zdrowia publicznego, w szczególności na obszarach, na których doszło do przekroczenia unijnych norm jakości powietrza wyznaczonych w dyrektywie 2008/50/WE lub na których istnieje ryzyko przekroczenia tych norm. Ponadto zapewni się, aby kotły gazowe stanowiły nie więcej niż 40 % wszystkich źródeł ciepła podlegających wymianie w ramach tego działania.

Działania obejmujące renowację budynków, które prowadzą do poprawy ich charakterystyki energetycznej w ramach tej inwestycji, wymagają od podmiotów gospodarczych zapewnienia, aby co najmniej 70 % (wagowo) odpadów budowlanych powstałych w wyniku prowadzenia robót budowlanych (poza naturalnie występującymi materiałami określonymi w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym decyzją Komisji 2000/532/WE) nadawało się do ponownego użycia, recyklingu i poddania innej metodzie odzysku materiałów, uwzględniając operacje wypełniania wyrobisk przy wykorzystaniu odpadów zamiast innych materiałów zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami oraz unijnym protokołem w sprawie gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

B1.1.3 Termomodernizacja szkół

Celem tej inwestycji jest poprawa efektywności energetycznej instytucji edukacyjnych oraz zastąpienie wysokoemisyjnych źródeł ciepła bardziej ekologicznymi alternatywami. Działania realizowane w ramach inwestycji mogą obejmować m.in. energię ze źródeł odnawialnych oraz dostosowanie funkcji, instalacji i systemów technicznych budynków do aktualnych wymogów zawartych w obowiązujących przepisach; gruntowne renowacje; modernizację systemów ogrzewania pomieszczeń i wody; instalację energooszczędnego oświetlenia. Inwestycje objęte wsparciem w ramach RRF doprowadzą średnio do co najmniej 30 % oszczędności energii pierwotnej. Projekty wybierane będą w ramach konkursu otwartego z uwzględnieniem następujących kryteriów: (i) gotowość – stopień przygotowania projektu do realizacji; (ii) stopień ograniczenia emisji CO₂ lub pyłów PM_{2,5} lub PM₁₀; (iii) stopień ograniczenia zużycia energii pierwotnej. (iv) wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Działania uzupełniające mogą również obejmować działania edukacyjne podnoszące świadomość wśród nauczycieli, uczniów i społeczności lokalnych w zakresie zanieczyszczenia powietrza i łagodzenia skutków zmiany klimatu oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

B1.1.4 Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej

Celem tej inwestycji jest poprawa efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej oraz zastąpienie wysokoemisyjnych źródeł ciepła bardziej ekologicznymi alternatywami. Działania realizowane w ramach inwestycji mogą obejmować m.in. energię ze źródeł odnawialnych oraz dostosowanie funkcji, instalacji i systemów technicznych budynków do aktualnych wymogów zawartych w obowiązujących przepisach; gruntowne renowacje; modernizację systemów ogrzewania pomieszczeń i wody; instalację energooszczędnego oświetlenia. Inwestycje powinny przyczyniać się do oszczędności na średnim poziomie minimalnym 30 % energii pierwotnej w budynkach docelowych. Projekty wybierane będą w ramach konkursu otwartego z uwzględnieniem następujących kryteriów: (i) gotowość – stopień przygotowania projektu do realizacji; (ii) stopień ograniczenia emisji CO₂ lub pyłów PM_{2,5} lub PM₁₀; (iii) stopień ograniczenia zużycia energii pierwotnej. (iv) wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

B1.1.5 Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych

Celem tej inwestycji jest poprawa efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych. Inwestycja będzie prowadzona za pośrednictwem programu dotacji TERMO i będzie obejmować (i) termomodernizację budynków mieszkalnych wielorodzinnych lub (ii) instalację odnawialnych źródeł energii w takich budynkach, w tym źródeł ciepła i energii elektrycznej.

Działania obejmujące renowację budynków, które prowadzą do poprawy ich charakterystyki energetycznej w ramach tej inwestycji, wymagają od podmiotów gospodarczych zapewnienia, aby co najmniej 70 % (wagowo) odpadów budowlanych powstałych w wyniku prowadzenia robót budowlanych (poza naturalnie występującymi materiałami określonymi w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym decyzją Komisji 2000/532/WE) nadawało się do ponownego użycia, recyklingu i poddania innej metodzie odzysku materiałów, uwzględniając operacje wypełniania wyrobisk przy wykorzystaniu odpadów zamiast innych materiałów zgodnie

z hierarchią postępowania z odpadami oraz unijnym protokołem w sprawie gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

B2.1 Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych

Celem reformy jest rozwój rynku odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru oraz innych paliw alternatywnych.

Środek ten obejmuje dwa działania. Celem pierwszego działania jest stworzenie ram regulacyjnych funkcjonowania wodoru jako paliwa alternatywnego w transporcie poprzez wprowadzenie przepisów dotyczących budowy, bezpiecznej eksploatacji i modernizacji stacji wodoru, a także organów odpowiedzialnych za dopuszczanie do użytku stacji wodoru i ich niezbędną kontrolę techniczną. W ramach działania ustanowiony zostanie również system monitorowania i kontrolowania jakości paliw wodoru wykorzystywanego do napędu pojazdów. Realizacja działania miała zostać zakończona do dnia 30 grudnia 2021 r.

Celem drugiego działania jest stworzenie projektu infrastruktury wodorowej i rynków wodoru, co pozwoli wesprzeć wprowadzanie do obrotu odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru, integrację produkcji wodoru z innymi rynkami energii, a także istniejącą i specjalną infrastrukturę mającą na celu stworzenie przewidywalności regulacyjnej dla inwestorów oraz wspieranie rozpowszechniania odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru. Reformy są zgodne z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01), gwarantując jednocześnie, że reforma nie przyczyni się do utrudnienia stosowania i wprowadzania do obrotu wodoru odnawialnego w porównaniu z wodorem z innych źródeł. Celem reformy jest przede wszystkim rozwój wodoru odnawialnego lub wodoru produkowanego przez elektrolizery oraz propagowanie wodoru niskoemisyjnego zgodnego z unijną strategią w zakresie wodoru.

Realizacja tego działania zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru

Celem inwestycji jest stworzenie polskiej gałęzi gospodarki wodorowej oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru. Projekt będzie częścią zintegrowanego podejścia strategicznego, w ramach którego nadaje się priorytet wodorowi odnawialnemu. Inwestycja będzie składać się z szeregu projektów.

Pierwszy projekt będzie obejmował inwestycje w stacje tankowania wodoru, w tym bunkrowania wodoru. Obiekty do bunkrowania będzie można stosować względem wszystkich źródeł wodoru, lecz ilość bunkrowanego szarego wodoru w miarę upływu czasu zostaje ograniczona.

W ramach drugiej części projektu wspierać będzie się przynajmniej rozwój, budowę i realizację innowacyjnych jednostek transportowych napędzanych wodorem. Inwestycja będzie koncentrować się na rozwoju, testowaniu i demonstrowaniu różnych rodzajów jednostek transportowych napędzanych wodorowymi ogniwami paliwowymi, które mają stanowić wsparcie dla podejmowanych przez Polskę działań na rzecz dekarbonizacji mobilności. Innowacyjne typy jednostek transportowych napędzanych wodorem przyczynią się do dekarbonizacji transportu, w którym trudno osiągnąć redukcję emisji. Obejmuje ona zarówno budowę nowych jednostek, jak i modernizację jednostek, które już istnieją. Jednostki transportowe nie będą mogły być przeznaczone do transportu paliw kopalnych.

Trzecia część projektu obejmuje inwestycje publiczne w program dotacji w celu zachęcenia do realizacji inwestycji prywatnych oraz poprawy dostępu do finansowania w polskim sektorze produkcji wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego. Umowy o udzielenie dotacji zawarte między Instrumentem a beneficjentami końcowymi mają na celu zapewnienie łącznych zdolności produkcyjnych w zakresie wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego na poziomie co najmniej 315 MW. W ramach programu udziela się dotacji bezpośrednio podmiotom działającym w sektorze prywatnym. Na podstawie inwestycji w ramach RRF celem programu na początkowym etapie jest wypłacenie dotacji w wysokości co najmniej 640 000 000 EUR¹¹.

Programem zarządza Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pełniący funkcję partnera wykonawczego.

Program obejmuje następującą linię produktową:

- Dotacje bezpośrednie na rzecz podmiotów prywatnych lub podmiotów sektora publicznego prowadzących zbliżoną działalność służące sfinansowaniu inwestycji w zwiększanie zdolności w zakresie produkcji wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego, uwzględniając elektrolizery, i rozbudowę powiązanej infrastruktury.

Aby objąć inwestycję programem, Polska i BGK podpisują umowę wykonawczą zawierającą:

1. Opis procesu decyzyjnego w ramach programu: Ostateczną decyzję o przyznaniu dotacji w ramach programu podejmuje komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny organ zarządzający – musi ona zostać następnie zatwierdzona większością głosów członków niezależnych od rządu.
2. Najważniejsze wymogi ustanowione w powiązanej polityce w zakresie dotacji, które obejmują:
 - a. Opis udzielonych dotacji i kwalifikujących się beneficjentów końcowych uwzględniający cel umów o udzielenie dotacji zawartych między programem a beneficjentami końcowymi zakładający zapewnienie zdolności produkcyjnych w zakresie wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego na poziomie co najmniej 315 MW.

¹¹ Kwota ta nie stanowi *per se* kosztu, lecz docelową wielkość inwestycji, która może, ale nie musi być równa kosztowi, w zależności od struktury instrumentu i od tego, czy uzyskano efekt dźwigni finansowej oraz czy partner wykonawczy ponosi jakiegokolwiek koszty lub opłaty, o których zwrot występuje.

- b. Wymóg, zgodnie z którym wszystkie inwestycje objęte wsparciem muszą być opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia.
 - c. Wymóg poszanowania zasady „nie czyn poważnych szkód” ustanowionej w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final). W szczególności polityka inwestycyjna wyklucza możliwość uznania za kwalifikowalne następujących działań i aktywów: (i) działania i aktywa związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla¹²; (ii) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności¹³; (iii) działania i aktywa związane ze składowiskami odpadów, spalarniami¹⁴ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów¹⁵ oraz (iv) działania i aktywa związane z górnictwem.
 - d. Wymóg, zgodnie z którym beneficjenci końcowi programu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów.
3. Kwotę objętą umową wykonawczą, strukturę opłat dla partnera wykonawczego oraz wymóg wykorzystania wszelkich niewykorzystanych zysków z tytułu programu – w tym zysków uzyskanych po 2026 r. – na realizację tych samych celów politycznych.
4. Wymogi w zakresie monitorowania, audytu i kontroli, w tym:
- a. Opis systemu monitorowania partnera wykonawczego ustanowionego na potrzeby przekazywania informacji na temat pozyskanych dotacji.

¹² Z wyjątkiem a) projektów w ramach tego działania związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01); b) działań i aktywów przewidzianych w pkt (ii), w przypadku których stosowanie paliw kopalnych jest tymczasowe i technicznie nieuniknione do celów terminowego przejścia na działalność bez udziału paliw kopalnych; c) instalacji wodoru niskoemisyjnego zgodnych z wymogiem redukcji emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia wynoszącym 73,4 % w przypadku wodoru, co będzie skutkowało emisją gazów cieplarnianych w całym cyklu życia na poziomie niższym niż 3 t ekwiwalentu CO₂/t H₂ oraz 70 % w przypadku syntetycznych paliw wodoropochodnych, w stosunku do odpowiednika kopalnego wynoszącego 94 g równoważnika CO₂/MJ, co skutkuje emisją 2,256 t równoważnika CO₂/t H₂, analogicznie do podejścia określonego w art. 25 ust. 2 i załączniku V do dyrektywy (UE) 2018/2001. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się zgodnie z metodologią określoną w art. 28 ust. 5 dyrektywy (UE) 2018/2001 lub na podstawie ISO 14067:2018 lub ISO 14064-1:2018.

¹³ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone

jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

¹⁴ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

¹⁵ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

- b. Opis stosowanych przez partnera wykonawczego procedur zapewniających zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów, ich wykrywanie oraz eliminowanie.
- c. Obowiązek weryfikowania kwalifikowalności każdej operacji zgodnie z wymogami przewidzianymi w umowie wykonawczej przed przyznaniem dotacji na realizację tej operacji.
- d. Obowiązek przeprowadzania audytów *ex post* opartych na analizie ryzyka zgodnie z planem audytów BGK. Wspomniane audyty mają na celu potwierdzenie (i) skuteczności systemów kontroli, w tym również w zakresie wykrywania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów; (ii) zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” i z zasadami pomocy państwa; oraz (iii) spełnienia wymogu, zgodnie z którym beneficjenci końcowi programu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów. Audyty służą również zweryfikowaniu legalności przeprowadzanych transakcji oraz sprawdzeniu zgodności z warunkami określonymi w mających zastosowanie umowie wykonawczej i umowach o udzielenie dotacji.

Wdrażanie tego działania zostanie zakończone do dnia 31 sierpnia 2026 r.

B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej offshore

Celem tej inwestycji jest ograniczenie ryzyka związanego z opóźnieniami w realizacji projektów morskich farm wiatrowych oraz zapewnienie właściwej eksploatacji i bezpieczeństwa tych farm.

Inwestycja składa się z dwóch projektów. Pierwszy projekt polega na budowie nowego terminalu głębokowodnego przeznaczonego konkretnie do instalacji morskich farm wiatrowych. Terminal musi mieć co najmniej dwa nabrzeża: jedno dla statków obsługujących budowę morskich farm wiatrowych (z miejscami postoju dla co najmniej dwóch statków typu *jack-up*) oraz jedno dla statków typu lo-lo i ro-ro dostarczających komponenty morskich farm wiatrowych. Drugi projekt obejmuje przebudowę portów oraz dostępu do nich od strony morza (w tym modernizację falochronów). W portach w Łebie, Ustce i Darłowie zmodernizowane lub rozbudowane zostaną trzy terminale serwisowe dla morskiej energetyki wiatrowej, które będą stanowić kluczową infrastrukturę obsługującą instalacje morskie.

Realizacja inwestycji w morskie terminale serwisowe w Łebie i Ustce zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r., a inwestycji w morski terminal instalacyjny – do dnia 31 sierpnia 2026 r.

B3.1 Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich

Celem reformy jest zapewnienie, aby alternatywne rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, takie jak indywidualne stacje uzdatniania wody lub zbiorniki septyczne, były odpowiednio monitorowane, utrzymywane i kontrolowane, aby zapobiec pogorszeniu się ich stanu.

Reforma obejmuje wprowadzenie obowiązku stosowania przez gminy instrumentów zapobiegających niewłaściwemu odprowadzaniu ścieków oraz mechanizmu tzw. wykonania zastępczego, tj. organizowania przez gminę opróżniania szamb, stosowanego wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na opróżnianie zbiorników septycznych. Przewiduje ona również wprowadzenie obowiązku przeprowadzania regularnych kontroli i wprowadzenie skutecznego mechanizmu egzekwowania.

Realizacja tego działania zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

W ramach reformy ustanowione zostaną również kryteria terytorialne wyboru beneficjentów wsparcia w przypadku inwestycji wodociągowych lub kanalizacyjnych na obszarach wiejskich. W ramach kryteriów kwalifikacji pierwszeństwo będą miały gminy o najmniejszej zdolności do finansowania inwestycji z zasobów własnych oraz projekty, które w największym stopniu mogą się przyczynić do łagodzenia istniejącego negatywnego wpływu na środowisko.

Realizacja tego działania miała zostać zakończona do dnia 31 grudnia 2021 r.

B3.1.1 Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich

Celem tej inwestycji jest zwiększenie dostępności do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na obszarach, gdzie odnotowuje się jej największe deficyty oraz podniesienie standardu jakości życia na obszarach wiejskich dzięki rozwojowi infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Celem inwestycji jest również zwiększenie potencjału inwestycyjnego obszarów wiejskich.

Inwestycja obejmuje wspieranie budowy, rozbudowy lub modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków na obszarach wiejskich, i ma doprowadzić do wzrostu liczby ludności wiejskiej korzystającej z infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Wsparcie uzyskają również działania związane z promocją racjonalnej gospodarki wodą i ściekami. W ramach inwestycji możliwe będzie objęcie dofinansowaniem również infrastruktury wykorzystującej rozwiązania cyfrowe jak np. montaż/wymiana wodomierzy na urządzenia pozwalające na zdalne odczyty oraz tworzenie systemów teleinformatycznych do zarządzania gospodarką wodno-

kanalizacyjną. Rozważone zostaną alternatywne rozwiązania w zakresie infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej na obszarach wiejskich (takie jak łączenie systemu zbiorowego ze zbiornikami septycznymi lub indywidualnymi stacjami uzdatniania wody).

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

B.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B1G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o efektywności energetycznej i powiązanych aktów ustawodawczych	Przepis w ustawie o zmianie ustawy o efektywności energetycznej i powiązanych aktów ustawodawczych wskazujący na wejście ustawy w życie				I kw.	2022	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o efektywności energetycznej i powiązanych z nią aktów ustawodawczych (ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków; ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem; ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego; oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii), która umożliwi podmiotom objętym systemem zobowiązującym do efektywności energetycznej wypełnianie zobowiązań dotyczących oszczędności energii w ramach tzw. programów subsydiowania. Sprecyzowane zostaną możliwości wykorzystania umów o poprawę efektywności energetycznej w sektorze publicznym. Umożliwi to przedsiębiorstwom usług energetycznych udział w systemach zobowiązujących do efektywności energetycznej.
B2G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Aktualizacja Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”	Przyjęcie zaktualizowanego Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska				I kw.	2023	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przyjmie zmiany w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze” zgodnie z długoterminową strategią renowacji na podstawie dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, w tym specjalne wsparcie ukierunkowane na a) gospodarstwa domowe o wyższych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
				i Gospodarki Wodnej, w tym przepisów dotyczących wsparcia ukierunkowanego na a) gospodarstwa domowe o wyższych dochodach, szczególnie z udziałem sektora bankowego udzielającego pożyczek połączonych z dotacjami; b) gospodarstwa domowe o niskich dochodach; c) gospodarstwa domowe o najniższych dochodach.						dochodach, szczególnie z udziałem sektora bankowego udzielającego pożyczek połączonych z dotacjami; b) gospodarstwa domowe o niskich dochodach; c) gospodarstwa domowe o najniższych dochodach (zgodnie z definicjami mającymi zastosowanie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”). Do dnia 31 marca 2023 r. przepisy zapewniające ukierunkowane wsparcie wymienionym grupom będą w pełni operacyjne, a odbiorcy uzyskają dostęp do tego wsparcia.
B3G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza	Przyjęcie przez Ministra Klimatu i Środowiska zaktualizowanego Krajowego Programu Ochrony Powietrza				IV kw.	2021	W ramach Krajowego Programu Ochrony Powietrza wyznaczone zostaną nowe zadania, których realizacja ma nastąpić na poziomie krajowym, wojewódzkim i gminnym do 2025 r., 2030 r. i 2040 r.: 1) ustanowienie standardów dotyczących stref niskiej emisji w gminach, w których przekroczone zostały dopuszczalne poziomy NO ₂ ; 2) zobowiązanie województw do przyjęcia uchwał antysmogowych w miastach, które nie przestrzegają określonych norm jakości powietrza; 3) wsparcie finansowe dla

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										samorządów wojewódzkich i terytorialnych na promocję realizacji działań określonych w uchwałach antysmogowych oraz przygotowanie punktów informacyjnych dla mieszkańców ubiegających się o dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”; 4) wprowadzenie zadania polegającego na wzmocnieniu przepisów dotyczących systemu kontroli egzekwowania realizacji zadań określonych w uchwałach antysmogowych; 5) wyłączenie nowych węglowych instalacji grzewczych z programów wsparcia publicznego od dnia 1 stycznia 2022 r.
B4G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie zmiany rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie norm jakości dla paliw stałych	Przepis w zmienionym rozporządzeniu w sprawie norm jakości dla paliw stałych wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2022	Na podstawie zaleceń dotyczących koniecznych lub zalecanych zmian legislacyjnych sporządzonych przez zespół międzyresortowy, a następnie konsultacji z organizacjami pozarządowymi i izbami sektora węglowego w sprawie wniosków, zmiana rozporządzenia w sprawie węglowych paliw stałych wejdzie w życie. Wprowadzi ona zakaz stosowania wprowadzających w błąd oznaczeń przez producentów węglowych paliw stałych.
B5G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie norm jakości dla paliw stałych z biomasy	Przepis w rozporządzeniu w sprawie norm jakości dla paliw stałych z biomasy wskazujący na jego wejście w życie				III kw.	2023	W rozporządzeniu ustanowione zostaną normy jakości dla paliw stałych z biomasy, w tym granulatu drzewnego. Wprowadzi ono zakaz stosowania wprowadzających w błąd oznaczeń przez producentów paliw stałych z biomasy.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B6G	B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych	Wartość docelowa	T1 – Źródła ciepła w systemach ciepłowniczych		Liczba	0	45	IV kw.	2024	Liczba źródeł ciepła w ramach podpisanych umów spełniających wymogi dotyczące stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód”. Wspierane technologie obejmują jednostki kogeneracyjne na gaz ziemny, odnawialne źródło energii (energia słoneczna, geotermalna, bioenergia) oraz pompy ciepła. Nie wolno będzie przekraczać progu 250 g CO ₂ /kWh wytworzonej energii w przypadku każdej objętej wsparciem instalacji. W przypadku instalacji wykorzystujących bioenergię musi zostać zapewniona zgodność z dyrektywą 2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych. Należy również zapewnić, aby biogaz/biometan przesyłany gazociągami spełniał kryteria zrównoważonego rozwoju i redukcji emisji gazów cieplarnianych (zgodnie z dyrektywą w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych).
B7G	B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych	Wartość docelowa	T2 – Źródła ciepła w systemach ciepłowniczych		Liczba	45	90	II kw.	2026	Wartość docelowa odnosi się do liczby źródeł ciepła w ramach podpisanych umów spełniających wymagania określone dla pozycji B6G.
B8G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T1 – Wymiana źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych		Liczba	0	250 000	III kw.	2023	Liczba zainstalowanych źródeł ciepła zgodnie z wymogami dotyczącymi zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” przedstawionymi w opisie działania (w ramach podpisanych umów). Inwestycje otrzymają wsparcie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste powietrze” zgodnie z długoterminową strategią renowacji na podstawie

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Należy zapewnić, aby poziom oszczędności energii pierwotnej na poziomie programu wynosił co najmniej 30 %.
B9G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T2 – Wymiana źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych		Liczba	250 000	513 000	II kw.	2026	Liczba zainstalowanych źródeł ciepła spełniających wymagania określone dla pozycji B8G.
B10G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T1 – Termomodernizacja i instalacja odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych		Liczba	0	190 000	III kw.	2023	Liczba termomodernizowanych domów jednorodzinnych spełniających standardy efektywności energetycznej w ramach projektów objętych wsparciem. Inwestycje otrzymają wsparcie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”. Należy zapewnić, aby poziom oszczędności energii pierwotnej na poziomie programu wynosił co najmniej 30 %. Zostanie zapewnione, aby co najmniej 70 % odpadów budowlanych wytworzonych w ramach programu zostało ponownie wykorzystane lub poddane recyklingowi.
B11G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T2 – Termomodernizacja i instalacja odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych		Liczba	190 000	379 000	II kw.	2026	Liczba termomodernizowanych domów jednorodzinnych spełniających wymagania określone dla pozycji B10G.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B12G	B1.1.3 Termomodernizacja instytucji edukacyjnych	Wartość docelowa	Zmodernizowane lub wymienione źródła ciepła spełniające wymogi dotyczące stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” w budynkach instytucji edukacyjnych (w ramach podpisanych umów)		Liczba	0	70	II kw.	2026	Liczba wymienionych lub zmodernizowanych źródeł ciepła w budynkach instytucji edukacyjnych (w ramach podpisanych umów) Należy zapewnić, aby poziom oszczędności energii pierwotnej na poziomie programu wynosił co najmniej 30 %. Wsparcie na rzecz kotłów gazowych udzielane zgodnie z technicznymi wytycznymi Komisji dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/021). Ponadto zapewni się, aby kotły gazowe stanowiły nie więcej niż 20 % wszystkich źródeł ciepła podlegających wymianie w ramach tego działania.
B13G	B1.1.3 Termomodernizacja instytucji edukacyjnych	Wartość docelowa	Poddane termomodernizacji budynki instytucji edukacyjnych (w ramach podpisanych umów)		Liczba	0	250	II kw.	2026	Liczba budynków instytucji edukacyjnych objętych wsparciem w zakresie inwestycji w modernizację energetyczną lub z zastosowaniem nowoczesnych rozwiązań instalacyjnych, w tym: odnawialnych źródeł energii oraz dostosowania funkcji, instalacji i systemów technicznych budynków do aktualnych wymogów zawartych w obowiązujących przepisach. Zrealizowane inwestycje zapewnią oszczędność energii na poziomie co najmniej 30 % w ramach całego programu inwestycyjnego.
B14G	B1.1.4 Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej	Wartość docelowa	Obiekty aktywności społecznej, w których nieefektywne źródła ciepła wykorzystujące paliwa stałe wymieniono na nowoczesne źródła		Liczba	0	21	II kw.	2026	Liczba obiektów aktywności społecznej, w których nieefektywne źródła ciepła wykorzystujące paliwa stałe wymieniono na nowoczesne źródła ciepła spełniające wymogi dotyczące stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (w ramach podpisanych umów) Zrealizowane

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			ciepła spełniające wymogi dotyczące stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód”							inwestycje zapewniają oszczędności energii na poziomie co najmniej 30 % w ramach całego programu inwestycyjnego. Ponadto zapewni się, aby kotły gazowe stanowiły nie więcej niż 20 % wszystkich źródeł ciepła podlegających wymianie w ramach tego działania.
B15G	B1.1.4 Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej	Wartość docelowa	Obiekty aktywności społecznej poddane termomodernizacji		Liczba	0	85	II kw.	2026	Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji (biblioteki i ośrodki społeczne). Zrealizowane inwestycje zapewniają oszczędności energii na poziomie co najmniej 30 % w ramach całego programu inwestycyjnego. Wsparcie na rzecz kotłów gazowych udzielane zgodnie z technicznymi wytycznymi Komisji dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/021). Ponadto zapewni się, aby kotły gazowe stanowiły nie więcej niż 20 % wszystkich źródeł ciepła podlegających wymianie w ramach tego działania.
B16G	B2.1 Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych	Kamień milowy	Wejście w życie aktów zmieniających akty ustawodawcze regulujące funkcjonowanie wodoru jako paliwa alternatywnego w transporcie	Przepisy w zmieniających aktach ustawodawczych wskazujące na ich wejście w życie				IV kw.	2021	1. Zmieniona ustawa o elektromobilności (11 stycznia 2018 r.; Dz. U. z 2018 poz. 317) wprowadza definicje infrastruktury tankowania wodoru; określa wymogi ogólnego bezpieczeństwa i wymogi techniczne dla stacji tankowania (zgodnie z dyrektywą w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych), a także określa procedury i właściwe organy w zakresie kontroli tej infrastruktury. 2. Zmieniona ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										paliw (Dz.U. z 25 sierpnia 2006 r., Nr 169, poz. 1200) wprowadza pojęcie wodoru według kodu Nomenklatury scalonej CN 2804 10 00; ustala procedury monitorowania i kontrolowania jakości wodoru; określa właściwe organy. Pojęcie wodoru jest zgodne z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01). Reforma nie przyczynia się do utrudnienia stosowania i wprowadzania do obrotu wodoru odnawialnego w porównaniu z wodorem z innych źródeł. Celem reformy jest przede wszystkim rozwój wodoru odnawialnego lub wodoru produkowanego przez elektrolizery.
B17G	B2.1 Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy określającej zasady dotyczące wodoru	Przepis w ustawie wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2023	Wejście w życie ustawy ustanawiającej projekt infrastruktury wodorowej i rynków wodoru ukierunkowany na wspieranie wprowadzania do obrotu odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru, integrację produkcji wodoru z innymi rynkami energii, a także istniejącą i specjalną infrastrukturę, mającą na celu stworzenie przewidywalności regulacyjnej dla inwestorów oraz wspieranie rozpowszechniania odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru. Ustawa jest zgodna z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01). Reforma nie przyczynia się do utrudnienia stosowania i wprowadzania do obrotu wodoru odnawialnego w porównaniu z wodorem z innych źródeł. Celem reformy jest

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										przede wszystkim rozwój wodoru odnawialnego lub wodoru produkowanego przez elektrolizery. Reforma musi być zgodna z unijną strategią w zakresie wodoru.
B18G	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla stacji tankowania wodoru		Liczba	0	10	III kw.	2023	Liczba wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla stacji tankowania wodoru.
B19G	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Uruchomienie stacji tankowania wodoru		Liczba	0	14	II kw.	2026	Liczba ogólnodostępnych stacji tankowania wodoru, w tym bunkrowania wodoru, jako część zintegrowanego podejścia strategicznego, w ramach którego nadaje się priorytet wodorowi odnawialnemu. Bunkrowanie można stosować względem wszystkich źródeł wodoru, ilość bunkrowanego szarego wodoru w miarę upływu czasu zostaje ograniczona.
B20G	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Projekty dotyczące badań naukowych i innowacji w zakresie budowy innowacyjnych jednostek transportowych zasilanych wodorem		Liczba	0	3	II kw.	2026	Opracowane zostaną trzy innowacyjne projekty w zakresie jednostek transportowych napędzanych wodorem. Projekty zapewniają wsparcie co najmniej na rzecz rozwoju, budowy i realizacji innowacyjnych jednostek transportowych napędzanych wodorem (głównie pojazdów/statków/pociągów oraz innych jednostek poruszających się po torach/autobusów/samolotów). Zakres inwestycji obejmuje szeroką gamę działań na rzecz rozwoju, testowania i demonstrowania różnych rodzajów jednostek transportowych napędzanych wodorowymi ogniwami paliwowymi. Obejmuje ona zarówno budowę nowych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										jednostek, jak i modernizację jednostek, które już istnieją. Jednostki transportowe nie będą mogły być przeznaczone do transportu paliw kopalnych.
B21aG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Kamień milowy	Umowa wykonawcza	Wejście w życie umowy wykonawczej				II kw.	2024	Wejście w życie umowy wykonawczej
B21bG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent		50 %	II kw.	2025	BGK zawrze prawnie wiążące umowy o udzielenie dotacji z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania co najmniej 50 % inwestycji RRF w ramach programu (uwzględniając opłaty za zarządzanie).
B21cG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło 50 % inwestycji	Zaświadczenie potwierdzające przekazanie środków				II kw.	2025	Polska przekaże BGK kwotę 320 mln EUR na potrzeby programu.
B21dG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent	50	100 %	I kw.	2026	BGK zawrze prawnie wiążące umowy o udzielenie dotacji z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania 100 % inwestycji RRF w ramach programu (uwzględniając opłaty za zarządzanie).
B21eG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie,	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję	Zaświadczenie potwierdzające przekazanie środków				II kw.	2026	Polska przekaże BGK kwotę 320 mln EUR na potrzeby programu, poza 320 mln EUR przekazanymi już w ramach kamienia milowego B21cG.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	magazynowanie i transport wodoru									
B37G	B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej <i>offshore</i>	Kamień milowy	Budowa nowego terminalu instalacyjnego morskich farm wiatrowych	Zakończenie robót budowlanych i wstępna umowa dzierżawy terminalu				III kw.	2026	Zakończona zostanie budowa nowego terminalu instalacyjnego morskich farm wiatrowych. Terminal musi mieć co najmniej dwa nabrzeża: jedno dla statków obsługujących budowę morskich farm wiatrowych (z miejscami postoju dla co najmniej dwóch statków typu <i>jack-up</i>) oraz jedno dla statków typu lo-lo i ro-ro dostarczających komponenty morskich farm wiatrowych. Podpisana zostanie prawnie wiążąca wstępna umowa dzierżawy nowego terminalu (lub większa liczba takich umów) z przeznaczeniem jako terminal instalacyjny morskich stacjonarnych i pływających farm wiatrowych.
B38G	B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej <i>offshore</i>	Wartość docelowa	Modernizacja / rozbudowa obiektów w portach w Łebie, Ustce i Darłowie przeznaczonych do serwisowania i obsługi morskich instalacji wiatrowych		Liczba	0	3	II kw.	2026	Zakończona zostanie modernizacja / rozbudowa obiektów w portach w Łebie, Ustce i Darłowie przeznaczonych do serwisowania i obsługi morskich instalacji wiatrowych. Prace w Ustce obejmują modernizację fałochronów w porcie śródlądowym i pogłębienie toru wodnego. Roboty budowlane w Łebie polegają na budowie toru wodnego o głębokości co najmniej 3,5 metra. Inwestycja w Darłowie polega na przebudowie fałochronu, budowie ostrogi oraz pracach budowlanych i renowacyjnych na nabrzeżu. Podpisana zostanie prawnie wiążąca umowa koncesji (lub większa liczba takich umów) na korzystanie z obiektów

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										portowych (takich jak terminale lub nabrzeża) do serwisowania morskich instalacji wiatrowych.
B39G	B3.1 Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Opracowanie zasad terytorialnego ukierunkowania wsparcia inwestycji wodociągowych lub kanalizacyjnych w ramach KPO na obszarach wiejskich	Przyjęcie wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi				IV kw.	2021	Przyjęcie terytorialnych kryteriów kwalifikacji beneficjentów. W ramach kryteriów kwalifikacji pierwszeństwo będą miały gminy o najmniejszej zdolności do finansowania inwestycji z zasobów własnych. W proces określenia kryteriów kwalifikacji beneficjentów włączone zostaną samorządy wojewódzkie.
B40G	B3.1 Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego ustanawiającego obowiązek przeprowadzania regularnego monitorowania i kontrolowania odpowiednich konkretnych systemów	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie aktu prawnego, w którym wprowadzeni się obowiązek monitorowania i kontrolowania przez gminy procesu odprowadzania ścieków oraz stosowania przez te gminy instrumentów zapobiegających niewłaściwemu odprowadzaniu ścieków, w tym mechanizmu tzw. wykonania zastępczego, tj. organizowania przez gminę opróżniania zbiorników septycznych, stosowanego wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na opróżnianie takich zbiorników.
B41G	B3.1.1 Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na obszarach wiejskich	Wartość docelowa	Nowa lub zmodernizowana infrastruktura kanalizacyjna i wodociągowa dla ludności wiejskiej		Liczba	0	27 522	IV kw.	2025	Nowa i zmodernizowana infrastruktura umożliwiająca dodatkowe przyłączenia ludności wiejskiej do infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej albo przywrócenie lub rozszerzenie zdolności istniejącej infrastruktury w gminach, które w pełni przestrzegają zmienionych przepisów dotyczących odprowadzania ścieków. Wsparcie będzie kierowane do obszarów, których zdolność inwestycyjna

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										została ograniczona w wyniku pandemii COVID-19 i które znajdują się poza granicami aglomeracji w rozumieniu art. 86 ustawy – Prawo wodne, oraz do projektów infrastruktury wodociągowej o największym potencjale ograniczenia istniejącego negatywnego wpływu na środowisko. Beneficjenci inwestycji będą wybierani w drodze otwartego i przejrzystego konkursu. Rozważone zostaną alternatywne rozwiązania w zakresie infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej na obszarach wiejskich (takie jak łączenie systemu zbiorowego ze zbiornikami septycznymi lub indywidualnymi stacjami uzdatniania wody). Należy unikać poboru wody, w przypadku gdy stan lub potencjał odnośnych jednolitych części wód (powierzchniowych lub gruntowych) jest gorszy niż dobry lub gdy przewiduje się (w kontekście nasilającej się zmiany klimatu), że będzie on gorszy niż dobry.
B42G	B1.1.5 Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych	Wartość docelowa	T1 – Instalacja odnawialnych źródeł energii i termomodernizacja w budynkach wielorodzinnych		Liczba	0	40 456	III kw.	2023	Liczba lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych poddanych termomodernizacji lub podłączonych do instalacji OZE Inwestycje otrzymają wsparcie w ramach programu TERMO.
B43G	B1.1.5 Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych	Wartość docelowa	T2 – Instalacja odnawialnych źródeł energii i termomodernizacja w budynkach wielorodzinnych		Liczba	40 456	788 086	II kw.	2026	Liczba lokali mieszkalnych w budynkach wielorodzinnych spełniających wymagania określone dla pozycji B11aG.

Nr porząd kowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	

B.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z pożyczki

B1.2 Ułatwienie realizacji obowiązku oszczędności energii dla przedsiębiorstw energetycznych

Celem reformy jest uproszczenie i poszerzenie systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej.

Reforma zostanie wdrożona w drodze utworzenia standardowego zbioru wartości referencyjnych dla różnych rodzajów działań służących oszczędzaniu energii. Takie działania nie będą już musiały być poddawane audytowi, co ułatwi mniejszym podmiotom udział w programie. Kolejnym elementem reformy będzie włączenie do systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej przedsiębiorstw paliwowych wprowadzających do obrotu paliwa ciekłe wykorzystywane w transporcie. Podmioty te będą realizować przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej, umarzać odpowiednią liczbę białych certyfikatów lub uiszczać opłatę zastępczą w określonych warunkach.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych

Celem inwestycji będzie ograniczenie końcowego zużycia energii oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych wytwarzanych przez przedsiębiorstwa.

Wdrażanie zielonych rozwiązań w przedsiębiorstwach ma na celu koncentrowanie się na usprawnianiu procesów przemysłowych i energetycznych, aby poprawić efektywność energetyczną i zmniejszyć energochłonność, doprowadzając do zmniejszenia – i większej racjonalizacji – zużycia energii wraz z inwestycjami w odnawialne i niskoemisyjne źródła energii w przedsiębiorstwach. W ramach inwestycji wspierane będą w szczególności (i) budowa, rozbudowa lub modernizacja istniejących instalacji przemysłowo-produkcyjnych, urządzeń przemysłowych i instalacji elektroenergetycznych mających na celu poprawę ich efektywności energetycznej; (ii) budowa i instalacja własnych odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach, w tym turbin wiatrowych, kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych, systemów geotermalnych, pomp ciepła; (iii) budowa magazynów energii w przedsiębiorstwach w związku z wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych; (iv) budowa/modernizacja własnych (wewnętrznych) niskoemisyjnych źródeł energii, w tym kogeneracji; (v) zwiększanie udziału niskoemisyjnych lub zeroemisyjnych paliw w procesach wytwarzania, z zachowaniem najwyższych standardów emisyjnych; (vi) zastępowanie niskoefektywnych energetycznie źródeł ciepła wykorzystujących paliwa (stałe, ciekłe, gazowe) lub energię elektryczną źródłami charakteryzującymi się wyższą efektywnością energetyczną; (vii) termomodernizacja budynków i obiektów wykorzystywanych w procesach przemysłowych; Projekty wybierane będą w ramach konkursu otwartego z uwzględnieniem następujących kryteriów: (i) gotowość – stopień przygotowania projektu do realizacji; (ii) spójność z istniejącymi planami neutralności klimatycznej; (iii) stopień ograniczenia emisji CO₂ i pyłów PM 2,5 i PM 10; (iv) stopień ograniczenia zużycia energii pierwotnej.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikowalności zawarte w zakresie wymagań i obowiązków w odniesieniu do przyszłych zaproszeń do składania projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania

niższego szczebla¹⁶; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności¹⁷; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami¹⁸ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów¹⁹ oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. W zakresie zadań znajduje się dodatkowy wymóg, aby wybierane były tylko te działania, które są zgodne z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych

Celem reformy jest zapewnienie skutecznej realizacji i dalszego rozwoju morskiej energii wiatrowej.

Reforma będzie polegać na wprowadzeniu szczegółowych wymogów w zakresie komponentów mocy wyjściowej elektrowni i komponentów elektrowni morskiej, a także wymogów konstrukcyjnych dla komponentów elektrowni morskiej, jednocześnie uwzględniając bezpieczeństwo i niezawodność morskiej mocy wyjściowej i montażu elektrowni. Wejście w życie rozporządzenie określające (wyrażoną w złotych) cenę maksymalną za 1 MWh, jaka może być wskazana w ofertach złożonych w aukcji przez wytwórców. Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2024 r.

Celem reformy jest również zmniejszenie wpływu ograniczeń alokacji na wyniki rynku energii elektrycznej. Reforma będzie polegała na realizacji przez operatora systemu przesyłowego jawnego zamówienia mocy bilansującej (rezerw) przed jednolitym łączeniem rynków dnia następnego, zgodnie z zaleceniem Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki, w którym zaproponowano zmniejszenie poziomu stosowanych ograniczeń alokacji. Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

Reformie towarzyszyć będą aukcje na wytwarzanie energii elektrycznej z morskich farm wiatrowych. Aukcje zostaną zorganizowane do dnia 31 grudnia 2025 r.

B2.4 Ramy prawne dla rozwoju magazynów energii

¹⁶ Z wyjątkiem projektów w ramach tego działania dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01).

¹⁷ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

¹⁸ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

¹⁹ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

Celem reformy jest usunięcie istniejących barier prawnych i umożliwienie rozwoju technologii magazynowania oraz stworzenia stabilnego otoczenia prawnego dla prowadzenia działalności w zakresie magazynowania.

W ramach reformy przewiduje się między innymi zwolnienie magazynów energii elektrycznej z zobowiązania taryfowego oraz zniesienie podwójnego naliczania opłat sieciowych. Obowiązek uzyskania koncesji/wpisu do rejestru będzie uzależniony od łącznej mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej, bez względu na jego pojemność. Proponowane ramy taryfowe dla magazynowania powinny być niedyskryminacyjne i odzwierciedlać koszty.

Realizacja działania miała zostać zakończona do dnia 30 czerwca 2021 r.

B3.2 Wsparcie renaturalizacji i zabezpieczenia przed substancjami niebezpiecznymi

Celem reformy jest ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów zdegradowanych oraz umożliwienie skoordynowanej neutralizacji zagrożeń występujących na polskich obszarach morskich.

Reforma obejmuje usunięcie barier organizacyjnych i prawnych stojących na drodze do kompleksowej eliminacji negatywnego wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów przemysłowych. Będzie ona się ukierunkowana na cztery niezależne komponenty terenowe (różne lokalizacje i zakresy prac): 1) byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach; 2) dawnych Zakładów Chemicznych „Zachem” w Bydgoszczy; 3) Zakładów Chemicznych „Organika-Azot” w Jaworznie; 4) byłych Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu.

Przepisy wprowadzające te zmiany wejdą w życie do dnia 31 grudnia 2022 r.

Druga część reformy będzie polegała na określeniu zasad dotyczących materiałów niebezpiecznych zatopionych w Morzu Bałtyckim, co pozwoli zwiększyć bezpieczeństwo dla zdrowia ludzi oraz poprawić stan środowiska. Opisać się w niej kompetencje organów publicznych w przepisach prawa; wskaże podmioty wiodące i współpracujące w sprawach związanych ze składowaniem materiałów niebezpiecznych na obszarach morskich; opracuje się szczegółowy plan działania administracji publicznej oraz jednostek nadzorowanych i podległych w zakresie problematyki materiałów niebezpiecznych składowanych na obszarach morskich, wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań; oraz wprowadzi się zmiany prawne umożliwiające monitorowanie, identyfikację oraz ewentualne wydobycie i unieszkodliwienie materiałów niebezpiecznych.

Przepisy wprowadzające te zmiany wejdą w życie do dnia 30 czerwca 2025 r.

B3.2.1 Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego

Celem inwestycji jest wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, jakie stanowią wielkoobszarowe tereny zdegradowane, minimalizacja ich negatywnego wpływu na środowisko oraz odzyskanie tych terenów do ponownego wykorzystania przy jednoczesnym poszanowaniu zasady „zanieczyszczający płaci” oraz dyrektywy 2004/35/WE w sprawie odpowiedzialności za środowisko. Inwestycja ma na celu również rozwiązanie problemu zagrożeń, jakie stwarzają zanieczyszczenia i materiały niebezpieczne znajdujące się na polskich obszarach morskich.

Inwestycja będzie polegać na rozwijaniu badań prowadzących do przygotowania pełnej dokumentacji inwestycyjnej dla wcześniej określonych lokalizacji, w przypadku których występują znaczące problemy z obecnością substancji zanieczyszczających lub niebezpiecznych na dużym obszarze. Obejmuje ona opracowanie badań terenowych, badań i inwentaryzacji terenu jako wstępny, ale

podstawowy krok prowadzący do przygotowania pełnej dokumentacji inwestycyjnej na kolejnych etapach programu.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Inwestycja będzie również wspierać kampanie rozpoznawcze i pomiarowe na Morzu Bałtyckim, jak również analizę uzyskanych danych jako niezbędny krok prowadzący do przygotowania kompletnej dokumentacji na potrzeby planów neutralizacji.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

B3.3 Wsparcie dla zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi w rolnictwie i na obszarach wiejskich

Celem reformy jest poprawa warunków dla inwestycji na obszarach wiejskich w zakresie gospodarki wodnej oraz efektywności wykorzystania jej zasobów. Reforma przyczyni się do zwiększenia odporności rolnictwa na suszę oraz zapobiegania powodziom na użytkach rolnych; poprawy racjonalności gospodarki wodnej dzięki odpowiedniemu regulowaniu stosunków wodnych na użytkach rolnych i ograniczeniu odpływu wody; oraz zwiększenia retencji wód.

Reforma polega na wprowadzeniu zmian w przepisach krajowych, które są niezbędne do poprawy warunków odnoszących się do odpornej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Zmiany ułatwią przygotowanie i realizację inwestycji dotyczących potencjału retencyjnego i zatrzymywania odpływu wody na użytkach rolnych, w tym w szczególności związanych z odbudową i renowacją urządzeń melioracyjnych w taki sposób, aby spełniały one swoją funkcję retencyjną, chroniąc tym samym grunty rolne przed powodzią i ograniczając ryzyko powodzi.

Reforma jest zgodna z wymogami określonymi w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności zapewni ona zgodność z przepisami UE w zakresie ochrony środowiska, w tym z dyrektywą w sprawie OOS (2011/92/UE) i ramową dyrektywą wodną (2000/60/WE).

Zmiany nie będą prowadzić do pogorszenia poziomu zgodności z przepisami UE w zakresie ochrony środowiska, w szczególności w odniesieniu do inwestycji uznawanych za znaczące lub potencjalnie znaczące zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji na obszarach Natura 2000 lub mających na nie wpływ. Ponadto zmiany te nie zmienią obecnie wiążących przepisów dotyczących poboru wody.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich

Celem inwestycji jest wsparcie inwestycji na obszarach wiejskich w zakresie poprawy gospodarki wodnej oraz efektywności wykorzystania jej zasobów.

Inwestycja przyczyni się do zwiększenia odporności rolnictwa na suszę oraz zapobiegania powodziom na użytkach rolnych; poprawy racjonalności gospodarki wodnej dzięki odpowiedniemu regulowaniu stosunków wodnych na użytkach rolnych i ograniczeniu odpływu wody; oraz zwiększenia retencji wód, pod warunkiem że ich potrzeba i charakter są odpowiednio uzasadnione. Pierwszeństwo mają rozwiązania odporne na zmianę klimatu i oparte na przyrodzie. Projekty realizowane w ramach tego działania podlegają ocenie oddziaływania na środowisko (OOS) i są zgodne z wymogami określonymi w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final). Należy zapewnić zgodność z przepisami UE w zakresie ochrony środowiska, w tym z dyrektywą w sprawie OOS (2011/92/UE) i ramową

dyrektywą wodną (2000/60/WE). Wszystkie projekty inwestycyjne finansowane w ramach tego komponentu, które wymagają decyzji w sprawie OOS, muszą być zgodne z dyrektywą 2011/92/UE zmienioną dyrektywą 2014/52/UE. W szczególności wszystkie nowe projekty, które wymagają OOS, muszą uzyskać zezwolenie na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zmienionej ustawą z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie tej ustawy oraz niektórych innych ustaw. Przy realizacji wszystkich projektów inwestycyjnych, w odniesieniu do których wnioski o wydanie decyzji środowiskowej lub pozwolenia na budowę lub rozbudowę złożono przed wejściem w życie ustawy z dnia 30 marca 2021 r., uwzględnia się przepisy określone w „Wytycznych w sprawie działań naprawczych w odniesieniu do projektów współfinansowanych z funduszy UE, których dotyczy naruszenie 2016/2046”, przekazanych Polsce w 23 lutego 2021 r. (nr ref. Ares(2021)1423319). Wspierane będą wyłącznie projekty, które nie prowadzą do pogorszenia stanu wód powierzchniowych i gruntowych oraz nie uniemożliwiają poprawy stanu lub potencjału ekologicznego odnośnych jednolitych części wód.

Wszelkie inwestycje mające negatywny wpływ na przyrodę będą wyłączone ze wsparcia. W przypadku poboru wody właściwy organ musi udzielić odpowiedniego pozwolenia na pobór wody, które gwarantuje dobry stan ekologiczny odnośnych zbiorników wodnych oraz w którym określone są warunki zapobiegające pogorszeniu stanu tych zbiorników, zgodnie z wymogami dyrektywy 2000/60/WE oraz z wymogami określonymi w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód”; jako dowód należy udostępnić najnowsze odpowiednie dane potwierdzające. Należy unikać poboru wody, w przypadku gdy stan lub potencjał odnośnych jednolitych części wód (powierzchniowych lub gruntowych) jest gorszy niż dobry lub gdy przewiduje się (w kontekście nasilającej się zmiany klimatu), że będzie on gorszy niż dobry. Działania te będą również zgodne z przepisami dyrektywy 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (dyrektywa ptasia) oraz dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa).

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

B3.4 Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji miast

Celem reformy jest wsparcie zdolności miast w zakresie ustalania priorytetów, planowania, realizacji i finansowania projektów inwestycyjnych mających na celu łagodzenie zmiany klimatu i dostosowywanie się do niej zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem. Celem reformy i związanych z nią inwestycji jest przede wszystkim zwiększenie udziału terenów zieleni w miastach.

Zbiór zmian legislacyjnych zapewni uwzględnienie aspektów zrównoważonego rozwoju w procedurach planowania przestrzeni miejskiej oraz konsultacje z zainteresowanymi stronami w ramach tych procedur. Ponadto zapewnione zostanie odpowiednie wsparcie dla samorządów terytorialnych w zakresie zdolności do określania priorytetów, planowania i realizacji projektów dotyczących łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej. Takie elementy regulacyjne i elementy budowania zdolności zostaną uzupełnione specjalnym instrumentem ukierunkowanym na finansowanie inwestycji związanych z zieloną transformacją obszarów miejskich.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikowalności projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania

niższego szczebla²⁰; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności²¹; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami²² i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów²³ oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. W zakresie zadań znajduje się dodatkowy wymóg, aby wybierane były tylko te działania, które są zgodne z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.

Zmiany legislacyjne mające na celu wsparcie inwestycji w zielone miasta wejdą w życie do dnia 31 grudnia 2023 r. Fundusz Zielonej Transformacji Miast zostanie utworzony do dnia 30 czerwca 2022 r.

B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast

Celem inwestycji jest złagodzenie wpływu miast na zmianę klimatu i zdrowie ich mieszkańców przez obniżenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń, a także zwiększenie odporności energetycznej miast i przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu. Ma ona również na celu przystosowanie miast do coraz częściej występujących ekstremalnych warunków pogodowych związanych ze zmianą klimatu, takich jak susze, fale upałów i powodzie.

Realizowane będą inwestycje mające na celu zwiększenie wykorzystania OZE jako źródła energii w mieście, zwiększenie efektywności energetycznej, w tym w drodze modernizacji budynków, rozwój infrastruktury transportu zeroemisyjnego (pieszego, rowerowego) zintegrowanego z transportem zbiorowym, poprawę edukacji oraz budowanie świadomości mieszkańców dotyczącej konieczności transformacji miast w kierunku neutralności klimatycznej w zakresie adaptacji do zmian klimatu. W ramach działania przewidziano również inwestycje w projekty mające na celu zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej w przestrzeniach miast i obszarów funkcjonalnych oraz ograniczanie zasklepiania gleby oraz inwestycje miejskich opartych na przyrodzie (NBS), w których wprowadzono rozwiązania dot. roślinności towarzyszącej.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (C(2023) 6454 final), kryteria kwalifikowalności projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania

²⁰ Z wyjątkiem projektów w ramach tego działania dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01).

²¹ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

²² Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

²³ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

niższego szczebla²⁴; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności²⁵; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami²⁶ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów²⁷ oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. W zakresie zadań znajduje się dodatkowy wymóg, aby wybierane były tylko te działania, które są zgodne z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.

Realizacja działania zostanie zakończona do dnia 31 sierpnia 2026 r.

B3.5 Reforma budownictwa mieszkaniowego dla osób o niskich i średnich dochodach, z uwzględnieniem wyższej efektywności energetycznej budynków

Celem reformy jest zwiększenie podaży energooszczędnych mieszkań dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach.

Cel ten zostanie osiągnięty przez zwiększenie poziomu współfinansowania ze środków publicznych budynków spełniających normy efektywności energetycznej o 20 % bardziej ambitne niż minimalna norma efektywności energetycznej obowiązująca w Polsce (norma dotycząca budynków o niemal zerowym zużyciu energii).

Reforma zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

B3.5.1 Inwestycje w energooszczędne mieszkania dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach

Celem inwestycji jest zwiększenie podaży energooszczędnych mieszkań dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach.

W ramach inwestycji wspierane będzie tworzenie lokali mieszkalnych wchodzących w skład zasobu nieruchomości mieszkalnych gminy, mieszkań chronionych, obiektów zakwaterowania, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych miejsc noclegowych oraz udział gminy lub związku międzygminnego w przedsięwzięciu innego inwestora, polegającym na tworzeniu lokali mieszkalnych na wynajem dla osób o niskich dochodach, których nie stać na mieszkanie na rynku prywatnym.

²⁴ Z wyjątkiem projektów w ramach tego działania dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” C(2023) 6454 final).

²⁵ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

²⁶ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

²⁷ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

Realizowane będą inwestycje polegające na budowie niskoemisyjnych budynków mieszkalnych wielorodzinnych z wykorzystaniem instalacji opartych na OZE (w tym w szczególności paneli fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych) oraz innych „zielonych” rozwiązań zwiększających efektywność energetyczną budynków. Zużycie energii w budynkach objętych wsparciem będzie o 20 % niższe niż minimalna norma efektywności energetycznej (budynek o niemal zerowym zużyciu energii) dla nowych budynków.

Inwestycja zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii

Celem reformy jest poprawa otoczenia regulacyjnego w zakresie energetyki rozproszonej i prosumenckiej, rozwój łańcucha dostaw dla morskiej energetyki wiatrowej, wdrażanie systemów zarządzania energią, wzrost mocy zainstalowanej odnawialnych źródeł energii, także wzrost udziału energii pochodzącej z koszyka energetycznego OZE.

Reforma obejmuje zmiany ustawy o odnawialnych źródłach energii, takie jak wprowadzenie lepszych warunków funkcjonowania klastrów energii, wdrożenie wspólnych modeli prosumentów energii, wprowadzenie przepisów dotyczących nowych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej, wprowadzenie przepisów określających zasady działania jednego z modeli społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej oraz przyjęcie zasad prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze biometanu.

Realizacja działania zostanie zakończona do dnia 30 marca 2023 r.

W ramach reformy zostanie również zmieniona ustawa o inwestycjach w zakresie lądowych elektrowni wiatrowych w celu ułatwienia możliwości realizacji inwestycji w zakresie lądowych elektrowni wiatrowych w gminach, które wyrażają wolę lokowania takiej instalacji, poprzez oddanie władzom gmin większej władzy w zakresie określania lokalizacji poszczególnych inwestycji i pozwalanie na lokowanie elektrowni w odległości od zabudowań mieszkalnych bliższej niż w obecnie stosowanej odległości minimalnej wynoszącej dziesięciokrotność wysokości planowanej instalacji.

Realizacja działania zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

Powyższej reformie towarzyszyć będzie wejście w życie rozporządzenia przewidującego plan aukcji na odnawialne źródło energii w podziale na technologie (w tym nowe lądowe farmy wiatrowe). W planie określony zostanie budżet i wolumen wytworzonej energii elektrycznej przeznaczony do sprzedaży w ramach każdej aukcji na zasadach konkurencyjnych w latach 2022–2027. Rozporządzenie zostanie opublikowane do dnia 30 września 2022 r.

Ponadto Polska będzie stopniowo zwiększać moc zainstalowaną lądowych farm wiatrowych i instalacji fotowoltaicznych, aby przyczynić się do zielonej transformacji. Do dnia 30 września 2023 r. moc zainstalowana lądowych elektrowni wiatrowych i instalacji fotowoltaicznych ma wynieść 23,5 GW.

W odniesieniu do rozwoju morskich farm wiatrowych reforma obejmuje wprowadzenie szczegółowych zasad uiszczania opłaty koncesyjnej na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, rozszerzonej na podmioty zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych.

Realizacja tego działania zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2022 r.

Ponadto reforma obejmuje również uregulowanie rodzajów przepływów środków pieniężnych uwzględnianych przy obliczaniu ceny skorygowanej oraz wprowadzenie szczegółowego sposobu obliczania ceny skorygowanej.

Realizacja tego działania zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2022 r.

B.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B1L	B1.2 Ułatwienie spełnienia obowiązku oszczędności energii dla przedsiębiorstw energetycznych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o efektywności energetycznej	Przepis w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy o efektywności energetycznej wskazujący na jego wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o efektywności energetycznej, które posłuży do ustanowienia referencyjnej wartości oszczędności energii dla przedsięwzięć poprawiających efektywność energetyczną oraz opracowania metodyki obliczania oszczędności energii dla przedsięwzięć w sektorze transportu.
B2L	B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych	Kamień milowy	Instrukcje dotyczące finansowania (w tym kryteria kwalifikowalności i kwalifikacji) odnoszące się do systemu wsparcia ukierunkowanego na efektywność energetyczną i OZE w przedsiębiorstwach, w tym przedsiębiorstwach objętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji	Publikacja systemu wsparcia				IV kw.	2022	Polityka inwestycyjna systemu obejmuje co najmniej następujące kryteria kwalifikowalności i wyboru projektów: (i) cel, jakim jest najniższa cena za tonę zaoszczędzonego gazu cieplarnianego; (ii) zapewnienie zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/01) przez stosowanie wykazu wyłączeń oraz zgodności z unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, a także (iii) określenie wartości docelowych w zakresie obniżenia emisyjności.
B3L	B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji	Wartość docelowa	Udzielanie wszystkich zamówień na wdrażanie efektywności energetycznej i OZE w przedsiębiorstwach		Liczba	0	43	IV kw.	2023	Szereg zamówień udzielonych na projekty inwestycyjne związane z usprawnieniem procesów przemysłowych i energetycznych w celu poprawy efektywności energetycznej i zmniejszenia energochłonności, prowadzących do zmniejszenia i racjonalizacji zużycia energii z inwestycjami w odnawialne i niskoemisyjne źródła energii

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	gazów cieplarnianych									w przedsiębiorstwach. System będzie realizowany zgodnie z instrukcjami dotyczącymi finansowania opisanymi w B2L. System jest wdrażany w drodze niedyskryminacyjnego, przejrzystego i otwartego procesu, dostępnego dla wszystkich sektorów przemysłu.
B4L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzeń wykonawczych w następstwie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych.	Przepis w rozporządzeniach wskazujący na ich wejście w życie				II kw.	2024	Wejdą w życie dwa rozporządzenia wykonawcze: 1. rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań dla elementów zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy oraz dla elementów morskich podstacji – Ponadto w rozporządzeniu zostanie zagwarantowana odpowiednia jakość infrastruktury w kontekście jej ewentualnej integracji z siecią energetyczną w przypadku przesyłania mocy wyjściowej z morskich farm wiatrowych, o czym mowa w art. 58–60 ustawy o morskiej energetyce wiatrowej; 2. rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie ceny maksymalnej w złotych za 1 MWh, która może być podana w ofertach składanych w ramach aukcji przez wytwórców.
B5L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Organizacja aukcji na energię elektryczną z morskich farm wiatrowych	Publikacja wyników aukcji				IV kw.	2025	W ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz.U. 2021 poz. 234) znajduje się art. 29, którym wprowadzono obowiązek przeprowadzenia w 2025 r. aukcji przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Maksymalna łączna zainstalowana moc elektryczna morskich farm wiatrowych, w odniesieniu do których może zostać przyznane prawo do pokrycia ujemnego salda w drodze aukcji w 2025 r., wynosi 2,5 GW.
B6L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze	Kamień milowy	Wejście w życie zmienionego rozporządzenia w sprawie	Przepis w zmianie rozporządzenia				IV kw.	2023	W ramach reformy rynku energii zasady funkcjonowania rynku bilansującego należy zmienić w taki sposób, aby uwzględnić w nich jawne zamawianie rezerw przed jednolitymłączeniem

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	morskich farm wiatrowych		szczegółowych warunków funkcjonowania systemu energetycznego, którego skutkiem będzie zmiana krajowych przepisów dotyczących bilansowania w celu zmniejszenia w jak największym stopniu wpływu ograniczeń alokacji	wskazujący na jej wejście w życie						rynków dnia następnego. Rozwiązanie to zaproponowała Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki w metodyce CORE CCM (decyzja ACER 02/2019) jako jedno z możliwych rozwiązań mających na celu zmniejszenie w maksymalnym możliwym stopniu wpływu ograniczeń alokacji. W celu realizacji tej reformy minister właściwy do spraw energii dokona zmiany rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego. Organ regulacji energetyki będzie monitorował ograniczenia alokacji zgodnie z obowiązującymi przepisami UE. Organ regulacji przeprowadzi badanie optymalizacji proponowanych działań służących wprowadzeniu limitu w stosunku do ograniczeń alokacji w polskim systemie elektroenergetycznym i jego zalecenia zostaną uwzględnione w dalszych pracach.
B10L	B2.4 Ramy prawne dla rozwoju magazynów energii	Kamień milowy	Wejście w życie zmian ustawy – Prawo energetyczne w zakresie magazynowania energii	Przepis w zmianach ustawy – Prawo energetyczne wskazujący na jej wejście w życie				II kw.	2021	Zmiany mają ułatwić rozwój magazynów energii, w tym w szczególności zwolnienie z zobowiązania taryfowego, zniesienie podwójnych opłat sieciowych, częściowe zwolnienie z opłat za przyłączenie magazynu do sieci, zwolnienie z obowiązku przedstawiania świadectw pochodzenia oraz z niektórych opłat w odniesieniu do magazynowanej energii elektrycznej. Proponowane ramy taryfowe dla magazynowania powinny być niedyskryminacyjne i odzwierciedlać koszty.
B14L	B3.2 Wsparcie renaturalizacji i zabezpieczenia przed substancjami niebezpiecznymi	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy ułatwiającej kompleksową eliminację negatywnego wpływu na środowisko wielkoobszarowych	Przepis w ustawie wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2022	Wejście w życie ustawy, której celem jest zwiększenie bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi oraz poprawa stanu środowiska. Ustawa ma usunąć bariery organizacyjne i prawne występujące na drodze do kompleksowej eliminacji negatywnego wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów przemysłowych.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			terenów przemysłowych							Jest to forma pilotażu dla wcześniej określonych lokalizacji. W ustawie zostaną przewidziane przepisy dotyczące czterech niezależnych komponentów terenowych (różne lokalizacje i zakresy prac): 1) byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach; 2) dawnych Zakładów Chemicznych „Zachem” w Bydgoszczy; 3) Zakładów Chemicznych „Organika-Azot” w Jaworznie; 4) byłych Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu. Zakres projektu obejmuje rozpoznanie i inwentaryzację terenów, przygotowanie i ocenę skali problemów związanych z ograniczeniem oddziaływania na środowisko dużych terenów zdegradowanych oraz opracowanie kompleksowej dokumentacji inwestycyjnej dla tych terenów.
B15L	B3.2 Wsparcie renaturalizacji i zabezpieczenia przed substancjami niebezpiecznymi	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego dotyczącego materiałów niebezpiecznych zalegających w Morzu Bałtyckim	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				II kw.	2025	Wejście w życie aktu prawnego, którego celem jest zwiększenie bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi oraz poprawa stanu środowiska, zawierającego: – precyzyjny opis kompetencji organów publicznych w przepisach prawa; – wskazanie podmiotów wiodących i współpracujących w sprawach związanych ze składowaniem materiałów niebezpiecznych na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej; – opracowanie szczegółowego planu działania administracji publicznej oraz jednostek nadzorowanych i podległych w zakresie problematyki materiałów niebezpiecznych składowanych na obszarach morskich, wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań; – wprowadzenie zmian prawnych umożliwiających monitorowanie, identyfikację oraz ewentualne wydobycie i unieszkodliwienie materiałów

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										niebezpiecznych w skoordynowany i zaplanowany sposób.
B16L	B3.2.1 Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego	Wartość docelowa	Zbiory dokumentacji przygotowane na potrzeby inwestycji związanych z negatywnym oddziaływaniem na środowisko wybranych wielkoobszarowych terenów zdegradowanych oraz materiałów niebezpiecznych zatopionych na dnie Morza Bałtyckiego		Liczba	0	9	II kw.	2026	Zbiory pełnej dokumentacji inwestycyjnej dla dziewięciu wcześniej określonych lokalizacji – na lądzie i morzu jako różnych części programu – w przypadku których występują znaczące problemy z obecnością substancji zanieczyszczających lub niebezpiecznych na dużym obszarze.
B17L	B3.2.1 Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego	Wartość docelowa	Obszary lądowe, dla których zrealizowano badania terenowe związane z występowaniem substancji zanieczyszczających i materiałów niebezpiecznych		Liczba	0	5	IV kw.	2025	Opracowanie badań terenowych, badań i inwentaryzacji terenu jako wstępny, ale podstawowy krok prowadzący do przygotowania pełnej dokumentacji inwestycyjnej na kolejnych etapach programu
B18L	B3.2.1 Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego	Wartość docelowa	Lokalizacje na polskich obszarach morskich (w tym wraki), w przypadku których przeprowadzono inwentaryzację i badania terenowe na obecność materiałów niebezpiecznych		Liczba	0	4	IV kw.	2025	Szczegółowe kampanie rozpoznawcze i pomiarowe na morzu, jak również analizę uzyskanych danych jako niezbędny krok prowadzący do przygotowania kompletnej dokumentacji na potrzeby planów neutralizacji

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B21L	B3.3 Wsparcie dla zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi w rolnictwie i na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Wejście w życie zmian w przepisach krajowych, które są niezbędne do poprawy warunków odnoszących się do odpornej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich.	Przepis w zmianach wskazujący na wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie zmian, które przyczynią się do zwiększenia odporności rolnictwa na suszę oraz zapobiegania powodziom na użytkach rolnych; poprawy racjonalności gospodarki wodnej dzięki odpowiedniemu regulowaniu stosunków wodnych na użytkach rolnych i ograniczeniu odpływu wody; oraz zwiększenia retencji wód. Zmiany są zgodne z wymogami określonymi w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności zapewnią one zgodność z przepisami UE w zakresie ochrony środowiska, w tym z dyrektywą w sprawie OOS i ramową dyrektywą wodną. Zmiany nie będą prowadzić do pogorszenia poziomu zgodności z przepisami UE w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do inwestycji uznawanych za znaczące lub potencjalnie znaczące zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji na obszarach Natura 2000 lub mających na nie wpływ. Ponadto zmiany te nie zmienią obecnie wiążących przepisów dotyczących poboru wody.
B22L	B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Przyjęcie kryteriów kwalifikacji w odniesieniu do zaproszeń do składania wniosków	Przyjęcie kryteriów przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi				II kw.	2022	Inwestycje zostaną wybrane w drodze szczegółowych zaproszeń do składania wniosków na podstawie kryteriów środowiskowych. Projekt przyczyni się do zwiększenia odporności rolnictwa na suszę oraz zapobiegania powodziom na użytkach rolnych; poprawy racjonalności gospodarki wodnej dzięki odpowiedniemu regulowaniu stosunków wodnych na użytkach rolnych i ograniczeniu odpływu wody; oraz zwiększenia retencji wód, pod warunkiem że ich potrzeba i charakter są odpowiednio uzasadnione.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Pierwszeństwo mają rozwiązania oparte na przyrodzie i inne rozwiązania odporne na zmianę klimatu. Wspierane będą wyłącznie projekty, które nie prowadzą do pogorszenia stanu wód powierzchniowych i gruntowych oraz nie uniemożliwiają poprawy stanu lub potencjału ekologicznego odnośnych jednolitych części wód.
B23L	B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich	Wartość docelowa	Obszar gruntów rolnych/leśnych (w hektarach) korzystających z ulepszanego potencjału retencyjnego		Liczba	0	858 568	IV kw.	2025	Co najmniej 858 568 hektarów gruntów rolnych lub leśnych korzystających z ulepszanego potencjału retencyjnego dzięki interwencjom poprawiającym długoterminową odporność sektora rolnictwa na skutki zmiany klimatu, a mianowicie susze i powódzie, oraz wspierającym różnorodność biologiczną. Inwestycja będzie zgodna z wymogami określonymi w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01). Wszystkie nowe projekty, które wymagają OOS, uzyskują zezwolenie na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zmienionej ustawą z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie tej ustawy oraz niektórych innych ustaw. Przy realizacji wszystkich projektów inwestycyjnych, w odniesieniu do których wniosek o wydanie decyzji środowiskowej lub pozwolenia na budowę lub rozbudowę złożono przed wejściem w życie ustawy z dnia 30 marca 2021 r., uwzględnia się przepisy określone w „Wytycznych w sprawie działań naprawczych w odniesieniu do projektów współfinansowanych z funduszy UE, których dotyczy naruszenie 2016/2046”, przekazanych Polsce w 23 lutego 2021 r. (nr ref.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Ares(2021)1423319). Wspierane będą wyłącznie projekty, które nie prowadzą do pogorszenia stanu wód powierzchniowych i gruntowych oraz nie uniemożliwiają poprawy stanu lub potencjału ekologicznego odnośnych jednolitych części wód. W przypadku poboru wody właściwy organ musiał udzielić odpowiedniego pozwolenia na pobór wody i określić warunki poboru wody, aby nie dopuścić do pogorszenia się stanu wód i aby zagwarantować, że odnośne zbiorniki wodne będą miały dobry stan ekologiczny zgodnie z wymogami dyrektywy 2000/60/WE, czego dowodem będą najnowsze odpowiednie dane potwierdzające. Należy unikać poboru wody, w przypadku gdy stan lub potencjał odnośnych jednolitych części wód (powierzchniowych lub gruntowych) jest gorszy niż dobry lub gdy przewiduje się (w kontekście nasilającej się zmiany klimatu), że będzie on gorszy niż dobry.
B24L	B3.4 Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji miast	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zrównoważonym rozwoju obszarów miejskich służącej wyznaczeniu celów, kierunków, zasad realizacji oraz mechanizmów koordynacji zielonej transformacji miast	Przepis w ustawie wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2023	Wejście w życie ustawy mającej na celu wspieranie zdolności obszarów miejskich do inwestowania w zieloną transformację. Zapewni ona uwzględnienie aspektów zrównoważonego rozwoju w procedurach planowania przestrzeni miejskiej. Zapewni konsultacje z zainteresowanymi stronami w ramach tych procedur. W jej ramach przewidziano wspieranie potencjału instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym w celu realizacji takich projektów.
B25L	B3.4 Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji miast	Kamień milowy	Instrument na rzecz Zielonej Transformacji Miast	Utworzenie Instrumentu na rzecz Zielonej Transformacji Miast i przyjęcie				II kw.	2022	Utworzenie Instrumentu na rzecz Zielonej Transformacji Miast w celu wsparcia a) zielonej transformacji miast oraz b) inwestycji w zieloną cyfryzację miast przy wykorzystaniu przyjętych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
				jego szczegółowego regulaminu i procedur w porozumieniu ze wszystkimi zainteresowanymi stronami						procedur. Instrument na rzecz Zielonej Transformacji Miast będzie zgodny z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01). Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikowalności projektów wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. W zakresie zadań znajduje się dodatkowy wymóg, aby wybierane były tylko te działania, które są zgodne z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Instrument na rzecz Zielonej Transformacji Miast zagwarantuje, aby wszelkie środki powracające (tj. odsetki od pożyczek, stopa zwrotu z kapitału własnego lub spłacona kwota główna, pomniejszone o kwotę towarzyszących im kosztów) powiązane z tym instrumentem były wykorzystywane do realizacji tych samych celów polityki, w tym po roku 2026, lub do spłaty pożyczki z RRF.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B26L	B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast	Wartość docelowa	T1 – Podpisanie umów pożyczki na inwestycje w projekty zielonego rozwoju obszarów miejskich		Liczba	0	201	IV kw.	2024	Wartość docelowa odnosi się do liczby umów podpisanych z odbiorcami. Wsparcie zostanie przekazane za pośrednictwem Instrumentu na rzecz Zielonej Transformacji Miast i zgodnie z przyjętymi procedurami. Podmioty będące beneficjentami są wybierane w drodze otwartego, przejrzystego i konkurencyjnego zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów realizowanych we wszystkich miastach. Kryteria wyboru podmiotów będących beneficjentami odzwierciedlają w szczególności potrzebę złagodzenia wpływu miast na zmianę klimatu i zdrowie ich mieszkańców poprzez obniżenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń. Wskaźniki rezultatu zostaną określone zgodnie ze szczególnym charakterem projektów objętych wsparciem. Rodzaje projektów kwalifikowalnych obejmują: (i) zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej w przestrzeniach miast i obszarów funkcjonalnych oraz ograniczanie zasklepiania gleby; (ii) inwestycje miejskie oparte na przyrodzie (NBS), w których wprowadzono rozwiązania dot. roślinności towarzyszącej; (iii) zrównoważone systemy gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zielono-błękitnej infrastruktury oraz rozwiązań opartych na przyrodzie; (iv) poprawę jakości powietrza w miastach, w tym rozwój energetyki rozproszonej i obywatelskiej; (v) tworzenie stref niskoemisyjnych,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										wprowadzanie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej, realizację planów efektywnej mobilności, ustanowienie zielonych stref na obszarach miejskich; (vi) rozwój klastrów energii i spółdzielni energetycznych; (vii) zwiększenie wykorzystania OZE jako źródła energii w mieście; (viii) rozwój infrastruktury transportu zeroemisyjnego (pieszego, rowerowego) zintegrowanego z transportem zbiorowym; (ix) wdrażanie energooszczędnych technologii oświetlenia dróg i przestrzeni publicznych; (x) edukację oraz budowanie świadomości mieszkańców dotyczącej konieczności transformacji miast w kierunku neutralności klimatycznej w zakresie adaptacji do zmian klimatu oraz (xi) rewitalizację budynków i przestrzeni miejskich. Koszt działań, o których mowa w ppkt (x), nie może przekraczać 10 % kosztów inwestycji B3.4.1. Miasta, w których tego rodzaju projekty zostały lub mają zostać wdrożone, będą traktowane priorytetowo. Przydzielanie projektów podmiotom będącym beneficjentami zapewnia zrównoważony podział między podmioty w całym kraju z uwzględnieniem liczby ludności i zasięgu geograficznego. Od instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym nie można wymagać wnoszenia wkładów na poczet pokrycia kosztów spłaty pożyczki. Przepisu tego nie stosuje się do projektów inwestycyjnych generujących odpowiednie dochody lub oszczędności kosztów.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
B27L	B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast	Wartość docelowa	T2 – Podpisanie umów pożyczki na inwestycje w projekty zielonego rozwoju obszarów miejskich		Liczba	0	438	IV kw.	2025	W oparciu o zmienioną kwotę przydzielonych środków budżetowych, liczba dodatkowych podpisanych z odbiorcami umów o udzielenie zamówienia dotyczących inwestycji spełniających kryteria określone w pozycji B26L.
B27aL	B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast	Wartość docelowa	T3 – Zrealizowane projekty wspierające inwestycje w projekty zielonego rozwoju obszarów miejskich		Liczba	0	390	III kw.	2026	Liczba projektów zrealizowanych przez odbiorców wsparcia przekazanego za pośrednictwem Instrumentu na rzecz Zielonej Transformacji Miast po zmianie kwoty przydzielonych środków budżetowych.
B28L	B3.5 Reforma budownictwa mieszkaniowego dla osób o niskich i średnich dochodach, z uwzględnieniem wyższej efektywności energetycznej budynków	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń i wprowadzenie powiązanych z tym faktem zmian w innych ustawach	Zawarcie w ustawie o zmianie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń przepisu określającego termin jej wejścia w życie i wprowadzenie powiązanych				II kw.	2022	Zmiany wprowadzone w ustawie przewidują zwiększenie wsparcia na rzecz inwestycji w budowę budynków o standardzie energii wyższym o 20 % od budynku o niemal zerowym zużyciu energii. Planuje się zwiększyć wsparcie w porównaniu ze standardowymi mieszkaniami z poziomu 80 % do poziomu 95 % w przypadku gospodarstw domowych o niskich dochodach i z poziomu 35 % do poziomu 60 % w przypadku gospodarstw domowych o średnich dochodach. Przepisy te będą miały zastosowanie do wszystkich źródeł wsparcia publicznego.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
				z tym faktem zmian w innych ustawach						
B29L	B3.5.1 Inwestycje w energooszczędne mieszkania dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach	Wartość docelowa	T1 – Liczba mieszkań kwalifikujących się do objęcia dofinansowaniem przeznaczonym dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach		Liczba	0	7820	IV kw.	2024	Liczba mieszkań kwalifikujących się do objęcia dofinansowaniem (dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach). Inwestycje realizują jednostki samorządu terytorialnego oraz inwestorzy inwestujący w mieszkalnictwo socjalne (głównie towarzystwa budownictwa socjalnego i społeczne inicjatywy mieszkaniowe). W umowach podpisywanych z podmiotami będącymi beneficjentami (jednostkami samorządu terytorialnego oraz inwestorami inwestującymi w mieszkalnictwo socjalne (głównie towarzystwami budownictwa socjalnego i społecznymi inicjatywami mieszkaniowymi)) stwierdza się, że: - co najmniej 75 % tych mieszkań zostanie przydzielone tym osobom ubiegającym się o przydział mieszkania, które znajdują się w dolnej połowie listy wnioskodawców sporządzonej na podstawie kryterium poziomu dochodów, w której wnioskodawców ułożono w porządku malejącym, oraz - mieszkania będą budowane zgodnie z normą efektywności energetycznej o 20 % bardziej ambitną niż minimalna norma efektywności energetycznej obowiązująca w Polsce (norma dotycząca budynków o niemal zerowym zużyciu energii). Podmioty będące beneficjentami są wybierane w drodze przejrzystego i konkurencyjnego zaproszenia do składania wniosków otwartego dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego oraz

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										wszystkich inwestorów inwestujących w mieszkalnictwo socjalne (głównie towarzystw budownictwa socjalnego i społecznych inicjatyw mieszkaniowych). Kryteria wyboru podmiotów będących beneficjentami odzwierciedlają w szczególności potrzebę zwiększenia podaży energooszczędnych mieszkań dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach. W przypadku gdy nowa działalność budowlana jest prowadzona na obszarach wrażliwych pod względem różnorodności biologicznej lub w ich pobliżu (uwzględniając sieć obszarów chronionych Natura 2000, miejsca światowego dziedzictwa UNESCO i obszary o zasadniczym znaczeniu dla różnorodności biologicznej, jak również inne obszary chronione) należy zapewnić zgodność z przepisami art. 6 ust. 3 i art. 12 dyrektywy siedliskowej oraz art. 5 dyrektywy ptasiej, przy czym w przypadkach wymaganych zgodnie z przepisami dyrektywy w sprawie OOS należy przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko (OOS) lub kontrolę. Wszystkie projekty inwestycyjne finansowane w ramach tego komponentu, które wymagają decyzji w sprawie OOS, muszą być zgodne z dyrektywą 2011/92/UE zmienioną dyrektywą 2014/52/UE. W szczególności wszystkie nowe projekty, które wymagają OOS, muszą uzyskać zezwolenie na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zmienionej ustawą z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie tej ustawy oraz niektórych innych ustaw. Przy realizacji wszystkich projektów inwestycyjnych, w odniesieniu do których wnioski

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										o wydanie decyzji środowiskowej lub pozwolenia na budowę lub rozbudowę złożono przed wejściem w życie ustawy z dnia 30 marca 2021 r., uwzględnia się przepisy określone w „Wytycznych w sprawie działań naprawczych w odniesieniu do projektów współfinansowanych z funduszy UE, których dotyczy naruszenie 2016/2046”, przekazanych Polsce w 23 lutego 2021 r. (nr ref. Ares(2021)1423319).
B30L	B3.5.1 Inwestycje w energooszczędne mieszkania dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach	Wartość docelowa	T2 – Liczba oddanych mieszkań dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach		Liczba	0	7 820	II kw.	2026	Liczba oddanych mieszkań (dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach). Inwestycje realizują jednostki samorządu terytorialnego oraz inwestorzy inwestujący w mieszkalnictwo socjalne (głównie towarzystwa budownictwa socjalnego i społeczne inicjatywy mieszkaniowe). Podmioty będące beneficjentami są wybierane w drodze przejrzystego i konkurencyjnego zaproszenia do składania wniosków otwartego dla wszystkich władz lokalnych i lokalnych towarzystw mieszkaniowych. Kryteria wyboru podmiotów będących beneficjentami odzwierciedlają w szczególności potrzebę zwiększenia podaży energooszczędnych mieszkań dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach. W przypadku gdy nowa działalność budowlana jest prowadzona na obszarach wrażliwych pod względem różnorodności biologicznej lub w ich pobliżu (uwzględniając sieć obszarów chronionych Natura 2000, miejsca światowego dziedzictwa UNESCO i obszary o zasadniczym znaczeniu dla różnorodności biologicznej, jak również inne obszary chronione) należy zapewnić zgodność z przepisami art. 6 ust. 3 i art. 12 dyrektywy

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										siedliskowej oraz art. 5 dyrektywy ptasiej, przy czym w przypadkach wymaganych zgodnie z przepisami dyrektywy w sprawie OOS należy przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko (OOS) lub kontrolę. Wszystkie projekty inwestycyjne finansowane w ramach tego komponentu, które wymagają decyzji w sprawie OOS, muszą być zgodne z dyrektywą 2011/92/UE zmienioną dyrektywą 2014/52/UE. W szczególności wszystkie nowe projekty, które wymagają OOS, muszą uzyskać zezwolenie na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zmienionej ustawą z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie tej ustawy oraz niektórych innych ustaw. Przy realizacji wszystkich projektów inwestycyjnych, w odniesieniu do których wniosek o wydanie decyzji środowiskowej lub pozwolenia na budowę lub rozbudowę złożono przed wejściem w życie ustawy z dnia 30 marca 2021 r., uwzględnia się przepisy określone w „Wytocznych w sprawie działań naprawczych w odniesieniu do projektów współfinansowanych z funduszy UE, których dotyczy naruszenie 2016/2046”, przekazanych Polsce w 23 lutego 2021 r. (nr ref. Ares(2021)1423319).
B32L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie ustaw o zmianie ram legislacyjnych dotyczących społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej	Przepisy w aktach zmieniających i w rozporządzeniu wskazujące na wejście w życie tych zmian				I kw.	2023	Przyjęcie i wejście w życie aktów zmieniających i rozporządzenia, w tym: 1. W zmienionej ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii na nowo określi się zasady działania klastrów energii (lepsze warunki do tworzenia takich podmiotów) poprzez zapewnienie: zasad, definicji lub pojęć, które dotyczą: zakresu, umów, przedmiotu działania klastra energii, rejestru

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			i biometanu: Zmiana ustawy o odnawialnych źródłach energii, zmiana przepisów dotyczących rynku energii oraz wejście w życie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o odnawialnych źródłach energii							klastra energii czy współpracy poszczególnych członków klastra energii z operatorami systemów. 2. W zmienionej ustawie o odnawialnych źródłach energii wprowadzone zostaną modele zbiorowe prosumentów energii. Wejście w życie przepisów dotyczących modeli zbiorowych prosumentów energii może się opóźnić. 3. W ramach zmian aktów ustawodawczych dotyczących rynku energii wdrożone zostaną przepisy dotyczące nowych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej, co zapewni, aby odbiorcy końcowi, w szczególności odbiorcy będący gospodarstwami domowymi, byli uprawnieni do uczestnictwa w społeczności energetyczne. 4. W ramach rozporządzenia do ustawy o odnawialnych źródłach energii w sprawie zasad rozliczania energii przez spółdzielnie energetyczne wprowadzone zostaną przepisy precyzujące zasady działania jednego z modeli społeczności energetycznej działającej w zakresie energii odnawialnej. 5. Zmiany ustawy o odnawialnych źródłach energii, w których to zmianach ureguje się zasady prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze biometanu.
B33L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie lądowych farm wiatrowych	Przepis w ustawie o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie lądowych farm wiatrowych				II kw.	2022	Wejście w życie ustawy zmieniającej, co przyczyni się do usunięcia formalnych barier dla inwestycji w infrastrukturę lądową. W ramach zmiany zostanie uelastyczniona zasada odległości (minimalna odległość wiatraka od budynku mieszkalnego na poziomie dziesięciokrotności wysokości wiatraka,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
				wskazujący na jej wejście w życie						10H), przyznając gminom większą władzę w zakresie określania minimalnych odległości w ramach procedury zagospodarowania przestrzennego i procedury planistycznej, a także regionalnym dyrekcjom ochrony środowiska w ramach procedury wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ogólna zasada 10H zostanie utrzymana przy równoczesnym umożliwieniu odchyleń od niej oraz przyznaniu poszczególnym gminom większej władzy w zakresie określania lokalizacji farm wiatrowych w ramach procedury opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (procedura planistyczna/zagospodarowania przestrzennego). W ramach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego możliwe będzie określanie mniejszej odległości farmy wiatrowej od budynku mieszkalnego, po uwzględnieniu zasięgu oddziaływania farm wiatrowych na podstawie prognozy wpływu na środowisko sporządzonej w ramach takiego planu.
B34L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia określającego plan aukcji na odnawialne źródła energii na lata 2022–2027	Przepis w rozporządzeniu wskazujący na jego wejście w życie				III kw.	2022	Wejście w życie rozporządzenia określającego plan aukcji na odnawialne źródło energii w podziale na technologie (w tym nowe lądowe farmy wiatrowe). W planie określony zostanie budżet i wolumen wytworzonej energii elektrycznej przeznaczony do sprzedaży w ramach aukcji na zasadach konkurencyjnych w latach 2022–2027.
B35L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T1 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)		Liczba	11,2	18	II kw.	2022	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych
B36L	B3.6 Poprawa warunków dla	Wartość docelowa	T2 – Moc zainstalowana		Liczba	18	20	III kw.	2022	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	rozwoju odnawialnych źródeł energii		lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)							
B37L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T3 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)		Liczba	20	23	I kw.	2023	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych
B38L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T4 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)		Liczba	23	23,5	III kw.	2023	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych
B39L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego w następstwie ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych	Przepis w rozporządzeniu wskazujący na jego wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie następujące rozporządzenie wykonawcze: Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie opłaty koncesyjnej – zgodnie z art. 34 ust. 2a ustawy Prawo energetyczne obowiązkiem uiszczania opłaty koncesyjnej na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki objęto również przedsiębiorstwa energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych. Ponadto w związku ze zmianą ustawy – Prawo energetyczne z dnia 15 kwietnia 2021 r. działalnością, która również zostanie objęta opłatą koncesyjną, jest magazynowanie energii elektrycznej.
B40L	B3.6 Poprawa warunków dla rozwoju	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego	Przepis w rozporządzeniu wskazujący na				IV kw.	2022	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie rodzajów przepływów środków pieniężnych uwzględnianych przy obliczaniu ceny

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	odnawialnych źródeł energii		w następstwie ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych	jego wejście w życie						skorygowanej oraz szczegółowego sposobu obliczania ceny skorygowanej W rozporządzeniu zostaną określone uregulowanie rodzajów przepływów środków pieniężnych uwzględnianych przy obliczaniu ceny skorygowanej oraz wprowadzenie szczegółowego sposobu obliczania ceny skorygowanej. W trakcie tego procesu uwzględnione zostaną takie czynniki jak pomoc inwestycyjna, termin udzielenia pomocy inwestycyjnej oraz zasady udzielania pomocy publicznej na ochronę środowiska i cele związane z energią. Celem jest uproszczenie wspomnianej procedury dla inwestorów morskich farm wiatrowych.

C. KOMPONENT C: „TRANSFORMACJA CYFROWA”

Komponent C polskiego planu odbudowy i zwiększania odporności odnosi się do szeregu wyzwań. Po pierwsze, dotyczy on różnic między obszarami miejskimi i wiejskimi pod względem łączności oraz dostępu do szybkiego i niezawodnego połączenia internetowego zarówno przewodowego, jak i bezprzewodowego; po drugie – konieczności szybszego i bezpieczniejszego wykorzystywania usług cyfrowych w sektorze publicznym; po trzecie – ogólnego braku ukierunkowanej strategii kształcenia i szkolenia w dziedzinie technologii cyfrowych, co w czasie pandemii COVID-19 wyraźnie uwidocznili niedostateczny poziom umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli i niewystarczająca ilość posiadanego przez nich sprzętu ICT. Ponadto w komponencie tym uwzględniono konieczność zwiększenia cyberbezpieczeństwa publicznego systemu informacyjnego w celu szybkiego reagowania na cyberataki i incydenty związane z bezpieczeństwem.

Komponent ten służy przyspieszeniu procesu cyfryzacji kraju poprzez transformację cyfrową sektora publicznego, gospodarki i społeczeństwa. Składa się z działań, których celem jest: poprawa dostępu do szybkiego internetu; opracowywanie e-usług i zwiększanie ich dostępności w aplikacji mobilnej mObywatel oraz usprawnienie komunikacji między instytucjami publicznymi, obywatelami i przedsiębiorstwami; wzrost bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni, zabezpieczenie infrastruktury przetwarzania danych oraz cyfryzacja infrastruktury służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo; wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze.

Reformy i inwestycje opracowane w ramach komponentu przyczyniają się do wykonania trzech zaleceń krajowych określonych dla Polski w ostatnich dwóch latach, dotyczących konieczności ukierunkowania inwestycyjnej polityki gospodarczej na infrastrukturę cyfrową (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2019 r.) i transformację cyfrową (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2020 r.), jak również potrzeby podnoszenia umiejętności cyfrowych i dalszego promowania transformacji cyfrowej przedsiębiorstw i administracji publicznej (zalecenia dla poszczególnych krajów nr 2, 2020).

Oczekuje się, że żaden ze środków w tym komponencie nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01).

Oczekuje się, że komponent ten pomoże w promowaniu transformacji cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury szerokopasmowej sieci dostępu nowej generacji, zwiększenie wykorzystania narzędzi cyfrowych w sektorze publicznym oraz podniesienie e-kompetencji w społeczeństwie (przedsiębiorstw, administracji publicznej, nauczycieli i uczniów). Przyczyni się on do optymalizacji cyberbezpieczeństwa, zwiększenia efektywności przetwarzania danych i modernizacji infrastruktury służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Ponadto ewentualne wdrożenie innowacyjnych rozwiązań chmurowych nowej generacji pozwoli stworzyć stabilne i zrównoważone infrastruktury chmurowe.

C.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Za pośrednictwem komponentu zostaną przeprowadzone 3 reformy i 5 inwestycji w ramach części komponentu dotyczącej dotacji.

C1.1. Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu

Reforma ta ma na celu zagwarantowanie powszechnego dostępu do szybkiego internetu i usług cyfrowych w całej Polsce, w tym na obszarach tzw. „białych plam”, na których nie istnieje infrastruktura szerokopasmowa o dużej przepustowości.

Zostanie to osiągnięte po pierwsze – poprzez likwidację barier legislacyjnych w przypadku inwestycji w sieci szerokopasmowe, a po drugie – poprzez dostosowanie krajowego prawodawstwa do ogólnounijnego zestawu narzędzi łączności z dnia 25 marca 2021 r. Zmiany prawne będą dotyczyć m.in. zmiany rozporządzenia w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych oraz rozporządzenia w sprawie systemu pojedynczego punktu informacyjnego.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 marca 2023 r.

C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam

Zgodnie ze wspomnianą reformą inwestycja ta ma na celu zwiększenie liczby gospodarstw domowych objętych stałą siecią szerokopasmową o 814 635 lokali ze szczególnym uwzględnieniem białych obszarów dostępu nowej generacji, na których obecnie nie istnieje infrastruktura szerokopasmowa o dużej przepustowości i w przypadku których jest mało prawdopodobne, by w najbliższej przyszłości rynek zapewnił użytkownikom końcowym łączność o prędkości pobierania danych wynoszącej 100 Mb/s.

Inwestycja wspiera również modernizację lokalnych sieci komputerowych (LAN) w szkołach i zapewnia dostęp do bardzo szybkiego internetu (tj. internetu o prędkości przekraczającej minimalny standard 100 Mb/s) w co najmniej 100 000 sal lekcyjnych.

Warunki zaproszenia do składania projektów będą przewidywać, że w przypadku wszystkich inwestycji infrastrukturalnych co najmniej 70 % odpadów z budowy i rozbiórki musi zostać ponownie użyte lub poddane recyklingowi zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (2021/C 58/01)²⁸.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie

Ta szeroko zakrojona reforma obejmuje różne aspekty propagujące cyfrową transformację polskiego społeczeństwa, począwszy od cyfrowych usług publicznych po edukację cyfrową obywateli i pracowników.

Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sektorze publicznym powinno być wspierane przez zmiany legislacyjne, które promować będą komunikację elektroniczną między instytucjami publicznymi, przedsiębiorstwami i obywatelami. Zmiany legislacyjne to zmiana ustawy z dnia 17

²⁸ W szczególności w ramach tego środka podmioty gospodarcze odpowiedzialne za roboty budowlane zobowiązano do zapewnienia, aby co najmniej 70 % (wagowo) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (poza naturalnie występującymi materiałami, o których mowa w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym decyzją 2000/532/WE z dnia 3 maja 2000 r. zastępującą decyzję 94/3/WE ustanawiającą wykaz odpadów zgodnie z art. 1 lit. a) dyrektywy Rady 75/442/EWG w sprawie odpadów oraz decyzję Rady 94/904/WE ustanawiającą wykaz odpadów niebezpiecznych zgodnie z art. 1 ust. 4 dyrektywy Rady 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych (notyfikowaną jako dokument nr C(2000) 1147) powstałych na placu budowy nadawało się do ponownego użycia, recyklingu i poddania innej metodzie odzysku materiałów, uwzględniając operacje wypełniania wyrobisk przy wykorzystaniu odpadów zamiast innych materiałów zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami oraz unijnym protokołem w sprawie gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki.

lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, której celem jest cyfryzacja dokumentów i procedur w administracji publicznej. Druga dotyczy zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług w zakresie dotyczącym stosowania ustrukturyzowanych faktur w formie elektronicznej oraz nałożenia obowiązku wystawiania i otrzymywania faktur elektronicznych za pośrednictwem Krajowego Systemu e-Faktur.

Jeżeli chodzi o kompetencje cyfrowe, przygotowany i wdrożony zostanie Program Rozwoju Kompetencji Cyfrowych. W ramach programu zostanie zdefiniowany obszerny, długoterminowy zbiór wymogów dotyczących wsparcia rozwoju i monitorowania kompetencji cyfrowych w obszarze edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej. W programie zostanie wyraźnie określona kwestia powołania i funkcjonowania Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych. Dokument zostanie opracowany przy zastosowaniu podejścia obejmującego wiele zainteresowanych stron.

W dziedzinie edukacji określone zostaną minimalne wiążące standardy wyposażenia szkół w infrastrukturę cyfrową. Obowiązkowe wytyczne zostaną opracowane we współpracy z instytucjami samorządowymi na szczeblu lokalnym oraz w porozumieniu z szeroką grupą zainteresowanych stron i zapewnią minimalny poziom wyposażenia każdej szkoły w Polsce w sprzęt informacyjno-komunikacyjny (ICT).

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki

Aby zwiększyć wykorzystanie e-usług publicznych, w ramach tej inwestycji planuje się wdrożenie następujących projektów:

- zakończenie procesu opracowywania nowych lub udoskonalania już istniejących e-usług w administracji publicznej umożliwiających obywatelom załatwianie spraw administracyjnych przez internet;
- zakończenie procesu opracowywania nowych lub udoskonalania już istniejących systemów informatycznych w administracji publicznej;
- uruchomienie i konfiguracja nieodpłatnego systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją (system EKD) w 2 000 podmiotach realizujących zadania publiczne i udostępnienie SaaS2 EKD RP jako usługi chmurowej;
- wdrożenie elektronicznych faktur ustrukturyzowanych w transakcjach handlowych (Krajowego Systemu e-Faktur) poprzez jednolite ramy cyfrowe;
- zakończenie procesu opracowywania nowych lub udoskonalenie istniejących e-usług w e-Urzędzie Skarbowym.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

C2.1.2 Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne - inwestycje związane ze spełnieniem minimalnych standardów sprzętowych

Zgodnie z opracowaniem minimalnych wiążących standardów dotyczących sprzętu ICT dzięki tej inwestycji wszystkie szkoły w Polsce mają zostać wyposażone w najnowocześniejszy sprzęt multimedialny, z którego będą mogli korzystać nauczyciele i uczniowie. Ma to na celu umożliwienie wykorzystania technologii cyfrowych w nauczaniu na równym poziomie w każdej szkole podstawowej i ponadpodstawowej w całej Polsce, a docelowo zapewnienie nauczycielom, za pośrednictwem programu bonów, przenośnych komputerów wraz z oprogramowaniem oraz

dostarczenie łącznie co najmniej 1 288 336 laptopów, laptopów przeglądarkowych i tabletów, tak aby co najwyżej sześciu uczniów przypadało na jeden laptop, laptop przeglądarkowy lub tablet.

Aby zapewnić zgodność z warunkami zasady „nie czyni poważnych szkód”, sprzęt ICT musi spełniać ustanowione w dyrektywie 2009/125/WE wymogi związane z efektywnością energetyczną i materiałową w odniesieniu do laptopów, laptopów przeglądarkowych i tabletów. Ponadto sprzęt ICT nie może zawierać substancji objętych ograniczeniami figurującymi w wykazie zamieszczonym w załączniku II do dyrektywy 2011/65/UE.

Wprowadzony zostanie plan gospodarki odpadami, który zapewni maksymalny recykling po zakończeniu eksploatacji sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej. Po zakończeniu eksploatacji sprzęt zostanie przygotowany do ponownego użycia, odzysku lub recyklingu, lub nastąpi jego właściwe przetwarzanie.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

C2.1.3 E-kompetencje

Przeprowadzając szkolenia dla co najmniej 323 000 osób, Polska dąży do zwiększenia ogólnego poziomu kompetencji cyfrowych w społeczeństwie i usprawnienia procesu transformacji cyfrowej kraju. 40 % osób w tej grupie to obywatele potrzebujący podstawowych umiejętności cyfrowych, 20 % – urzędnicy publiczni, 20 % – osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem, natomiast pozostałe 20 % – edukatorzy i nauczyciele, którzy odbędą szkolenie na poziomie podstawowym i średnim.

W ramach tej inwestycji w kancelarii ministra właściwego ds. cyfryzacji zostanie utworzone Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych, do którego należeć będą eksperci, doradcy i specjaliści cyfrowi wspierający realizację polityki cyfrowej.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

C3.1 Zwiększenie cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury organów ścigania

Reforma ukierunkowana jest na trzy cele szczegółowe, które służą wdrożeniu rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa systemów informacyjnych: (i) rozwój krajowego systemu cyberbezpieczeństwa; (ii) zdolność do skutecznego zapobiegania incydom i reagowania na nie; (iii) budowanie świadomości społeczeństwa w zakresie cyberbezpieczeństwa. Cele te zostaną osiągnięte poprzez zmianę ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz wprowadzenie szeregu zmian do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wykazu usług kluczowych.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2025 r.

C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo

Inwestycja ta obejmuje cztery różne komponenty: (i) cyberbezpieczeństwo; (ii) infrastrukturę przetwarzania danych; (iii) optymalizację sposobu działania infrastruktury wykorzystywanej przez organy ścigania oraz (iv) rozwiązania w zakresie przetwarzania w chmurze i przetwarzania brzegowego.

W obszarze (i) cyberbezpieczeństwa zrealizowane zostaną 4 projekty:

- Ustanowienie sieci obejmującej co najmniej 5 sektorowych zespołów reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT) w sektorach kluczowych w rozumieniu

ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa: sektorze energetyki, sektorze transportu, sektorze służby zdrowia, sektorze bankowości, sektorze infrastruktury rynków finansowych, sektorze infrastruktury cyfrowej, sektorze zaopatrzenia w wodę i przedsiębiorstwach łączności elektronicznej;

- podłączenie 385 podmiotów krajowego systemu cyberbezpieczeństwa do zintegrowanego systemu zarządzania cyberbezpieczeństwem;
- udzielenie 500 podmiotom wsparcia na rzecz modernizacji i rozbudowania infrastruktury cyberbezpieczeństwa, uwzględniając wsparcie dla podmiotów wykorzystujących technologię informacyjną (IT) i technologię operacyjną (OT) w ramach systemów kontroli przemysłowej;
- utworzenie sieci specjalistów w dziedzinie cyberbezpieczeństwa na szczeblu wojewódzkim, aby wesprzeć organy publiczne w radzeniu sobie z incydentami i odzyskiwaniu danych oraz podejmowanie działań służących podnoszeniu świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa.

W przypadku (ii) infrastruktury danych powstaną 3 ustandaryzowane centra przetwarzania danych dostarczające energooszczędną i skalowalną infrastrukturę krytyczną w celu zapewnienia dostępnych usług cyfrowych i zabezpieczenia infrastruktury dla systemów technologii informacyjno-komunikacyjnych. Centra przestrzegają europejskiego kodeksu postępowania w sprawie efektywności energetycznej centrów danych, w szczególności w następujących obszarach:

- *3.2.8. Zrównoważone wykorzystanie energii:* energia potrzebna do pokrycia zapotrzebowania energetycznego centrów danych musi pochodzić z OZE;
- *3.2.11 Alternatywne technologie wytwarzania energii elektrycznej:* instalowanie odnawialnych źródeł energii w obiektach należących do centrów danych;
- *3.3.2. Branie pod uwagę szeregu poziomów odporności:* oczekuje się, że centra danych zwiększą niezawodność systemu zasilania poprzez opracowanie nowych metod zasilania awaryjnego.

Aby spełnić warunki zasady „nie czyń poważnych szkód”, przed podjęciem decyzji w sprawie budowy i renowacji centrów danych należy przeprowadzić ocenę dotyczącą ryzyka zmiany klimatu i ocenę wrażliwości na zmiany klimatu oraz wdrożyć wszelkie niezbędne rozwiązania dostosowawcze. W przypadku wszystkich inwestycji infrastrukturalnych co najmniej 70 % odpadów z budowy i rozbioru musi zostać ponownie użyte lub poddane recyklingowi zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (2021/C 58/01).

(iii) Optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo obejmuje 4 projekty ukierunkowane na zintegrowanie różnych systemów alarmowania i ostrzegania oraz udoskonalenie modelu współpracy między służbami państwowymi, takimi jak policja, straż pożarna i samorządy terytorialne.

Ponadto, jeżeli chodzi o (iv) wdrożenie rozwiązań w zakresie przetwarzania w chmurze i przetwarzania brzegowego, Polska weźmie udział w ważnym projekcie stanowiącym przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (projekt IPCEI) dotyczącym infrastruktury chmury obliczeniowej nowej generacji i usług przetwarzania brzegowego, aby wesprzeć opracowywanie i pierwsze zastosowanie w przemyśle zaawansowanych projektów w dziedzinie badań i rozwoju wnoszących wkład w tworzenie przyszłych rozwiązań w dziedzinie przetwarzania danych w ramach kontinuum rozciągającego się od przetwarzania w chmurze do przetwarzania brzegowego.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

C.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
C1G	C1.1. Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Ramy przygotowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów na rzecz dofinansowania projektów budowy sieci szerokopasmowych na obszarach białych NGA (dostęp nowej generacji), na których obecnie nie istnieją sieci dostępu nowej generacji.	Publikacja ram na stronach internetowych Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Centrum Projektów Polska Cyfrowa				II kw.	2022	Ustanowienie ram jako podstawy następującego zaproszenia do składania wniosków. Ramy będą obejmowały przepisy służące zapewnieniu pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C 58/01) w odniesieniu do projektów objętych wsparciem w ramach tego działania poprzez zastosowanie kontroli zrównoważonego charakteru projektów, wykazu wyłączeń oraz wymogu zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.
C2G	C1.1. Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych	Przepis w zmianie rozporządzenia wskazujący na wejście w życie				I kw.	2023	Wejście w życie zmiany rozporządzenia w sprawie krajowej inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych mającej na celu lepszą identyfikację obszarów wymagających dodatkowego wsparcia w ramach interwencji publicznych.
C3G	C1.1. Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia w sprawie pojedynczego punktu informacyjnego	Przepis w zmianie rozporządzenia wskazujący na jej wejście w życie				IV kw.	2022	Wejście w życie zmiany rozporządzenia w sprawie pojedynczego punktu informacyjnego w celu dostarczenia operatorom informacji o infrastrukturze na potrzeby inwestycji telekomunikacyjnych oraz narzędzia planowania.
C4G	C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo	Wartość docelowa	T1 – Dodatkowe gospodarstwa domowe		Liczba	0	79 500	IV kw.	2024	Co najmniej 79 500 gospodarstw domowych na obszarach białych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	szybkiego internetu na obszarach białych plam		(lokalne mieszkalne) z szerokopasmowym dostępem do internetu							dostępu nowej generacji zostanie objętych szerokopasmowym dostępem do internetu. Zaproszenia do składania ofert będą przewidywać, że szerokopasmowy dostęp, jaki należy zapewnić, musi mieć przepustowość co najmniej 100 Mb/s (z możliwością zwiększenia do prędkości mierzonych w Gb/s).
C5G	C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam	Wartość docelowa	T2 – Dodatkowe gospodarstwa domowe (lokalne mieszkalne) z szerokopasmowym dostępem do internetu		Liczba	79 500	185 500	IV kw.	2025	Łącznie co najmniej 185 500 gospodarstw domowych na obszarach białych dostępu nowej generacji zostanie objętych szerokopasmowym dostępem do internetu. Zaproszenia do składania ofert będą przewidywać, że szerokopasmowy dostęp, jaki należy zapewnić, musi mieć przepustowość co najmniej 100 Mb/s (z możliwością zwiększenia do prędkości mierzonych w Gb/s).
C6G	C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam	Wartość docelowa	T3 – Dodatkowe gospodarstwa domowe (lokalne mieszkalne) z szerokopasmowym dostępem do internetu		Liczba	185 500	814 635	II kw.	2026	Łącznie co najmniej 814 635 gospodarstw domowych na obszarach białych dostępu nowej generacji zostanie objętych szerokopasmowym dostępem do internetu. Zaproszenia do składania ofert będą przewidywać, że szerokopasmowy dostęp, jaki należy zapewnić, musi mieć przepustowość co najmniej 100 Mb/s (z możliwością zwiększenia do prędkości mierzonych w Gb/s).
C6aG	C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam	Wartość docelowa	Sale lekcyjne w szkołach wyposażone w połączenie LAN		Liczba	0	100 000	III kw.	2025	Liczba sal lekcyjnych w szkołach zawodowych oraz instytucjach kształcenia ogólnego, które zostaną wyposażone w połączenie LAN, z dostępem do internetu o przepustowości większej od

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										minimalnych standardów wynoszących 100 Mb/s. Wyboru podmiotów zapewniających infrastrukturę sieciową dokona się w sposób uczciwy, konkurencyjny i przejrzysty zgodnie z ramami kamienia milowego C10L.
C7G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Zmiana ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.	Przepis w zmienionej ustawie wskazujący na wejście w życie tej zmiany				IV kw.	2024	Wejście w życie zmiany ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
C8G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Zmiana ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (stosowanie ustrukturyzowanych faktur)	Przepis w zmienionej ustawie wskazujący na wejście w życie tej zmiany				IV kw.	2025	Wejście w życie zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (stosowanie ustrukturyzowanych faktur) Wprowadzony może zostać okres przejściowy, tak aby korzystanie z faktur elektronicznych stało się obowiązkowe począwszy od 30 czerwca 2026 r.
C9G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Minimalne wiążące standardy wyposażenia wszystkich szkół w infrastrukturę cyfrową w celu umożliwienia wykorzystania technologii cyfrowych w nauczaniu na równym poziomie w każdej szkole.	Przyjęcie standardów				III kw.	2022	Przyjęcie wiążących standardów wyposażenia szkół w infrastrukturę cyfrową, które będą obowiązkowe dla szkół tak, by osiągnęły ten sam poziom infrastruktury cyfrowej. Opracowanie standardów będzie obejmowało konsultacje z zainteresowanymi stronami oraz z samorządem terytorialnym.
C10G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze	Kamień milowy	Wejście w życie uchwały Rady Ministrów w sprawie	Przepis w uchwale Rady				III kw.	2022	Wejście w życie uchwały Rady Ministrów w sprawie Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	publicznej, gospodarce i społeczeństwie		Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych	Ministrów wskazujący na jej wejście w życie.						(będącego programem wieloletnim do 2030 r.), w tym planu wdrażania, środków oceny i monitorowania zgodnie z „ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju”. Program jest opracowywany przy zastosowaniu podejścia obejmującego szereg zainteresowanych stron. W ramach programu ustanawia się między innymi Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (CRKC) oraz politykę rozwoju kompetencji cyfrowych.
C11G	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki	Wartość docelowa	T1 – Zakończenie procesu opracowywania nowych lub udoskonalania istniejących e-usług		Liczba	0	20	II kw.	2025	Liczba nowo opracowanych lub udoskonalonych e-usług, uwzględniając usługi dostępne za pośrednictwem kanału mobilnego w ramach aplikacji mObywatel. Nowo opracowane lub udoskonalone e-usługi usprawniają cyfrowe kontakty między obywatelami i przedsiębiorstwami a organami administracji publicznej dzięki elementom takim jak: - pełna cyfryzacja procedur, - możliwość korzystania z podpisu elektronicznego i przedkładania załączników, - możliwość dokonywania płatności przez internet. Co najmniej 40 % nowo opracowanych lub udoskonalonych e-usług udostępnia się w aplikacji mObywatel.
C12G	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT	Wartość docelowa	T2 – Zakończenie procesu opracowywania nowych lub		Liczba	20	69	II kw.	2026	Liczba nowo opracowanych lub udoskonalonych e-usług,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki		udoskonalania istniejących e-usług							uwzględniając usługi dostępne za pośrednictwem kanału mobilnego w ramach aplikacji mObywatel. Nowo opracowane lub udoskonalone e-usługi usprawniają cyfrowe kontakty między obywatelami i przedsiębiorstwami a organami administracji publicznej dzięki elementom takim jak: – pełna cyfryzacja procedur, – możliwość korzystania z podpisu elektronicznego i przedkładania załączników, – możliwość dokonywania płatności przez internet. Co najmniej 40 % nowo opracowanych lub udoskonalonych e-usług udostępnia się w aplikacji mObywatel.
C13aG	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki	Wartość docelowa	Zakończenie procesu opracowywania nowych lub rozwijania istniejących publicznych systemów informatycznych		Liczba	0	4	II kw.	2026	Zakończy się proces opracowywania (w przypadku nowych publicznych systemów informatycznych) lub rozwijania (w przypadku istniejących publicznych systemów informatycznych) co najmniej 4 publicznych systemów informatycznych przyczyniających się do opracowywania nowych lub poprawy jakości (wygody użytkownika) istniejących e-usług.
C13bG	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie	Wartość docelowa	Digitalizacja zaplecza administracji publicznej		Liczba	0	2 000	II kw.	2026	W 2 000 podmiotów realizujących zadania publiczne uruchomiony i skonfigurowany zostanie system elektronicznego zarządzania dokumentacją, który spełnia wymogi

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	administracji i sektorów gospodarki									regulacji prawnych i umożliwia wykonywanie czynności biurowych i prowadzenie dokumentacji w formie elektronicznej. Ponadto wdrożona zostanie i udostępniona usługa chmurowa SaaS2 EZD RP, z której skorzystać może około 300 000 pracowników z podmiotów realizujących zadania publiczne.
C13cG	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki	Kamień milowy	Funkcjonowanie Krajowego Systemu e-Faktur	Raport końcowy z projektu sporządzony przez Ministerstwo Finansów				II kw.	2026	Krajowy System e-Faktur stanie się operacyjny i zapewni ujednolicone ramy cyfrowe dla wystawiania i udostępniania ustrukturyzowanych faktur, które spełniają wymogi kamienia milowego C8G.
C13dG	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki	Wartość docelowa	Zakończenie procesu opracowywania nowych lub udoskonalania istniejących e-usług		Liczba	0	33	II kw.	2026	27 nowych e-usług stanie się operacyjnych, a sześć istniejących zostanie udoskonalonych w ramach e-Urzędu Skarbowego, aby pomóc podatnikom w wypełnianiu ich obowiązków podatkowych drogą elektroniczną.
C14G	C2.1.2 Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne - inwestycje związane ze spełnieniem minimalnych standardów sprzętowych	Wartość docelowa	Nowe komputery przenośne do dyspozycji nauczycieli		Liczba	0	553 336	IV kw.	2025	Co najmniej 553 336 bonów na przenośne komputery z niezbędnym oprogramowaniem zostanie dostarczonych do szkół do użytku nauczycieli. Wszyscy nauczyciele będą upoważnieni do otrzymania bonu,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										przy czym bony będą dostępne od czwartego kwartału 2023 r.
C15G	C2.1.2 Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne - inwestycje związane ze spełnieniem minimalnych standardów sprzętowych	Wartość docelowa	Nowe komputery przenośne (laptopy i laptopy przeglądarkowe) oraz tablety do dyspozycji uczniów		Liczba	0	735 000	III kw.	2025	Co najmniej 735 000 dodatkowych laptopów, laptopów przeglądarkowych i tabletów z niezbędnym oprogramowaniem zostanie dostarczonych do szkół do użytku uczniów. Laptopy i laptopy przeglądarkowe (oba rodzaje wyposażone w niezbędne oprogramowanie) będą stanowić odpowiednio co najmniej 55 % i 15 % całkowitej liczby przekazanych komputerów. We współpracy z samorządami terytorialnymi ustanowiona zostanie sprawiedliwa i przejrzysta procedura przydziału laptopów, laptopów przeglądarkowych i tabletów wyposażonych w oprogramowanie, zapewniająca równe traktowanie wszystkich szkół i instytucji edukacyjnych.
C16G	C2.1.3 E-kompetencje	Kamień milowy	Utworzenie Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (CRKC)	Sprawozdanie na temat struktury organizacyjnej i funkcjonowania CRKC				IV kw.	2022	W ramach urzędu ministra właściwego do spraw cyfryzacji zostanie utworzone Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (CRKC). Głównym celem Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych jest wzmocnienie i usprawnienie systemu koordynacji rozwoju kompetencji cyfrowych w Polsce poprzez realizację następujących podfunkcji: - Funkcja badawczo-analityczna

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Funkcja ta obejmuje działania polegające na prowadzeniu badań i monitorowania w zakresie kompetencji cyfrowych w połączeniu z funkcją obserwacyjną polegającą na gromadzeniu i porządkowaniu wiedzy w tym zakresie. Prowadzi to do formułowania zaleceń i propozycji odpowiednich działań. - Funkcja testowania i wdrażania Funkcja ta obejmuje testowanie w formie działań pilotażowych oraz wdrażanie najbardziej wartościowych i obiecujących rozwiązań, zaleceń i propozycji wynikających z działań pilotażowych i realizacji funkcji badawczo-analitycznej. - Funkcja edukacyjna i popularyzatorska Funkcja ta obejmuje takie działania jak doradztwo, mentoring, seminaria, szkolenia i kursy, a także upowszechnianie wyników działań Centrum za pomocą portalu informacyjnego.
C19G	C2.1.3 E-kompetencje	Wartość docelowa	T1 – Dodatkowe osoby przeszkolone w zakresie kompetencji cyfrowych, w tym umiejętności cyfrowych		Liczba	0	161 500	III kw.	2024	Co najmniej 161 500 osób ukończyło szkolenie w ramach wdrażania projektów ukierunkowanych na rozwój (nabywanie lub rozwijanie) kompetencji cyfrowych. Osoby objęte szkoleniem w zakresie kompetencji cyfrowych należą w przybliżeniu w równym stopniu do następujących kategorii: – 40 %: obywatele potrzebujący podstawowych umiejętności cyfrowych;

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										– 20 %: urzędnicy publiczni; – 20 %: edukatorzy i nauczyciele; – 20 % osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem.
C20G	C2.1.3 E-kompetencje	Wartość docelowa	T2 – Dodatkowe osoby przeszkolone w zakresie kompetencji cyfrowych, w tym umiejętności cyfrowych		Liczba	161 500	323 000	II kw.	2026	Co najmniej 323 000 osób ukończyło szkolenie w ramach wdrażania projektów ukierunkowanych na rozwój (nabywanie lub rozwijanie) kompetencji cyfrowych. Osoby objęte szkoleniem w zakresie kompetencji cyfrowych należą w przybliżeniu w równym stopniu do następujących kategorii: – 40 %: obywatele potrzebujący podstawowych umiejętności cyfrowych; – 20 %: urzędnicy publiczni; – 20 %: edukatorzy i nauczyciele; – 20 % osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem.
C21G	C3.1 Zwiększenie cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury organów ścigania	Kamień milowy	Zmiana ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa	Przepis w zmienionej ustawie wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2024	Wejście w życie zmienionej ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. Umożliwi to między innymi wdrożenie dyrektywy NIS 2 (UE) 2022/2555 (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148) (dyrektywa NIS 2).
C22G	C3.1 Zwiększenie cyberbezpieczeństwa	Kamień milowy	Zmiany w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11	Przepis w zmianie				II kw.	2025	Wejście w życie zmian w rozporządzeniu Rady Ministrów

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury organów ścigania		września 2018 r. w sprawie wykazu usług kluczowych oraz progów istotności skutku zakłócającego incydentu dla świadczenia usług kluczowych	rozporządzenia wskazujący na wejście w życie						z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wykazu usług kluczowych oraz progów istotności skutku zakłócającego incydentu dla świadczenia usług kluczowych. Należy zmienić progi/kryteria identyfikacji operatorów usług kluczowych, przede wszystkim w sektorze zdrowia, w celu poprawy obecnych kryteriów jakościowych, pozwalających na wskazywanie kluczowych podmiotów/szpitali w sektorze zdrowia.
C23G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Wartość docelowa	Projekty w dziedzinie cyberbezpieczeństwa (CyberPL) w ramach programu na rzecz zwiększenia skuteczności krajowego systemu cyberbezpieczeństwa (KSC-PL)		Liczba	0	4	II kw.	2026	Liczba zakończonych projektów w ramach cyberbezpieczeństwa, które obejmują: – ustanowienie sieci 5 sektorowych zespołów reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT); – podłączenie 385 podmiotów krajowego systemu cyberbezpieczeństwa do zintegrowanego systemu zarządzania cyberbezpieczeństwem; – udzielenie 500 podmiotom wsparcia na rzecz modernizacji i rozbudowania infrastruktur cyberbezpieczeństwa przy wykorzystaniu technologii informacyjnej i technologii operacyjnej; – utworzenie sieci specjalistów w dziedzinie cyberbezpieczeństwa na szczeblu wojewódzkim, aby wesprzeć organy publiczne w radzeniu sobie

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										z incydentami i odzyskiwaniu danych oraz podejmowanie działań służących podnoszeniu świadomości w zakresie cyberbezpieczeństwa.
C24G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Otrzymanie pozwoleń na budowę obiektów wchodzących w skład ustandaryzowanych centrów danych	Otrzymanie pozwoleń na budowę				IV kw.	2024	Pozwolenia na budowę obiektów wchodzących w skład trzech ustandaryzowanych centrów danych powinny być zostać otrzymane.
C25G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Wartość docelowa	Stworzenie ustandaryzowanych centrów przetwarzania danych		Liczba	0	3	II kw.	2026	Trzy ustandaryzowane centra danych staną się operacyjne i będą zasilane energią ze źródeł odnawialnych i podłączone do skonstruowanej pętli światłowodowej zapewniającej dwie niezależne ścieżki komunikacji pomiędzy dowolnie wybraną parą centrów przetwarzania danych. Centra danych przestrzegają europejskiego kodeksu postępowania w zakresie efektywności energetycznej centrum danych. Inwestycja będzie realizowana w pełnej zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01), w szczególności w zakresie wymogów dotyczących efektywności energetycznej, gospodarki odpadami oraz oceny ryzyka dla środowiska naturalnego.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
C26G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Wartość docelowa	Mobilna infrastruktura na rzecz systemu zarządzania kryzysowego		Liczba	0	17 721	IV kw.	2025	Na wartość wskaźnika składają się następujące elementy: – 4 060 zmodernizowanych punktów systemu ostrzegania i alarmowania ludności, obejmująca wymianę analogowych syren alarmowych na cyfrowe, wyposażenie wybranych punktów w kompatybilny sprzęt i oprogramowanie, zakup urządzeń umożliwiających szyfrowanie transmisji radiowej oraz transmisji IP; – 13 630 wysokiej jakości mobilnych terminali danych (MTD) dostosowanych do nowych funkcji systemu dla funkcjonariuszy policji (zakup urządzeń, oprogramowania i licencji); – 30 utworzonych punktów mobilnych umożliwiających bezpieczną łączność w obrębie organów ścigania i pomiędzy nimi; – jeden samowystarczalny mobilny punkt pomocy medycznej na wypadek zagrożeń medycznych, biochemicznych, radiologicznych i ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi.
C27G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (projekt IPCEI): Wybór projektów dotyczących chmury obliczeniowej nowej generacji	Podpisanie umów z wybranymi podmiotami				III kw.	2023	Wybór projektów i podpisanie umów po ogłoszeniu naboru wniosków projektowych w celu wsparcia rozwoju rozwiązań z zakresu chmury obliczeniowej nowej generacji w Polsce.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
C28G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Wartość docelowa	Ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (projekt IPCEI): Opracowane rozwiązania w zakresie przetwarzania danych dotyczących infrastruktury krajowej/usług		Liczba	0	5	I kw.	2025	Opracowanie co najmniej pięciu nowych rozwiązań w zakresie przetwarzania danych dotyczących infrastruktury krajowej/usług przez wybrane przedsiębiorstwa i rozpoczęcie etapu zapewnienia operacyjności poszczególnych projektów.

C.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z pożyczki

C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze

Reforma ma na celu poprawę otoczenia legislacyjnego dla rozwoju sieci telefonii ruchomej poprzez usunięcie istniejących barier dla rozbudowy sieci 5G, z uwzględnieniem zestawu narzędzi łączności UE.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2023 r.

C2.2 Reforma podstaw transformacji cyfrowej systemu edukacji

Reforma stanowi podstawę transformacji cyfrowej systemu edukacji poprzez przyjęcie polityki transformacji cyfrowej edukacji i przygotowanie dzieci i młodzieży do życia w społeczeństwie informacyjnym. Cele tego strategicznego dokumentu są ukierunkowane na skuteczną i znaczącą integrację nowych technologii w nauczaniu, uczeniu się i ocenie; opracowuje się je z zastosowaniem podejścia partycypacyjnego.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 września 2022 r.

C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji

Inwestycja ta ma na celu zwiększenie poziomu wyposażenia w cyfrowy sprzęt i infrastrukturę ICT w szkołach ponad minimalne standardy.

Działanie to obejmuje:

- udostępnienie zestawu informatycznego na potrzeby nauczania zdalnego dla 100 000 sal lekcyjnych;
- utworzenie laboratoriów sztucznej inteligencji (AI) oraz laboratoriów nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) w 16 000 szkół – zarówno podstawowych, jak i średnich;
- cyfryzację systemu egzaminacyjnego, w szczególności modernizację centralnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych, oraz cyfryzację Centrum

Informatycznego Edukacji.

Zestawy informatyczne na potrzeby nauczania zdalnego oraz laboratoria AI i laboratoria STEM zostaną równomiernie rozdzielone między szkoły na podstawie gęstości zaludnienia i zasięgu geograficznego.

Przeprowadza się otwartą, sprawiedliwą i przejrzystą procedurę wyboru podmiotów udostępniających infrastrukturę sieciową lub sprzęt ICT.

Aby zapewnić zgodność z warunkami zasady „nie czyn poważnych szkód”, sprzęt ICT w postaci serwerów i urządzeń do przechowywania danych lub komputerów i serwerów komputerowych bądź wyświetlaczy elektronicznych musi spełniać ustanowione w dyrektywie 2009/125/WE wymagania związane z efektywnością energetyczną i materiałową. Ponadto sprzęt ICT nie może zawierać substancji objętych ograniczeniami figurującymi w wykazie zamieszczonym w załączniku II do dyrektywy 2011/65/UE.

Wprowadzony zostanie plan gospodarki odpadami, który zapewni maksymalny recykling po zakończeniu eksploatacji sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej. Po zakończeniu eksploatacji sprzęt zostanie przygotowany do ponownego użycia, odzysku lub recyklingu, lub nastąpi jego właściwe przetwarzanie obejmujące usunięcie wszelkich płynów oraz selektywne przetwarzanie zgodnie z załącznikiem VII do dyrektywy 2012/19/UE.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

C4.1.1 Wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze

Działanie to obejmuje inwestycje publiczne w określony instrument – Polski Fundusz Wsparcia Przetwarzania w Chmurze – w celu zachęcenia do realizacji inwestycji prywatnych oraz poprawy dostępu do finansowania na rzecz transformacji cyfrowej polskich przedsiębiorstw i zapewnienia ich autonomii strategicznej. W ramach Instrumentu udziela się pożyczek bezpośrednio podmiotom działającym w sektorze prywatnym. Na podstawie inwestycji w ramach RRF celem Instrumentu na początkowym etapie jest wypłacenie finansowania w wysokości co najmniej 650 000 000 EUR.

Instrumentem zarządza Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pełniący funkcję partnera wykonawczego. Instrument obejmuje następującą linię produktową:

- bezpośrednie finansowanie BGK: linia ta zapewnia szeregowi przedsiębiorstw różnej wielkości bezpośrednie pożyczki na pokrycie kosztów infrastruktury chmurowej i usług przetwarzania w chmurze, wspierając transformację cyfrową i autonomię strategiczną przedsiębiorstw w Polsce.

Wsparcie w formie pożyczki może zostać przyznane wyłącznie na realizację projektów w dziedzinie transformacji cyfrowej, w ramach których co najmniej 30 % łącznych kosztów kwalifikowalnych jest związane z infrastrukturą chmurową i usługami przetwarzania w chmurze. Pozostałe koszty są również bezpośrednio związane z transformacją cyfrową działalności gospodarczej, np. ze zwiększaniem stopnia wykorzystania innych inteligentnych rozwiązań, uwzględniając w szczególności IoT, AI, wirtualną rzeczywistość/rzeczywistość rozszerzoną, blockchain, technologie 3D, cyfrowe bliźniaki, przetwarzanie brzegowe, sieci szkieletowe, HPC/5G itp. Jednemu beneficjentowi można przyznać maksymalnie 5 % łącznego finansowania wypłaconego w ramach Instrumentu. Każdy beneficjent może otrzymać tylko jedną pożyczkę w ramach Instrumentu.

Aby objąć inwestycję Instrumentem, Polska i BGK podpisują umowę wykonawczą zawierającą:

1. Opis procesu decyzyjnego w ramach Instrumentu: Ostateczną decyzję inwestycyjną w ramach Instrumentu podejmuje komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny organ zarządzający – musi ona zostać następnie zatwierdzona większością głosów członków niezależnych od rządu.
2. Najważniejsze wymogi ustanowione w powiązanej polityce inwestycyjnej, które obejmują:
 - a. Opis produktu finansowego i kwalifikujących się beneficjentów końcowych.
 - b. Wymóg, zgodnie z którym wszystkie inwestycje objęte wsparciem muszą być opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia.

- c. Wymóg poszanowania zasady „nie czyń poważnych szkód” ustanowionej w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (2021/C 58/01). W szczególności polityka inwestycyjna wyklucza możliwość uznania za kwalifikowalne następujących działań i aktywów: (i) działania i aktywa związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla²⁹; (ii) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności³⁰; (iii) działania i aktywa związane ze składowiskami odpadów, spalarniami i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. Ponadto polityka inwestycyjna wymaga zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w dziedzinie ochrony środowiska beneficjentów końcowych Instrumentu.
 - d. Wymóg, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów.
3. Kwotę objętą umową wykonawczą, strukturę opłat dla partnera wykonawczego oraz wymóg ponownego zainwestowania wszelkich środków powracających zgodnie z polityką inwestycyjną Instrumentu, chyba że wykorzystuje się je do obsługi spłaty pożyczek w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.
4. Wymogi w zakresie monitorowania, audytu i kontroli, w tym:
- a. Opis systemu monitorowania partnera wykonawczego ustanowionego na potrzeby przekazywania informacji na temat uruchomionych inwestycji.
 - b. Opis stosowanych przez partnera wykonawczego procedur zapewniających zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów, ich wykrywanie oraz eliminowanie.
 - c. Obowiązek weryfikowania kwalifikowalności każdej operacji zgodnie z wymogami przewidzianymi w umowie wykonawczej przed zobowiązaniem się do finansowania danej operacji.
 - d. Obowiązek przeprowadzania audytów *ex post* opartych na analizie ryzyka zgodnie z planem audytów BGK. Wspomniane audyty mają na celu potwierdzenie (i) skuteczności systemów kontroli, w tym również w zakresie wykrywania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów; (ii) zgodności z zasadą „nie czyń poważnych szkód”, zasadami pomocy państwa i wymogami dotyczącymi celu cyfrowego oraz (iii) spełnienia wymogu, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów. Audyty służą również zweryfikowaniu legalności

²⁹ Z wyjątkiem a) aktywów i działań związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (2021/C 58/01) oraz b) działań i aktywów przewidzianych w ppkt (ii), w przypadku których stosowanie paliw kopalnych jest tymczasowe i technicznie nieuniknione do celów terminowego przejścia na działalność bez udziału paliw kopalnych.

³⁰ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

przeprowadzanych transakcji oraz sprawdzeniu zgodności z warunkami określonymi w mającej zastosowanie umowie wykonawczej.

Działanie obejmuje również publikację przewodnika poświęconego transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze. Wspomniany przewodnik pełni funkcję kompendium wiedzy (zawierającego również często zadawane pytania), wskazówek i przykładów stosowania nowoczesnych technologii, w szczególności przetwarzania w chmurze, w procesie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw. W przewodniku tym porusza się m.in. następujące zagadnienia: aspekty prawne transformacji przedsiębiorstwa dzięki wykorzystaniu przetwarzania w chmurze i nowoczesnych technologii bazujących na przetwarzaniu w chmurze, a także kwestie związane z cyberbezpieczeństwem, efektywnością energetyczną oraz rozwojem kompetencji cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności związanych z przetwarzaniem w chmurze. Przewodnik wspiera również działania służące propagowaniu Instrumentu oraz dostarcza przedsiębiorstwom informacji niezbędnych do przygotowania się do złożenia wniosku o przyznanie im wsparcia w formie pożyczki w ramach Instrumentu. Przewodnik zawiera opis mechanizmów przekazywania odpowiedniej wiedzy i odpowiedniego know-how, w tym również przedsiębiorcom niekwalifikującym się do objęcia ich wsparciem w formie pożyczki w ramach Instrumentu oraz małym przedsiębiorstwom.

C.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
C1L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku	Przepis w zmianie rozporządzenia wskazujący na jej wejście w życie				I kw.	2022	Wejście w życie zmiany rozporządzenia z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie metod pomiaru emisji pól elektromagnetycznych w środowisku
C2L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	Przepis w zmianie rozporządzenia wskazujący na jej wejście w życie				I kw.	2022	Wejście w życie zmienionego rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć, które mogą mieć znaczący wpływ na środowisko, co spowoduje wyłączenie inwestycji radiokomunikacyjnych z katalogu przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.
C3L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Nowy akt prawny służący likwidacji barier we wdrażaniu sieci 5G	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2023	Wejście w życie aktu lub aktów prawnych, którymi zlikwiduje się bariery we wdrażaniu sieci 5G.
C8L	C2.2 Reforma podstaw transformacji cyfrowej systemu edukacji	Kamień milowy	Przyjęcie nowej polityki transformacji cyfrowej w obszarze edukacji, stanowiącej podstawę zmian w systemie edukacji i realizacji inwestycji w ICT oraz służącej określeniu kierunków procesu	Przyjęcie polityki				III kw.	2022	Przyjęcie przez Radę Ministrów uchwały w sprawie polityki transformacji cyfrowej obszaru edukacji, mającej charakter dokumentu programowo-strategicznego, służącego do wyznaczenia ram dla polityki państwa i działań podejmowanych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			transformacji cyfrowej systemu edukacji w perspektywie krótko- i długoterminowej							w obszarze transformacji cyfrowej edukacji w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. Dokument ten stanowi podstawę działań zainteresowanych stron i podmiotów będących uczestnikami oraz zostanie wykorzystany do określenia narzędzi służących osiągnięciu w pełni cyfrowego systemu edukacji, dostosowanego do współczesnych wyzwań środowiska edukacji przedszkolnej i kształcenia ogólnego. Polityka ta obejmuje plan wdrażania, środki oceny i monitorowania oraz jest opracowywana z zastosowaniem podejścia partycypacyjnego.
C9L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Kamień milowy	Konsultacje publiczne w sprawie ram określających procedury dystrybucji sprzętu ICT oraz udostępniania infrastruktury szkołom	Sprawozdanie podsumowujące wyniki konsultacji publicznych i następujące po nich działania rządu				III kw.	2022	Konsultacje publiczne z udziałem szeregu zainteresowanych stron i partnerów społecznych, dotyczące ram dystrybucji sprzętu ICT (zestawu informatycznego na potrzeby nauczania zdalnego) oraz udostępniania infrastruktury szkołom (połączenia LAN, laboratoria STEM i AI). Wyniki konsultacji podsumowuje się w sprawozdaniu zawierającym najważniejsze uwagi zainteresowanych stron i partnerów społecznych oraz działania

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										następcze podjęte przez rząd w związku z tymi uwagami.
C10L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Kamień milowy	Ramy określające procedury dystrybucji urządzeń ICT oraz udostępniania infrastruktury szkołom	Przyjęcie przez Ministerstwo Edukacji i Nauki				II kw.	2023	W ramach tych określa się minimalne warunki dystrybucji sprzętu ICT oraz udostępniania infrastruktury szkołom będącym beneficjentami, wynikające z wcześniejszych konsultacji publicznych z różnymi zainteresowanymi stronami i partnerami społecznymi. W ramach określa się jasne kryteria wyboru szkół będących beneficjentami; kryteria te odzwierciedlają potrzeby, jeżeli chodzi o sprzęt i infrastrukturę ICT, takie jak laboratoria, oraz ich potencjalny wpływ na wyniki szkół w zakresie edukacji. Biorąc pod uwagę potrzeby poszczególnych szkół będących beneficjentami, zaproszenie do

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										składania ofert na dostawę infrastruktury i sprzętu ICT, które zostanie przeprowadzone po konsultacjach, musi być zgodne z zasadami równości, otwartości, przejrzystości i sprawiedliwości oraz musi zapewniać zrównoważony podział między szkoły w całym kraju na podstawie zarówno liczby ludności, jak i zasięgu geograficznego.
C12L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Wartość docelowa	Sale lekcyjne w szkołach zawodowych oraz instytucjach kształcenia ogólnego wyposażone w narzędzia informatyczne w celu umożliwienia nauczania zdalnego		Liczba	0	100 000	I kw.	2025	Liczba sal lekcyjnych w szkołach zawodowych oraz instytucjach kształcenia ogólnego, które zostaną wyposażone w szereg narzędzi informatycznych, aby nauczyciele mogli prowadzić lekcje zdalne z pomieszczeń placówki. Narzędzia te obejmują komputerowe urządzenia peryferyjne i urządzenia mobilne, ale nie obejmują laptopów. Wybór sprzedawców dokona się w sposób uczciwy, konkurencyjny i przejrzysty zgodnie z ramami kamienia milowego C10L. Odbiorcy końcowi ani instytucje samorządowe na szczeblu lokalnym nie będą dokonywać zwrotów na rzecz polskiego rządu w żadnej formie.
C13L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji	Wartość docelowa	Utworzenie laboratoriów sztucznej inteligencji (AI)		Liczba	0	16 000	III kw.	2025	Liczba szkół wyposażonych w laboratoria sztucznej inteligencji

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji		oraz laboratoriów nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) w szkołach							(AI) lub laboratoria nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) W szczególności w laboratoria STEM zostanie wyposażonych 4 000 szkół średnich, natomiast w laboratoria AI – 12 000 szkół, w tym 8 000 szkół podstawowych i 4 000 szkół średnich. Do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem laboratoriów AI i STEM zostanie przewidziana wystarczająca liczba wykwalifikowanych nauczycieli informatyki. Dostawy przyznaje się w sprawiedliwy i przejrzysty sposób uzgodniony z instytucjami samorządowymi na szczeblu lokalnym i nie są one zwracane polskiemu rządowi w żadnej formie przez odbiorców końcowych ani instytucje samorządowe na szczeblu lokalnym.
C14L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Kamień milowy	Cyfryzacja systemu egzaminacyjnego	Sprawozdanie z pomyślnego zakończenia cyfryzacji systemu egzaminacyjnego				IV kw.	2025	System egzaminacyjny zostanie unowocześniony poprzez cyfryzację w celu poprawy jego zdolności i zwiększenia bezpieczeństwa, aby zapewnić wyższą jakość procesu egzaminacyjnego. Cyfryzacja obecnego systemu

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										egzaminacyjnego pozwoleń na modernizację centralnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz cyfryzację Centrum Informatycznego Edukacji.
C15L	C4.1.1 Wsparcie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze	Kamień milowy	Przewodnik poświęcony transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze	Publikacja na stronie internetowej ministerstwa właściwego do spraw komputeryzacji				I kw.	2024	Opublikowanie przewodnika poświęconego transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze na stronie internetowej właściwego ministerstwa. Wspomniany przewodnik pełni funkcję kompendium wiedzy (zawierającego również często zadawane pytania), wskazówek i przykładów stosowania nowoczesnych technologii, w szczególności przetwarzania w chmurze, w procesie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw. Za przygotowanie stosownych dokumentów odpowiada minister właściwy do spraw komputeryzacji.
C16L	C4.1.1 Wsparcie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze	Kamień milowy	Umowa wykonawcza	Wejście w życie umowy wykonawczej między ministrem właściwym do spraw komputeryzacji a Bankiem				II kw.	2024	Wejście w życie umowy wykonawczej między ministrem właściwym do spraw komputeryzacji a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
				Gospodarstwa Krajowego						
C17L	C4.1.1 Wsparcie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		%	0	100 %	II kw.	2026	Bank Gospodarstwa Krajowego zawiera prawnie wiążące umowy w sprawie finansowania z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania 100 % inwestycji RRF w ramach Instrumentu (uwzględniając opłaty za zarządzanie).
C18L	C4.1.1 Wsparcie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję	Zaświadczenie potwierdzające przekazanie środków				II kw.	2026	Polska przekaze Bankowi Gospodarstwa Krajowego kwotę 650 000 000 EUR na potrzeby Instrumentu.

D. KOMPONENT D: „EFEKTYWNOŚĆ, DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SYSTEMU OCHRONY ZDROWIA”

Komponent ten odnosi się do szeregu wyzwań, przed którymi stoi obecnie polski system opieki zdrowotnej. W świetle spodziewanego w średnim i długim okresie znacznego wzrostu wydatków na opiekę zdrowotną, który przełoży się na obciążenie finansów publicznych, szczególne znaczenie ma przesunięcie nacisku na podstawową opiekę zdrowotną i leczenie ambulatoryjne. Sektor szpitali wymaga pilnej reformy, której będą towarzyszyć ukierunkowane inwestycje. Niektóre szpitale mają wysokie zadłużenie i niski wskaźnik obłożenia, a tymczasem wiele zabiegów medycznych wykonywanych obecnie w szpitalach można przeprowadzać na niższych szczeblach systemu opieki zdrowotnej i po niższych kosztach. System podstawowej opieki zdrowotnej jest niedofinansowany, cierpi na niedobór pracowników medycznych, a jego usługi są przeciążone. Jednocześnie system szpitalny boryka się z problemami chronicznego niedofinansowania, w szczególności jeżeli chodzi o zasoby ludzkie. Ze względu na niekorzystne warunki pracy, m.in. niskie wynagrodzenia, zawody medyczne nie cieszą się dużą popularnością i nastąpił znaczący drenaż mózgów. Niedobór zasobów ludzkich plasuje Polskę na jednym z najniższych miejsc w porównaniu z innymi państwami członkowskimi i sprawia, że wysoko wykwalifikowani specjaliści są nakłaniani do kontynuowania pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego. Dostęp do opieki zależy od regionu. Wykorzystanie e-zdrowia i nowoczesnych praktyk zarządzania jest niewystarczające.

Cele tego komponentu są wielowymiarowe: reforma sektora szpitali i wsparcie go inwestycjami zgodnie z potrzebą racjonalizacji piramidy opieki zdrowotnej, przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia, stworzenie wspierających warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej, wsparcie inwestycji w utworzenie specjalistycznych centrów badawczych i analitycznych na potrzeby nauk medycznych.

Komponent ten przyczynia się do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego poprawy odporności, dostępności i skuteczności systemu opieki zdrowotnej, m.in. poprzez zapewnienie wystarczających zasobów i przyspieszenie wdrażania usług w zakresie e-zdrowia (zalecenie dla poszczególnych krajów 1 2020).

Oczekuje się, że żaden ze środków w tym komponencie nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01).

D.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych

Celem reformy jest wprowadzenie kompleksowych działań polegających na restrukturyzacji szpitali publicznych. Reforma ma zapewnić trwałą poprawę odporności, skuteczności, jakości i dostępności opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, poprawę sytuacji finansowej szpitali publicznych oraz procesów nadzorowania i zarządzania tymi jednostkami. Reforma dotyczy całego sektora szpitali, w ramach którego świadczone są usługi opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych.

Reforma ma również zapewnić podstawy do działań prowadzących do racjonalizacji piramidy opieki zdrowotnej, m.in. poprzez wprowadzenie nowych przepisów ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej.

Reforma sektora szpitali zostanie wprowadzona ustawami lub rozporządzeniami, które mogą wprowadzać zmiany do już istniejących ustaw, takich jak: ustawa o działalności leczniczej czy ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Najważniejsze elementy reformy obejmują:

- restrukturyzację sektora szpitali poprzez konsolidację lub przeprofilowanie lub zmianę zakresu lub struktury usług opieki zdrowotnej świadczonych przez szpitale, na podstawie krajowych i regionalnych planów przekształceń oraz mapy potrzeb zdrowotnych, a także odpowiednią aktualizację sieci szpitali. W ramach procesu restrukturyzacji uwzględnia się potrzeby szpitali objętych nadzorem Ministra Obrony Narodowej lub Ministra Spraw Wewnętrznych związane z wpływem wojny w Ukrainie;

- podstawy do działań na rzecz racjonalizacji piramidy opieki zdrowotnej poprzez przesunięcie niektórych świadczeń zdrowotnych ze szpitali na niższe poziomy opieki (podstawowa opieka zdrowotna, opieka ambulatoryjna) dzięki umieszczeniu w odnośnym ustawodawstwie przepisów dostosowujących taryfikację do odpowiednio zmienionych rocznych planów finansowych NFZ (Narodowego Funduszu Zdrowia);

- rozwiązanie problemu restrukturyzacji zadłużenia szpitali w sposób zrównoważony, na podstawie przejrzystych i opartych na dowodach kryteriów oraz solidnego systemu finansowania szpitali, a także

- wzmocnienie nadzoru Narodowego Funduszu Zdrowia nad szpitalami publicznymi oraz zwiększenie profesjonalizacji kadry zarządzającej poprzez wprowadzenie wymogu odbycia specjalnych szkoleń z zakresu restrukturyzacji szpitali i metod zarządzania w opiece zdrowotnej.

Reformę sektora szpitali należy uzupełnić o reformy Krajowej Sieci Onkologicznej i Krajowej Sieci Kardiologicznej oraz jakości opieki zdrowotnej i bezpieczeństwa pacjentów. Celem tych reform jest poprawa dostępu do usług w zakresie opieki onkologicznej i kardiologicznej oraz poprawa jakości tych usług. Reforma dotycząca jakości opieki zdrowotnej i bezpieczeństwa pacjentów ma na celu wprowadzenie rozwiązań systemowych w zakresie norm jakości przepisów ochrony zdrowia oraz ich monitorowanie w celu uzyskania trwałych efektów reformy.

Reforma obejmie również pakiet legislacyjny dotyczący uruchomienia krajowych usług w zakresie e-zdrowia oraz ich integracji z istniejącymi/dostępными systemami e-zdrowia na poziomie krajowym i regionalnym.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 marca 2026 r.

D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych

Celem inwestycji jest wsparcie szpitali, których potrzeby inwestycyjne wynikają z procesów reformy, takich jak konsolidacja i przeprofilowanie. Inwestycja będzie wspierać tylko te szpitale, których potrzeby inwestycyjne określono w wyniku procesów w ramach reformy D.1.1. Do podmiotów leczniczych kwalifikujących się do wsparcia zaliczają się szpitale w rozumieniu przepisów ustawy o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 r. Kwalifikowalne są również inwestycje uzupełniające w ośrodki opieki ambulatoryjnej (AOS) współpracujące ze szpitalami należącymi do Krajowej Sieci Onkologicznej. Wsparcie obejmuje wyłącznie zakres działań związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia i nie obejmuje działalności komercyjnej. Kryteria wsparcia finansowego zostaną

dostosowane do kluczowych obszarów interwencji, takich jak: (i) zasięg (m.in. populacja objęta wsparciem; świadczenia objęte wsparciem; dostęp do opieki we właściwym czasie), (ii) słuszność (m.in. słuszność w dostarczaniu świadczeń i korzystaniu z nich), (iii) skuteczność (m.in. szpitale stosujące należyte zarządzanie finansami lub szpitale poddawane restrukturyzacji w celu rozwiązania problemu zadłużenia w zrównoważony sposób), (iv) jakość opieki oraz (v) dostępność zasobów (m.in. zasobów ludzkich; zasobów finansowych).

Główne kategorie inwestycji obejmą inwestycje w nowy sprzęt medyczny lub infrastrukturę lub roboty budowlane.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia

Celem inwestycji jest przyspieszenie transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez wprowadzenie nowych usług cyfrowych w ochronie zdrowia oraz dalszy rozwój istniejących usług cyfrowych. Inwestycja polega na wdrożeniu nowych e-usług, takich jak:

- narzędzie wspomagające analizę stanu zdrowia pacjenta,
- narzędzia dla lekarzy wspierające podejmowanie decyzji oparte na algorytmach AI oraz centralne repozytorium danych medycznych zintegrowane z innymi kluczowymi systemami opieki zdrowotnej oraz
- centralne repozytorium danych medycznych zintegrowane z innymi kluczowymi systemami opieki zdrowotnej.

W Centrum e-Zdrowia ustanowione zostanie również Centrum Operacji Bezpieczeństwa (SOC). Centrum to przyczyni się do wzmocnienia zasobów informatycznych Centrum e-Zdrowia i dostosowanie ich do rosnących potrzeb w obszarze cyberbezpieczeństwa.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 31 marca 2026 r.

D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej

Celem reformy jest przyczynienie się do poprawy dopasowania potrzeb i dostępności przedstawicieli zawodów medycznych w Polsce.

Reforma będzie obejmować inicjatywy mające na celu zachęcenie osób młodych do podejmowania i kontynuowania studiów medycznych, a następnie do wykonywania zawodu medycznego w Polsce. Obejmuje ona (i) wprowadzenie systemu udzielania pożyczek dla studentów medycyny, w tym zachęt finansowych do wykonywania zawodu w Polsce po zakończeniu studiów oraz (ii) utworzenie studiów II stopnia dla lekarzy medycyny ratunkowej, co przełoży się na wzrost kwalifikacji i dochodów tych specjalistów.

Reforma będzie polegać także na wprowadzeniu przepisów mających na celu poprawę atrakcyjności zawodów medycznych oraz warunków pracy przedstawicieli zawodów medycznych. Przepisy przyczynią się do zwiększenia elastyczności kształcenia podyplomowego, m.in. dzięki umożliwieniu przyznawania lekarzom nowego certyfikatu kompetencji zawodowych w różnych dziedzinach specjalistycznych. Ponadto reforma przyczyni się do podwyższenia najniższego wynagrodzenia podstawowego dla szerokiego kręgu przedstawicieli zawodów medycznych oraz reorganizacji podziału niektórych kompetencji między lekarzy i wyspecjalizowanych pracowników medycznych, pracowników służb ratownictwa medycznego, pielęgniarzy i innych opiekunów medycznych, po zapewnieniu odpowiednich szkoleń.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

D2.1.1. Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne

Celem inwestycji jest zwiększenie potencjału obiektów dydaktycznych z obszaru medycyny oraz wsparcie studentów podejmujących studia medyczne.

Składa się ona z uzupełniających się subinwestycji, których celem jest (i) stworzenie tymczasowego systemu zachęt do podejmowania i kontynuowania studiów na wybranych kierunkach medycznych, (ii) modernizacja bazy dydaktycznej na potrzeby kształcenia przedklinicznego, (iii) wdrożenie nowych rozwiązań w zakresie kształcenia z wykorzystaniem technologii cyfrowych, (iv)

dostosowanie i udoskonalenie bazy klinicznej na potrzeby nauczania w centralnych szpitalach klinicznych, (v) wdrożenie programów szkoleniowych i systemów zachęt dla kadry nauczycielskiej, (vi) modernizacja bibliotek uczelni medycznych, mieszkań dla studentów i systemów informatycznych oraz (vii) cyfryzacja procesów administracyjnych na potrzeby zarządzania i kierowania uczelniami medycznymi.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

D3.1 Zwiększenie efektywności i jakości systemu opieki zdrowotnej przez wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu

Celem reformy jest przyczynienie się do poprawy jakości i efektywności systemu opieki zdrowotnej poprzez wsparcie badań i rozwoju w dziedzinach medycyny i zdrowia.

Reforma obejmie nowe przepisy w dziedzinie badań klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi, w tym przejrzysty system oraz ograniczenie barier administracyjnych i prawnych. Ponadto reforma obejmie opracowanie i wdrożenie strategicznego Planu Rozwoju Sektora Biomedycznego w Polsce, opartego na ocenie potrzeb polskiego sektora biomedycznego, istniejących barier dla jego rozwoju oraz obszarów o potencjalnej przewadze konkurencyjnej.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2022 r.

D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu

Celem inwestycji jest wzmocnienie odporności systemu opieki zdrowotnej poprzez wsparcie badań i rozwoju w dziedzinach medycyny i zdrowia.

Inwestycja obejmuje następujące działania:

- konkursy o udzielenie dotacji na finansowanie działalności badawczo-rozwojowej ze szczególnym uwzględnieniem innowacji produktowych, m.in. w zakresie leków, rozwoju wyrobów medycznych, w szczególności do zastosowań mobilnych, a także narzędzi ICT dla celów medycznych i zdrowotnych,
- rozwój Centrów Wsparcia Badań Klinicznych, których zadaniem będzie prowadzenie działalności badawczej w zakresie badań klinicznych,
- stworzenie elektronicznej platformy komunikacyjnej dla Polskiej Sieci Badań Klinicznych oraz wyszukiwarki internetowej w zakresie badań klinicznych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

D4.1.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym

Inwestycja zapewni wsparcie dla projektów na niezbędne prace budowlano-remontowe oraz zakup sprzętu dla szpitali powiatowych, w których w ramach planów przekształcenia ustanowione zostaną jednostki lub ośrodki opieki długoterminowej i geriatrycznej. Umowy inwestycyjne będą zawierane na podstawie przejrzystych i jasnych postanowień oraz będą zgodne z celami reformy D.1.2. (z części pożyczkowej).

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

D.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
D1G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie reformy mającej na celu modernizację i poprawę efektywności szpitali	Przepis w ustawach i rozporządzeniach wskazujący na ich wejście w życie				IV kw.	2024	Wejście w życie pakietu legislacyjnego (ustawy i rozporządzenia) mającego na celu modernizację i poprawę efektywności szpitalnictwa, w których to aktach prawnych zostanie przewidziane, co następuje: – restrukturyzacja sektora szpitali poprzez konsolidację lub przeprofilowanie lub zmianę zakresu lub struktury usług opieki zdrowotnej świadczonych przez szpitale, na podstawie krajowych i regionalnych planów przekształceń oraz mapy potrzeb zdrowotnych zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym, a także odpowiednią aktualizację sieci szpitali. – W ramach procesu restrukturyzacji uwzględnia się potrzeby szpitali objętych nadzorem Ministra Obrony Narodowej lub Ministra Spraw Wewnętrznych związane z wpływem wojny w Ukrainie; – podstawy do działań na rzecz racjonalizacji piramidy opieki zdrowotnej i zreformowania systemu finansowania usług medycznych poprzez przesunięcie niektórych świadczeń zdrowotnych ze szpitali na niższe poziomy opieki (podstawowa opieka zdrowotna, opieka ambulatoryjna) dzięki umieszczeniu w odnośnym ustawodawstwie przepisów dostosowujących taryfikację do odpowiednio zmienionych rocznych planów finansowych NFZ (Narodowego Funduszu Zdrowia); – rozwiązanie problemu restrukturyzacji

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										zadłużenia szpitali w sposób zrównoważony, na podstawie przejrzystych i opartych na dowodach kryteriów; – wzmocnienie nadzoru Narodowego Funduszu Zdrowia nad szpitalami publicznymi oraz zwiększenie profesjonalizacji kadry zarządzającej poprzez wprowadzenie wymogu odbycia specjalnych szkoleń z zakresu restrukturyzacji szpitali i metod zarządzania w opiece zdrowotnej.
D2G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) i odpowiednich aktów prawnych w sprawie wzmocnienia podstawowej opieki zdrowotnej i skoordynowanej opieki zdrowotnej, a następnie przepisów finansowych (w tym zmian w umowach), umożliwiających wdrożenie na szczeblu krajowym.	Przepisy w zarządzeniu wskazujące na wejście w życie				III kw.	2022	Wejście w życie zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) i odpowiednich aktów prawnych, które wzmocnią podstawową opiekę zdrowotną i skoordynowaną opiekę zdrowotną, umożliwiającą wdrożenie na szczeblu krajowym i obejmujących: – profilaktyczną opiekę zdrowotną (opłata za zadania); – oczekiwane wyniki zdrowotne i jakość opieki (wprowadzenie zachęt); oraz – program zarządzania chorobami przewlekłymi i koordynatora opieki. Na mocy zarządzenia wprowadzone zostaną rozwiązania finansowe przewidujące dodatkowe zasoby finansowe na umowy o świadczenie podstawowej opieki zdrowotnej, z wyłączeniem nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.
D3G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o jakości w ochronie zdrowia i bezpieczeństwie pacjentów, wraz z niezbędnymi	Przepis w akcie wskazujący na jego wejście w życie				III kw.	2022	Wejście w życie ustawy o jakości w ochronie zdrowia i bezpieczeństwie pacjentów, która będzie określać przepisy dotyczące następujących elementów: 1) autoryzacji: system oceny podmiotów prowadzących działalność leczniczą

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			przepisami wykonawczymi							w rodzaju świadczeń szpitalnych w świetle spełniania przez nie wymagań Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia (tzw. „wymagania koszykowe”); 2) akredytacji: ramy zewnętrznej oceny jakości opieki zdrowotnej i bezpieczeństwa pacjenta w szpitalach; 3) monitorowania zdarzeń niepożądanych: ramy działań prowadzonych przez podmioty lecznicze, w szczególności systematycznej analizy zdarzeń niepożądanych w celu zapobiegania wystąpieniu podobnych zdarzeń niepożądanych; 4) rejestrów medycznych: określenie zasad tworzenia i finansowania rejestrów medycznych oraz wzmacnianie ich roli w zapewnianiu jakości opieki zdrowotnej; 5) doświadczeń pacjentów: ustanowienie ram pomiaru doświadczeń pacjentów w odniesieniu do zapisów dotyczących zawierania umów przez Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ); oraz 6) rehospitalizacji: ramy śledzenia i analizy 30-dniowych wskaźników ponownych przyjęć związanych z zapisami dotyczącymi zawierania umów przez NFZ (za pomocą rozporządzenia wykonawczego).
D4G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej i odpowiednich aktów prawnych ustanawiających zasady funkcjonowania sieci poprzez	Przepis w akcie wskazujący na wejście w życie				III kw.	2022	Wejście w życie ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej i odpowiednich aktów prawnych, dzięki którym wszyscy pacjenci, niezależnie od miejsca zamieszkania, otrzymają opiekę onkologiczną opartą na takich samych standardach diagnostycznych i terapeutycznych. Akty te będą ukierunkowane na: – poprawę organizacji systemu opieki

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			wprowadzenie nowej struktury i nowego modelu zarządzania opieką onkologiczną							kardiologicznej poprzez zapewnienie pacjentom dostępu do najwyższej jakości procesów diagnostycznych i terapeutycznych oraz kompleksowej opieki na całej „ścieżce opieki” w obszarach podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS), leczenia szpitalnego i rehabilitacji; – stworzenie nowej struktury organizacyjnej i nowego modelu zarządzania opieką onkologiczną, w tym centrów monitorowania; – poprawę jakości życia pacjentów w trakcie leczenia onkologicznego i po nim.
D5G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o Krajowej Sieci Kardiologicznej ustanawiającej przepisy w zakresie funkcjonowania sieci poprzez wprowadzenie nowej struktury i nowego modelu zarządzania opieką kardiologiczną	Przepis w akcie wskazujący na wejście w życie				I kw.	2024	Wejście w życie ustawy o Krajowej Sieci Kardiologicznej, która zapewni, aby wszyscy pacjenci, niezależnie od miejsca zamieszkania, otrzymali opiekę kardiologiczną opartą na takich samych standardach diagnostycznych i terapeutycznych, czyli jednolicie określonych ścieżkach opieki, i by system elastycznie reagował na ich potrzeby. Reforma będzie ukierunkowana na: – poprawę organizacji systemu opieki kardiologicznej poprzez zapewnienie pacjentom dostępu do najwyższej jakości procesów diagnostycznych i terapeutycznych oraz kompleksowej opieki na całej „ścieżce opieki” w obszarach podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS), leczenia szpitalnego i rehabilitacji; – stworzenie nowej struktury organizacyjnej i nowego modelu zarządzania opieką kardiologiczną;

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										– poprawę jakości życia pacjentów w trakcie leczenia kardiologicznego i po nim.
D6G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie pakietu legislacyjnego dotyczącego uruchomienia krajowych usług w zakresie e-zdrowia oraz ich integracji z istniejącymi/dostępnymi systemami e-zdrowia na poziomie krajowym i regionalnym	Przepis w pakiecie legislacyjnym wskazujący na wejście w życie				I kw.	2026	Wejście w życie pakietu legislacyjnego, który zapewni odpowiednie otoczenie prawne i administracyjne dla uruchomienia krajowych usług w zakresie e-zdrowia (narzędzia wspomagające analizę stanu zdrowia pacjenta, narzędzie wspomagające proces decyzyjny lekarza na podstawie algorytmów AI, centralne repozytorium danych medycznych) oraz ich integrację z istniejącymi/dostępnymi systemami e-zdrowia na poziomie krajowym i regionalnym.
D7G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie wykazu wojewódzkich centrów monitorowania w ramach Sieci Onkologicznej	Przepis w rozporządzeniu wskazujący na wejście w życie				I kw.	2023	Rozporządzenie wejdzie w życie i będzie przewidywać utworzenie wojewódzkich centrów monitorowania, które będą podmiotami leczniczymi wyłonionymi w ramach Sieci Onkologicznej w każdym z 16 województw, specjalizującymi się w opiece onkologicznej, zapewniającymi kompleksowe leczenie i monitorowanie onkologiczne.
D8G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Ocena sieci opieki onkologicznej	Publikacja sprawozdania				II kw.	2025	Sprawozdanie z oceny sieci opieki onkologicznej, w tym wskaźniki jakości opieki onkologicznej.
D9G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego w sprawie wykazu kryteriów kwalifikujących szpitale do	Przepis w akcie prawnym wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2022	Wejście w życie aktu prawnego Ministra Zdrowia w sprawie wykazu kryteriów, na podstawie których szpitale onkologiczne będą przypisywane do poszczególnych kategorii/poziomów zabezpieczenia opieki onkologicznej Krajowej Sieci

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	i innych podmiotów leczniczych		poszczególnych poziomów zabezpieczenia opieki onkologicznej							Onkologicznej. Kategorie/poziomy te pomogą w określeniu potrzeb inwestycyjnych wynikających z reformy D4G. Kryteria kategoryzacji będą wynikały z: – zasięgu (m.in. populacja objęta wsparciem; świadczenia objęte wsparciem; konieczność zapewnienia dostępu do opieki we właściwym czasie); – słuszności (m.in. słuszności w dostarczaniu świadczeń i korzystaniu z nich); – skuteczności; – jakości opieki oraz – dostępności zasobów (m.in. zasobów ludzkich i zasobów finansowych).
D10a G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Kamień milowy	Pierwszy nabór wniosków dla szpitali (należących do Krajowej Sieci Onkologicznej) oraz współpracujących z nimi ośrodków opieki ambulatoryjnej (AOS)	Publikacja pierwszego zaproszenia do składania wniosków.				III kw.	2024	Uruchomiony zostanie pierwszy nabór wniosków dla szpitali (należących do Krajowej Sieci Onkologicznej) oraz współpracujących z nimi ośrodków opieki ambulatoryjnej (AOS) na zakup lub modernizację sprzętu lub na inwestycje w infrastrukturę. Nabór będzie opierał się na kryteriach kategoryzacji (określonych w ramach D9G) oraz na jasnych i przejrzystych procedurach. Inwestycje w infrastrukturę lub zakup sprzętu medycznego przyczynią się do poprawy jakości opieki i do zapewnienia kompleksowego dostępu do opieki szpitalnej we właściwym czasie. Kryteria kwalifikacji zawarte w zaproszeniu do składania wniosków w ramach KPO będą stanowić, że: - wsparciem objęte zostaną wyłącznie szpitale i Ośrodki Kooperacyjne

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										zakwalifikowane do Krajowej Sieci Onkologicznej, które stanowią część struktur tych szpitali; - wybrane inwestycje, w tym inwestycje ukierunkowane na współpracujące ze szpitalami ośrodki opieki ambulatoryjnej, nie mogą być objęte wsparciem z funduszy UE innych niż RRF. Wsparcie obejmuje wyłącznie zakres działań związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia i nie obejmuje działalności komercyjnej.
D10b G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wyspecjalizowanej i innych podmiotów leczniczych	Kamień milowy	Nabór wniosków dla szpitali (należących do Krajowej Sieci Kardiologicznej) ubiegających się o dofinansowanie	Publikacja pierwszego zaproszenia do składania wniosków.				IV kw.	2024	Uruchomiony zostanie pierwszy nabór wniosków dla szpitali (należących do Krajowej Sieci Kardiologicznej) na inwestycje w infrastrukturę lub na zakup lub modernizację sprzętu medycznego. Nabór będzie opierał się na poniższych kryteriach oraz jasnych i przejrzystych procedurach. Kwalifikacja w ramach naboru będzie opierać się na następujących kryteriach: – zasięgu (m.in. populacja objęta wsparciem; świadczenia objęte wsparciem; konieczność zapewnienia dostępu do opieki we właściwym czasie); – słuszności (m.in. słuszności w dostarczaniu świadczeń i korzystaniu z nich); – skuteczności (m.in. szpitale stosujące należyte zarządzanie finansami lub szpitale poddawane restrukturyzacji w celu rozwiązania problemu zadłużenia w zrównoważony sposób),

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										– jakości opieki oraz – dostępności zasobów (m.in. zasobów ludzkich i zasobów finansowych). Wsparcie obejmuje wyłącznie zakres działań związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia i nie obejmuje działalności komercyjnej.
D10c G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Kamień milowy	Nabór wniosków dla szpitali ubiegających się o dofinansowanie	Publikacja pierwszego zaproszenia do składania wniosków.				IV kw.	2024	Uruchomiony zostanie pierwszy nabór wniosków dla szpitali poddawanych restrukturyzacji, jak opisano w kamieniu milowym D1G, na inwestycje w infrastrukturę lub na zakup lub modernizację sprzętu medycznego. Nabór będzie opierał się na poniższych kryteriach oraz jasnych i przejrzystych procedurach. Kwalifikacja w ramach naboru będzie opierać się na następujących kryteriach: – zasięgu (m.in. populacja objęta wsparciem; świadczenia objęte wsparciem; konieczność zapewnienia dostępu do opieki we właściwym czasie); – słuszności (m.in. słuszności w dostarczaniu świadczeń i korzystaniu z nich); – skuteczności (m.in. szpitale stosujące należyte zarządzanie finansami lub szpitale poddawane restrukturyzacji w celu rozwiązania problemu zadłużenia w zrównoważony sposób), – jakości opieki oraz – dostępności zasobów (m.in. zasobów ludzkich i zasobów finansowych).

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Wsparcie obejmuje wyłącznie zakres działań związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia i nie obejmuje działalności komercyjnej.
D11G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Wartość docelowa	T1 – Umowy podpisane między szpitalami a Ministerstwem Zdrowia na zakup sprzętu medycznego lub przeprowadzenie inwestycji infrastrukturalnych		Liczba	0	59	IV kw.	2024	Liczba umów podpisanych między szpitalami a Ministerstwem Zdrowia (lub inną instytucją wskazaną przez Ministerstwo) na zakup sprzętu medycznego lub na inwestycje w infrastrukturę.
D12G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Wartość docelowa	T2 – Umowy podpisane między szpitalami a Ministerstwem Zdrowia na zakup sprzętu medycznego lub przeprowadzenie inwestycji infrastrukturalnych		Liczba	59	133	II kw.	2025	Liczba umów podpisanych między danym szpitalem a Ministerstwem Zdrowia (lub inną instytucją wskazaną przez Ministerstwo) na zakup sprzętu medycznego lub na inwestycje w infrastrukturę.
D13G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Wartość docelowa	Szpitale, w których zrealizowano inwestycje infrastrukturalne lub do których zakupiono nowy sprzęt medyczny w związku z ich restrukturyzacją lub wprowadzeniem do Krajowej Sieci Onkologicznej		Liczba	0	59	II kw.	2026	Liczba szpitali z zakończonymi inwestycjami infrastrukturalnymi lub sprzętem medycznym zakupionym lub zmodernizowanym w związku z ich wprowadzeniem do Krajowej Sieci Onkologicznej. Inwestycje w infrastrukturę oraz zakup lub modernizacja sprzętu związanego z wprowadzeniem szpitali do Krajowej Sieci Onkologicznej mogą obejmować inwestycje uzupełniające w ośrodki opieki ambulatoryjnej (AOS) współpracujące z tymi szpitalami.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
D14G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wyspecjalizowanej i innych podmiotów leczniczych	Wartość docelowa	Szpital, w których zrealizowano inwestycje infrastrukturalne lub do których zakupiono nowy sprzęt medyczny w związku z ich restrukturyzacją lub wprowadzeniem do Krajowej Sieci Kardiologicznej		Liczba	0	74	II kw.	2026	Liczba szpitali z zakończonymi inwestycjami infrastrukturalnymi lub sprzętem medycznym zakupionym lub zmodernizowanym w związku z ich restrukturyzacją lub wprowadzeniem do Krajowej Sieci Kardiologicznej.
D15G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Kamień milowy	Wdrożenie nowych e-usług, w tym: – narzędzia wspomagające analizę stanu zdrowia pacjenta; – narzędzia dla lekarzy wspierające podejmowanie decyzji oparte na algorytmach AI oraz – centralne repozytorium danych medycznych zintegrowane z innymi kluczowymi systemami opieki zdrowotnej	Rozpoczęcie pełnej eksploatacji				I kw.	2026	Zostaną uruchomione i będą funkcjonować usługi służące zwiększeniu wykorzystania nowoczesnych technologii i dalszemu rozwojowi e-zdrowia. Należą do nich: – narzędzia wspomagające analizę stanu zdrowia pacjenta, – narzędzia służące do agregowania danych z różnych urządzeń przeprowadzających pomiary medyczne lub pomiary dotyczące stylu życia pacjenta, które będą następnie przekazywane na Internetowe Konto Pacjenta (IKP), a także wdrożenie projektu mającego na celu rozwój algorytmów sztucznej inteligencji oraz – wsparcie procesu decyzyjnego lekarza. Obejmuje to również budowę centralnego repozytorium danych medycznych oraz stworzenie i udostępnienie elektronicznego banku (repozytorium) danych medycznych (dokumentacji medycznej).
D16G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony	Kamień milowy	Centrum monitorowania bezpieczeństwa	Rozpoczęcie pełnej eksploatacji				IV kw.	2025	Działanie zapewni wzmocnienie zasobów informatycznych Centrum e-Zdrowia

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia		(SOC) w ustanowionym Centrum e-Zdrowia							i dostosowanie ich do rosnących potrzeb w obszarze cyberbezpieczeństwa poprzez: – wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania, rozbudowę systemów bezpieczeństwa, – wdrożenie programu bezpieczeństwa prac projektowo-rozwojowych w obszarze systemów IT, – budowę Centrum Operacji Bezpieczeństwa w Centrum e-Zdrowia.
D17G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Kamień milowy	Centrum cyfrowej dokumentacji medycznej	Rozpoczęcie pełnej eksploatacji				III kw.	2025	Ustanowione zostanie Centrum digitalizacji dokumentacji medycznej, którego głównym zadaniem będzie strukturyzacja i przekształcanie dokumentacji medycznej w elektroniczną dokumentację medyczną nadającą się do wykorzystania.
D18G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Wartość docelowa	Cyfryzacja przechowywanej w placówkach medycznych historii interakcji między pacjentem a systemem opieki zdrowotnej		% (procent)	0	30	I kw.	2026	Cyfryzacja części przechowywanej w placówkach medycznych historii interakcji między pacjentem a systemem opieki zdrowotnej w celu dostarczenia obrazu cyfrowego tych dokumentów do indywidualnej elektronicznej dokumentacji medycznej, a także ustrukturyzowanej prezentacji danych, które mogą następnie być przetwarzane. Wartość docelowa dotyczy dokumentacji w formie papierowej przechowywanej przez placówki opieki zdrowotnej.
D19G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Wartość docelowa	T1 – Zdigitalizowane dokumenty medyczne		Liczba	9	12	I kw.	2025	Zdigitalizowane zostaną nowe dokumenty medyczne, w tym dokumenty dotyczące leczenia onkologicznego i zawierające informacje o pacjentach.
D20G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji	Wartość docelowa	T2 – Zdigitalizowane		Liczba	12	18	I kw.	2026	Zdigitalizowane zostaną nowe dokumenty medyczne, w tym dokumenty dotyczące

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia		dokumenty medyczne							leczenia onkologicznego i zawierające informacje o pacjentach.
D21G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Wartość docelowa	Centralni/regionalni świadczeniodawcy opieki zdrowotnej połączeni z centralnym repozytorium danych medycznych oraz centralni/regionalni świadczeniodawcy opieki zdrowotnej wyposażeni w oparte na sztucznej inteligencji narzędzie wspierające proces decyzyjny		% (procent)	0	30	I kw.	2026	30 % świadczeniodawców opieki zdrowotnej (na poziomie centralnym lub regionalnym) połączonych z centralnym elektronicznym repozytorium danych medycznych. 30 % świadczeniodawców opieki zdrowotnej (na poziomie centralnym lub regionalnym) wyposażonych w oparte na sztucznej inteligencji narzędzie wspierające proces decyzyjny.
D22G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Wartość docelowa	Dorośli pacjenci objęci narzędziem wspomagającym analizę stanu zdrowia pacjenta		% (procent)	0	70	I kw.	2026	70 % dorosłych pacjentów objętych narzędziem wspomagającym analizę stanu zdrowia pacjenta
D23G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Zmiana prawa o szkolnictwie wyższym i nauce i ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, aby zapewnić podstawę prawną wsparcia finansowego	Przepis w zmianie prawa o szkolnictwie wyższym i nauce i ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty zapewniający				IV kw.	2021	Ustawa wejdzie w życie i wprowadzi możliwość korzystania ze wsparcia finansowego w formie pożyczki dla studentów odpłatnych studiów medycznych na poziomie uniwersyteckim. Student będzie mógł złożyć wniosek o przedterminową spłatę pożyczki lub o przedłużenie okresu spłaty. Po spełnieniu pewnych warunków

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			studentów medycyny w Polsce, począwszy od roku akademickiego 2021/2022.	podstawę prawną wsparcia finansowego studentów medycyny w Polsce na poziomie uniwersyteckim począwszy od roku akademickiego 2021/2022 (w tym studentów, którzy rozpoczęli studia przed rokiem akademickim 2021/2022), określający jego wejście w życie.						określonych w ustawie student będzie mógł ubiegać się o całkowite lub częściowe umorzenie pożyczki na studia medyczne. Studenci korzystający ze wsparcia będą mogli ubiegać się o całkowite umorzenie pożyczki po spełnieniu następujących warunków: – praca po ukończeniu studiów przez okres co najmniej 10 lat w ciągu 12 kolejnych lat liczonych od daty ukończenia studiów w podmiotach prowadzących działalność medyczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które świadczą usługi opieki zdrowotnej finansowane z funduszy publicznych oraz – uzyskanie tytułu specjalisty w wyżej wymienionym okresie w dziedzinie medycyny uznanej za priorytetową – w dniu, w którym lekarz rozpoczął szkolenie specjalizacyjne. Osoba, które spełnia te dwa warunki, nie będzie musiała zwracać pożyczki na studia medyczne. Szczegółowe warunki pożyczek na studia medyczne i procedura ubiegania się o nie zostaną określone w akcie ustawodawczym.
D24G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Wartość docelowa	Liczba studentów uniwersytetów medycznych, którzy otrzymali wsparcie finansowe na podstawie prawa o szkolnictwie wyższym i nauce i ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty		Liczba	0	9 947	II kw.	2026	9 947 studentów, którzy otrzymali wsparcie finansowe w formie pożyczki dla studentów odpłatnych studiów medycznych w języku polskim na podstawie zmiany prawa o szkolnictwie wyższym i nauce oraz ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentysty.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
D25G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Wejście w życie aktu ustawodawczego o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, który wprowadzi możliwość tworzenia programów studiów II stopnia w ramach przygotowania do wykonywania zawodu ratownika medycznego	Przepis w akcie ustawodawczym o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych wskazujący na jego wejście w życie				III kw.	2022	Aby zwiększyć kompetencje ratowników medycznych, wejdzie w życie akt ustawodawczy umożliwiający utworzenie programów studiów II stopnia na kierunku ratownictwa medycznego, zdefiniowanych jako studia dwuletnie zakończone uzyskaniem stopnia magistra. Uzyskanie stopnia magistra umożliwi ratownikom medycznym zdobycie dodatkowych kwalifikacji, co ma przełożyć się na wyższą pozycję w kategorii płac.
D26G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Wartość docelowa	Liczba ratowników medycznych, którzy ukończyli studia magisterskie		Liczba	0	1 250	IV kw.	2025	1 250 ratowników medycznych ukończy studia II stopnia w zakresie ratownictwa medycznego.
D27G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych mających na celu zwiększenie atrakcyjności miejsc pracy w sektorze medycznym i warunków pracy pracowników medycznych	Przepisy w aktach prawnych wskazujące na ich wejście w życie				IV kw.	2022	Wejdzie w życie pakiet aktów prawnych, który będzie obejmował rozporządzenie w sprawie kompetencji zawodowych lekarzy i lekarzy dentystów, zmianę ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, zmianę rozporządzenia w sprawie stażu podyplomowego lekarza i lekarza dentysty, zmianę rozporządzenia w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, nowelizację ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, w tym przepisy dotyczące:

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										1) zwiększenia elastyczności procesu medycznego kształcenia podyplomowego poprzez wprowadzenie certyfikowanych kompetencji medycznych, umożliwienie przystąpienia do egzaminu specjalizacyjnego po ukończeniu przedostatniego roku szkolenia specjalizacyjnego oraz zmiany w programie stażu podyplomowego, 2) wprowadzenia centralnego systemu kwalifikacji i przyznawania miejsc specjalizacyjnych, 3) odciążenia lekarzy poprzez uruchomienie specjalistycznych kursów szkoleniowych w dziedzinie pomocy operacyjnej dla pielęgniarek i ratowników medycznych, 4) aktualizacji najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych poprzez podniesienie stawek pracowniczych dla wszystkich grup zawodowych, o których mowa w ustawie z dnia 8 czerwca 2017 r., i przyspieszenie o pół roku wymogu spełnienia przez wszystkie podmioty medyczne gwarantowanych ustawowo poziomów wynagrodzenia zasadniczego pracowników medycznych: lekarzy, lekarzy dentystów, kształcących się lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek, położnych, diagnostów laboratoryjnych, farmaceutów i przedstawicieli innych zawodów medycznych oraz 5) przeniesienia niektórych kompetencji pielęgniarek na opiekunów medycznych.
D28G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia	Wartość docelowa	Liczba lekarzy i lekarzy dentystów, którzy uzyskali		Liczba	0	54 000	II kw.	2026	54 000 lekarzy i lekarzy dentystów uzyska certyfikat potwierdzający ich dodatkowe medyczne kompetencje zawodowe.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	liczebności kadry medycznej		certyfi­kat potwierdzający ich zawodowe kompetencje medyczne							Certyfikaty kwalifikacji zawodowych będą nadawane przez krajowe towarzystwa naukowe lub państwowe instytuty badawcze właściwe dla danej umiejętności zawodowej i będą wpisywane do rejestru prowadzonego przez dyrektora Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego.
D29G	D2.1.1. Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego system zachęt do podejmowania i kontynuowania studiów uniwersyteckich na wybranych kierunkach medycznych poprzez stypendia, finansowanie studiów i mentoring	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				II kw.	2022	Akt prawny wprowadzający tymczasowy system zachęt w celu zwiększenia atrakcyjności studiów medycznych będzie obejmował możliwość: – przyznawania stypendiów, współfinansowania odpłatnych studiów i finansowania mentoringu studentów pielęgniarstwa, położnictwa i ratownictwa medycznego oraz – przyznawania stypendiów dla studentów kierunków: lekarskiego, lekarsko-stomatologicznego, analityki medycznej, a także farmacji i fizjoterapii. Akt prawny wprowadzający system będzie określał obowiązek przeglądu jego wyników na koniec okresu RRF oraz analizy wpływu wprowadzonego systemu zachęt na liczbę uczących się studentów pod kątem decyzji o jego ewentualnym wznowieniu.
D30G	D2.1.1. Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne	Wartość docelowa	Liczba studentów pielęgniarstwa, położnictwa, ratownictwa medycznego, medycyny, stomatologii, analityki medycznej, fizjoterapii i farmacji, którzy		Liczba	0	25 400	II kw.	2026	25 400 studentów i absolwentów otrzyma wsparcie w oparciu o „system zachęt do podejmowania i kontynuowania studiów na wybranych kierunkach medycznych poprzez stypendia, finansowanie studiów i mentoring” w co najmniej jednej z poniższych form: – stypendium za ukończenie trzyletniego cyklu studiów, współfinansowanie ukończenia pierwszego cyklu studiów lub

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			otrzymali stypendium, oraz studentów lub absolwentów pielęgniarstwa, położnictwa, ratownictwa medycznego objętych stypendium, dofinansowaniem studiów lub mentoringiem							przydzielenie mentora studentom pielęgniarstwa, położnictwa i ratownictwa medycznego lub – przydzielenie mentora absolwentom pielęgniarstwa, położnictwa i ratownictwa medycznego lub – stypendium za ukończenie trzyletniego okresu studiów dla studentów kierunków medycyny, stomatologii, analityki medycznej, fizjoterapii i farmacji. 4 400 studentów skorzysta ze współfinansowania studiów w trybie określonym powyżej. 6 000 studentów skorzysta ze stypendium w trybie określonym powyżej. Co najmniej 15 000 studentów lub absolwentów zostanie przydzielony mentor w trybie określonym powyżej.
D31G	D2.1.1. Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne	Wartość docelowa	Liczba zmodernizowanych obiektów dydaktycznych do celów kształcenia przedklinicznego (w tym centrów symulacji medycznych), dostosowanych obiektów bazy klinicznej wykorzystywanych do kształcenia w centralnych szpitalach klinicznych, zmodernizowanych		Liczba	0	212	IV kw.	2025	Ukończonych zostanie 212 projektów, w tym następujące: – renowacja i doposażenie bazy dydaktycznej używanej w kształceniu przedklinicznym i tworzenie nowych obiektów (w tym centrów symulacji medycznych). 140 obiektów otrzyma wsparcie (obejmujące również budowę nowych obiektów); – modernizacja lub utworzenie bazy klinicznej używanej do kształcenia studentów w centralnych szpitalach klinicznych (dostosowanie funkcjonowania tej bazy do warunków ryzyka epidemiologicznego, łączenie klinik w innych podmiotach medycznych z centralnymi szpitalami klinicznymi, tworzenie niezbędnych klinik w obszarach

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			infrastruktur bibliotek i akademików na uniwersytetach medycznych							deficytowych, takich jak choroby zakaźne i onkologia). 42 obiekty otrzymają wsparcie; – remont bibliotek na uniwersytetach medycznych zapewniający bezkontaktowe korzystanie z zasobów bibliotecznych i bezpieczne miejsca do samodzielnej nauki. 3 projekty w zakresie remontu bibliotek otrzymają wsparcie oraz – remont akademików należących do uniwersytetów medycznych w celu dostosowania ich do potrzeb wynikających z wymogów sanitarnych. 27 projektów w zakresie remontu akademików otrzyma wsparcie. Zakup ziemi nie będzie objęty wsparciem. Projekty zostaną wdrożone na podstawie zaproszeń do składania ofert lub otwartych konkursów o udzielenie dotacji. Wybór beneficjentów nastąpi w sposób przejrzysty i obiektywny. Każda umowa o udzielenie dotacji będzie wskazywała otrzymaną kwotę finansową oraz szczegółowe informacje o projekcie.
D32G	D3.1 Zwiększenie efektywności i jakości systemu opieki zdrowotnej przez wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi	Przepis w akcie wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2022	Wejdzie w życie ustawa o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi obejmująca: – przejrzyste regulacje oraz – dodatkowe ułatwienia i mechanizmy zachęcające do prowadzenia badań klinicznych w Polsce oraz poprawiające jakość i usprawniające badania kliniczne w Polsce. W ustawie tej zostaną też zaktualizowane ramy prawne regulujące w sposób ogólny

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										sektor biomedyczny w Polsce, w tym badania i rozwój, w zakresie w jakim taka aktualizacja będzie uznana za niezbędną w rządowym planie strategicznym rozwoju sektora biomedycznego w Polsce.
D33G	D3.1 Zwiększenie efektywności i jakości systemu opieki zdrowotnej przez wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Kamień milowy	Wejście w życie lub wdrożenie kluczowych działań określonych w rządowym planie strategicznym dla rozwoju sektora biomedycznego, zgodnie z harmonogramem określonym w planie strategicznym	Przepisy w dokumentach bazowych wskazujące na ich wejście w życie lub wdrożenie – w zależności od rodzaju kluczowych działań wskazanych w planie strategicznym				IV kw.	2022	Działania wskazane w planie strategicznym jako „kluczowe działania” wejdą w życie lub zostaną wdrożone zgodnie z harmonogramem zawartym w planie strategicznym i w zakresie określonym w tym planie. Przyjęcie samego planu strategicznego w formie uchwały Rady Ministrów nastąpi w 2022 r. Kluczowe działania będą obejmowały projekt systemu zarządzania rozwojem sektora, pierwsze konkursy o udzielenie dotacji w obszarach priorytetowych, a także ciągłe monitorowanie polskiego rynku biomedycznego.
D34G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Kamień milowy	Uruchomienie elektronicznej platformy dla Polskiej Sieci Badań Klinicznych.	Uruchomienie platformy dla Polskiej Sieci Badań Klinicznych.				IV kw.	2022	Platforma elektroniczna zostaje uruchomiona. Platforma będzie obejmowała narzędzia do koordynacji funkcjonowania sieci, wyszukiwarkę internetową umożliwiającą wyszukiwanie badań klinicznych, stronę internetową przeznaczoną dla pacjentów poszukujących możliwości udziału w badaniach klinicznych, wykorzystującą wspomnianą wyszukiwarkę, oraz wyszukiwarkę dla specjalistów uczestniczących w opracowywaniu badań klinicznych lub prowadzących takie badania.
D36G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Wartość docelowa	Liczba finansowanych projektów na rzecz jednostek badawczych		Liczba	0	60	II kw.	2026	Zatwierdzone zostaną raporty końcowe dla co najmniej 60 projektów objętych wsparciem. Zostanie udzielone wsparcie jednostkom badawczym i przedsiębiorcom w dziedzinie innowacji farmaceutycznych,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			i przedsiębiorców z sektora biomedycznego							wyrobów medycznych i rozwiązań informatycznych, zgodnie z planem strategicznym rozwoju sektora biomedycznego w Polsce. Tematyka konkursów będzie koncentrować się na działalności badawczo-rozwojowej w zakresie innowacji produktowych, takich jak leki, rozwój lub ulepszanie urządzeń medycznych, w tym do zastosowań mobilnych, a także rozwój narzędzi ICT do celów medycznych i zdrowotnych. Projekty zostaną wybrane w ramach otwartych konkursów o udzielenie dotacji. Każda umowa o udzielenie dotacji będzie wskazywała przyznaną kwotę finansową oraz szczegółowe informacje o danym projekcie.
D37G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Wartość docelowa	Liczba utworzonych Centrów Wsparcia Badań Klinicznych oraz centrów istniejących, które rozwinęto lub zmodernizowano		Liczba	0	28	II kw.	2026	Zakończone zostanie ustanowienie 10 dodatkowych Centrów Wsparcia Badań Klinicznych, udzielone zostanie także wsparcie 18 istniejącym centrom. Będą one usytuowane w strukturze podmiotów opieki zdrowotnej, pełniących kluczową rolę w zapewnianiu fachowego wsparcia (ze strony szpitala) organizacjom prowadzącym badania kliniczne i sponsorom tych badań (firmom farmaceutycznym) w celu wspierania negocjacji, procesu zawierania umów i rozpoczynania badań klinicznych. Ponadto istniejące centra otrzymają możliwość ubiegania się o finansowanie dla wybranych działań związanych z: – edukacją i szkoleniami dla co najmniej 1 z 3 grup odbiorców: zespołów zarządzających, naukowców oraz pacjentów,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										– przygotowaniem centrów do realizacji badań zdecentralizowanych (z zastosowaniem zasady „pacjent w centrum uwagi”), – promocją badań klinicznych w społeczeństwie, – rozwojem systemów IT, – modernizacją lub adaptacją istniejącej infrastruktury, – opracowaniem nowych procesów i procedur oraz modyfikacją struktury organizacyjnej w instytucjach oraz wynagrodzenia dla kadry. Każda umowa o udzielenie dotacji będzie wskazywała przyznaną kwotę finansową oraz szczegółowe informacje o danym projekcie.
D38G	D4.1.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Kamień milowy	Wykaz szpitali powiatowych wybranych do uzyskania dodatkowego wsparcia na utworzenie łóżek opieki długoterminowej i geriatrycznej na podstawie szczegółowych kryteriów kwalifikacji	Publikacja wykazu wybranych szpitali				II kw.	2024	Opracowany zostanie wykaz szpitali powiatowych wybranych do uzyskania dodatkowego wsparcia na utworzenie łóżek opieki długoterminowej i geriatrycznej. Wybór będzie się opierał na zestawie jasnych i przejrzystych kryteriów. Kryteria będą obejmowały warunki lokalne dotyczące: – tendencji demograficznych, – gęstości zaludnienia, – potrzeb w zakresie opieki długoterminowej, – stanu nasycenia usługami opieki długoterminowej/geriatrycznej, – jakości opieki oraz – zgodności z planami restrukturyzacji lub równoważnymi dokumentami dotyczącymi danego szpitala.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Równoważny dokument zawiera co najmniej: informacje na temat działań podejmowanych w celu zapewnienia dobrej kondycji finansowej danego szpitala, uwzględniając szczegółowe informacje na temat charakteru tych działań, terminu ich realizacji, powiązanych z nimi kosztów i oczekiwanych wyników finansowych, organu odpowiedzialnego za ich podjęcie oraz ustaleń w zakresie monitorowania.
D39G	D4.1.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Wartość docelowa	Umowy podpisane między szpitalami powiatowymi a Ministerstwem Zdrowia (lub inną instytucją wskazaną przez Ministerstwo) dotyczące wsparcia inwestycyjnego na rzecz tworzenia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej		Liczba	0	76	IV kw.	2024	Umowy na działania inwestycyjne zostaną podpisane między szpitalem a Ministerstwem Zdrowia (lub inną instytucją wskazaną przez Ministerstwo). Umowy będą oparte na przejrzystych i jasnych postanowieniach oraz przyczynią się do osiągnięcia celu, jakim jest rozwijanie usług zapewniania opieki długoterminowej i geriatrycznej. Inwestycja zapewni wsparcie dla niezbędnych prac budowlano-remontowych oraz dla zakupu odpowiedniego sprzętu.
D40G	D4.1.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Wartość docelowa	Zakończone projekty mające na celu rozwój opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych		Liczba	0	76	II kw.	2026	Projekty inwestycyjne realizowane na podstawie podpisanych umów zostaną zakończone. Projekty powinny przyczyniać się do osiągnięcia celu, jakim jest rozwój opieki długoterminowej i opieki geriatrycznej w szpitalach powiatowych przez zwiększenie jej dostępności, wspieranie kompleksowego dostępu i poprawę jakości. Projekty te zapewnią wsparcie dla

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										niezbędnych prac budowlano-remontowych oraz dla zakupu odpowiedniego sprzętu.

D.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z pożyczki

D1.2 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym

Celem reformy jest wspieranie przekształcenia szpitali powiatowych w jednostki lub ośrodki opieki długoterminowej i geriatrycznej. Podstawą prawną reformy będzie specjalny akt ustawodawczy opracowany na podstawie wniosków z przeglądu potencjału ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych w Polsce. Reforma będzie również zgodna ze strategią deinstytucjonalizacji przygotowaną przez Ministerstwo Zdrowia (załącznik do dokumentu „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027”).

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 września 2022 r.

D.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
D1L	D1.2 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Kamień milowy	Przegląd potencjału ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych w Polsce	Publikacja				II kw.	2022	Publikacja przeglądu dokonanego w ramach ogólnej analizy strategicznej opieki długoterminowej w Polsce przewidzianej w komponencie A, dotyczącego potencjału ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych (w tym przekształcenia części szpitali powiatowych). W ramach analizy zbadane zostaną w szczególności możliwości: – zwiększenia dostępności usług opieki długoterminowej poprzez eliminowanie stwierdzonych luk w zakresie zapewniania opieki długoterminowej, w szczególności na szczeblu powiatowym; – likwidowania nierówności w zakresie dostępu do usług długoterminowej opieki; – poprawy warunki pracy personelu medycznego oraz – poprawy jakości opieki długoterminowej.
D2L	D1.2 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Kamień milowy	Wejście w życie aktu ustawodawczego w sprawie wsparcia na rzecz ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych na podstawie wyników przeglądu	Przepis w akcie ustawodawczym wskazujący na wejście w życie				III kw.	2022	Wejście w życie aktu ustawodawczego na podstawie wyników przeglądu potencjału ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych w Polsce. W ustawie zostanie określone, w jaki sposób wsparcie na rzecz ustanowienia jednostek lub ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych przyczyni się do poprawy zapewniania opieki, m.in. seniorom, na szczeblu lokalnym. Akt ustawodawczy będzie zgodny z założeniami dokumentu „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027”.

E. KOMPONENT E: ZIELONA, INTELIGENTNA MOBILNOŚĆ

Ten komponent polskiego planu odbudowy i zwiększania odporności przede wszystkim odnosi się do wyzwań, przed którymi stoi polski sektor transportu w odniesieniu do dekarbonizacji i zanieczyszczenia powietrza. Od 1990 r. emisje z transportu wzrosły o 214 %, głównie ze względu na znaczny wzrost natężenia ruchu w transporcie drogowym. W latach 2005–2019 natężenie ruchu drogowego wzrosło niemal trzykrotnie, podczas gdy w przypadku kolei wzrost ten wyniósł zaledwie 9 %. Komponent E ma na celu zapewnienie synergii między programem dekarbonizacji a programem przemysłowym. Biorąc pod uwagę utrzymującą się w kraju wysoką liczbę ofiar śmiertelnych wypadków drogowych, komponent ten ma także zaradzić wyzwaniu, jakim jest bezpieczeństwo ruchu drogowego. Ponadto komponent ten obejmuje wyłączenie niektórych obszarów z realnej oferty transportu publicznego.

Głównym celem tego komponentu jest zatem wprowadzenie reform i inwestycji propagujących zrównoważony transport z pomocą publicznego transportu miejskiego, czystych ekologicznie pojazdów i odpowiedniej infrastruktury, przesunięcia międzygałęziowego z transportu drogowego na kolejowy oraz transportu intermodalnego. Bezpieczeństwo ruchu drogowego ma być zapewnione dzięki kompleksowemu zestawowi reform i inwestycji mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa poszczególnych odcinków dróg. Inwestycje w transport publiczny na obszarach wiejskich mają sprawić, że taki transport stanie się realną alternatywą dla samochodów, a także zmierzają do zwiększenia spójności gospodarczej i społecznej oraz włączenia społecznego.

Komponent przyczynia się do realizacji zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczącego ukierunkowania inwestycyjnej polityki gospodarczej na innowacje, transport, w szczególności jego zrównoważony charakter, na infrastrukturę energetyczną i cyfrową, opiekę zdrowotną oraz czystsza energię, z uwzględnieniem różnic regionalnych (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2019 r.) oraz ukierunkowania inwestycji na transformację zieloną i cyfrową, w szczególności na infrastrukturę cyfrową, czyste i wydajne wytwarzanie i wykorzystanie energii oraz zrównoważony transport, co będzie przyczyniać się do stopniowej dekarbonizacji gospodarki, m.in. w regionach górniczych (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2020 r.).

Oczekuje się, że żaden ze środków w tym komponencie nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis środków i działań ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01). Wszystkie projekty inwestycyjne finansowane w ramach tego komponentu, które wymagają decyzji w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (OOS), muszą być zgodne z dyrektywą 2011/92/UE zmienioną dyrektywą 2014/52/UE. W szczególności wszystkie nowe projekty, które wymagają OOS, muszą uzyskać zezwolenie na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zmienionej ustawą z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie tej ustawy oraz niektórych innych ustaw. Przy realizacji wszystkich projektów inwestycyjnych, w odniesieniu do których wnioski o wydanie decyzji środowiskowej lub pozwolenia na budowę lub rozbudowę złożono przed wejściem w życie ustawy z dnia 30 marca 2021 r., uwzględnia się przepisy określone w „Wytycznych w sprawie działań naprawczych w odniesieniu do projektów współfinansowanych z funduszy UE, których dotyczy naruszenie 2016/2046”, przekazanych Polsce w 23 lutego 2021 r. (nr ref. Ares(2021)1423319).

E.1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska

Działanie to obejmuje reformę i inwestycję.

Celem reformy jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza z transportu oraz zwiększenie udziału paliw alternatywnych za pomocą szerokiego wachlarza środków regulacyjnych i nieregulacyjnych wdrożonych w ramach kompleksowej, długoterminowej strategii dekarbonizacji transportu.

Po pierwsze, ten cel zostanie osiągnięty dzięki wprowadzeniu obowiązku zakupu przez operatorów oraz organizatorów publicznego transportu zbiorowego tylko zeroemisyjnych autobusów w miastach powyżej 100 000 mieszkańców począwszy od 1 stycznia 2026 r.

Po drugie, należy zachęcać do korzystania z transportu przyjaznego dla środowiska za pomocą zestawu działań wspierających władze lokalne w opracowywaniu i wdrażaniu planów zrównoważonej mobilności miejskiej („SUMP”). Utworzona zostanie struktura administracyjna dysponująca odpowiednimi zasobami w celu zapewnienia wsparcia technicznego i finansowego w zakresie opracowywania lokalnych planów zrównoważonej mobilności miejskiej. Postęp będzie monitorowany pod kątem jasno określonej wartości docelowej.

Trzecim elementem tej reformy będzie wprowadzenie opłaty rejestracyjnej i opłaty środowiskowej od pojazdów emisyjnych zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”. Wpływ tej reformy, w połączeniu z innymi działaniami, na upowszechnienie czystych ekologicznie pojazdów mierzy się w odniesieniu do konkretnej wartości docelowej dotyczącej zwiększenia udziału pojazdów elektrycznych.

W celu promowania dostępności transportu publicznego ustanawia się również konkretną wartość docelową dotyczącą liczby linii autobusowych wspieranych z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Inwestycyjnym elementem tego działania jest program dotacji mający na celu zapewnienie wsparcia na zakup pojazdów zeroemisyjnych (kategoria M1). Do uzyskania wsparcia kwalifikują się osoby fizyczne i osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą. Budżet programu wynosi 373 750 000 EUR i pozwoli na wsparcie co najmniej 40 000 transakcji nabycia.

E1.1.1 Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej

Ogólnym celem inwestycji jest przyczynianie się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej i zeroemisyjnej przez wspieranie przemysłu z myślą o sektorze czystej mobilności i sektorze energetycznym. Celem szczegółowym inwestycji jest zwiększenie potencjału wybranych sektorów w zakresie opracowywania zeroemisyjnych i niskoemisyjnych rozwiązań produktowych.

Cele te będą realizowane przez ustanowienie specjalnego instrumentu finansowego (funduszu) dla wspomnianych powyżej projektów przemysłowych. Wspierane produkty i technologie mogą w szczególności obejmować procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpracę między przedsiębiorstwami koncentrującymi się na gospodarce niskoemisyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem nisko- i zeroemisyjnych rozwiązań innowacyjnych w dziedzinie zrównoważonej mobilności oraz nisko- i zeroemisyjnych źródeł energii.

Fundusz, wraz z jego strategią inwestycyjną, zostanie ustanowiony do dnia 30 czerwca 2022 r.

Aby zapewnić zgodność środka z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” (2021/C 58/01), kryteria kwalifikacji w odniesieniu do tego instrumentu finansowego wykluczają następujący wykaz działań: (i) działania związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla; (ii) działania w ramach unijnego systemu handlu

uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności; (iii) działalność związana ze składowiskami odpadów, spalarniami i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów oraz (iv) działania, w przypadku których długoterminowe unieszkodliwianie odpadów może szkodzić środowisku naturalnemu. W zakresie zadań znajduje się dodatkowy wymóg, aby wybierane były tylko te działania, które są zgodne z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska.

Uzupełnieniem tego działania jest działanie E.3.1.1 (Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej).

E1.1.2 Zeroemisyjny i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)

Celem inwestycji jest doprowadzenie do tego, by transport publiczny był bardziej ekologiczny, oraz zwiększenie jego atrakcyjności w stosunku do samochodów prywatnych.

Inwestycja obejmuje zakup do dnia 31 sierpnia 2026 r. 579 zeroemisyjnych i niskoemisyjnych autobusów na potrzeby transportu międzymiastowego.

Zakupione pojazdy umożliwiają transport zbiorowy na obszarach pozamiejskich, które dotychczas były wykluczone z transportu. Przewiduje się różne rodzaje technologii zasilania autobusów zeroemisyjnych i niskoemisyjnych (akumulatory elektryczne, klasyczne hybrydy i typu plug-in, zasilanie gazowe: w tym LNG, LPG, CNG i inne rodzaje, wyłącznie spełniające normę EURO VI).

E2.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego

Modernizacji kolei dokonuje się poprzez połączenie reform i inwestycji. Celem reformy jest wzmocnienie odporności operatorów kolejowych oraz zwiększenie konkurencyjności i efektywności sektora kolejowego w polskim sektorze transportu.

Osiągnie się to poprzez określenie priorytetów dla transportu intermodalnego oraz poprawę zdolności do planowania i wdrażania projektów w zakresie transportu kolejowego. Cel ten osiągnie się również dzięki umożliwieniu zarządom infrastruktury obniżenia opłat za dostęp do infrastruktury i zrekompensowanie im obniżenia tych opłat.

Reforma ta zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2022 r.

Rentowność kolei w porównaniu z innymi rodzajami transportu zwiększy się również przez rozszerzenie systemu opłat drogowych o dodatkowe 1 400 km autostrad i dróg ekspresowych.

E2.1.1 Linie kolejowe

Celem tej inwestycji jest zwiększenie przepustowości i prędkości zarówno w przypadku transportu towarowego, jak i przewozu osób.

Inwestycja obejmuje zakończenie prac na 500 km linii kolejowych, z czego 250 km linii zostanie zrewitalizowanych.

E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy

Inwestycje mają na celu zwiększenie atrakcyjności i rentowności transportu kolejowego.

Zostanie to osiągnięte poprzez zakup jednostek taboru kolejowego do użytku dalekobieżnego i regionalnego. Tabor musi być zeroemisyjny/elektryczny i wyposażony w europejski system zarządzania ruchem kolejowym: 77 jednostek dla linii regionalnych i 304 jednostki (56 nowych

lokomotywy i 248 zmodernizowanych wagonów) dla linii długodystansowych (w ramach zamówień publicznych na usługi).

E2.1.3 Projekty intermodalne

Celem inwestycji jest wspieranie transportu intermodalnego poprzez odpowiednie inwestycje.

Inwestycja polega na zwiększeniu przepustowości terminali intermodalnych do przeładunku towarów z ukierunkowaniem na terminale kolejowo-drogowe i na dostawie taboru kolejowego. Odpowiednie umowy finansowe zostaną podpisane do dnia 31 grudnia 2024 r. Wpływ inwestycji mierzy się w odniesieniu do celu określonego w kategoriach względnego wzrostu zdolności przeładunkowej terminali wspieranych w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności.

E2.2 Zwiększenie bezpieczeństwa transportu

Reforma ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa transportu, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa użytkowników transportu znajdujących się w trudnej sytuacji.

Reforma obejmuje szereg zmian legislacyjnych wprowadzających pierwszeństwo pieszych na przejściach, jednakową prędkość na obszarach zabudowanych oraz minimalny odstęp pomiędzy pojazdami. Wspomniane zmiany legislacyjne miały wejść w życie do dnia 31 grudnia 2021 r. Postępy w odniesieniu do reformy będą monitorowane w kontekście celu w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego dotyczącego względnego zmniejszenia liczby ofiar śmiertelnych i osób poważnie rannych, zgodnie z celami UE w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego.

E2.2.1 Inwestycje w zakresie bezpieczeństwa transportu

Celem inwestycji jest zwiększenie bezpieczeństwa transportu drogowego.

Inwestycja ta obejmuje modernizację 305 niebezpiecznych czarnych punktów/hotspotów, 90 km obwodnic zbudowanych w celu usunięcia czarnych punktów/hotspotów bezpieczeństwa oraz 128 automatycznych urządzeń nadzoru drogowego.

Inwestycje zostaną zakończone do dnia 30 czerwca 2026 r.

E2.2.2 Cyfryzacja transportu

Działanie to ma na celu zwiększenie atrakcyjności i efektywności kolei i transportu publicznego poprzez wprowadzenie rozwiązań cyfrowych.

Działanie to obejmuje inwestycje w:

- zakup i instalację 144 urządzeń pokładowych ERTMS;
- zainstalowane urządzenia automatycznego sterowania umożliwiające zarządzanie poszczególnymi obszarami kolejowymi z lokalnych ośrodków zarządzania ruchem na 43 stacjach kolejowych;
- modernizację systemów przejazdów kolejowych w 102 lokalizacjach (w tym rogatek, dźwiękowych i świetlnych systemów bezpieczeństwa);
- instalację 42 SDIP (Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej).

Działanie to zostanie zakończone do dnia 31 sierpnia 2026 r.

E.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E1G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy wprowadzającej obowiązek zakupu przez operatorów oraz organizatorów publicznego transportu zbiorowego tylko zeroemisyjnych autobusów w miastach powyżej 100 000 mieszkańców począwszy od 1 stycznia 2026 r.	Przepis w ustawie wskazujący na jej wejście w życie				I kw.	2026	Ustawą nałożony zostanie obowiązek zakupu przez operatorów oraz organizatorów publicznego transportu zbiorowego w miastach powyżej 100 000 mieszkańców tylko zeroemisyjnych autobusów począwszy od 1 stycznia 2026 r.
E2G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Działania wspierające rozwój planów zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP) oraz przyjęcie przez Ministerstwo Infrastruktury zachęt do ich wdrażania z zapewnieniem wsparcia technicznego i finansowego dla wszystkich funkcjonalnych obszarów miejskich	Przepis wskazujący na wejście w życie				I kw.	2023	Wprowadzenie działań wspierających rozwój i wdrażanie planów zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP). Działania te obejmują: - nową strukturę wsparcia w zakresie wdrażania SUMP w postaci Komitetu Sterującego SUMP, którego zadaniem będzie stymulowanie opracowywania i realizacji SUMP; - centrum kompetencji SUMP w ramach Ministerstwa Infrastruktury, które zapewni wsparcie doradcze i finansowe jednostkom samorządu terytorialnego; - powołanie pełnomocnika ds. SUMP w Ministerstwie Infrastruktury. Nowe ramy pozwolą na zapewnienie odpowiedniego wsparcia technicznego i finansowego podmiotom zainteresowanym

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										przygotowaniem SUMP oraz usprawnią działania podejmowane w tym zakresie przez administrację centralną.
E3G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego opłatę rejestracyjną od posiadania pojazdów emisyjnych zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2024	W akcie prawnym wprowadzone zostaną środki finansowe i fiskalne stymulujące popyt na czystsze pojazdy, w tym wyższe opłaty rejestracyjne za pojazdy spalinowe, oraz środki wspierające dotyczące przyspieszonej amortyzacji pojazdów elektrycznych. Opłata zależy od emisji CO ₂ lub NO _x . Dochody z opłat zostaną przeznaczone na ograniczenie negatywnych efektów zewnętrznych transportu i rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich.
E4G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego opłatę środowiskową od pojazdów emisyjnych zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				I kw.	2026	Wprowadzona zostanie opłata środowiskowa od pojazdów spalinowych (kategorii M1 i N1) dla przedsiębiorców, która będzie skorelowana z emisjami CO ₂ i NO _x pojazdu, z możliwością zastosowania odpowiednich wskaźników zastępczych. Opłata środowiskowa będzie obowiązywać od I kw. 2026 r. Możliwe jest wyłączenie <i>de minimis</i> dla przedsiębiorców posiadających tylko jeden pojazd. Dochód z tej opłaty zostanie przeznaczony na ograniczenie negatywnych efektów zewnętrznych transportu i rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich.
E4aG	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Uruchomienie programu dotacji	Rozpoczęcie funkcjonowania programu dotacji				IV kw.	2024	Wprowadzony zostanie program dotacji z budżetu w wysokości 373 750 000 EUR na wsparcie zakupu, wynajmu lub leasingu bezemisyjnych pojazdów elektrycznych kategorii M1. Ustanowione zostaną niezbędne ramy określające obowiązujące warunki i procedury:

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										• Programem zarządza Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. • Wsparcie zostanie udzielone w formie dotacji dla osób fizycznych i osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. • W przypadku leasingu lub wynajmu długoterminowego wysokość wsparcia nie będzie mogła przekroczyć wysokości opłaty wstępnej. • W przypadku dotacji do zakupu używanego pojazdu bezemisyjnego pomoc pokryje część ceny. • Wsparcie wyniesie nie więcej niż 40 000 PLN dla jednej osoby fizycznej lub osoby prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą. • Limit cenowy dla pojazdów objętych wsparciem zostanie określony w taki sposób, aby do wsparcia kwalifikowały się wyłącznie pojazdy przystępne cenowo. • W przypadku pojazdów używanych określa się maksymalny wiek pojazdów objętych wsparciem. • Program przewiduje znaczne podwyższenie wsparcia („ premia”) dla wnioskodawców, którzy złożą ważne zaświadczenie o zeżłomowaniu, lub dla wnioskodawców z gospodarstw domowych o niskich dochodach. Zaproszenie do składania wniosków ogłasza Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E4bG	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent (%)	0	25 %	II kw.	2025	Krajowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub inne podmioty, którym Fundusz ten przekazuje środki na podstawie umowy (np. bank lub instytucje leasingowe), zawierają z beneficjentami końcowymi umowy prawne o udzielenie dotacji na kwotę niezbędną do wykorzystania co najmniej 25 % budżetu programu dotacji, a odpowiednie wsparcie jest wypłacane beneficjentom.
E4cG	E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent (%)	25 %	100 %	II kw.	2026	Krajowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub inne podmioty, którym Fundusz ten przekazuje środki na podstawie umowy (np. bank lub instytucje leasingowe), zawierają z beneficjentami końcowymi umowy prawne o udzielenie dotacji na kwotę niezbędną do wykorzystania 100 % budżetu programu dotacji, a odpowiednie wsparcie jest wypłacane beneficjentom.
E5G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Miasta, w których przyjęto nowe SUMP		Liczba	0	30	II kw.	2025	Ilościowa wartość docelowa odnosi się do liczby miast, które przyjmą nowy SUMP zgodnie z koncepcją SUMP zawartą w komunikacie w sprawie nowych unijnych ram mobilności miejskiej z 2021 r.
E6G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Linie autobusowe wspierane z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej		Liczba	0	4 500	IV kw.	2024	Wartość docelowa odnosi się do liczby linii autobusowych wspieranych z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. W ramach Funduszu wspiera się transport publiczny, który przyczynia się do ograniczenia transportu indywidualnego, a tym samym zmniejszenia negatywnego wpływu transportu na środowisko.
E7G	E1.1 Wzrost wykorzystania	Wartość docelowa	Nowe pojazdy zeroemisyjne		% (procent)	0	100	II kw.	2026	Celem jest zwiększenie udziału nowych pojazdów zeroemisyjnych na rynku

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	transportu przyjaznego dla środowiska									(samochody/autobusy i pojazdy ciężkie) o co najmniej 100 %. Na koniec 2020 r. liczba zarejestrowanych w Polsce pojazdów elektrycznych wynosiła 10 041. Przy powyższym założeniu liczba pojazdów elektrycznych na koniec II kw. 2026 r. powinna wynosić co najmniej 20 082.
E8G	E1.1.1 Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Ustanowienie instrumentu finansowego (Fundusz) na rzecz mobilności zeroemisyjnej/niskoemisyjnej i energii	Przyjęcie i rejestracja Funduszu, zatwierdzenie strategii inwestycyjnej przez instytucje zarządzające Funduszem				II kw.	2022	Ustanowienie instrumentu finansowego („Fundusz”) na rzecz wsparcia gospodarki niskoemisyjnej w Polsce, w tym związanej z nim strategii/polityki inwestycyjnej. Ta ostatnia zostanie przyjęta przez instytucje zarządzające Funduszem, będzie zgodna z wytycznymi Komisji z dnia 22 stycznia 2021 r. dotyczącymi instrumentów finansowych i zawierającymi kryteria kwalifikacji w celu zapewnienia zgodności z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód” (2021/C 58/01) w odniesieniu do transakcji objętych wsparciem w ramach tego działania poprzez zastosowanie kontroli zrównoważonego charakteru projektów, wykazu wyłączeń oraz wymogu zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. W szczególności należy zapewnić zgodność wspieranych inwestycji z art. 6 ust. 3 i art. 12 dyrektywy siedliskowej oraz art. 5 dyrektywy ptasiej, a w razie potrzeby należy przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko (OOŚ) lub kontrolę, zgodnie z dyrektywą w sprawie oceny skutków wywieranych na środowisko. Fundusz zapewni instrumenty finansowe (kapitałowe lub dłużne)

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										na wsparcie projektów inwestycyjnych związanych z procesami badawczymi i innowacyjnymi, transferem technologii i współpracą między przedsiębiorstwami koncentrującymi się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmiany klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem nisko- i zeroemisyjnych rozwiązań innowacyjnych w dziedzinie zrównoważonej mobilności i zeroemisyjnych/niskoemisyjnych źródeł energii (z wyłączeniem sprężonego gazu ziemnego i skroplonego gazu ziemnego), wdrażanych przede wszystkim przez MŚP i spółki o średniej kapitalizacji. Zarządzanie Funduszem zostanie powierzone zarządcy Funduszu wybranemu w drodze procedury otwartej. Powołany zostanie Komitet Inwestycyjny Funduszu, który będzie odpowiedzialny za zatwierdzanie projektów ostatecznych odbiorców (spółek, w których dokonano inwestycji) proponowanych przez zarządcę Funduszu na podstawie zapotrzebowania na rynku i zgodnie z zasadami rynkowymi. Struktura Funduszu musi umożliwiać pozyskiwanie środków prywatnych. Podstawowe akty prawne zagwarantują, aby wszelkie środki powracające (tj. odsetki od pożyczek, stopa zwrotu z kapitału własnego lub spłacona kwota główna, pomniejszone o kwotę towarzyszących im kosztów) powiązane z tymi instrumentami były wykorzystywane do realizacji tych samych celów polityki, w tym po roku 2026, lub do spłaty pożyczek z RRF.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E13G	E1.1.2 Zeroemisyjny i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Kamień milowy	Pojazdy zeroemisyjne i niskoemisyjne: wybór beneficjentów	Podpisane umowy				III kw.	2024	Podpisane zostaną umowy z wybranymi podmiotami będącymi beneficjentami (władzami lokalnymi lub podmiotami świadczącymi usługi publiczne) dotyczące 579 nowych autobusów zeroemisyjnych i niskoemisyjnych. Podmioty będące beneficjentami są wybierane w drodze przejrzystego i konkurencyjnego zaproszenia do składania wniosków otwartego dla wszystkich władz lokalnych i podmiotów świadczących usługi publiczne w zakresie transportu o zerowej lub niskiej emisji na obszarach pozamiejskich. Kryteria wyboru podmiotów będących beneficjentami odzwierciedlają w szczególności potrzeby w zakresie czystego transportu publicznego oraz wpływ na zmniejszenie emisji (w szczególności w przypadku zeroemisyjnego transportu miejskiego) i zatorów komunikacyjnych, wsparcie dla obszarów wykluczonych komunikacyjnie, projekty wspierające/zapewniające integrację transportu (kolejowego, miejskiego, pozamiejskiego). Otwarte zaproszenia do składania wniosków, w których każdy kwalifikujący się organ będzie mógł przedstawić swoją ofertę, będą sprzyjały zrównoważonemu podziałowi pojazdów na terytorium całego kraju.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E14G	E1.1.2 Zeroemisyjny i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Wartość docelowa	Nowe pojazdy zeroemisyjne i niskoemisyjne w eksploatacji		Liczba	0	579	III kw.	2026	Dostarczenie nowych zeroemisyjnych i niskoemisyjnych autobusów zdefiniowanych w opisie działania na podstawie umów finansowanych w ramach tej inwestycji na potrzeby podmiejskiego transportu publicznego/transportu publicznego na obszarach wiejskich. Liczba autobusów niskoemisyjnych nie może przekraczać 363 szt.
E15G	E2.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym zapewniającej odporność przewoźników kolejowych. Decyzja ministerialna w sprawie ustalenia priorytetów dla transportu intermodalnego oraz usunięcia wąskich gardeł w celu zwiększenia przepustowości kolei.	Przepis w ustawie o zmianie ustawy o transporcie kolejowym wskazujący na jej wejście w życie oraz przyjęcie decyzji Ministra Infrastruktury w sprawie wąskich gardeł.				IV kw.	2022	Akt ustawodawczy zmieniający ustawę o transporcie kolejowym pozwoli zarządcom infrastruktury na obniżenie opłat za dostęp do infrastruktury i zrekompensuje im obniżenie opłat. Rozwój transportu intermodalnego będzie wspierany za pomocą następujących działań: planowanie, koordynacja programów, innowacje i inwestycje prowadzące do zwiększenia przepustowości transportu intermodalnego, a także utworzenie komórki ds. transportu intermodalnego w Ministerstwie Infrastruktury. Stan sieci zostanie poddany analizie ze szczególnym uwzględnieniem wąskich gardeł, a Minister Infrastruktury podejmie decyzję o priorytetach w zakresie usuwania wąskich gardeł, co doprowadzi do zwiększenia przepustowości kolei.
E16G	E2.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego	Wartość docelowa	Ustanowienie systemu opłat za przejazd na nowych drogach		km	0	1 400	IV kw.	2024	Długość nowych dróg podlegających systemowi opłat za przejazd, obejmujących zarówno autostrady, jak i drogi ekspresowe.
E17G	E2.1.1 Linie kolejowe	Kamień milowy	Podpisywanie umów w drodze otwartych i konkurencyjnych przetargów	Podpisane umowy				IV kw.	2024	Podpisanie umów na prace na 500 km linii kolejowych, z czego 250 km linii zostanie zrewitalizowanych.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Wykonawcy przeprowadzający modernizację infrastruktury kolejowej zostaną wyłonieni na podstawie przepisów Prawa Zamówień Publicznych w modelu konkurencyjnym.
E18G	E2.1.1 Linie kolejowe	Wartość docelowa	Prace na 500 km linii kolejowych, z czego 250 km linii zostanie zrewitalizowanych		Liczba	0	500	III kw.	2026	Zakończenie prac na 500 km linii kolejowych, z czego 250 km linii zostanie zrewitalizowanych
E18a G	E2.1.1 Linie kolejowe	Wartość docelowa	Eliminacja 180 wąskich gardel (włączając przejazdy)		Liczba	0	180	III kw.	2026	Ukończenie prac – zostanie usuniętych 180 wąskich gardel, w tym przejazdy kolejowe
E19G	E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy	Kamień milowy	Podpisanie umów dotyczących pasażerskiego taboru kolejowego	Podpisane umowy				IV kw.	2024	Projekty zostaną wybrane na podstawie konkurencyjnego i otwartego zaproszenia do składania wniosków. Po przeprowadzeniu konkursu z wybranymi beneficjentami podpisane zostaną umowy na dostawę 77 jednostek zeroemisyjnego/elektrycznego taboru wyposażonych w ERTMS dla regionalnych kolejowych przewozów pasażerskich. Dodatkowo przedmiotem umów zawartych z PKP IC – operatorem pociągów dalekobieżnych – będzie 304 jednostek elektrycznego taboru kolejowego (56 nowych lokomotyw i 248 zmodernizowanych wagonów).
E19a G	E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy	Wartość docelowa	Elektryczny i wyposażony w ERTMS tabor dostarczony do wykorzystania na długodystansowych liniach kolejowych		Liczba	0	160	II kw.	2025	Dostawa 10 nowych lokomotyw i 150 zmodernizowanych wagonów przeznaczonych na linie długodystansowe.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E20G	E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy	Wartość docelowa	Nowy elektryczny i wyposażony w ERTMS tabor dla regionalnych i długodystansowych linii kolejowych		Liczba	160	381	II kw.	2026	Liczba wstępnie zaakceptowanych po zakończeniu budowy (odbior techniczny) nowych jednostek taboru dla ruchu dalekobieżnego i regionalnego. Tabor powinien być zeroemisyjny/elektryczny, zgodny z zasadami DNSH (np. zeroemisyjny) i wyposażony w ERTMS: 77 jednostek dla linii regionalnych i 304 jednostki (56 nowych lokomotyw i 248 zmodernizowanych wagonów) dla linii długodystansowych (w ramach zamówień publicznych na usługi). Po wygaśnięciu zamówienia publicznego na usługi zgodnie z wymogiem tego zamówienia tabor przekazuje się właściwemu organowi lub kolejnemu operatorowi (po cenie rynkowej bez uwzględnienia pomocy).
E21G	E2.1.3 Projekty intermodalne	Kamień milowy	Podpisanie zamówień na projekty dotyczące transportu intermodalnego	Podpisane umowy				IV kw.	2024	Projekty zostaną wybrane na podstawie konkurencyjnego i otwartego zaproszenia do składania wniosków. Po zaproszeniu z wybranymi beneficjentami zostaną podpisane umowy na wsparcie 5 terminali intermodalnych i dostawę 200 jednostek taboru kolejowego zgodnych ze specyfikacjami technicznymi i zasadami „nie czyni poważnych szkód” (np. hamulce ciche, zeroemisyjność) oraz z globalnym systemem łączności ruchomej (dla lokomotyw).
E22G	E2.1.3 Projekty intermodalne	Wartość docelowa	Zwiększenie zdolności przeładunkowej		% (procent)	Poziom bazowy 9,1 mln TEU/r. zainstalowanej zdolności (poziom referencyjny)	5	II kw.	2026	Zwiększenie zdolności przeładunkowej terminali objętych wsparciem z RRF o co najmniej 5 % w stosunku do poziomu bazowego (2020 r.).

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
						ny – 2020 r.) dla wszystkich terminali w Polsce				
E23G	E2.2 Zwiększenie bezpieczeństwa transportu	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych wprowadzających: pierwszeństwo pieszych na przejściach, jednakową prędkość na obszarach zabudowanych, minimalny odstęp pomiędzy pojazdami, cele w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego do 2030 r. (- 50 % ofiar śmiertelnych w wypadkach)	Przepisy w aktach prawnych wskazujące na wejście w życie				IV kw.	2021	Wprowadzone zostaną następujące zmiany legislacyjne wspierające bezpieczeństwo ruchu drogowego: pierwszeństwo pieszych na przejściach, wprowadzenie jednolitego ograniczenia prędkości na obszarach miejskich (50 km/h) oraz minimalnego odstępu pomiędzy pojazdami na autostradach i drogach ekspresowych (połowa prędkości wyrażona w metrach). Nadrzędny cel w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego zostanie określony w Narodowym Programie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i polega na dążeniu do zmniejszenia o 50 % liczby ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych do roku 2030 w porównaniu z rokiem 2019, zgodnie z zobowiązaniami UE.
E24G	E2.2.1 Inwestycje w zakresie bezpieczeństwa transportu	Wartość docelowa	Zakończenie budowy obwodnic i usunięcie czarnych punktów/hotspotów bezpieczeństwa ruchu drogowego		Liczba	0	10 km, 125 czarnych punktów/hotspotów	IV kw.	2023	Ukończone inwestycje w: przebudowę 125 niebezpiecznych czarnych punktów/hotspotów, budowę 10 km obwodnic w celu usunięcia czarnych punktów/hotspotów bezpieczeństwa ruchu drogowego.
E25G	E2.2.1 Inwestycje w zakresie bezpieczeństwa transportu	Wartość docelowa	Zakończenie budowy obwodnic, usunięcie czarnych punktów/hotspotów bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz instalacja urządzeń automatycznego		Liczba	0	90 km, 305 czarnych punktów/hotspotów, 128 urządzeń	II kw.	2026	Ukończone inwestycje w: przebudowę 305 niebezpiecznych czarnych punktów/hotspotów, budowę 90 km obwodnic w celu usunięcia czarnych punktów/hotspotów, instalację 128 nowych urządzeń automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			nadzoru nad ruchem drogowym							
E27G	E2.2.2 Cyfryzacja transportu	Wartość docelowa	Zakończenie budowy 10 lokalizacji SDIP, 10 lokalizacji zdalnego sterowania i 30 lokalizacji przejazdów kolejowych		Liczba	0	SDIP: 10 lokalizacji, sterowanie: 10 lokalizacji, przejazdy kolejowe: 30 lokalizacji	I kw.	2025	Instalacja systemu dynamicznej informacji pasażerskiej (SDIP) w 10 lokalizacjach, urządzeń automatycznego sterowania w 10 lokalizacjach w celu umożliwienia zarządzania danym obszarem kolejowym z lokalnego centrum zarządzania ruchem, sterowanych automatycznie urządzeń bezpieczeństwa na 30 przejazdach kolejowych (rogatki, systemy sygnalizacji dźwiękowej i świetlnej).
E28G	E2.2.2 Cyfryzacja transportu	Wartość docelowa	Instalacja urządzeń automatycznego sterowania, przejazdy kolejowe, 144 urządzenia pokładowe ERTMS		Liczba	ERTMS: 0 SDIP: 10 lokalizacji , sterowanie : 10 lokalizacji , przejazdy kolejowe: 30 lokalizacji	144 urządzenia pokładowe ERTMS; 42 SDIP przejazdy kolejowe w 102 lokalizacjach; urządzenia automatycznego sterowania w 43 lokalizacjach	III kw.	2026	Zakończenie prac związanych z: instalacją 144 urządzeń pokładowych ERTMS, instalacją 42 SDIP, modernizacją systemów na przejazdach kolejowych w 102 lokalizacjach (w tym rogatek, dźwiękowych i świetlnych systemów bezpieczeństwa) oraz wprowadzeniem zdalnego sterowania posterunkami ruchu w 43 lokalizacjach.

E.3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z pożyczki

E1.2 Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie

Celem reformy jest zmniejszenie wpływu transportu na środowisko i zdrowie.

Reforma polega na ustanowieniu obowiązku tworzenia stref transportu niskoemisyjnego w miastach liczących powyżej 100 000 mieszkańców, w których występuje przekroczenie określonych progów zanieczyszczenia powietrza stwierdzone w sprawozdaniu na temat jakości powietrza przygotowywanym do dnia 30 kwietnia każdego roku przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Strefy takie zostaną ustanowione od dnia 1 stycznia następnego roku.

E1.2.1 Zeroemisyjny transport publiczny w miastach (tramwaje)

Celem inwestycji jest zwiększenie oferty czystego transportu publicznego w miastach.

Wsparcie zostanie udzielone w pierwszej kolejności obszarom, w których wprowadzono lub planuje się wprowadzenie stref niskoemisyjnych.

Inwestycja polega na zakupie 88 jednostek zeroemisyjnego taboru kolejowego (tramwajów) na potrzeby publicznego transportu miejskiego. Mają one zostać uznane za gotowe do odbioru po zakończeniu budowy do dnia 31 sierpnia 2026 r.

E2.3 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa transportu oraz usprawnienie rozwiązań cyfrowych

Reforma ma na celu zwiększenie dostępności transportu.

Będzie ona polegała na przyspieszonym wdrożeniu rozporządzenia nr 1371/2007 dotyczącego praw pasażerów w ruchu kolejowym oraz dostosowania taboru kolejowego do potrzeb pasażerów o ograniczonej możliwości poruszania się. Reforma wejdzie w życie do dnia 31 grudnia 2022 r.

Reforma obejmie również właściwe przepisy w zakresie modernizacji krajowego, międzynarodowego i regionalnego taboru kolejowego z uwzględnieniem wymogów dotyczących pasażerów z niepełnosprawnościami. Reforma wejdzie w życie do dnia 30 czerwca 2024 r.

E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej

Inwestycja ta uzupełnia działanie E1.1.1 (Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej).

Ogólnym celem inwestycji jest przyczynianie się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej i zeroemisyjnej przez wspieranie projektów przemysłowych z myślą o sektorze czystej mobilności i sektorze energetycznym. Celem szczegółowym inwestycji jest zwiększenie potencjału wybranych sektorów w zakresie opracowywania zeroemisyjnych i niskoemisyjnych rozwiązań produktowych.

Działanie to polega na inwestycji publicznej w Instrument, który działa przez zapewnienie inwestycji kapitałowych bezpośrednio sektorowi prywatnemu, jak również sektorowi publicznemu zaangażowanemu w podobną działalność.

Zadaniem Instrumentu jest przyczynienie się do zwiększenia mocy produkcyjnej w zakresie nowych pojazdów zeroemisyjnych oraz infrastruktury na potrzeby rozwoju elektromobilności, a także instalacji przemysłowych oraz innowacyjnych rozwiązań nastawionych na produkcję i magazynowanie zeroemisyjnej energii.

Wspierane produkty i technologie mogą w szczególności obejmować procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpracę między przedsiębiorstwami koncentrującymi się na gospodarce niskoemisyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem nisko- i zeroemisyjnych rozwiązań innowacyjnych w dziedzinie zrównoważonej mobilności oraz nisko- i zeroemisyjnych źródeł energii.

Beneficjentami wsparcia są przedsiębiorstwa rynku rozwiązań zeroemisyjnych oraz paliw alternatywnych, w tym MŚP i spółki o średniej kapitalizacji. Zgodnie z zasadą niedyskryminacji za beneficjentów końcowych programu finansowego można również przyjąć podmioty publiczne prowadzące podobną działalność jak podmioty prywatne korzystające z programu finansowego.

Instrumentem zarządza Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

Ostateczną decyzję inwestycyjną w ramach Instrumentu podejmuje komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny organ zarządzający – musi ona zostać następnie zatwierdzona większością głosów członków niezależnych od rządu.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

E.4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E1L	E1.2 Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego obowiązek tworzenia stref niskoemisyjnych dla wybranych, najbardziej zanieczyszczonych miast	Przepis w akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				II kw.	2024	W odnośnym akcie prawnym ustanowiony zostanie od I kw. 2025 r. obowiązek tworzenia stref transportu niskoemisyjnego w miastach powyżej 100 000 mieszkańców, w których występuje przekroczenie poziomów szkodliwych substancji w stosunku do unijnych progów zanieczyszczenia powietrza. W akcie tym zostanie określone, że obowiązek ten ma zastosowanie do wszystkich miast powyżej 100 000 mieszkańców, w odniesieniu do których w sprawozdaniu na temat jakości powietrza przygotowywanym do 30 kwietnia każdego roku przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska stwierdzone zostanie przekroczenie progów jakości powietrza, oraz że w takich miastach ustanawia się strefy transportu niskoemisyjnego od 1 stycznia następnego roku. Akt ten ma również rozszerzyć możliwość wprowadzenia stref transportu niskoemisyjnego na wszystkie obszary miejskie, niezależnie od liczby mieszkańców. Do stref będą mogły wjeżdżać wyłącznie „niskoemisyjne” pojazdy osobowe.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
E2L	E1.2 Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie	Kamień milowy	Wprowadzenie stref transportu niskoemisyjnego wdrażane przez właściwe władze miejskie	Wprowadzenie stref transportu niskoemisyjnego				IV kw.	2025	Pierwsze niskoemisyjne strefy transportu zostaną ustanowione do 1 stycznia 2026 r. w miastach powyżej 100 000 mieszkańców, w odniesieniu do których w najnowszym sprawozdaniu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska dotyczącym jakości powietrza, udostępnionym do 30 kwietnia 2025 r., stwierdzone zostanie przekroczenie progów jakości powietrza.
E3L	E1.2.1 Zeroemisyjny transport publiczny w miastach (tramwaje)	Kamień milowy	Nowe tramwaje: wybór beneficjentów	Umowy o udzielenie zamówienia podpisane z podmiotami będącymi beneficjentami				I kw.	2025	Umowy o udzielenie zamówienia podpisane z podmiotami będącymi beneficjentami (gminami lub podmiotami świadczącymi usługi publiczne) na zakup i oddanie do użytku 88 tramwajów w wyniku otwartych, przejrzystych i konkurencyjnych zaproszeń do składania wniosków. Podmioty będące beneficjentami są wybierane w drodze przejrzystego i konkurencyjnego zaproszenia do składania wniosków otwartego dla wszystkich władz lokalnych i podmiotów świadczących usługi publiczne. Kryteria wyboru podmiotów będących beneficjentami odzwierciedlają w szczególności potrzeby w zakresie czystego transportu publicznego oraz wpływ na zmniejszenie emisji i zatorów komunikacyjnych, a także stopień zaawansowania projektów.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Pierwszeństwo przyznaje się obszarom, w których wprowadzono lub planuje się wprowadzenie stref czystego transportu. Środki przyznaje się w sprawiedliwy i przejrzysty sposób skonsultowany z instytucjami samorządowymi na szczeblu lokalnym i nie są one zwracane polskiemu rządowi w żadnej formie przez odbiorców końcowych ani instytucje samorządowe na szczeblu lokalnym.
E4L	E1.2.1 Zeroemisyjny transport publiczny w miastach (tramwaje)	Wartość docelowa	Nowe tramwaje na potrzeby publicznego transportu miejskiego		Liczba	0	88	III kw.	2026	Liczba nowych jednostek bezemisyjnego taboru (tramwajów) na potrzeby publicznego transportu miejskiego zgłoszonych do odbioru po zakończeniu ich budowy. Zamówienia na tramwaje będą udzielane w drodze przetargów otwartych i konkurencyjnych zarządzanych przez podmioty będące beneficjentami. Celem inwestycji jest zwiększenie oferty czystego transportu publicznego w miastach. Wsparcie zostanie udzielone w pierwszej kolejności obszarom, w których wprowadzono lub planuje się wprowadzenie stref czystego transportu.
E5L	E2.3 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa transportu oraz usprawnienie rozwiązań cyfrowych	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego ulepszenia w odniesieniu do praw pasażerów w zakresie wymogów dotyczących taboru	Przepis w aktach prawnych wskazujący na wejście w życie				IV kw.	2022	W drodze aktu prawnego wprowadzone zostaną standardy techniczne i funkcjonalne dotyczące inwestycji kolejowych w celu zapewnienia odpowiednich rozwiązań infrastrukturalnych spełniających potrzeby pasażerów o ograniczonej możliwości poruszania się. W tym celu aktem prawnym uchyla się odpowiednie

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										przepisy krajowe stanowiące odstępstwo od rozporządzenia (WE) nr 1371/2007 dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym.
E6L	E2.3 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa transportu oraz usprawnienie rozwiązań cyfrowych	Kamień milowy	Obowiązek modernizacji krajowego, międzynarodowego i regionalnego taboru kolejowego z uwzględnieniem wymogów dotyczących pasażerów z niepełnosprawnościami	Przepis w akcie prawnym wskazujący na wejście w życie				II kw.	2024	Wejście w życie właściwych przepisów dotyczących dostosowania taboru kolejowego do wymogów w zakresie praw pasażerów, dostosowanie do art. 9 ust. 3 rozporządzenia 2021/782 (gdy modernizacja jest uzasadniona i racjonalna z punktu widzenia przewidywanego okresu eksploatacji taboru) w odniesieniu do regionalnego, krajowego i międzynarodowego taboru, który ma zostać zmodernizowany na potrzeby pasażerów z niepełnosprawnościami, oraz wzmocnienie praw pasażerów. W przypadku taboru regionalnego wymogi zostaną przyjęte do II kw. 2024 r., a w przypadku taboru międzynarodowego i dalekobieżnego od II kw. 2023 r.
E7L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Zmiany w polityce inwestycyjnej	Wejście w życie zmian w polityce inwestycyjnej				I kw.	2025	Wejście w życie niezbędnych zmian w polityce inwestycyjnej Funduszu, o którym mowa w kamieniu milowym E8G, w celu zapewnienia zgodności z opisem działania E3.1.1 (Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej).
E8L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla	Kamień milowy	Podpisanie umowy wykonawczej	Podpisanie umowy wykonawczej				I kw.	2025	Podpisanie umowy wykonawczej z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	gospodarki niskoemisyjnej									
E9L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Podpisanie umów o finansowaniu	Podpisanie umów o finansowaniu				IV kw.	2025	Podpisanie umów o finansowaniu z beneficjentami końcowymi wybranymi zgodnie z polityką inwestycyjną
E10L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Wartość docelowa	Zakończenie inwestycji kapitałowych	Środki do dyspozycji	EUR	0	1 113 750 000	II kw.	2026	Dostarczenie na rzecz beneficjentów końcowych łącznej kwoty 1 113 750 000 EUR.

F. KOMPONENT F: „POPRAWA JAKOŚCI INSTYTUCJI I WARUNKÓW REALIZACJI KPO”

Polska stoi w obliczu szeregu długotrwałych wyzwań związanych z klimatem inwestycyjnym, zwłaszcza w odniesieniu do polskiego systemu sądownictwa oraz procesu decyzyjnego i procesu stanowienia prawa.

Komponent ten ma zatem przede wszystkim na celu poprawę klimatu inwestycyjnego i stworzenie warunków do skutecznej realizacji polskiego planu odbudowy i zwiększania odporności. Aby osiągnąć ten cel, reforma jest ukierunkowana na: zwiększenie niektórych aspektów niezależności i bezstronności sądów; rozwiązanie kwestii sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego, celem przywrócenia tych sędziów do orzekania w następstwie pozytywnego zakończenia procedury odwoławczej prowadzonej przez nową Izbę, co podlega natychmiastowej realizacji; większe wykorzystanie konsultacji z partnerami społecznymi w procesie stanowienia prawa; większe wykorzystanie ocen skutków w procesie stanowienia prawa; ograniczenie stosowania procedur przyspieszonych w procesie stanowienia prawa; zapewnienie odpowiednich konsultacji z partnerami społecznymi i zainteresowanymi stronami zaangażowanymi w realizację planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym poprzez utworzenie komitetu monitorującego, oraz zapewnienie stosowania narzędzia do punktowej oceny ryzyka Arachne przy realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.

Komponent ten przyczynia się do realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów dotyczących „poprawy otoczenia regulacyjnego, w szczególności poprzez zwiększenie roli konsultacji z partnerami społecznymi i konsultacji publicznych w procesie legislacyjnym” (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 3 z 2019 r.) oraz „poprawy klimatu inwestycyjnego, w szczególności przez ochronę niezależności sądów”, a także „zapewnienia skutecznych konsultacji publicznych i zaangażowania partnerów społecznych w proces kształtowania polityki” (zalecenie dla poszczególnych krajów nr 4 z 2020 r.).

F1 System wymiaru sprawiedliwości

Głównym celem reform jest podniesienie standardu ochrony sądowej i poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce, a także wsparcie systemu kontroli wewnętrznej, o którym mowa w art. 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241, przez wzmocnienie gwarancji niezależności i bezstronności sądów.

Reforma ma na celu wzmocnienie niezależności i bezstronności sądów oraz niezawisłości i bezstronności sędziów ustanowionych ustawą zgodnie z art. 19 Traktatu UE i odpowiednim dorobkiem prawnym UE. Zgodnie z art. 24 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241 wszelkie inne reformy są przeprowadzane bez osłabiania tego wyniku i wywierania negatywnego wpływu na poniższe elementy.

F1.1 Reforma zwiększająca niezależność i bezstronność sądów

W drodze reformy:

- a) we wszystkich sprawach dotyczących sędziów, w tym sprawach dyscyplinarnych i dotyczących uchylenia immunitetu sędziowskiego, określony zostanie zakres właściwości Izby Sądu Najwyższego, innej niż istniejąca Izba Dyscyplinarna, spełniającej wymogi

wynikające z art. 19 ust. 1 Traktatu UE. W ten sposób zapewni się, aby wspomniane wyżej sprawy były rozpatrywane przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą, a jednocześnie ograniczone zostaną uprawnienia dyskrecyjne w zakresie wyznaczania sądu dyscyplinarnego właściwego w pierwszej instancji w sprawach dotyczących sędziów sądów powszechnych;

- b) wyjaśniony zostanie zakres odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów poprzez zapewnienie, aby prawo polskich sądów do składania wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym do TSUE nie było ograniczone. Wniosek taki nie stanowi podstawy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przeciwko danemu sędziemu;
- c) chociaż sędziowie nadal mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności za wykroczenie zawodowe, w tym za oczywiste i rażące naruszenia prawa, w drodze reformy zostanie ustalone, że treści orzeczeń sądowych nie uznaje się za przewinienie dyscyplinarne,
- d) zapewni się, aby – w przypadku pojawienia się poważnych wątpliwości w tym zakresie – właściwy sąd miał możliwość przeprowadzenia w ramach postępowania sądowego weryfikacji, czy dany sędzia spełnia wymogi niezawisłości, bezstronności i „bycia powołanym na mocy ustawy” zgodnie z art. 19 Traktatu UE, przy czym weryfikacji tej nie można uznać za przewinienie dyscyplinarne;
- e) wzmocnione zostaną gwarancje proceduralne i uprawnienia stron w postępowaniach dyscyplinarnych dotyczących sędziów poprzez:
 - (i) zapewnienie, aby sprawy dyscyplinarne przeciwko sędziom sądów powszechnych były rozpoznawane w rozsądnym terminie,
 - (ii) uściślenie przepisów dotyczących właściwości miejscowej sądów rozpoznających sprawy dyscyplinarne, aby zapewnić możliwość bezpośredniego ustalenia właściwego sądu zgodnie z aktem ustawodawczym oraz
 - (iii) zapewnienie, aby wyznaczenie obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym danego sędziego odbywało się w rozsądnym terminie, a także zapewnienie czasu na merytoryczne przygotowanie się obrońcy do wykonywania jego funkcji w danym postępowaniu. Jednocześnie sąd zawiesi postępowanie w przypadku należycie uzasadnionej nieobecności oskarżonego sędziego lub jego obrońcy.

Reforma wejdzie w życie do końca drugiego kwartału 2022 r.

F1.2 Reforma mająca na celu poprawę sytuacji sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego

Reforma ma zapewnić sędziom, których dotyczą decyzje Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, dostęp do ponownego rozpoznania ich spraw. Takie sprawy już rozstrzygnięte przez Izbę Dyscyplinarną podlegają rozpatrzeniu przez sąd spełniający wymogi art. 19 ust. 1 Traktatu UE zgodnie z przepisami, które zostaną przyjęte na podstawie powyższej reformy. Akt ustawodawczy stanowi, że pierwsza rozprawa sądu orzekającego w tych sprawach odbywa się w terminie trzech miesięcy od otrzymania wniosku sędziego o ponowne rozpoznanie, a sprawy rozstrzyga się w terminie dwunastu miesięcy od otrzymania takiego wniosku. Sprawy, które obecnie nadal są rozpatrywane przez Izbę Dyscyplinarną, zostaną przekazane do dalszego rozpoznania sądowi, zgodnie z zasadami określonymi w ramach wyżej wymienionego postępowania.

Reforma wejdzie w życie do końca drugiego kwartału 2022 r.

Obie wyżej wymienione reformy, których termin zakończenia przypada na II kw. 2022 r., muszą zostać zrealizowane przed przedłożeniem Komisji pierwszego wniosku o płatność i stanowią warunek wstępny każdej płatności na podstawie art. 24 rozporządzenia w sprawie RRF.

F2.1 Usprawnienie procesu stanowienia prawa

Celem reformy jest nowelizacja Regulaminu Sejmu, Senatu i Rady Ministrów.

F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO

W celu zapewnienia odpowiednich konsultacji z partnerami społecznymi i zainteresowanymi stronami zaangażowanymi w realizację planu odbudowy i zwiększania odporności reforma obejmuje wejście w życie aktu ustawodawczego powołującego komitet monitorujący składający się z głównych zainteresowanych stron i partnerów społecznych zaangażowanych w realizację tego planu. Zadaniem komitetu monitorującego będzie nadzorowanie skutecznej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności. Akt ustawodawczy zawierać będzie przepis wprowadzający wymóg prawny konsultowania się z komitetem monitorującym podczas realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności. Reforma obejmie również przyjęcie wytycznych ustanawiających zasady udziału zainteresowanych stron i partnerów społecznych w programowaniu, realizacji, monitorowaniu i ocenie KPO.

Ponadto reforma obejmie wprowadzenie systemu repozytorium zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) 2021/241, aby umożliwić gromadzenie, przechowywanie i monitorowanie danych dotyczących kamieni milowych i wartości docelowych, w tym na poziomie odbiorców końcowych. Dane pochodzące z tego systemu repozytorium są przekazywane do systemu Arachne, który wykorzystuje się podczas audytów i kontroli w celu zapobiegania konfliktom interesów, nadużyciom finansowym, korupcji i podwójnemu finansowaniu, oraz w celu ich wykrywania i eliminowania. Ten kamień milowy zostanie zrealizowany przed przedłożeniem Komisji pierwszego wniosku o płatność i stanowi warunek wstępny każdej płatności na podstawie art. 24 rozporządzenia w sprawie RRF.

Reforma obejmuje również przeprowadzenie analizy obciążenia pracą mającej na celu zwiększenie zdolności administracyjnej w zakresie koordynowania i wdrażania planu odbudowy i zwiększania odporności. Na podstawie wyników tej analizy rząd podejmie decyzję o utworzeniu dodatkowych stanowisk pracy w instytucjach odpowiedzialnych za koordynowanie i wdrażanie planu odbudowy i zwiększania odporności.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2024 r.

F.2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
F1G	F1.1 Reforma zwiększająca niezależność i bezstronność sądów	Kamień milowy	Wejście w życie reformy zwiększającej niezależność i bezstronność sądów	Przepis w akcie prawnym wskazujący na wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie reformy, w drodze której: a) we wszystkich sprawach dotyczących sędziów, w tym sprawach dyscyplinarnych i dotyczących uchylenia immunitetu sędziowskiego, określony zostanie zakres właściwości Izby Sądu Najwyższego, innej niż istniejąca Izba Dyscyplinarna, spełniającej wymogi wynikające z art. 19 ust. 1 Traktatu UE. W ten sposób zapewni się, aby wspomniane wyżej sprawy były rozpatrywane przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą, a jednocześnie ograniczone zostaną uprawnienia dyskrecjonalne w zakresie wyznaczania sądu dyscyplinarnego właściwego w pierwszej instancji w sprawach dotyczących sędziów sądów powszechnych; b) wyjaśniony zostanie zakres odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów poprzez zapewnienie, aby prawo polskich sądów do składania wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym do TSUE nie było ograniczone. Wniosek taki nie stanowi podstawy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przeciwko danemu sędziemu; c) chociaż sędziowie nadal mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności za wykroczenie zawodowe, w tym za oczywiste i rażące naruszenia prawa, w drodze reformy zostanie ustalone, że treści orzeczeń sądowych nie uznaje się za przewinienie dyscyplinarne, d) zapewni się, aby – w przypadku pojawienia się poważnych wątpliwości w tym zakresie – właściwy sąd miał możliwość przeprowadzenia w ramach

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										postępowania sądowego weryfikacji, czy dany sędzia spełnia wymogi niezawisłości, bezstronności i „bycia powołanym na mocy ustawy” zgodnie z art. 19 Traktatu UE, przy czym weryfikacji tej nie można uznać za przewinienie dyscyplinarne; e) wzmocnione zostaną gwarancje proceduralne i uprawnienia stron w postępowaniach dyscyplinarnych dotyczących sędziów poprzez: (i) zapewnienie, aby sprawy dyscyplinarne przeciwko sędziom sądów powszechnych były rozpoznawane w rozsądnym terminie, (ii) uściślenie przepisów dotyczących właściwości miejscowej sądów rozpoznających sprawy dyscyplinarne, aby zapewnić możliwość bezpośredniego ustalenia właściwego sądu zgodnie z aktem ustawodawczym oraz (iii) zapewnienie, aby wyznaczenie obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym danego sędziego odbywało się w rozsądnym terminie, a także zapewnienie czasu na merytoryczne przygotowanie się obrońcy do wykonywania jego funkcji w danym postępowaniu. Jednocześnie sąd zawiesi postępowanie w przypadku należycie uzasadnionej nieobecności oskarżonego sędziego lub jego obrońcy.
F2G	F1.2 Reforma mająca na celu poprawę sytuacji sędziów, których	Kamień milowy	Wejście w życie reformy mającej na celu poprawę sytuacji sędziów, których dotyczą	Przepis w akcie prawnym wskazujący na wejście w życie				II kw.	2022	Wejście w życie reformy, która ma zapewnić sędziom, których dotyczą decyzje Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, dostęp do ponownego rozpoznania ich spraw. Takie sprawy już rozstrzygnięte przez Izbę Dyscyplinarną podlegają rozpatrzeniu przez sąd spełniający wymogi art. 19 ust. 1 Traktatu UE zgodnie z przepisami, które zostaną

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego		uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego							przyjęte na podstawie kamienia milowego F1G powyżej. Akt ustawodawczy stanowi, że pierwsza rozprawa sądu orzekającego w tych sprawach odbywa się w terminie trzech miesięcy od otrzymania wniosku sędziego o ponowne rozpoznanie, a sprawy rozstrzyga się w terminie dwunastu miesięcy od otrzymania takiego wniosku. Sprawy, które obecnie nadal są rozpatrywane przez Izbę Dyscyplinarną, zostaną przekazane do dalszego rozpoznania sądowi, zgodnie z zasadami określonymi w ramach wyżej wymienionego postępowania.
F3G	F1.2 Reforma mająca na celu poprawę sytuacji sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego	Kamień milowy	Reforma mająca na celu poprawę sytuacji sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego	Sprawy, w których dokonano orzeczenia				IV kw.	2023	Wszystkie ponownie rozpatrywane sprawy wszczęte zgodnie z kamieniem milowym F2G podlegają rozstrzygnięciu, chyba że zachodzą należycie uzasadnione wyjątkowe okoliczności.
F4G	F2.1 Usprawnienie procesu stanowienia prawa	Kamień milowy	Wejście w życie nowelizacji do Regulaminu Sejmu, Senatu	Przepisy w aktach prawnych wskazujące na wejście w życie				III kw.	2022	Wejście w życie nowelizacji do Regulaminu Sejmu, która ograniczy stosowanie procedur przyspieszonych do uzasadnionych przypadków i wprowadzi obowiązek przeprowadzania oceny skutków regulacji oraz konsultacji

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			i Rady Ministrów							społecznych w przypadku projektów ustaw zgłaszanych przez posłów, z wyjątkiem uzasadnionych przypadków. Wejście w życie nowelizacji do Regulaminu Rady Ministrów, która ograniczy stosowanie procedur przyspieszonych do uzasadnionych przypadków. Wejście w życie nowelizacji do Regulaminu Senatu, która wprowadzi obowiązek przeprowadzania oceny skutków regulacji w przypadku projektów ustaw zgłaszanych przez senatorów, z wyjątkiem uzasadnionych przypadków.
F5G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego ustanawiającego komitet monitorujący i powierzającego o mu nadzór nad skuteczną realizacją KPO	Przepis w akcie prawnym wskazujący na wejście w życie				I kw.	2022	Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych wejście w życie aktu prawnego, w ramach którego: 1) powołano komitet monitorujący odpowiedzialny za monitorowanie skutecznej realizacji KPO i zwiększania odporności, składający się z zainteresowanych stron i partnerów społecznych, których dotyczy realizacja KPO, w tym przedstawicieli organów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie oraz promujących prawa podstawowe i niedyskryminację; 2) wprowadzono wymóg prawny konsultowania się z komitetem monitorującym podczas realizacji KPO.
F6G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Przyjęcie przez ministra odpowiedzialnego za rozwój regionalny wytycznych ustanawiających zasady udziału zainteresowanych stron i partnerów społecznych	Opublikowanie wytycznych na stronie internetowej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej				II kw.	2022	Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych przyjęcie wytycznych w celu zapewnienia skutecznego udziału zainteresowanych stron i partnerów społecznych w programowaniu, realizacji, monitorowaniu i ocenie KPO. W wytycznych harmonizuje się działania, które mają być wprowadzone przez instytucje odpowiedzialne za wdrażanie reform i inwestycji w ramach KPO. Wytyczne obejmują mechanizmy monitorowania i oceny zaangażowania zainteresowanych stron i partnerów społecznych.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
			w realizacji KPO							
F7G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Zapewnienie skutecznego audytu i kontroli w ramach realizacji RRF; ochrona interesów finansowych Unii	Sprawozdanie z audytu potwierdzające funkcjonalność systemu repozytorium				II kw.	2022	Zostanie wprowadzony i uruchomiony system repozytorium służący do monitorowania realizacji RRF. System ten obejmie przynajmniej następujące funkcje: a) gromadzenie danych i monitorowanie osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych; b) gromadzenie, przechowywanie i zapewnianie dostępu do danych wymaganych na podstawie art. 22 ust. 2 lit. d) pkt (i)–(iii) rozporządzenia w sprawie RRF. Dostęp do tych danych zostanie przyznany wszystkim odpowiednim organom krajowym i europejskim w celu przeprowadzenia audytu i kontroli. Dane pochodzące z tego systemu repozytorium są co kwartał przekazywane do systemu Arachne. System Arachne wykorzystuje się podczas audytów i kontroli do zapobiegania konfliktom interesów, nadużyciom finansowym, korupcji i podwójnemu finansowaniu, ich wykrywania i eliminowania.
F8G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Utworzenie dodatkowych miejsc pracy w instytucjach zaangażowanych we wdrażanie KPO	Przeprowadzenie analizy obciążenia pracą przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz przyjęcie decyzji rządu o utworzeniu dodatkowych miejsc pracy				II kw.	2024	W odniesieniu do instytucji zaangażowanych we wdrażanie planu odbudowy i zwiększania odporności przeprowadza się analizę obciążenia pracą. Po przeprowadzeniu tej analizy rząd przyjmuje decyzję o utworzeniu dodatkowych stanowisk pracy w instytucjach odpowiedzialnych za koordynowanie i wdrażanie planu odbudowy i zwiększania odporności.

G. KOMPONENT G: „REPOWEREU”

Celem komponentu REPowerEU jest wniesienie wkładu w proces ograniczania zależności od paliw kopalnych w Polsce oraz przyczynienie się do transformacji energetycznej przez zapewnienie wsparcia na rzecz odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie zdolności sieci elektroenergetycznych w zakresie integrowania tych źródeł energii. Osiągnięciu tych celów sprzyjają również działania służące poprawie efektywności energetycznej, w tym również w gospodarstwach domowych. Komponent ten ma również zwiększyć bezpieczeństwo dostaw energii.

W tym względzie celem działań przewidzianych w tym komponencie jest odniesienie się do zaleceń krajowych skierowanych do Polski w ramach europejskiego semestru w latach 2022 i 2023. Planowane działania służą w szczególności przyspieszeniu transformacji w kierunku czystej energii, zwłaszcza przez uproszczenie procedur wydawania pozwoleń w celu umożliwienia szybszego zastosowania energii ze źródeł odnawialnych przez rozbudowywanie i modernizowanie sieci w taki sposób, aby zapewnić możliwość obsługiwaną przez nie nowo wybudowanej infrastruktury związanej z energią ze źródeł odnawialnych, przez sprzyjanie tworzeniu obiektów magazynowania energii elektrycznej, przez zachęcanie do realizowania inwestycji w sieci przesyłowe i dystrybucyjne na obszarach wiejskich, aby zwiększyć zdolność w zakresie przyłączania nowych odnawialnych źródeł energii do sieci, a także przez wspieranie rozwoju morskich farm wiatrowych. Wspomniane działania ułatwiają również eliminowanie barier dla rozwoju lokalnych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej i sprzyjają tworzeniu takich społeczności. Przyczynia się to do skutecznej realizacji zaleceń dotyczących przyspieszenia procesu stopniowego wycofywania paliw kopalnych i wdrażania energii ze źródeł odnawialnych, a także przeprowadzenia reformy ram prawnych regulujących kwestie związane z wydawaniem zgody na podłączenie do sieci i ram prawnych w zakresie odnawialnych źródeł energii zawierających przepisy dotyczące społeczności energetycznych, biometanu i wodoru odnawialnego (zalecenia krajowe 6.1–6.2 w 2022 r. i zalecenia krajowe 4.1–4.2 w 2023 r.). Aby zrealizować zalecenia dotyczące propagowania zrównoważonych rodzajów transportu publicznego (zalecenie krajowe 4.4 w 2023 r.) i zwiększyć stopień wykorzystania pojazdów elektrycznych (zalecenie krajowe 6.4 w 2022 r.), w komponencie przewidziano działania na rzecz obniżenia emisyjności sektora transportu, w szczególności przez zastąpienie zanieczyszczających pojazdów wykorzystywanych w ramach miejskiego transportu publicznego pojazdami bezemisyjnymi i przez przyjęcie planu działania na rzecz ekologicznego transportu zgodnie z unijnymi celami klimatycznymi. Komponent uwzględnia ponadto działania służące wsparciu świadczenia zintegrowanych usług w zakresie renowacji budynków mieszkalnych i stopniowemu odchodzeniu od korzystania z paliw kopalnych do ogrzewania domów zgodnie z zaleceniami dotyczącymi propagowania oszczędności energii, zwiększania inwestycji w efektywność energetyczną budynków i obniżania emisyjności w kontekście dostaw ciepła w ramach systemu ciepłowniczego, aby przeciwdziałać zjawisku ubóstwa energetycznego (zalecenie krajowe 6.3 w 2022 r. i zalecenie krajowe 4.3 w 2023 r.). Celem komponentu jest również zaktualizowanie sektorowych ram kwalifikacji na rzecz zielonej transformacji, do czego zachęcano w zaleceniach dotyczących wzmożenia wysiłków w ramach polityki mających na celu zapewnienie i nabywanie umiejętności i kompetencji potrzebnych do zielonej transformacji (zalecenie krajowe 4.5 w 2023 r.). Ukierunkowana inwestycja dotycząca infrastruktury gazowej służy zaspokojeniu najpilniejszych potrzeb Polski w zakresie bezpieczeństwa dostaw w proporcjonalny i precyzyjny sposób. Celem Funduszu Wsparcia Energetyki jest uruchomienie inwestycji prywatnych i poprawa dostępu do finansowania w sektorach o kluczowym znaczeniu dla transformacji energetycznej. Ułatwi to wdrożenie zaleceń dotyczących konieczności zwiększenia inwestycji publicznych na rzecz transformacji cyfrowej i bezpieczeństwa energetycznego, m.in. przez wykorzystanie RRF, REPowerEU i innych funduszy UE (zalecenie krajowe 1.2 w 2022 r. i zalecenie krajowe 1.3 w 2023 r.).

Większość działań w ramach tego komponentu ma wymiar transgraniczny lub wielokrajowy. Szereg działań przyczynia się wręcz do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii w całej Unii – dotyczy to w szczególności reform mających na celu usprawnienie wdrażania odnawialnych źródeł energii, w tym również za pośrednictwem społeczności energetycznych, oraz podłączania tych źródeł energii do sieci elektroenergetycznej. Komponent obejmuje ponadto inwestycje, które mają wnieść wkład w realizację projektów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych oraz usprawnić proces integrowania energii ze źródeł odnawialnych z siecią. Inne reformy i inwestycje przyczyniają się do przyspieszenia tempa renowacji budynków i poprawy efektywności energetycznej, zmniejszając tym samym zależność od paliw kopalnych i zapotrzebowanie na energię. Wspomniane działania wnoszą również wkład w szerszej zakrojone działania na rzecz energii i klimatu podejmowane na szczeblu UE.

Oczekuje się, że żadne z działań w ramach tego komponentu nie spowoduje poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, biorąc pod uwagę opis działań i środków ograniczających ryzyko w planie odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z wytycznymi technicznymi dotyczącymi stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final), przy czym zasada „nie czyn poważnych szkód” nie ma zastosowania do działania G3.2.1. „Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego” zgodnie z art. 21c ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/241.

G1. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z bezzwrotnego wsparcia finansowego

Podkomponent G1.1 – Stymulacja inwestycji w odnawialne źródła energii

Celem tego podkomponentu jest zachęcanie do tworzenia instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii prowadzonych przez społeczności energetyczne, w szczególności przez udoskonalenie ram sprzyjających przyspieszeniu procesu zakładania takich społeczności. Omawiany podkomponent obejmuje ponadto działania wspierające wdrażanie środków w zakresie magazynowania energii elektrycznej w celu zintegrowania odnawialnych źródeł energii z siecią oraz działania zwiększające zdolność administracyjną i organizacyjną instytucji zaangażowanych w realizację reform i inwestycji w ramach REPowerEU i biorących udział w procesach związanych z projektami w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.

G1.1.1 Wsparcie rozwoju lokalnych społeczności energetycznych

Celem tej reformy jest poprawa otoczenia regulacyjnego dla społeczności energetycznej w Polsce oraz zwiększenie roli obywateli, przedsiębiorstw i władz lokalnych w transformacji energetycznej kraju.

Reforma obejmuje przeprowadzenie analizy służącej zidentyfikowaniu regulacyjnych i administracyjnych wąskich gardeł hamujących rozwój społeczności energetycznych. Wspomniana analiza obejmuje w szczególności ocenę różnic politycznych między ramami regulacyjnymi na szczeblu krajowym i unijnym, a także zidentyfikowanie barier utrudniających rozwój tych społeczności, które wynikają z (i) definicji społeczności energetycznych, (ii) procedur administracyjnych związanych z tworzeniem społeczności energetycznych i prowadzeniem przez nie działalności oraz (iii) obowiązków, praktyk i ról operatorów systemów. Analiza doprowadzi również do opracowania zaleceń politycznych mających na celu ustanowienie wspomagających, prostych i kompleksowych ram dla społeczności energetycznych.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2024 r.

G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczności energetyczne, w tym inwestycje o zwiększonej skali

Celem tej inwestycji jest zachęcenie do rozwoju lokalnych źródeł energii odnawialnej realizowanych przez społeczności energetyczne, w tym klastry energii, spółdzielnie energetyczne oraz inne społeczności energetyczne wynikające z wdrożenia dyrektywy (UE) 2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, ze szczególnym uwzględnieniem roli instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym (zwłaszcza gmin i związków gmin) tworzących tego typu lokalne społeczności energetyczne.

Program wsparcia przedinwestycyjnego polega na opracowaniu formuły prawno-organizacyjnej i modelu biznesowego na potrzeby uruchomienia lub rozwoju społeczności energetycznej oraz przygotowanie niezbędnych analiz i dokumentacji pod kątem inwestycji. W ramach tego programu wspierane będą m.in. strategie lokalnego rozwoju rynku energii; analizy lokalnego popytu i podaży energii; inwentaryzacje lokalnych zasobów energetycznych (infrastruktury), a także ich potencjału (np. zdolności do udostępniania przyłączy energetycznych); studia wykonalności, biznesplany, dokumenty typu *due diligence*; dokumentacja techniczna i projekty budowlane.

W ramach wsparcia inwestycyjnego finansowanie obejmie m.in. nowe technologie ukierunkowane na wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych; infrastrukturę uzupełniającą dla innych niż energia elektryczna technologii; powiązaną infrastrukturę energii ze źródeł odnawialnych (np. komponenty sieciowe i liczniki); magazyny energii i oprogramowanie IT do zarządzania społecznością energetyczną oraz do optymalizacji energetycznej; Wsparcia w ramach programu inwestycyjnego udziela się na podstawie otwartego i konkurencyjnego zaproszenia do składania wniosków, w którym mogą wziąć udział społeczności energetyczne zaangażowane w działania podejmowane na etapie przedinwestycyjnym.

Część inwestycji o zwiększonej skali obejmuje udzielanie przedinwestycyjnego wsparcia finansowego na rzecz dodatkowych 61 społeczności energetycznych oraz wsparcia inwestycyjnego na rzecz dodatkowych 10 społeczności energetycznych.

Realizacja wsparcia przedinwestycyjnego zostanie zakończona do dnia 31 marca 2025 r., a wsparcia inwestycyjnego – do dnia 30 czerwca 2026 r.

G1.1.3 Systemy magazynowania energii (wsparcie bezzwrotne)

Celem tej inwestycji jest zapewnienie ciągłości dostaw energii elektrycznej do klientów i zwiększenie efektywności wykorzystania źródeł OZE przez inwestycje w technologie ułatwiające bilansowanie energii elektrycznej w systemie elektroenergetycznym.

- Inwestycja obejmuje wdrożenie wielkoskalowego systemu magazynowania energii (BESS) służącego do przechowywania nadmiaru energii w systemie elektroenergetycznym. Wspomniany system magazynowania energii ma przyczynić się do zrównoważenia odnawialnych źródeł energii pod względem technicznym.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU

Celem tej inwestycji jest zwiększenie zdolności administracyjnych i organizacyjnych najważniejszych instytucji publicznych biorących udział w realizacji reform i inwestycji w ramach REPowerEU. Ma ona również wesprzeć działania regulacyjne, analityczne i edukacyjne dotyczące systemu energetycznego w Polsce, m.in. przez zwiększenie zdolności administracyjnych w zakresie

procedur wydawania pozwoleń na odnawialne źródła energii i sieci elektroenergetyczne lub cyfryzacji rozwoju sieci i procesu przyłączenia do sieci elektroenergetycznych.

Inwestycja zapewnia wsparcie na rzecz zwiększania zdolności administracyjnej organów administracji na szczeblu lokalnym i centralnym oraz NGO.

Wspomniane wsparcie obejmuje zwiększenie liczby personelu zajmującego się wdrażaniem REPowerEU. W administracji centralnej co najmniej 106 nowych osób w ekwiwalentach pełnego czasu pracy zostanie przeznaczonych do wdrożenia reform i inwestycji w ramach REPowerEU, w tym cyfryzacji procedur wydawania pozwoleń na odnawialne źródła energii i sieci elektroenergetycznej oraz cyfryzacji rozwoju sieci i procesu przyłączenia do sieci elektroenergetycznych. Inwestycja obejmuje również wsparcie na rzecz NGO działających w obszarze zielonej transformacji, którym powierzono zadanie realizacji projektów w zakresie budowania zdolności, w tym organizowania szkoleń, a także prowadzenia działalności doradczej i badawczej i przeprowadzania kampanii społecznych.

Inwestycja obejmuje także ukończenie i rozpoczęcie korzystania z narzędzia informatycznego na potrzeby stosowania przez Urząd Regulacji Energetyki nowego modelu regulacyjnego, o którym mowa w działaniu G1.2.1.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Podkomponent G1.2 – Przegląd sieci elektroenergetycznych w celu przyspieszenia integracji odnawialnych źródeł energii

Celem tego podkomponentu jest wprowadzenie odpowiednich narzędzi i usprawnień na potrzeby przyspieszenia procesu wdrażania nowych instalacji wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii. Wiąże się to z koniecznością zniesienia barier utrudniających podłączenie się do sieci, a także zbudowania nowych obiektów infrastrukturalnych i zmodernizowania istniejących sieci, aby zapewnić możliwość przesyłania energii ze źródeł odnawialnych z miejsca, w którym jest ona wytwarzana, do miejsca, w którym ma ona zostać wykorzystana.

G1.2.1 Rozwiązania regulacyjne służące szybszej integracji odnawialnych źródeł energii z sieciami dystrybucyjnymi

Celem tej reformy jest zwiększenie zdolności Urzędu Regulacji Energetyki w zakresie oceniania planów rozwoju sieci opracowywanych przez operatorów systemu dystrybucyjnego oraz kształtowania taryf w taki sposób, aby umożliwić odpowiednie finansowanie efektywnych i ukierunkowanych inwestycji w rozwój sieci dystrybucyjnych za pośrednictwem taryf w celu zniesienia barier dla rozwoju OZE.

Reforma obejmuje przyjęcie nowego modelu regulacyjnego przez krajowy organ regulacyjny ds. energii, tj. Urząd Regulacji Energetyki. Dzięki nowemu modelowi regulacyjnemu krajowy organ regulacyjny ds. energii może dokładniej określać i oceniać potrzeby inwestycyjne związane z rozwojem sieci dystrybucyjnych w kontekście szybkiego rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz odzwierciedlenia ich w taryfach sieci dystrybucyjnych.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 marca 2025 r.

G1.2.2 Usuwanie barier ograniczających integrację odnawialnych źródeł energii z sieciami elektroenergetycznymi

Celem tej reformy jest przyspieszenie wdrażania nowych odnawialnych źródeł energii przez usuwanie barier utrudniających ich integrację z sieciami przesyłowymi i dystrybucyjnymi energii elektrycznej.

Celem reformy jest – po pierwsze – ustanowienie ram prawnych dla podłączenia wielu odnawialnych źródeł energii do jednego punktu przyłączenia (łączenie przewodów). Nowe przepisy umożliwią wytwórcom energii ze źródeł odnawialnych, którzy zawarli umowę na warunkach określonych w ustawie Prawo energetyczne, współdzielenie przyłączenia, tj. korzystanie z tej samej zdolności przyłączenia w jednym punkcie przyłączenia, przy jednoczesnym zachowaniu możliwości zawierania umów sprzedaży wytworzonej energii. Ponadto zmieniona zostanie ustawa o odnawialnych źródłach energii. Jej nowelizacja umożliwi podmiotom korzystającym z systemów wsparcia na rzecz odnawialnych źródeł energii współdzielenie zdolności przyłączenia z innymi instalacjami przyłączonymi w tym samym punkcie przyłączenia bez utraty przewidzianego w tej ustawie prawa do wsparcia. Spośród instalacji posiadających jeden punkt przyłączenia tylko jedna może korzystać z systemu wsparcia.

Po drugie, reforma ma na celu zwiększenie efektywności rezerwacji zdolności i przyłączenia odnawialnych źródeł energii do sieci elektroenergetycznych. Reforma zostanie przeprowadzona w formie aktów ustawodawczych i, w stosownych przypadkach, aktów o charakterze nieustawodawczym określających przepisy dotyczące przyłączania instalacji do sieci elektroenergetycznych w celu zwiększenia przejrzystości i przewidywalności procesu przyłączania do sieci elektroenergetycznych.

Realizacja tego elementu reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna, w tym inwestycje o zwiększonej skali

Celem tej inwestycji jest rozbudowa, modernizacja i cyfryzacja sieci przesyłowych w szeregu regionów, w tym rozbudowa połączeń między północną i południową częścią kraju, co ma ułatwić integrację odnawialnych źródeł energii z systemem elektroenergetycznym.

Inwestycja obejmuje rozbudowę linii przesyłowych 400 kV i 220 kV wraz z budową lub modernizacją odpowiednich stacji. W ramach inwestycji wprowadza się nowy Centralny System Informacji Rynku Energii (CSIRE) wraz z systemem analizatora jakości energii dodatkowo wspierającym cyfryzację infrastruktury elektroenergetycznej. Wreszcie opracowane zostaną trzy nowe, zmodernizowane lub rozszerzone systemy technologii informacyjno-komunikacyjnych do przetwarzania danych i zarządzania systemami, wspierające operacje sieci przesyłowych i centrów danych.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej na obszarach wiejskich w celu umożliwienia przyłączenia nowych odnawialnych źródeł energii

Celem tej inwestycji jest wsparcie budowy, modernizacji i cyfryzacji sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej na obszarach wiejskich w celu umożliwienia przyłączenia nowych odnawialnych źródeł energii na tych obszarach.

Inwestycja obejmuje budowę lub modernizację 880 km sieci dystrybucyjnych, w tym niezbędnych stacji, oraz integrację funkcji inteligentnych sieci. Władze polskie w pierwszej kolejności określą projekty dotyczące wybudowanych lub zmodernizowanych sieci.

Wdrażanie tego działania zostanie zakończone do dnia 30 czerwca 2026 r.

Podkomponent G1.3 – Rozwój zrównoważonego transportu

Celem tego podkomponentu jest wspieranie zrównoważonego transportu w celu redukcji emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczenia powietrza w Polsce. Podkomponent ten obejmuje w szczególności działania dotyczące zakupu nowych autobusów elektrycznych, a także plan działania na rzecz zrównoważonej transformacji sektora transportu.

G1.3.1 Wspieranie zrównoważonego transportu

Celem reformy jest przyczynienie się do redukcji emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza pochodzących z transportu.

Cel ten zostanie osiągnięty dzięki opracowaniu planu działania na rzecz zrównoważonego transportu w Polsce, któremu towarzyszyć będzie analiza działań, które zostały już ujęte w istniejących dokumentach strategicznych na szczeblu krajowym. W planie działania zostaną określone priorytetowe reformy i inwestycje niezbędne do zrównoważonej transformacji polskiego sektora transportu zgodnie z celami klimatycznymi UE.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 września 2025 r.

G1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy)

Celem inwestycji jest doprowadzenie do tego, by transport publiczny był bardziej ekologiczny, oraz zwiększenie jego atrakcyjności na obszarach miejskich.

Inwestycja obejmuje zakup 1 159 autobusów bezemisyjnych (elektrycznych) na potrzeby transportu publicznego.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

G2. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji na potrzeby bezzwrotnego wsparcia finansowego

Podkomponent G1.1 – Stymulacja inwestycji w odnawialne źródła energii

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G1G	G1.1.1 Wsparcie rozwoju lokalnych społeczności energetycznych	Kamień milowy	Analiza barier utrudniających rozwój społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych zidentyfikowanych w trakcie programu wsparcia przedinwestycyjnego	Publikacja analizy				III kw.	2024	Publikacja analizy barier prawnych, organizacyjnych i administracyjnych utrudniających rozwój społeczności energetycznych opartej na doświadczeniach zdobytych w programach wsparcia przedinwestycyjnego. W analizie określone zostaną główne wąskie gardła w rozwoju społeczności energetycznych i przedstawiony zostanie zestaw zaleceń politycznych mających na celu wprowadzenie zmian prawnych harmonizujących ramy prawne w tym względzie oraz upraszczających i przyspieszających ich wdrażanie.
G2G	G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczności energetyczne	Kamień milowy	Zaproszenie do składania wniosków dotyczących programu wsparcia inwestycyjnego	Ogłoszenie zaproszenia do składania wniosków skierowanego do społeczności energetycznych zainteresowanych otrzymaniem wsparcia w ramach tej części inwestycyjnej				IV kw.	2023	Otwarte, przejrzyste i konkurencyjne zaproszenie do składania wniosków dostępne dla spółdzielni energetycznych, społeczności energetycznych i klastrów energii zostanie uruchomione w celu przydzielenia wsparcia różnym rodzajom odbiorców w zrównoważony sposób. Kryteria kwalifikowalności określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zapewnią zgodność inwestycji z zasadą „nie czyn poważnych szkód”, jak ustanowiono w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final).

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G3G	G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczności energetyczne	Wartość docelowa	Podmioty wspierane w ramach części przedinwestycyjnej		Liczba	0	200	I kw.	2025	Liczba umów o udzielenie dotacji podpisanych z odbiorcami, którzy zostaną wybrani w drodze otwartego, konkurencyjnego i przejrzystego zaproszenia do składania wniosków, mającego na celu przydzielenie wsparcia różnym rodzajom odbiorców w zrównoważony sposób. Przydzielanie projektów podmiotom będącym odbiorcami zapewnia zrównoważony podział między podmioty w całym kraju z uwzględnieniem liczby ludności i zasięgu geograficznego. Wsparcie zostanie udzielone spółdzielniom energetycznym utworzonym na podstawie ustawy o odnawialnych źródłach energii i społecznościom energetycznym utworzonym na podstawie ustawy Prawo energetyczne oraz podmiotom posiadającym zdolność prawną do zakładania takich spółdzielni i społeczności, np. gminom, a także klastrom energii.
G4G	G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczności energetyczne	Wartość docelowa	Podmioty wspierane w ramach części inwestycyjnej		Liczba	0	10	IV kw.	2025	Liczba umów o udzielenie dotacji podpisanych z odbiorcami zgodnie z zaproszeniem do składania wniosków w ramach kamienia milowego G2G.
G5G	G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczności energetyczne	Wartość docelowa	Podmioty wspierane w ramach części inwestycyjnej		Liczba	10	20	II kw.	2026	Liczba umów o udzielenie dotacji podpisanych z odbiorcami zgodnie z zaproszeniem do składania wniosków w ramach kamienia milowego G2G.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G6G	G1.1.3 Systemy magazynowania energii (wsparcie bezzwrotne)	Kamień milowy	Wdrożenie wielkoskalowego systemu magazynowania energii (BESS)	Rozpoczęcie eksploatacji wielkoskalowego systemu magazynowania energii (BESS)				II kw.	2026	Rozpoczęcie eksploatacji wielkoskalowego systemu magazynowania energii (BESS) o pojemności 0,9 GWh i czasie pracy między 4 a 5 godzin. Te nowe zdolności magazynowania zostaną w pełni zintegrowane w sieci elektroenergetycznej.
G7G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Wartość docelowa	Zwiększenie zdolności administracyjnych w celu wdrożenia reform i inwestycji w ramach REPowerEU		Liczba	0	106	IV kw.	2024	W administracji centralnej co najmniej 106 nowych osób w ekwiwalentach pełnego czasu pracy zostanie przeznaczonych do wdrożenia reform i inwestycji w ramach REPowerEU, w tym cyfryzacji procedur wydawania pozwoleń na odnawialne źródła energii i sieci elektroenergetyczne lub cyfryzacji rozwoju sieci i procesu przyłączenia do sieci elektroenergetycznych.
G8G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Wartość docelowa	Projekty w zakresie budowania zdolności, wspierające wdrażanie reform i inwestycji w ramach REPowerEU, na rzecz administracji centralnej i lokalnej		Liczba	0	107	II kw.	2025	Wsparcie zostanie przekazane co najmniej 107 podmiotom realizującym projekty w zakresie budowania zdolności wspierające wdrażanie reform i inwestycji w ramach REPowerEU. Podmioty te zrealizują takie projekty jak szkolenia, wizyty studyjne, narzędzia informatyczne, analizy i badania oraz zewnętrzne wsparcie ekspertów na rzecz administracji centralnej i lokalnej. Co najmniej 100 projektów zrealizowanych przez te podmioty musi dotyczyć procedur wydawania pozwoleń na wdrażanie odnawialnych źródeł energii i sieci dystrybucyjnych.
G9G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje	Wartość docelowa	Projekty w zakresie budowania zdolności, wspierające wdrażanie reform i inwestycji w ramach REPowerEU,		Liczba	0	10	IV kw.	2025	Co najmniej 10 projektów w zakresie budowania zdolności, wspierających wdrażanie reform i inwestycji w ramach REPowerEU zostanie zrealizowanych przez organizacje pozarządowe działające w obszarze zielonej transformacji i transformacji energetycznej.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	w ramach REPowerEU		realizowane przez organizacje pozarządowe							Projekty te mają wspierać szkolenia, działania doradcze i badawcze, a także kampanie społeczne. Co najmniej dwa projekty muszą dotyczyć budowania zdolności w kontekście procedur wydawania pozwoleń na wdrażanie odnawialnych źródeł energii i sieci dystrybucyjnych.
G10G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Kamień milowy	Publikacja specyfikacji technicznej dotyczącej narzędzia informatycznego na potrzeby stosowania nowego modelu regulacyjnego przez Urząd Regulacji Energetyki	Publikacja specyfikacji technicznej				I kw.	2025	Urząd Regulacji Energetyki sporządzi i opublikuje specyfikację techniczną dotyczącą narzędzia informatycznego dla Urzędu na potrzeby stosowania nowego modelu regulacyjnego. Narzędzie informatyczne będzie wspomagać ocenę i monitorowanie planów rozwoju sieci operatorów systemów dystrybucyjnych (OSD) oraz ich wdrażanie, a także rejestrację odnawialnych źródeł energii (OZE). Narzędzie zapewni następujące funkcje: - gromadzenie i analiza informacji na temat funkcjonowania sieci oraz planów rozwoju sieci i wniosków o przyłączenie do sieci; - wspieranie oceny efektywności wydatków na budowę i modernizację sieci; - monitorowanie postępów w integracji OZE w sieciach dystrybucyjnych przez analizę planów rozwoju OSD, w tym kierunków rozwoju sieci i planowanych połączeń; - określenie obszarów o najwyższym wskaźniku odmów przyłączenia; - wspieranie pełnego procesu biznesowego rejestracji wytwórców energii ze źródeł odnawialnych;

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										- interaktywna mapa instalacji OZE zintegrowanych z system informacji geograficznej.
G11G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Kamień milowy	Wdrożenie narzędzia informatycznego na potrzeby stosowania nowego modelu regulacyjnego przez Urząd Regulacji Energetyki	Nowe narzędzie informatyczne na potrzeby stosowania nowego modelu regulacyjnego zacznie funkcjonować i będzie wykorzystywane przez Urząd Regulacji Energetyki.				II kw.	2026	Urząd Regulacji Energetyki uruchomi narzędzie informatyczne na potrzeby stosowania nowego modelu regulacyjnego.

Podkomponent G1.2 – Przegląd sieci elektroenergetycznych w celu przyspieszenia integracji odnawialnych źródeł energii

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G12G	G1.2.1 Rozwiązania regulacyjne służące szybszej integracji odnawialnych źródeł energii z sieciami dystrybucyjnymi	Kamień milowy	Przyjęcie nowego modelu regulacyjnego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki	Publikacja ogłoszenia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wprowadzeniu nowego modelu regulacyjnego dla operatorów systemów dystrybucyjnych				IV kw.	2024	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki opublikuje ogłoszenie o ustanowieniu nowego wiążącego modelu regulacyjnego dla operatorów systemów dystrybucyjnych.
G13G	G1.2.2 Usuwanie barier ograniczających integrację odnawialnych źródeł energii z sieciami elektroenergetycznymi	Kamień milowy	Wejście w życie ram prawnych umożliwiających łączenie przewodów	Przepis w akcie zmieniającym wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2023	Zmiany w ustawie o odnawialnych źródłach energii oraz w ustawie Prawo energetyczne umożliwiające przyłączenie wielu odnawialnych źródeł energii do sieci elektroenergetycznej w pojedynczym punkcie przyłączenia.
G14G	G1.2.2 Usuwanie barier ograniczających integrację odnawialnych źródeł energii z sieciami elektroenergetycznymi	Kamień milowy	Wejście w życie aktów ustawodawczych i, w stosownych przypadkach, aktów o charakterze nieustawodawczym zwiększających przejrzystość procesu przyłączenia do sieci elektroenergetycznych i ułatwiających ten proces	Przepisy zmieniających aktów ustawodawczych i, w stosownych przypadkach, aktów o charakterze nieustawodawczym, wskazujące na ich wejście w życie				IV kw.	2025	Wejdą w życie akty ustawodawcze i, w stosownych przypadkach, akty o charakterze nieustawodawczym zwiększające przejrzystość i przewidywalność procesu przyłączenia do sieci elektroenergetycznych i ułatwiające ten proces. W takich aktach zostaną ustanowione nowe lub zmienione obowiązujące przepisy dotyczące procesu przyłączania, obejmujące system przesyłowy i operatorów systemów dystrybucyjnych, w tym: a) Ustanowienie jednolitego zbioru przepisów opisujących procedury i terminy, a także

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										kryteria stosowane przy ocenie wniosków o przyłączenie i decyzji o przyłączeniu; b) Dostępność online dla ogółu społeczeństwa: (i) regularnie aktualizowanych informacji na temat dostępnych zdolności przyłączeniowych do sieci; (ii) informacji na temat odrzuconych wniosków o przyłączenie, w tym uzasadnienia odrzucenia oraz (iii) jednolitego zbioru przepisów; c) W pełni elektroniczne składanie wniosków o przyłączenie i rozpatrywanie takich wniosków.
G15G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych linii w sieciach dystrybucyjnych (km)		Liczba	0	70	IV kw.	2024	Liczba kilometrów nowo wybudowanych lub zmodernizowanych odcinków w ramach projektów elektroenergetycznych sieci przesyłowych (400 kV). Długość każdego odcinka zostanie obliczona tylko raz (niezależnie od tego, czy jest to linia jedno- czy dwutorowa).
G16G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych linii w sieciach dystrybucyjnych (km)		Liczba	70	190	IV kw.	2025	Liczba kilometrów nowo wybudowanych lub zmodernizowanych odcinków w ramach projektów elektroenergetycznych sieci przesyłowych (400 kV). Długość każdego odcinka zostanie obliczona tylko raz (niezależnie od tego, czy jest to linia jedno- czy dwutorowa).
G17G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych linii w sieciach dystrybucyjnych (km)		Liczba	190	320	II kw.	2026	Liczba kilometrów nowo wybudowanych lub zmodernizowanych odcinków w ramach projektów elektroenergetycznych sieci przesyłowych (400 kV). Długość każdego odcinka zostanie obliczona tylko raz (niezależnie od tego, czy jest to linia jedno- czy dwutorowa).
G18G	G1.2.3 Rozwój sieci	Kamień milowy	Umowy o udzielenie dotacji	Podpisane umowy o udzielenie dotacji				IV kw.	2024	Podpisanie umów o udzielenie dotacji na projekty budowy lub modernizacji odcinków

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna		między operatorem systemu przesyłowego (OSP) a organami ds. wdrażania i wspierania sieci przesyłowych							elektroenergetycznych sieci przesyłowych (220 kV) stanowiących 50 km odcinków i 5 stacji powiązanych z tymi odcinkami. Projekty wspierane w ramach umów o udzielenie dotacji obejmą funkcje inteligentnych sieci, aby przyczynić się do rozwoju odnawialnych źródeł energii.
G19G	G1.2.3. Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych linii w sieciach dystrybucyjnych (km)		Liczba	0	50	II kw.	2026	Liczba kilometrów nowo wybudowanych lub zmodernizowanych odcinków w ramach projektów elektroenergetycznych sieci przesyłowych (220 kV). Długość każdego odcinka zostanie obliczona tylko raz (niezależnie od tego, czy jest to linia jedno- czy dwutorowa).
G20G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Rozbudowane lub zmodernizowane elektrownie w ramach sieci przesyłowej		Liczba	0	5	II kw.	2026	Liczba rozbudowanych lub zmodernizowanych stacji elektroenergetycznej sieci przesyłowej, które przyspieszą integrację nowych zdolności w zakresie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych.
G21G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Kamień milowy	Utworzenie centrum danych na rynku energii elektrycznej (OIRE/CSIRE)	Uruchomienie				III kw.	2025	Uruchomienie jednego centrum danych oraz instalacja analizatora jakości energii do pomiaru mocy na rynku energii elektrycznej (OIRE/CSIRE).
G22G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura	Wartość docelowa	Wdrażanie systemów ICT w sieci przesyłowej (liczba rozwiązań)		Liczba	0	3	II kw.	2025	Uruchomienie co najmniej trzech nowych, zmodernizowanych lub rozbudowanych systemów informatycznych służących cyfryzacji sieci przesyłowej.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	elektroenergetyczna									
G23G	G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej na obszarach wiejskich w celu umożliwienia przyłączenia nowych odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Identyfikacja i definiowanie projektów	Wewnętrzne zatwierdzenie końcowej wersji dokumentu analitycznego, w którym zidentyfikowano i zdefiniowano projekty				IV kw.	2024	Projekty mające na celu poprawę sieci dystrybucyjnych, zlokalizowane na obszarach wiejskich, zostaną zidentyfikowane i zdefiniowane w końcowej wersji dokumentu analitycznego zatwierdzonego wewnętrznie przez właściwy polski organ. W dokumencie tym wskazane zostanie również, w odniesieniu do każdego projektu, źródło finansowania, które nie będzie obejmować innych źródeł unijnych. Zidentyfikowane projekty razem doprowadzą do budowy lub modernizacji co najmniej 880 km sieci dystrybucyjnych (niezależnie od napięcia), w tym budowy lub modernizacji niezbędnych powiązanych stacji (niezależnie od rodzaju stacji). Zidentyfikowane projekty, wspólnie lub w ramach konkretnych zidentyfikowanych projektów, obejmą działania niezbędne do umożliwienia, aby w co najmniej 880 km nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci dystrybucyjnych zintegrowano funkcje inteligentnych sieci energetycznych, włączając do nich urządzenia i instalacje umożliwiające dwukierunkową komunikację cyfrową w czasie rzeczywistym lub zbliżonym do rzeczywistego, interaktywne i inteligentne monitorowanie produkcji, przesyłu, dystrybucji i zużycia energii elektrycznej oraz zarządzanie nimi w ramach sieci elektroenergetycznej, a także w sposób przyczyniający się do rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G24G	G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej na obszarach wiejskich w celu umożliwienia przyłączenia nowych odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych linii w sieciach dystrybucyjnych (km)		Liczba	0	880	II kw.	2026	Liczba kilometrów nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci dystrybucyjnych wraz z powiązanymi stacjami i integrujących funkcje inteligentnych sieci, odpowiadająca wymogom określonych projektów wskazanych w kamieniu milowym G26G lub spełniających te wymogi.

Podkomponent G1.3 – Rozwój zrównoważonego transportu

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G25G	G1.3.1 Wsparcie zrównoważonego transportu	Kamień milowy	Plan działania na rzecz zrównoważonego transportu w Polsce	Opublikowanie przez ministerstwo odpowiedzialne za transport				III kw.	2025	Ministerstwo odpowiedzialne za transport przygotuje i opublikuje plan działania na rzecz zrównoważonego transportu w Polsce. Będzie mu towarzyszyć analiza działań, które już ujęto w istniejących dokumentach strategicznych na szczeblu krajowym. W planie działania zostaną określone priorytetowe reformy i inwestycje niezbędne do zrównoważonej transformacji polskiego sektora transportu zgodnie z celami klimatycznymi UE.
G26G	G1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Kamień milowy	Pojazdy zeroemisyjne dla transportu miejskiego: wybór beneficjentów	Podpisane umowy				III kw.	2024	Podpisane zostaną umowy z wybranymi podmiotami będącymi beneficjentami (władzami lokalnymi lub podmiotami świadczącymi usługi publiczne) dotyczące 1 159 nowych autobusów zeroemisyjnych. Podmioty będące beneficjentami są wybierane w drodze przejrzystego i konkurencyjnego zaproszenia do składania wniosków otwartego dla wszystkich władz lokalnych i podmiotów świadczących usługi publiczne w zakresie transportu zeroemisyjnego na obszarach miejskich. Wsparcie zostanie przeznaczone wyłącznie na autobusy elektryczne.
G27G	G1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Wartość docelowa	Nowe pojazdy zeroemisyjne w eksploatacji		Liczba	0	1 159	II kw.	2026	Nowe zeroemisyjne autobusy dostarczone na podstawie umów finansowanych w ramach tej inwestycji na potrzeby publicznego transportu miejskiego. Zamówienia na autobusy będą udzielane w drodze przetargów otwartych i konkurencyjnych.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka a miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										Zakupione zostaną wyłącznie autobusy elektryczne.

G3. Opis reform i inwestycji, które mają być finansowane z pożyczki

Podkomponent G3.1 – Poprawa wdrażania rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, umiejętności ekologicznych i efektywności energetycznej

Podkomponent ten ma na celu usprawnienie procedury wydawania pozwoleń w celu przyspieszenia wdrażania energii ze źródeł odnawialnych, zwiększenie tempa renowacji poprawiających efektywność energetyczną oraz zachęcanie pracowników do przekwalifikowywania się i nabywania umiejętności ekologicznych. Oczekuje się również, że zapewni zachętę do inwestycji prywatnych i poprawi dostęp do finansowania w sektorze energetycznym, z uwzględnieniem morskiej energii wiatrowej.

G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii

Celem tej reformy jest przyspieszenie wdrażania odnawialnych źródeł energii przez usprawnienie procedur wydawania pozwoleń i zapewnienie całkowitej mocy zainstalowanej fotowoltaicznych i lądowych instalacji wiatrowych w Polsce na poziomie 30 GW.

Pierwsza część obejmuje mapowanie potencjału energii ze źródeł odnawialnych w odniesieniu do fotowoltaicznych i lądowych instalacji wiatrowych. Powstała w ten sposób mapa zasobów zostanie udostępniona publicznie, aby ułatwić realizację procedur planowania i wydawania pozwoleń na takie instalacje.

Druga część obejmuje wyznaczanie obszarów przyspieszonego rozwoju energii źródeł odnawialnych w odniesieniu do fotowoltaicznych i lądowych instalacji wiatrowych.

Trzecia część reformy obejmuje ustanowienie jednolitej platformy cyfrowej na potrzeby wydawania pozwoleń w zakresie odnawialnych źródeł energii.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

Cel zakładający zapewnienie fotowoltaicznych i lądowych instalacji wiatrowych w Polsce o mocy 30 GW zostanie osiągnięty do dnia 30 czerwca 2026 r.

G3.1.2. Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji

Celem reformy jest zmiana sektorowych ram kwalifikacji w najbardziej krytycznych sektorach zielonej transformacji w celu zaspokojenia rosnącego zapotrzebowania na zielone miejsca pracy na rynku pracy, aby osiągnąć cele Europejskiego Zielonego Ładu i neutralność klimatyczną do 2050 r.

Reforma polega na zmianie istniejących sektorowych ram kwalifikacji w obszarach budownictwa, gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami przez dodanie nowych kwalifikacji w celu zapewnienia zdobywania niezbędnych umiejętności w tych sektorach. Ponadto zmienione zostaną ramy kwalifikacji dotyczące energii, aby odzwierciedlały one kwalifikacje dotyczące odnawialnych źródeł energii. Ramy kwalifikacji zostaną opracowane we współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym z Sektorowymi Radami ds. Kompetencji.

Wyżej wymienione sektorowe ramy kwalifikacji zostaną włączone do zintegrowanego systemu kwalifikacji w drodze rozporządzeń.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2025 r.

G3.1.3. Zwiększenie efektywności energetycznej oraz przyspieszenie stopniowego wycofywania paliw kopalnych w ogrzewaniu

Celem reformy jest zmniejszenie zależności od paliw kopalnych i ich zużycia przez przyspieszenie renowacji budynków mieszkalnych i stopniowe wycofywanie paliw kopalnych w ogrzewaniu przy jednoczesnym ograniczeniu ubóstwa energetycznego.

Reforma będzie polegać na aktualizacji istniejących programów priorytetowych lub przyjęciu nowego programu priorytetowego mającego na celu wsparcie zintegrowanych usług w zakresie renowacji budynków mieszkalnych. Reforma będzie opierać się na doświadczeniach z pilotażowego wdrażania „podmiotów prowadzących renowację budynków mieszkalnych” i oferować wsparcie podmiotom prowadzącym renowację budynków mieszkalnych w całej Polsce.

Realizacja reformy zostanie zakończona do dnia 31 grudnia 2024 r.

G3.1.4. Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)

Działanie to obejmuje inwestycje publiczne w określony instrument – Fundusz Wsparcia Energetyki – w celu zachęcenia do realizacji inwestycji prywatnych oraz poprawy dostępu do finansowania w tych sektorach polskiej gospodarki, które bezpośrednio ponoszą koszty transformacji energetycznej. W ramach Instrumentu udzielane będą pożyczki podmiotom sektora prywatnego i gospodarstwom domowym, a także podmiotom sektora publicznego prowadzącym podobną działalność. Wszelkie inwestycje wspierane w ramach Instrumentu muszą być zgodne z odpowiednimi celami REPowerEU określonymi w art. 21c ust. 3 rozporządzenia w sprawie RRF, z wyjątkiem art. 21c ust. 3 lit. a). Na podstawie inwestycji w ramach RRF celem Instrumentu na początkowym etapie jest wypłacenie finansowania w wysokości co najmniej 16 270 261 630 EUR.

Instrumentem zarządza Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pełniący funkcję partnera wykonawczego.

Instrument obejmuje następujące linie produktowe:

- bezpośrednie finansowanie BGK: linia ta zapewnia beneficjentom końcowym bezpośrednio pożyczki na finansowanie zielonych projektów inwestycyjnych. Pożyczek udziela bezpośrednio BGK, a każdy projekt jest współfinansowany przez prywatnego inwestora lub prywatnych inwestorów będących osobami trzecimi lub podmiot lub podmioty sektora publicznego prowadzące podobną działalność.

Aby objąć inwestycję Instrumentem, Polska i BGK podpisują umowę wykonawczą zawierającą:

1. Opis procesu decyzyjnego w ramach Instrumentu: Ostateczną decyzję inwestycyjną w ramach Instrumentu podejmuje komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny organ zarządzający – musi ona zostać następnie zatwierdzona większością głosów członków niezależnych od rządu.
2. Najważniejsze wymogi ustanowione w powiązanej polityce inwestycyjnej, które obejmują:
 - a. Opis produktów finansowych i kwalifikujących się beneficjentów końcowych.
 - b. Wymóg, zgodnie z którym wszystkie inwestycje objęte wsparciem muszą być opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia.
 - c. Wymóg poszanowania zasady „nie czyn poważnych szkód” ustanowionej w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final). W szczególności:

- i. polityka inwestycyjna wyklucza możliwość uznania za kwalifikowalne następujących działań i aktywów: (i) działania i aktywa związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla³¹; (ii) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności³²; (iii) działania i aktywa związane ze składowiskami odpadów, spalarniami³³ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów³⁴ oraz (iv) działania i aktywa związane z górnictwem.
- ii. Polityka inwestycyjna wspiera wyłącznie wodór odnawialny zgodnie z odpowiednimi aktami delegowanymi na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r.
- iii. Polityka inwestycyjna wspiera wyłącznie produkcję, przesył, dystrybucję i magazynowanie zrównoważonego biometanu zgodnie z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczeń emisji gazów cieplarnianych określonymi w art. 29–31 oraz z przepisami dotyczącymi biopaliw bazujących na roślinach spożywczych i pastewnych określonymi w art. 26 zmienionej dyrektywy w sprawie energii odnawialnej 2018/2001/UE oraz w powiązanych aktach wykonawczych i delegowanych. W przypadku inwestycji w przesył i dystrybucję zrównoważonego biometanu należy zagwarantować zgodność polityki inwestycyjnej z koncepcją „inteligentnej sieci gazowej”, o której mowa we wniosku dotyczącym zmiany rozporządzenia TEN-E (COM(2020) 824 final), oraz wprowadzić przepisy zapewniające normy wykrywania wycieków metanu i biometanu i zapobiegania takim wyciekom jako integralną część wymogów bezpieczeństwa.
- iv. Wsparciem w ramach polityki inwestycyjnej objęta jest wyłącznie renowacja zwiększająca efektywność energetyczną budynków, prowadząca do oszczędności energii pierwotnej o co najmniej 30 %.
- v. Ponadto polityka inwestycyjna wymaga zgodności z odpowiednimi unijnymi i krajowymi przepisami w dziedzinie ochrony środowiska beneficjentów końcowych Instrumentu.

³¹ Z wyjątkiem a) aktywów i działań związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (C(2023) 6454 final) oraz b) działań i aktywów przewidzianych w ppkt (ii), w przypadku których stosowanie paliw kopalnych jest tymczasowe i technicznie nieuniknione do celów terminowego przejścia na działalność bez udziału paliw kopalnych.

³² Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

³³ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

³⁴ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

- d. Wymóg, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów.
3. Kwotę objętą umową wykonawczą, strukturę opłat dla partnera wykonawczego oraz wymóg ponownego zainwestowania wszelkich środków powracających zgodnie z polityką inwestycyjną Instrumentu, chyba że wykorzystuje się je do obsługi spłaty pożyczek w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.
4. Wymogi w zakresie monitorowania, audytu i kontroli, w tym:
1. Opis systemu monitorowania partnera wykonawczego ustanowionego na potrzeby przekazywania informacji na temat uruchomionych inwestycji.
 2. Opis stosowanych przez partnera wykonawczego procedur zapewniających zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów, ich wykrywanie oraz eliminowanie.
 3. Obowiązek weryfikowania kwalifikowalności każdej operacji zgodnie z wymogami przewidzianymi w umowie wykonawczej przed zobowiązaniem się do finansowania danej operacji.
 4. Obowiązek przeprowadzania audytów *ex post* opartych na analizie ryzyka zgodnie z planem audytów BGK. Wspomniane audyty mają na celu potwierdzenie (i) skuteczności systemów kontroli, w tym również w zakresie wykrywania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów; (ii) zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód”, z zasadami pomocy państwa i z wymogami celu klimatycznego oraz (iii) spełnienia wymogu, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie otrzymują wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów. Audyty służą również zweryfikowaniu legalności przeprowadzanych transakcji oraz sprawdzeniu zgodności z warunkami określonymi w mających zastosowanie umowie wykonawczej i umowach o finansowaniu.
5. Wymogi dotyczące inwestycji w dziedzinie klimatu realizowanych przez partnera wykonawczego: co najmniej 9 087 361 627 EUR z inwestycji RRF w Instrument przyczyni się do realizacji celów związanych ze zmianą klimatu zgodnie z załącznikiem VI do rozporządzenia w sprawie RRF³⁵.

Wdrażanie tego działania zostanie zakończone do dnia 31 sierpnia 2026 r.

G3.1.5. Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej)

Działanie to obejmuje inwestycje publiczne w określony instrument – Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej – w celu zachęcenia do realizacji inwestycji prywatnych oraz poprawy dostępu do finansowania w polskim sektorze morskiej energetyki wiatrowej, przy czym umowy w sprawie finansowania zawarte między Instrumentem a beneficjentami końcowymi mają na celu osiągnięcie zainstalowanej morskiej energii wiatrowej o mocy co najmniej 3 GW, wytwarzanej w ramach co najmniej dwóch projektów. W ramach Instrumentu udzielane będą pożyczki bezpośrednio podmiotom sektora prywatnego, a także podmiotom sektora publicznego prowadzącym podobną działalność. Na podstawie inwestycji w ramach RRF celem Instrumentu na początkowym etapie jest wypłacenie finansowania w wysokości co najmniej 4 785 000 000 EUR.

³⁵ Beneficjenci końcowi stowarzyszeni z konkretnymi projektami są zobowiązani do przedstawienia uzasadnienia wybranego obszaru interwencji w odniesieniu do każdego wspieranego projektu, wraz z opisem projektu, do celów obliczenia wkładu na rzecz klimatu. Partner wykonawczy jest również zobowiązany do przedstawienia państwu członkowskiemu półrocznego sprawozdania z realizacji każdego projektu/działania.

Instrumentem zarządza Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) pełniący funkcję partnera wykonawczego.

Instrument obejmuje następującą linię produktową:

- bezpośrednie finansowanie BGK: linia ta zapewnia bezpośrednie pożyczki prywatnym przedsiębiorstwom produkującym lub zamierzającym produkować energię elektryczną z morskiej energii wiatrowej w morskich farmach wiatrowych, a także podmiotom sektora publicznego prowadzącym podobną działalność. Pożyczek udziela bezpośrednio BGK, a każdy projekt jest współfinansowany przez prywatnego inwestora będącego osobą trzecią lub inwestora lub inwestorów publicznych.

Aby objąć inwestycję Instrumentem, Polska i BGK podpisują umowę wykonawczą zawierającą:

1. Opis procesu decyzyjnego w ramach Instrumentu: Ostateczną decyzję inwestycyjną w ramach Instrumentu podejmuje komitet inwestycyjny lub inny odpowiedni równoważny organ zarządzający – musi ona zostać następnie zatwierdzona większością głosów członków niezależnych od rządu.
2. Najważniejsze wymogi ustanowione w powiązanej polityce inwestycyjnej, które obejmują:
 1. Opis produktu finansowego i kwalifikujących się beneficjentów końcowych.
 2. Wymóg, zgodnie z którym wszystkie inwestycje objęte wsparciem muszą być opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia.
 3. Wymóg poszanowania zasady „nie czyn poważnych szkód” ustanowionej w wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final). W szczególności polityka inwestycyjna wyklucza możliwość uznania za kwalifikowalne następujących działań i aktywów: (i) działania i aktywa związane z paliwami kopalnymi, w tym zastosowania niższego szczebla³⁶; (ii) działania i aktywa w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) prowadzące do osiągnięcia prognozowanych emisji gazów cieplarnianych nie niższych niż odpowiednie wskaźniki emisyjności³⁷; (iii) działania i aktywa związane ze składowiskami odpadów, spalarniami³⁸ i zakładami mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów³⁹.

³⁶ Z wyjątkiem a) aktywów i działań związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, jak również powiązanej infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej, wykorzystujących gaz ziemny, które są zgodne z warunkami określonymi w załączniku III do wytycznych technicznych dotyczących stosowania zasady „nie czyn poważnych szkód” (C(2023) 6454 final) oraz b) działań i aktywów przewidzianych w ppkt (ii), w przypadku których stosowanie paliw kopalnych jest tymczasowe i technicznie nieuniknione do celów terminowego przejścia na działalność bez udziału paliw kopalnych.

³⁷ Jeżeli w ramach działania objętego wsparciem prognozowane emisje gazów cieplarnianych nie są znacząco niższe od odpowiednich wskaźników emisyjności, należy wyjaśnić powody, dla których nie jest to możliwe. Wskaźniki emisyjności określone jako podstawa przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji dla działań wchodzących w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/447.

³⁸ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w zakładach zajmujących się wyłącznie przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu ani nie ma zastosowania do istniejących zakładów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej, wychwytywanie gazów spalinowych do składowania lub wykorzystania lub odzyskiwania materiałów z popiołów powstałych w wyniku spalania, pod warunkiem że takie czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

³⁹ Wspomniane wyłączenie nie ma zastosowania do czynności dokonywanych w ramach tego działania w istniejących zakładach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, w przypadku gdy czynności dokonywane w ramach tego działania mają na celu zwiększenie efektywności energetycznej lub dostosowanie do procesów recyklingu odpadów posegregowanych w celu kompostowania bioodpadów i fermentacji beztlenowej bioodpadów, pod warunkiem że takie

4. Wymóg, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów.
3. Kwotę objętą umową wykonawczą, strukturę opłat dla partnera wykonawczego oraz wymóg ponownego zainwestowania wszelkich środków powracających zgodnie z polityką inwestycyjną Instrumentu, chyba że wykorzystuje się je do obsługi spłaty pożyczek w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.
4. Wymogi w zakresie monitorowania, audytu i kontroli, w tym:
 1. Opis systemu monitorowania partnera wykonawczego ustanowionego na potrzeby przekazywania informacji na temat uruchomionych inwestycji.
 2. Opis stosowanych przez partnera wykonawczego procedur zapewniających zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów, ich wykrywanie oraz eliminowanie.
 3. Obowiązek weryfikowania kwalifikowalności każdej operacji zgodnie z wymogami przewidzianymi w umowie wykonawczej przed zobowiązaniem się do finansowania danej operacji.
 4. Obowiązek przeprowadzania audytów ex post opartych na analizie ryzyka zgodnie z planem audytów BGK. Wspomniane audyty mają na celu potwierdzenie (i) skuteczności systemów kontroli, w tym również w zakresie wykrywania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów; (ii) zgodności z zasadą „nie czyni poważnych szkód”, z zasadami pomocy państwa i z wymogami celu klimatycznego oraz (iii) spełnienia wymogu, zgodnie z którym beneficjenci końcowi Instrumentu nie mogą otrzymywać wsparcia w ramach innych instrumentów Unii na pokrycie tych samych kosztów. Audyty służą również zweryfikowaniu legalności przeprowadzanych transakcji oraz sprawdzeniu zgodności z warunkami określonymi w mającej zastosowanie umowie wykonawczej.
5. Wymogi dotyczące inwestycji w dziedzinie klimatu realizowanych przez partnera wykonawczego: 4 785 000 000 EUR z inwestycji RRF w Instrument przyczyni się do realizacji celów związanych ze zmianą klimatu zgodnie z załącznikiem VI do rozporządzenia w sprawie RRF⁴⁰.

Wdrażanie tego działania zostanie zakończone do dnia 31 sierpnia 2026 r.

Podkomponent G3.2 – Poprawa infrastruktury energetycznej, aby sprostać najpilniejszym potrzebom w zakresie bezpieczeństwa dostaw gazu

G3.2.1. Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego

Celem tej inwestycji jest przyczynienie się do poprawy infrastruktury energetycznej, aby sprostać najpilniejszym potrzebom w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii z ropy naftowej i gazu

czynności dokonywane w ramach tego działania nie prowadzą do wzrostu mocy przerobowych zakładów w zakresie przetwarzania odpadów ani do wydłużenia okresu eksploatacji zakładów; w odniesieniu do których przedstawiono dowody na poziomie zakładu.

⁴⁰ Beneficjenci końcowi stowarzyszeni z konkretnymi projektami są zobowiązani do przedstawienia uzasadnienia wybranego obszaru interwencji w odniesieniu do każdego wspieranego projektu, wraz z opisem projektu, do celów obliczenia wkładu na rzecz klimatu. Partner wykonawczy jest również zobowiązany do przedstawienia państwu członkowskiemu półrocznego sprawozdania z realizacji każdego projektu/działania.

ziemnego, w tym skroplonego gazu ziemnego, w szczególności w celu umożliwienia dywersyfikacji dostaw w interesie Unii jako całości.

Inwestycja polega na budowie sieci przesyłowej o długości 250 km między Gdańskiem a Gustorzynem. Po zakończeniu prac nowo wybudowana infrastruktura ma mieć zdolność przesyłową gazu wynoszącą 1 320 000 m³/h.

Wdrażanie tego działania zostanie zakończone najpóźniej do dnia 31 sierpnia 2026 r.

Podkomponent G3.3 – Systemy magazynowania energii (wsparcie zwrotne)

G3.3.1 Systemy magazynowania energii (wsparcie zwrotne)

Celem tej inwestycji jest zapewnienie ciągłości dostaw energii elektrycznej do klientów i zwiększenie efektywności wykorzystania źródeł OZE przez inwestycje w technologie ułatwiające bilansowanie energii elektrycznej w systemie elektroenergetycznym.

Inwestycja obejmuje realizację częściowej modernizacji instalacji magazynowania energii istniejącej elektrowni szczytowo-pompowej w celu dostosowania jej do obecnych i przyszłych potrzeb regulacyjnych i rynkowych, co pozwoli zapewnić opłacalną pracę elektrowni. Będzie ona także polegała na modernizacji zbiornika górnego (odtworzenie górnej warstwy asfaltobetonu), górnego ujęcia wody i tuneli derywacyjnych i co najmniej jednego hydrogeneratora odpowiadającego mocy 135 MW.

Realizacja inwestycji zostanie zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.

G4. Kamienie milowe, wartości docelowe, wskaźniki i harmonogram monitorowania i realizacji dotyczące pożyczki

Podkomponent G3.1 – Poprawa wdrażania rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, umiejętności ekologicznych i efektywności energetycznej

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G1L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Mapowanie potencjału energii ze źródeł odnawialnych w odniesieniu do fotowoltaicznych i lądowych instalacji wiatrowych	Publikacja za pośrednictwem odpowiedniego kanału cyfrowego map potencjału energii ze źródeł odnawialnych w odniesieniu do instalacji fotowoltaicznych i lądowych instalacji wiatrowych				IV kw.	2024	Ministerstwo Klimatu i Środowiska zleci mapowanie potencjału energii ze źródeł odnawialnych w odniesieniu do fotowoltaicznych i lądowych instalacji wiatrowych oraz opublikuje powstałe mapy zasobów za pośrednictwem odpowiedniego kanału cyfrowego, np. strony internetowej. Mapa zasobów obejmie całe terytorium Polski i będzie dostępna w formacie umożliwiającym łatwą integrację z procedurami planowania przestrzennego w celu wyznaczenia obszarów energii odnawialnej (w rozumieniu art. 15b dyrektywy (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. w sprawie energii odnawialnej) oraz obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych (w rozumieniu art. 2 akapit drugi pkt 9a i art. 15c dyrektywy w sprawie energii odnawialnej). Mapowanie obejmie analizę gęstości energii w przypadku instalacji fotowoltaicznych i lądowych instalacji wiatrowych, a także inne aspekty istotne dla integracji instalacji fotowoltaicznych i lądowych instalacji wiatrowych w planowaniu przestrzennym, takie jak ograniczenia środowiskowe i związane z ochroną przyrody lub dostępność sieci, w tym wyznaczanie obszarów przyspieszonego rozwoju.
G2L	G3.1.1 Usprawnienie procesu	Kamień milowy	Przyspieszenie procedur wydawania pozwoleń	Przepis w aktach prawnych				IV kw.	2024	Wejście w życie aktów prawnych określających ramy prawne wyznaczania obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych zarówno dla

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii			wskazujące na ich wejście w życie						lądowych instalacji wiatrowych, jak i instalacji fotowoltaicznych. Na potrzeby tego kamienia milowego obszary przyspieszonego rozwoju należy rozumieć jako zdefiniowane i uregulowane w dyrektywie w sprawie energii odnawialnej (art. 2 akapit drugi pkt 9a, art. 15c, art. 16 ust. 2, art. 16a i art. 16c ust. 2 i 3 dyrektywy (UE) 2018/2001 zmienionej dyrektywą (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r.). Te ramy prawne określają co najmniej (i) właściwe organy odpowiedzialne za wyznaczanie obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych, (ii) ich obowiązki, w tym w odniesieniu do zapewnienia, aby wyznaczenie obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych nie miało negatywnego wpływu na ochronę przyrody i różnorodności biologicznej, oraz (iii) procedury wydawania pozwoleń dotyczące lądowych instalacji wiatrowych i instalacji fotowoltaicznych, które mają zastosowanie do obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych.
G3L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Cyfryzacja procesu wydawania pozwoleń	Finalizacja ogólnych specyfikacji technicznych dotyczących platformy informatycznej na rzecz jednolitych ram cyfrowych na potrzeby wydawania pozwoleń na				III kw.	2024	Odpowiednie polskie organy sporządzą i sfinalizują ogólne specyfikacje techniczne – w taki sposób, aby w stosownych przypadkach można je było wykorzystać w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego – wymagane do opracowania i wdrożenia platformy informatycznej na rzecz jednolitych ram cyfrowych dotyczących procedur wydawania pozwoleń na odnawialne źródła energii. Ta platforma informatyczna będzie obejmować wszystkie odpowiednie kroki administracyjne

Nr porząd kowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
				odnawialne źródła energii						wymagane do wydania pozwolenia na budowę i eksploatację instalacji energii ze źródeł odnawialnych (z wyjątkiem podłączenia do sieci). Wdrożenie tej platformy informatycznej nie ma wpływu na podział kompetencji w zakresie wydawania pozwoleń (co oznacza, że nie ma ona wpływu na to, który organ administracyjny jest właściwy w odniesieniu do danego zezwolenia). Platforma informatyczna może być zintegrowana z istniejącą platformą cyfrową (np. ePUAP) i może się na niej opierać. Znajdzie się na niej pulpit nawigacyjny z co najmniej następującymi funkcjami: (i) przedstawienie w łatwo dostępny sposób kompleksowego przeglądu wymogów dotyczących budowy i eksploatacji instalacji energii ze źródeł odnawialnych pod względem wszystkich stosownych pozwoleń (np. podział na strefy, budowa, eksploatacja), decyzji (np. środowiskowych), licencji, innych dokumentów lub konsultacji; (ii) wskazanie: a) odpowiednich właściwych organów administracyjnych, agencji, organów lub innych podmiotów wydających dokumenty lub zaangażowanych w wydawanie dokumentów lub uczestniczących w konsultacjach, o których mowa w pkt (i); b) danych do kontaktu tych podmiotów oraz (opcjonalnie) c) osoby prowadzącej sprawę w każdym podmiocie w odniesieniu do danego projektu; (iii) wykaz i udostępnianie wszystkich odpowiednich przepisów, tekstów

Nr porząd kowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										regulacyjnych, wzorów i wytycznych dotyczących przygotowywania projektów; (iv) możliwość składania wniosków przez internet dostępna dla wszystkich podmiotów, o których mowa w pkt (ii) lit. a), oraz cyfrowej obsługi całego procesu składania wniosków za pośrednictwem platformy informatycznej; (v) funkcja (do opcjonalnego wykorzystania przez właściwe podmioty) umożliwiająca monitorowanie procesu rozpatrywania wniosku przez wyświetlanie statusu wniosku i umożliwienie komunikacji z odpowiednią osobą prowadzącą sprawę za pośrednictwem platformy informatycznej; (vi) możliwość skontaktowania się z centralnym (istniejącym) organem krajowym w celu zgłoszenia zastrzeżeń lub zaproponowania usprawnień w procedurach wydawania pozwoleń (nie stanowi to ani nie zastępuje istniejących możliwości kontroli administracyjnej ani sądowej); (vii) udostępnianie (lub link do odpowiedniej istniejącej strony docelowej, z której można rozpocząć proces składania wniosku, lub do aplikacji internetowej) informacji lub danych, które mogą być udostępniane publicznie, oraz: ▪ wynikających z funkcjonalności narzędzia informatycznego, o którym mowa w kamieniach milowych G10G i G11G; ▪ wskazanych w lit. b) w opisie kamienia milowego G14G; ▪ związanych z mapowaniem wymaganych w ramach kamienia milowego G1L oraz ▪ związanych z obszarami przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych,

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
										o których mowa w kamieniu milowym G2L.
G4L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Cyfryzacja procesu wydawania pozwoleń	Zakończenie testów wersji pilotażowej platformy informatycznej na rzecz jednolitych ram cyfrowych na potrzeby wydawania pozwoleń na odnawialne źródła energii				IV kw.	2025	Testy wersji pilotażowej platformy informatycznej na rzecz jednolitych ram cyfrowych na potrzeby wydawania pozwoleń na odnawialne źródła energii, spełniającej wymogi określone w kamieniu milowym G3L, zostaną zakończone.
G5L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Cyfryzacja procesu wydawania pozwoleń	Rozpoczęcie eksploatacji platformy informatycznej na rzecz jednolitych ram cyfrowych na potrzeby wydawania pozwoleń na odnawialne źródła energii				II kw.	2026	Rozpoczęcie eksploatacji platformy informatycznej na rzecz jednolitych ram cyfrowych na potrzeby wydawania pozwoleń na odnawialne źródła energii, spełniającej wymogi określone w kamieniu milowym G3L.
G6L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)		Liczba	23.5	28	IV kw.	2025	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G7L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)		Liczba	28	30	II kw.	2026	Całkowita moc zainstalowana (w GW) lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych
G8L	G3.1.2 Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji	Kamień milowy	Zmiana trzech sektorowych ram kwalifikacji na rzecz zielonej transformacji	Publikacja sprawozdań w odniesieniu do zmienionych sektorowych ram kwalifikacji w obszarach budownictwa, gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami				II kw.	2025	We współpracy z sektorowymi partnerami społecznymi, w tym Sektorowymi Radami ds. Kompetencji, sektorowe ramy kwalifikacji w obszarach budownictwa, gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami zostaną zmienione w celu uwzględnienia umiejętności przyczyniających się do osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu i neutralności klimatycznej do 2050 r. Opublikowane zostaną sprawozdania w odniesieniu do zmienionych sektorowych ram kwalifikacji w obszarach budownictwa, gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami.
G9L	G3.1.2 Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji	Kamień milowy	Zmiana ram kwalifikacji dotyczących energii	Publikacja sprawozdania w odniesieniu do zmienionych ram kwalifikacji dotyczących energii				II kw.	2025	We współpracy z sektorowymi partnerami społecznymi, w tym Sektorowymi Radami ds. Kompetencji, ramy kwalifikacji dotyczących energii zostaną zmienione przez uwzględnienie kwalifikacji w zakresie odnawialnych źródeł energii obejmujących umiejętności przyczyniające się do osiągnięcia celów Europejskiego Zielonego Ładu i neutralności klimatycznej do 2050 r. Opublikowane zostanie sprawozdanie w odniesieniu do zmienionych ram kwalifikacji dotyczących energii.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G10L	G3.1.2 Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji	Kamień milowy	Włączenie sektorowych ram kwalifikacji w najbardziej krytycznych sektorach zielonej transformacji do zintegrowanego systemu kwalifikacji	Przepis w odpowiednim akcie prawnym wskazujący na jego wejście w życie				IV kw.	2025	Zmienione sektorowe ramy kwalifikacji w obszarach budownictwa, gospodarki wodnej i gospodarowania odpadami zostaną włączone do zintegrowanego systemu kwalifikacji w drodze rozporządzenia.
G11L	G3.1.3 Zwiększenie efektywności energetycznej oraz przyspieszenie stopniowego wycofywania paliw kopalnych w ogrzewaniu	Kamień milowy	Przyjęcie uchwały aktualizującej lub wprowadzającej nowy program priorytetowy dotyczący zintegrowanych usług w zakresie renowacji budynków mieszkalnych	Przyjęcie i rozpoczęcie stosowania uchwały				IV kw.	2024	Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej podejmie uchwałę aktualizującą istniejący program priorytetowy lub wprowadzającą nowy program priorytetowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dotyczący wspierania zintegrowanych usług w zakresie renowacji budynków mieszkalnych. Program ma wspierać finansowo dostawców zintegrowanych usług w zakresie renowacji budynków mieszkalnych w celu zmniejszenia ubóstwa energetycznego przez udzielanie pomocy właścicielom nieruchomości zagrożonych ubóstwem energetycznym w przeprowadzaniu renowacji budynków mieszkalnych.
G12L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Kamień milowy	Umowa wykonawcza	Wejście w życie umowy wykonawczej				II kw.	2024	Wejście w życie umowy wykonawczej
G13L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent (%)	0	30 %	III kw.	2025	BGK zawrze prawnie wiążące umowy w sprawie finansowania z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania co najmniej 30 % inwestycji RRF w ramach Instrumentu (uwzględniając opłaty za zarządzanie). BGK

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	(Fundusz Wsparcia Energetyki)									sporządzi sprawozdanie, w którym szczegółowo wskaże, stosując metodykę określoną w załączniku VI do rozporządzenia w sprawie RRF, jaki procent tego finansowania przyczynia się do realizacji celów klimatycznych.
G14L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent (%)	30 %	100 %	III kw.	2026	BGK zawrze prawnie wiążące umowy w sprawie finansowania z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania 100 % inwestycji RRF w ramach Instrumentu (uwzględniając opłaty za zarządzanie). Co najmniej 56 % tego finansowania, obliczone z zastosowaniem metodyki określonej w załączniku VI do rozporządzenia w sprawie RRF, ma przyczynić się do osiągnięcia celów klimatycznych.
G15L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję	Zaświadczenie potwierdzające przekazanie środków				III kw.	2026	Polska przekaże BGK kwotę 16 270 261 630 EUR na potrzeby Instrumentu.
G16L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej)	Kamień milowy	Umowa wykonawcza	Wejście w życie umowy wykonawczej				III kw.	2024	Wejście w życie umowy wykonawczej
G17L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent (%)	0	40 %	II kw.	2025	BGK zawrze prawnie wiążące umowy w sprawie finansowania z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania co najmniej 40 % inwestycji RRF w ramach Instrumentu (uwzględniając opłaty za zarządzanie).

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G18L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi		Procent (%)	40 %	100 %	III kw.	2026	BGK zawrze prawnie wiążące umowy w sprawie finansowania z beneficjentami końcowymi opiewające na kwotę niezbędną do wykorzystania 100 % inwestycji RRF w ramach Instrumentu (uwzględniając opłaty za zarządzanie).
G19L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej)	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję	Zaświadczenie potwierdzające przekazanie środków				III kw.	2026	Polska przekaże BGK kwotę 4 785 000 000 EUR na potrzeby Instrumentu.

Podkomponent G3.2 – Poprawa infrastruktury energetycznej, aby sprostać najpilniejszym potrzebom w zakresie bezpieczeństwa dostaw gazu

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
G20L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Wydanie pozwoleń na budowę	Wydanie pozwoleń na budowę				II kw.	2024	Wydane zostaną pozwolenia na budowę gazociągu o długości 250 km między Gdańskiem a Gutorzynem.
G21L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Wybór wykonawcy	Powiadomienie o udzieleniu zamówienia				I kw.	2025	Powiadomienie o udzieleniu zamówienia na budowę gazociągu Gdańsk–Gutorzyn.
G22L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Rozpoczęcie prac budowlanych	Sprawozdanie z postępów sporządzone przez właściwe organy, w którym potwierdzone zostanie rozpoczęcie prac budowlanych				II kw.	2025	Prace budowlane muszą się rozpocząć w odniesieniu do co najmniej jednego odcinka gazociągu.
G23L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Zakończenie budowy gazociągu	Odbiór techniczny gazociągu				III kw.	2026	Gazociąg o długości co najmniej 250 km między Gdańskiem a Gutorzynem zostanie wybudowany do 31 sierpnia 2026 r.
G24L	G3.3.1 Systemy magazynowania	Kamień milowy	Modernizacja magazynu szczytowo-pompowego	Ukończenie modernizacji				II kw.	2026	Ukończenie modernizacji zbiornika górnego, górnego ujęcia wody i tuneli derywacyjnych oraz jednego hydrogeneratora elektrowni szczytowo-pompowej.

Nr porządkowy	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa	Wskaźniki jakościowe (dla kamieni milowych)	Wskaźniki ilościowe (dla wartości docelowych)			Orientacyjny harmonogram zakończenia działania		Opis każdego kamienia milowego i każdej wartości docelowej
					Jednostka miary	Poziom bazowy	Cel	Kwartał	Rok	
	energii (wsparcie zwrotne)									Projekt doprowadzi do zwiększenia dyspozycyjności i efektywności elektrowni w trybie wytwarzania i turbinowym, a zmodernizowana elektrownia będzie miała moc co najmniej 135 MW (w trybie działania turbin).

SEKCJA 2: WSPARCIE FINANSOWE

Wkład finansowy

Transze, o których mowa w art. 2 ust. 2, zostaną zorganizowane w sposób następujący:

2.1.1 Pierwsza transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A1G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Opracowanie dokumentu koncepcyjnego w sprawie standardowego planu kont zintegrowanego z klasyfikacją budżetową
A3G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Wejście w życie zmienionej ustawy o finansowaniu publicznym ukierunkowanej na rozszerzenie zakresu stabilizującej reguły wydatkowej (SRW) w celu uwzględnienia państwowych funduszy celowych
A5G	A1.2 Dalsze ograniczanie obciążenia regulacyjnego i administracyjnego	Kamień milowy	Wejście w życie pakietu legislacyjnego ukierunkowanego na ograniczenie administracyjnego obciążenia przedsiębiorstw i obywateli
A18G	A1.4 Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/konsumentów w sektorze rolnym	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi
A20G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Kamień milowy	Przyjęcie kryteriów kwalifikacji beneficjentów w odniesieniu do wszystkich projektów objętych zakresem tej inwestycji
A27G	A2.1 Przyspieszenie procesów robotyzacji i cyfryzacji i innowacji	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o wspieraniu automatyzacji i cyfryzacji oraz innowacyjności przedsiębiorstw poprzez wprowadzenie ulgi podatkowej w zakresie robotyzacji
A38G	A2.4 Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w zakresie katalogu podmiotów, które mogą tworzyć spółki celowe wraz ze szkołami wyższymi

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A39G	A2.4 Wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy sektorem nauki oraz przemysłem	Kamień milowy	Ustanowienie zasad korzystania z laboratoriów i transferu wiedzy instytutów pod nadzorem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
A59G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat trzech	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech mającej na celu zmianę organizacji systemu finansowania opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, aby wdrożyć jeden spójny system zarządzania finansowaniem w zakresie tworzenia i funkcjonowania usług opieki nad dziećmi do lat trzech
A60G	A4.2.1 Wsparcie placówek opieki nad dziećmi w wieku do trzech lat (żłobki, kluby dziecięce) w ramach programu MALUCH+	Kamień milowy	Stworzenie systemu informatycznego na potrzeby zarządzania finansowaniem i tworzeniem placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech, który łączy różne źródła finansowania opieki nad dziećmi
A62G	A.4.3 Wdrożenie ram prawnych dla podmiotów ekonomii społecznej	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o ekonomii społecznej
B1G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o efektywności energetycznej i powiązanych aktów ustawodawczych
B3G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza
B16G	B2.1 Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych	Kamień milowy	Wejście w życie aktów zmieniających akty ustawodawcze regulujące funkcjonowanie wodoru jako paliwa alternatywnego w transporcie
B39G	B3.1 Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Opracowanie zasad terytorialnego ukierunkowania wsparcia inwestycji wodociągowych lub kanalizacyjnych w ramach KPO na obszarach wiejskich
B40G	B3.1 Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego ustanawiającego obowiązek przeprowadzania regularnego monitorowania i kontrolowania odpowiednich konkretnych systemów

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
C1G	C1.1. Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Ramy przygotowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów na rzecz dofinansowania projektów budowy sieci szerokopasmowych na obszarach białych NGA (dostęp nowej generacji), na których obecnie nie istnieją sieci dostępu nowej generacji.
D23G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Zmiana prawa o szkolnictwie wyższym i nauce i ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, aby zapewnić podstawę prawną wsparcia finansowego studentów medycyny w Polsce, począwszy od roku akademickiego 2021/2022.
D29G	D2.1.1. Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego system zachęt do podejmowania i kontynuowania studiów uniwersyteckich na wybranych kierunkach medycznych poprzez stypendia, finansowanie studiów i mentoring
E8G	E1.1.1 Wsparcie dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Ustanowienie instrumentu finansowego (Fundusz) na rzecz mobilności zeroemisyjnej/niskoemisyjnej i energii
E23G	E2.2 Zwiększenie bezpieczeństwa transportu	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych wprowadzających: pierwszeństwo pieszych na przejściach, jednakową prędkość na obszarach zabudowanych, minimalny odstęp pomiędzy pojazdami, cele w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego do 2030 r. (50 % ofiar śmiertelnych w wypadkach)
F1G	F1.1 Reforma zwiększająca niezależność i bezstronność sądów	Kamień milowy	Wejście w życie reformy zwiększającej niezależność i bezstronność sądów
F2G	F2.1 Reforma mająca na celu poprawę sytuacji sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego	Kamień milowy	Wejście w życie reformy zwiększającej niezależność i bezstronność sądów
F5G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego ustanawiającego komitet monitorujący

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
			i powierzającego mu nadzór nad skuteczną realizacją KPO
F6G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Przyjęcie przez ministra odpowiedzialnego za rozwój regionalny wytycznych ustanawiających zasady udziału zainteresowanych stron i partnerów społecznych w realizacji KPO
F7G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Zapewnienie skutecznego audytu i kontroli w ramach realizacji RRF; ochrona interesów finansowych Unii
		Kwota transzy	2 758 738 902 EUR

2.1.2 Druga transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A13G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Kamień milowy	Opublikowanie dokumentu, w którym określono mechanizm przydziału i orientacyjną kwotę wsparcia, jakie ma zostać przyznane każdej gminie w Polsce na wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego
A49G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	Powołanie funkcjonujących Wojewódzkich Zespołów Koordynacji koordynujących politykę w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie
A53G	A4.1 Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy	Kamień milowy	Przeprowadzenie procesu konsultacji z partnerami społecznymi na temat potencjału porozumień zbiorowych oraz przeprowadzenie kompleksowego badania dotyczącego potencjalnej roli jednolitej umowy o pracę w zapewnianiu nowej elastyczności i bezpieczeństwa na polskim rynku pracy
A65G	A4.4 Uelastycznienie form zatrudnienia i wprowadzenie pracy zdalnej	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie Kodeksu pracy wprowadzającej na stałe do przepisów Kodeksu pracy instytucję pracy zdalnej oraz elastyczne formy organizacji czasu pracy i porozumień handlowych
A67G	A4.5 Przedłużanie kariery zawodowej i promowanie pracy po przekroczeniu ustawowego wieku emerytalnego	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych wprowadzającej od 2023 r. obniżenie stawki podatku dochodowego od osób fizycznych dla osób, które osiągnęły wiek emerytalny i nadal pracują
B4G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie zmiany rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie norm jakości dla paliw stałych
C3G	C1.1. Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia w sprawie pojedynczego punktu informacyjnego

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
C9G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Minimalne wiążące standardy wyposażenia wszystkich szkół w infrastrukturę cyfrową w celu umożliwienia wykorzystania technologii cyfrowych w nauczaniu na równym poziomie w każdej szkole.
C10G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Wejście w życie uchwały Rady Ministrów w sprawie Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych
C16G	C2.1.3 E-kompetencje	Kamień milowy	Utworzenie Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (CRKC)
D2G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) i odpowiednich aktów prawnych w sprawie wzmocnienia podstawowej opieki zdrowotnej i skoordynowanej opieki zdrowotnej, a następnie przepisów finansowych (w tym zmian w umowach), umożliwiających wdrożenie na szczeblu krajowym.
D3G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o jakości w ochronie zdrowia i bezpieczeństwie pacjentów, wraz z niezbędnymi przepisami wykonawczymi
D4G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej i odpowiednich aktów prawnych ustanawiających zasady funkcjonowania sieci poprzez wprowadzenie nowej struktury i nowego modelu zarządzania opieką onkologiczną
D9G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego w sprawie wykazu dokładnych kryteriów kwalifikujących szpitale do poszczególnych kategorii, aby pomóc w określeniu potrzeb inwestycyjnych wynikających z reformy

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
D25G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Wejście w życie aktu ustawodawczego o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, który wprowadzi możliwość tworzenia programów studiów II stopnia w ramach przygotowania do wykonywania zawodu ratownika medycznego
D27G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Kamień milowy	Wejście w życie aktów prawnych mających na celu zwiększenie atrakcyjności miejsc pracy w sektorze medycznym i warunków pracy pracowników medycznych
D32G	D3.1 Zwiększenie efektywności i jakości systemu opieki zdrowotnej przez wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi
D33G	D3.1 Zwiększenie efektywności i jakości systemu opieki zdrowotnej przez wzmocnienie zaplecza naukowego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Kamień milowy	Wejście w życie lub wdrożenie kluczowych działań określonych w rządowym planie strategicznym dla rozwoju sektora biomedycznego, zgodnie z harmonogramem określonym w planie strategicznym
D34G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Kamień milowy	Uruchomienie elektronicznej platformy dla Polskiej Sieci Badań Klinicznych.
E15G	E2.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym zapewniającej odporność przewoźników kolejowych. Decyzja ministerialna w sprawie ustalenia priorytetów dla transportu intermodalnego oraz usunięcia wąskich gardeł w celu zwiększenia przepustowości kolei.
F4G	F3.1 Usprawnienie procesu stanowienia prawa	Kamień milowy	Wejście w życie nowelizacji do Regulaminu Sejmu, Senatu i Rady Ministrów
		Kwota transzy	2 416 163 752 EUR

2.1.3 Trzecia transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A12G	A1.3 Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o planowaniu przestrzennym
A33G	A2.3 Zapewnienie instytucjonalnych i prawnych podstaw rozwoju bezzałogowych statków powietrznych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej
B2G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Aktualizacja Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”
C2G	C1.1. Ułatwienie rozwoju infrastruktury sieciowej w celu zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych
D7G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie wykazu wojewódzkich centrów monitorowania w ramach Sieci Onkologicznej
E2G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Działania wspierające rozwój planów zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP) oraz przyjęcie przez Ministerstwo Infrastruktury zachęt do ich wdrażania z zapewnieniem wsparcia technicznego i finansowego dla wszystkich funkcjonalnych obszarów miejskich.
		Kwota transzy	1 725 649 300 EUR

2.1.4 Czwarta transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A25G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Wartość docelowa	Rolnicy i rybacy, którzy zakończyli realizację projektów ukierunkowanych na modernizację infrastruktury i wyposażenia, skracają łańcuchy zaopatrzenia w żywność i wdrażają rozwiązania w zakresie rolnictwa 4.0 w ramach procesów produkcji.

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A41G	A3.1 Siła robocza dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy w związku z wdrażaniem nowych technologii w gospodarce oraz transformacją zieloną i cyfrową	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, w ramach której ustanowiono ramy prawne dotyczące sieci branżowych centrów umiejętności zapewniających ukierunkowane podnoszenie i zmianę kwalifikacji w wysokim stopniu odpowiadające potrzebom rynku pracy.
A42G	A3.1 Siła robocza dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy w związku z wdrażaniem nowych technologii w gospodarce oraz transformacją zieloną i cyfrową	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy – Karta nauczyciela umożliwiającej realizację szkoleń branżowych dla nauczycieli ustawicznego kształcenia zawodowego w branżowych centrach umiejętności
A50G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	Opracowanie zoperacjonalizowanych programów wdrożenia Zintegrowanej Strategii Umiejętności na poziomie regionalnym przez powołane Wojewódzkie Zespoły Koordynacji kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie
A69G	A4.6 Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej	Kamień milowy	Strategiczny przegląd opieki długoterminowej w Polsce w celu określenia priorytetów w zakresie reform
A71G	A4.7 Ograniczenie segmentacji rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych ograniczającej segmentację rynku pracy i zwiększającej ochronę socjalną wszystkich osób wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych, poprzez objęcie tych umów składkami na ubezpieczenia społeczne
B5G	B1.1 Czyste powietrze i efektywność energetyczna	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia w sprawie norm jakości dla paliw stałych z biomasy

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B8G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T1 – Wymiana źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych
B10G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T1 – Termomodernizacja i instalacja odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych
B17G	B2.1 Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych gazów zdekarbonizowanych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy określającej zasady dotyczące wodoru
B18G	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla stacji tankowania wodoru
B42G	B1.1.5 Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych	Wartość docelowa	T1 – Instalacja odnawialnych źródeł energii i termomodernizacja w budynkach wielorodzinnych
C27G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (projekt IPCEI): Wybór projektów dotyczących chmury obliczeniowej nowej generacji
D10aG	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Kamień milowy	Pierwszy nabór wniosków dla szpitali (należących do Krajowej Sieci Onkologicznej) oraz współpracujących z nimi ośrodków opieki ambulatoryjnej (AOS)
E24G	E2.2.1 Inwestycje w zakresie bezpieczeństwa transportu	Wartość docelowa	Zakończenie budowy obwodnic i usunięcie czarnych punktów/hotspotów bezpieczeństwa ruchu drogowego

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
F3G	F2.1 Poprawa sytuacji sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego	Kamień milowy	Reforma mająca na celu poprawę sytuacji sędziów, których dotyczą uchwały Izby Dyscyplinarnej polskiego Sądu Najwyższego w sprawach dyscyplinarnych i dotyczących immunitetu sędziowskiego
G2G	G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczność energetyczne	Kamień milowy	Zaproszenie do składania wniosków dotyczących programu wsparcia inwestycyjnego
G13G	G1.2.2 Usuwanie barier ograniczających integrację odnawialnych źródeł energii z sieciami elektroenergetycznymi	Kamień milowy	Wejście w życie ram prawnych umożliwiających łączenie przewodów
		Kwota transzy	1 966 143 053 EUR

2.1.5 Piąta transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A14G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Pracownicy samorządów i planiści przestrzeni terytorialnych, którzy ukończyli szkolenie dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym.
A30G	A2.2 Stworzenie warunków do przejścia na model gospodarki o obiegu zamkniętym	Kamień milowy	Wejście w życie nowych przepisów, z pomocą których wprowadza się zmiany do ram legislacyjnych w celu umożliwienia obrotu surowcami wtórnymi
A44G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T1 – Ustanowienie sieci funkcjonujących branżowych centrów umiejętności zapewniających ukierunkowane podnoszenie i zmianę kwalifikacji w wysokim stopniu odpowiadające potrzebom rynku pracy

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A51G	A4.1 Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie nowej ustawy o publicznych służbach zatrudnienia, ustawy o zatrudnianiu obywateli państw trzecich oraz ustawy o zawieraniu niektórych umów o pracę w sposób elektroniczny: - wprowadzanie zmian w publicznych służbach zatrudnienia i aktywnej polityce rynku pracy w celu zwiększenia aktywności zawodowej - zmniejszanie barier administracyjnych przy zatrudnianiu cudzoziemców - upraszczanie procesu zawierania niektórych umów
A57G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech	Kamień milowy	Przyjęcie norm jakości w zakresie opieki nad dziećmi, w tym wytycznych w zakresie edukacji i standardów usług opieki nad dziećmi w wieku poniżej trzeciego roku życia
A58G	A4.2 Reforma na rzecz poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi do lat trzech	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech zapewniającej stabilne, długoterminowe finansowanie usług opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech ze środków krajowych
B21aG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Kamień milowy	Umowa wykonawcza
D1G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie reformy mającej na celu modernizację i poprawę efektywności szpitali
D5G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o Krajowej Sieci Kardiologicznej ustanawiającej przepisy w zakresie funkcjonowania sieci poprzez wprowadzenie nowej struktury i nowego modelu zarządzania opieką kardiologiczną

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
D38G	D1.2.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Kamień milowy	Wykaz szpitali powiatowych wybranych do uzyskania dodatkowego wsparcia na utworzenie łóżek opieki długoterminowej i geriatrycznej na podstawie szczegółowych kryteriów kwalifikacji
F8G	F3.1 Poprawa warunków realizacji KPO	Kamień milowy	Utworzenie dodatkowych miejsc pracy w instytucjach zaangażowanych we wdrażanie KPO
		Kwota transzy	2 332 655 951 EUR

2.1.6 Szósta transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A7G	A1.2.1 Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności	Wartość docelowa	T1 – Liczba MŚP i mikroprzedsiębiorstw w sektorze HoReCa, kultury i turystyki, które zmodernizowały swoją działalność gospodarczą
A16G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Odsetek gmin, które przyjęły ogólne plany zagospodarowania przestrzennego
A22G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Wartość docelowa	MŚP w sektorze rolno-spożywczym, które ukończyły projekty ukierunkowane na modernizację infrastruktury i wyposażenia
A28G	A2.1.1 Inwestycje w obszarze robotyzacji i cyfryzacji w przedsiębiorstwach	Wartość docelowa	T1 – Realizacja projektów związanych z robotyzacją, sztuczną inteligencją lub transformacją cyfrową procesów, technologii, produktów lub usług
A46G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T1 – Zapewnienie umiejętności osobom uczącym się w branżowych centrach umiejętności, w tym poświadczenie efektów uczenia się (umiejętności) wydawane i uznawane przez sektor
A52G	A4.1 Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy	Kamień milowy	Nowe normy i ramy wykonania w zakresie funkcjonowania i koordynacji publicznych służb zatrudnienia
A54G	A4.1 Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy	Kamień milowy	Wejście w życie zmienionych odpowiednich ustaw w celu wdrożenia priorytetów w zakresie reformy określonych w konsultacjach na temat porozumień zbiorowych oraz w badaniu dotyczącym jednolitej umowy o pracę w Polsce
A68G	A4.5 Przedłużanie kariery zawodowej i promowanie pracy po przekroczeniu ustawowego wieku emerytalnego	Kamień milowy	Sprawozdanie oceniające wpływ działań służących podwyższaniu rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę
B6G	B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych	Wartość docelowa	T1 – Źródła ciepła w systemach ciepłowniczych

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
C4G	C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam	Wartość docelowa	T1 – Dodatkowe gospodarstwa domowe (lokale mieszkalne) z szerokopasmowym dostępem do internetu
C7G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Zmiana ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
C19G	C2.1.3 E-kompetencje	Wartość docelowa	T1 – Dodatkowe osoby przeszkolone w zakresie kompetencji cyfrowych, w tym umiejętności cyfrowych
C21G	C3.1 Zwiększenie cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Zmiana ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa
C24G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Podpisanie umów o udzielenie zamówienia w odniesieniu do obiektów należących do centrów danych
D10bG	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Kamień milowy	Nabór wniosków dla szpitali (należących do Krajowej Sieci Kardiologicznej) ubiegających się o dofinansowanie
D10cG	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Kamień milowy	Nabór wniosków dla szpitali ubiegających się o dofinansowanie
D11G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Wartość docelowa	T1 – Umowy podpisane między szpitalami a Ministerstwem Zdrowia na zakup sprzętu medycznego lub przeprowadzenie inwestycji infrastrukturalnych
D39G	D1.2.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury	Wartość docelowa	Umowy podpisane między szpitalami powiatowymi a Ministerstwem Zdrowia (lub inną instytucją wskazaną przez

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
	podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym		Ministerstwo) dotyczące wsparcia inwestycyjnego na rzecz tworzenia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej
E3G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego opłatę rejestracyjną od posiadania pojazdów emisyjnych zgodne z zasadą „zanieczyszczający płaci”
E4aG	E1.1. Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Uruchomienie programu dotacji
E6G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Linie autobusowe wspierane z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej
E13G	E1.1.2 Zeroemisyjny i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Kamień milowy	Pojazdy zeroemisyjne i niskoemisyjne: wybór beneficjentów
E16G	E2.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora kolejowego	Wartość docelowa	Ustanowienie systemu opłat za przejazd na nowych drogach
E17G	E2.1.1 Linie kolejowe	Kamień milowy	Podpisywanie umów w drodze otwartych i konkurencyjnych przetargów
E19G	E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy	Kamień milowy	Podpisanie umów dotyczących pasażerskiego taboru kolejowego
E21G	E2.1.3 Projekty intermodalne	Kamień milowy	Podpisanie zamówień na projekty dotyczące transportu intermodalnego
G1G	G1.1.1 Wspieranie rozwoju lokalnych społeczności energetycznych	Kamień milowy	Analiza barier utrudniających rozwój społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych zidentyfikowanych w trakcie programu wsparcia przedinwestycyjnego
G7G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Wartość docelowa	Zwiększenie zdolności administracyjnych w celu wdrożenia reform i inwestycji w ramach REPowerEU
G12G	G1.2.1 Rozwiązania regulacyjne służące szybszej integracji odnawialnych źródeł energii z sieciami dystrybucyjnymi	Kamień milowy	Przyjęcie nowego modelu regulacyjnego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
G15G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych (km)
G18G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Kamień milowy	Umowy o udzielenie dotacji między operatorem systemu przesyłowego (OSP) a organami ds. wdrażania i wspierania sieci przesyłowych
G23G	G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej na obszarach wiejskich w celu umożliwienia przyłączenia nowych odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Identyfikacja i definiowanie projektów
G26G	G1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Kamień milowy	Pojazdy zeroemisyjne dla transportu miejskiego: wybór beneficjentów
		Kwota transzy	3 849 409 884 EUR

2.1.7 Siódma transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A2G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Wejście w życie przygotowanej przez Ministerstwo Finansów zmiany ustawy o finansach publicznych obejmującej wdrożenie nowego systemu budżetowego, w tym nowego systemu klasyfikacji, nowego modelu zarządzania budżetem oraz zdefiniowanych na nowo średniookresowych ram budżetowych

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A4G	A1.1 Reforma ram budżetowych	Kamień milowy	Przegląd funkcjonowania stabilizującej reguły wydatkowej w latach 2019–2023 w celu: - oceny skuteczności funkcjonowania reguły, w tym stosowania klauzuli wyjścia i klauzuli powrotu - analizy wpływu zmian w przepisach UE na formułę stabilizującej reguły wydatkowej
A19G	A1.4 Reforma na rzecz poprawienia warunków konkurencyjności i ochrony producentów/konsumentów w sektorze rolnym	Kamień milowy	Przyjęcie przeglądu śródkresowego nowej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi
A31G	A2.2.1 Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym	Wartość docelowa	Podpisane umowy o udzielenie dotacji na projekty przyznane MŚP posiadającym rozwiązania w zakresie rozwoju i stymulowania lub stosowania zielonych technologii (związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym)
A36G	A2.3.1 Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcie wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem pojazdów bezzałogowych, jako Ekosystem Innowacji	Wartość docelowa	Zrealizowane usługi w zakresie bezzałogowych statków powietrznych poprzedzone projektami pilotażowymi
A63G	A4.3.1 Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiające w szczególności rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych, podniesienie jakości integracji w podmiotach ekonomii społecznej	Wartość docelowa	Liczba podmiotów, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego
B21bG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B21cG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło 50 % inwestycji
C11G	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie sektorów gospodarki	Wartość docelowa	T1 – Projekty polegające na tworzeniu nowych i modernizacji istniejących e-usług
C22G	C3.1 Zwiększenie cyberbezpieczeństwa systemów informacyjnych, wzmocnienie infrastruktury przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury organów ścigania	Kamień milowy	Zmiany w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wykazu usług kluczowych oraz progów istotności skutku zakłócającego incydentu dla świadczenia usług kluczowych
C28G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Wartość docelowa	Ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (projekt IPCEI): Opracowane rozwiązania w zakresie przetwarzania danych dotyczących infrastruktury krajowej/usług
D8G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Ocena sieci opieki onkologicznej
D12G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Wartość docelowa	T2 – Umowy podpisane między szpitalami a Ministerstwem Zdrowia na zakup sprzętu medycznego lub przeprowadzenie inwestycji infrastrukturalnych
D19G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Wartość docelowa	T1 – Zdigitalizowane dokumenty medyczne
E4bG	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
E5G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Miasta, w których przyjęto nowe SUMP
E19aG	E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy	Wartość docelowa	Elektryczny i wyposażony w ERTMS tabor dostarczony do wykorzystania na długodystansowych liniach kolejowych
E27G	E2.2.2 Cyfryzacja transportu	Wartość docelowa	Instalacja: systemów dynamicznej informacji pasażerskiej (SDIP), systemów kontroli i przejazdów kolejowych w 55 obszarach
G3G	G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczności energetyczne, w tym inwestycje o zwiększonej skali	Wartość docelowa	Podmioty wspierane w ramach części przedinwestycyjnej
G8G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Wartość docelowa	Projekty w zakresie budowania zdolności, wspierające wdrażanie reform i inwestycji w ramach REPowerEU, na rzecz administracji centralnej i lokalnej
G10G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Kamień milowy	Publikacja specyfikacji technicznej dotyczącej narzędzia informatycznego na potrzeby stosowania nowego modelu regulacyjnego przez Urząd Regulacji Energetyki
G22G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Wdrażanie systemów ICT w sieci przesyłowej (liczba rozwiązań)
		Kwota transzy	2 974 523 602 EUR

2.1.8 Ósma transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A24G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Wartość docelowa	Organizacje charytatywne sektora spożywczego, które ukończyły projekty ukierunkowane na modernizację infrastruktury i wyposażenia
A32G	A2.2.1 Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym	Wartość docelowa	Podpisane umowy o udzielenie dotacji na projekty wspierające rozwój technologii przyczyniających się do tworzenia rynku surowców wtórnych
A34G	A2.3.1 Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcie wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem pojazdów bezzałogowych, jako Ekosystem Innowacji	Wartość docelowa	T1 – Lokalne centra i infrastruktura lokalna dla bezzałogowych statków powietrznych stworzone przez władze lokalne lub podmioty wyznaczone do obsługi na poziomie lokalnym
A45G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T2 – Ustanowienie sieci funkcjonujących branżowych centrów umiejętności zapewniających ukierunkowane podnoszenie i zmianę kwalifikacji w wysokim stopniu odpowiadające potrzebom rynku pracy
A47G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T2 – Zapewnienie umiejętności osobom uczącym się w branżowych centrach umiejętności, w tym poświadczenie efektów uczenia się (umiejętności) wydawane i uznawane przez sektor
A64G	A4.3.1 Programy wsparcia inwestycyjnego umożliwiające w szczególności rozwój działalności, zwiększenie udziału w realizacji usług społecznych, podniesienie jakości integracji w podmiotach ekonomii społecznej	Wartość docelowa	Liczba podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, objętych wsparciem finansowym

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A70G	A4.6 Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej	Kamień milowy	Wdrożenie priorytetów w zakresie reformy określonych na podstawie strategicznego przeglądu opieki długoterminowej w Polsce (w oparciu o wnioski z realizacji kamienia milowego A69G)
B41G	B3.1.1 Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na obszarach wiejskich	Wartość docelowa	Liczba użytkowników, którzy są lub mogą być przyłączeni do nowej lub zmodernizowanej infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej
C5G	C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam	Wartość docelowa	T2 – Dodatkowe gospodarstwa domowe (lokale mieszkalne) z szerokopasmowym dostępem do internetu
C6aG	C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam	Wartość docelowa	Sale lekcyjne w szkołach wyposażone w połączenie LAN
C8G	C2.1 Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie	Kamień milowy	Zmiana ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (stosowanie ustrukturyzowanych faktur)
C15G	C2.1.2 Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne - inwestycje związane ze spełnieniem minimalnych standardów sprzętowych	Wartość docelowa	Nowe komputery przenośne (laptopy i laptopy przeglądarkowe) oraz tablety do dyspozycji uczniów
C14G	C2.1.2 Wyrównanie poziomu wyposażenia szkół w przenośne urządzenia multimedialne - inwestycje związane ze spełnieniem minimalnych standardów sprzętowych	Wartość docelowa	Nowe komputery przenośne do dyspozycji nauczycieli
C26G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Wartość docelowa	Mobilna infrastruktura na rzecz systemu zarządzania kryzysowego

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
D16G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Kamień milowy	Centrum monitorowania bezpieczeństwa (SOC) w ustanowionym Centrum e-Zdrowia
D17G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Kamień milowy	Centrum cyfrowej dokumentacji medycznej
D26G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Wartość docelowa	Liczba ratowników medycznych, którzy ukończyli studia magisterskie
D31G	D2.1.1. Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne	Wartość docelowa	Liczba zmodernizowanych obiektów dydaktycznych do celów kształcenia przedklinicznego (w tym centrów symulacji medycznych), dostosowanych obiektów bazy klinicznej wykorzystywanych do kształcenia w centralnych szpitalach klinicznych, zmodernizowanych infrastruktur bibliotek i akademików na uniwersytetach medycznych
G4G	G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczności energetyczne, w tym inwestycje o zwiększonej skali	Wartość docelowa	Podmioty wspierane w ramach części inwestycyjnej
G9G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Wartość docelowa	Projekty w zakresie budowania zdolności, wspierające wdrażanie reform i inwestycji w ramach REPowerEU, realizowane przez organizacje pozarządowe
G14G	G1.2.2 Usuwanie barier ograniczających integrację odnawialnych źródeł energii z sieciami elektroenergetycznymi	Kamień milowy	Wejście w życie aktów ustawodawczych i, w stosownych przypadkach, aktów o charakterze nieustawodawczym zwiększających przejrzystość procesu przyłączenia do sieci elektroenergetycznych i ułatwiających ten proces

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
G16G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych (km)
G21G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Kamień milowy	Utworzenie centrum danych na rynku energii elektrycznej (OIRE/CSIRE)
G25G	G1.3.1 Wspieranie zrównoważonego transportu	Kamień milowy	Plan działania na rzecz zrównoważonego transportu w Polsce
		Kwota transzy	2 591 962 133 EUR

2.1.9 Dziewiąta transza (wsparcie bezzwrotne):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A8G	A1.2.1 Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności	Wartość docelowa	T2 – Liczba MŚP i mikroprzedsiębiorstw w sektorze HoReCa, kultury i turystyki, które zmodernizowały swoją działalność gospodarczą
A15G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Pracownicy samorządów i planiści przestrzenni terytorialnych, którzy ukończyli szkolenie dotyczące nowej ustawy o planowaniu przestrzennym.
A17G	A1.3.1 Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego	Wartość docelowa	Odsetek gmin, które przyjęły ogólne plany zagospodarowania przestrzennego
A21G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Wartość docelowa	Wybudowane lub zmodernizowane centra przechowalniczo-dystrybucyjne oraz zmodernizowane rynki hurtowe
A23G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Wartość docelowa	MŚP w sektorze rolno-spożywczym, które ukończyły projekty ukierunkowane na modernizację infrastruktury i wyposażenia
A26G	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Wartość docelowa	Rolnicy i rybacy, którzy zakończyli realizację projektów ukierunkowanych na modernizację infrastruktury i wyposażenia, skracając łańcuchy zaopatrzenia w żywność i wdrażają rozwiązania w zakresie rolnictwa 4.0 w ramach procesów produkcji.
A26aG	A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu	Wartość docelowa	Zrealizowane projekty dotyczące unowocześnienia bazy dydaktycznej i demonstracyjnej na potrzeby edukacji w zakresie rolnictwa 4.0.
A29G	A2.1.1 Inwestycje w obszarze robotyzacji i cyfryzacji w przedsiębiorstwach	Wartość docelowa	T2 – Realizacja projektów związanych z robotyzacją, sztuczną inteligencją lub transformacją cyfrową procesów, technologii, produktów lub usług

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A35G	A2.3.1 Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcie wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem pojazdów bezzałogowych, jako Ekosystem Innowacji	Wartość docelowa	T1 – Lokalne centra i infrastruktura lokalna dla bezzałogowych statków powietrznych stworzone przez władze lokalne lub podmioty wyznaczone do obsługi na poziomie lokalnym
A40G	A2.4.1 Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego	Wartość docelowa	Laboratoria z nowoczesną infrastrukturą badawczą w instytutach nadzorowanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi lub im podlegających
A48G	A3.1.1 Wsparcie rozwoju nowoczesnego szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie	Wartość docelowa	T3 – Zapewnienie umiejętności osobom uczącym się w branżowych centrach umiejętności, w tym poświadczenie efektów uczenia się (umiejętności) wydawane i uznawane przez sektor
A55G	A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy	Wartość docelowa	Publiczne służby zatrudnienia, w których zostaną wdrożone zmodernizowane systemy informatyczne
A56G	A4.1.1 Inwestycje wspierające reformę instytucji rynku pracy	Wartość docelowa	Pracownicy publicznych służb zatrudnienia przeszkoleni w zakresie stosowania nowych procedur i wykorzystywania narzędzi informatycznych, które wdrożono w związku z nową ustawą o publicznych służbach zatrudnienia, ustawą o zatrudnianiu obywateli państw trzecich oraz ustawą o zawieraniu umów o pracę w sposób elektroniczny przez niektórych pracodawców
A61G	A4.2.1 Wsparcie placówek opieki nad dziećmi w wieku do trzech lat (żłobki, kluby dziecięce) w ramach programu MALUCH+	Wartość docelowa	Tworzenie nowych miejsc w placówkach opieki nad dziećmi (żłobkach, klubach dziecięcych) dla dzieci w wieku do lat trzech

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B7G	B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych	Wartość docelowa	T2 – Źródła ciepła w systemach ciepłowniczych
B9G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T2 – Wymiana źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych
B11G	B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych	Wartość docelowa	T2 – Termomodernizacja i instalacja odnawialnych źródeł energii w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych
B12G	B1.1.3 Termomodernizacja szkół	Wartość docelowa	Zmodernizowane lub wymienione źródła ciepła spełniające wymogi dotyczące stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód” w budynkach instytucji edukacyjnych (w ramach podpisanych umów)
B13G	B1.1.3 Termomodernizacja szkół	Wartość docelowa	Poddane termomodernizacji budynki instytucji edukacyjnych (w ramach podpisanych umów)
B14G	B1.1.4 Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej	Wartość docelowa	Obiekty aktywności społecznej, w których nieefektywne źródła ciepła wykorzystujące paliwa stałe wymieniono na nowoczesne źródła ciepła spełniające wymogi dotyczące stosowania zasady „nie czynić poważnych szkód”
B15G	B1.1.4 Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej	Wartość docelowa	Obiekty aktywności społecznej poddane termomodernizacji
B19G	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Uruchomienie stacji tankowania wodoru
B20G	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Projekty dotyczące badań naukowych i innowacji w zakresie budowy innowacyjnych jednostek transportowych zasilanych wodorem

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B21dG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi
B21eG	B2.1.1. Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję
B37G	B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej <i>offshore</i>	Kamień milowy	Budowa nowego terminalu instalacyjnego morskich farm wiatrowych
B38G	B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej <i>offshore</i>	Wartość docelowa	Modernizacja / rozbudowa obiektów w portach w Łebie, Ustce i Darłowie przeznaczonych do serwisowania i obsługi morskich instalacji wiatrowych
B43G	B1.1.5 Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych	Wartość docelowa	T2 – Instalacja odnawialnych źródeł energii i termomodernizacja w budynkach wielorodzinnych
C6G	C1.1.1 Zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam	Wartość docelowa	T3 – Dodatkowe gospodarstwa domowe (lokalne mieszkalne) z szerokopasmowym dostępem do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s (z możliwością jej zwiększenia do prędkości mierzonych w Gb/s)
C12G	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie sektorów gospodarki	Wartość docelowa	T2 – Zakończenie procesu opracowywania nowych lub udoskonalania istniejących e-usług
C13aG	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki	Wartość docelowa	Zakończenie procesu opracowywania nowych lub rozwijania istniejących publicznych systemów informatycznych
C13bG	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki	Wartość docelowa	Digitalizacja zaplecza administracji publicznej

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
C13cG	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie sektorów gospodarki	Kamień milowy	Funkcjonowanie Krajowego Systemu e-Faktur
C13dG	C2.1.1 E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie sektorów gospodarki	Wartość docelowa	Zakończenie procesu opracowywania nowych lub udoskonalania istniejących e-usług
C20G	C2.1.3 E-kompetencje	Wartość docelowa	T2 – Dodatkowe osoby przeszkolone w zakresie kompetencji cyfrowych, w tym umiejętności cyfrowych
C23G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Wartość docelowa	Projekty w dziedzinie cyberbezpieczeństwa (CyberPL) w ramach programu na rzecz zwiększenia skuteczności krajowego systemu cyberbezpieczeństwa (KSC-PL)
C25G	C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	Kamień milowy	Stworzenie ustandaryzowanych centrów przetwarzania danych
D6G	D1.1 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych	Kamień milowy	Wejście w życie pakietu legislacyjnego dotyczącego uruchomienia krajowych usług w zakresie e-zdrowia oraz ich integracji z istniejącymi/dostępными systemami e-zdrowia na poziomie krajowym i regionalnym
D13G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Wartość docelowa	Szpitaly, w których zrealizowano inwestycje infrastrukturalne lub do których zakupiono nowy sprzęt medyczny w związku z ich restrukturyzacją lub wprowadzeniem do Krajowej Sieci Onkologicznej
D14G	D1.1.1 Rozwój i modernizacja infrastruktury centrów opieki wysokospecjalistycznej i innych podmiotów leczniczych	Wartość docelowa	Szpitaly, w których zrealizowano inwestycje infrastrukturalne lub do których zakupiono nowy sprzęt medyczny w związku z ich

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
			restrukturyzacją lub wprowadzeniem do Krajowej Sieci Kardiologicznej
D15G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Kamień milowy	Wdrożenie nowych e-usług, w tym: - narzędzia wspomagające analizę stanu zdrowia pacjenta; - narzędzia dla lekarzy wspierające podejmowanie decyzji oparte na algorytmach AI oraz centralne repozytorium danych medycznych zintegrowane z innymi kluczowymi systemami opieki zdrowotnej.
D18G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Wartość docelowa	Cyfryzacja przechowywanej w placówkach medycznych historii interakcji między pacjentem a systemem opieki zdrowotnej
D20G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Wartość docelowa	T2 – Zdigitalizowane dokumenty medyczne
D21G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Wartość docelowa	Centralni/regionalni świadczeniodawcy opieki zdrowotnej połączeni z centralnym repozytorium danych medycznych oraz centralni/regionalni świadczeniodawcy opieki zdrowotnej wyposażeni w oparte na sztucznej inteligencji narzędzie wspierające proces decyzyjny
D22G	D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia	Wartość docelowa	Dorośli pacjenci objęci narzędziem wspomagającym analizę stanu zdrowia pacjenta
D24G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Wartość docelowa	Liczba studentów uniwersytetów medycznych, którzy otrzymali wsparcie finansowe na podstawie prawa o szkolnictwie wyższym i nauce i ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
D28G	D2.1 Stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia liczebności kadry medycznej	Wartość docelowa	Liczba lekarzy i lekarzy dentystów, którzy uzyskali certyfikat potwierdzający ich zawodowe kompetencje medyczne
D30G	D2.1.1. Inwestycje związane z modernizacją i doposażeniem obiektów dydaktycznych w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć na studia medyczne	Wartość docelowa	Liczba studentów pielęgniarstwa, położnictwa, ratownictwa medycznego, medycyny, stomatologii, analityki medycznej, fizjoterapii i farmacji, którzy otrzymali stypendium, oraz studentów pielęgniarstwa, położnictwa, ratownictwa medycznego objętych stypendium, dofinansowaniem studiów lub mentoringiem
D36G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Wartość docelowa	Liczba finansowanych projektów na rzecz jednostek badawczych i przedsiębiorców z sektora biomedycznego
D37G	D3.1.1 Kompleksowy rozwój badań w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Wartość docelowa	Liczba utworzonych Centrów Wsparcia Badań Klinicznych oraz centrów istniejących, które rozwinęto lub zmodernizowano
D40G	D1.2.1 Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Wartość docelowa	Zakończone projekty mające na celu rozwój opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych
E1G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy wprowadzającej obowiązek zakupu tylko zeroemisyjnych autobusów w miastach powyżej 100 000 mieszkańców począwszy od 2025 r.
E4G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego opłatę środowiskową od pojazdów emisyjnych zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”
E4cG	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
E7G	E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska	Wartość docelowa	Nowe pojazdy zeroemisyjne
E14G	E1.1.2 Zeroemisyjny i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Wartość docelowa	Nowe pojazdy zeroemisyjne i niskoemisyjne w eksploatacji
E18G	E2.1.1 Linie kolejowe	Wartość docelowa	Modernizacja 478 km linii kolejowych, w tym 300 km zgodnie ze standardami TEN-T
E18aG	E2.1.1 Linie kolejowe	Wartość docelowa	Eliminacja 180 wąskich gardeł (włączając przejazdy)
E20G	E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy	Wartość docelowa	Elektryczny i wyposażony w ERTMS tabor w użyciu na regionalnych oraz długodystansowych liniach kolejowych
E22G	E2.1.3 Projekty intermodalne	Wartość docelowa	Zwiększenie zdolności przeładunkowej
E25G	E2.2.1 Inwestycje w zakresie bezpieczeństwa transportu	Wartość docelowa	Zakończenie budowy obwodnic, usunięcie czarnych punktów/hotspotów bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz instalacja urządzeń automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym
E28G	E2.2.2 Cyfryzacja transportu	Wartość docelowa	Instalacja urządzeń automatycznego sterowania, przejazdy kolejowe, 180 urządzeń pokładowych ERTMS i związane z tym wejście do użytku
G5G	G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczności energetyczne, w tym inwestycje o zwiększonej skali	Wartość docelowa	Podmioty wspierane w ramach części inwestycyjnej

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
G6G	G1.1.3 Systemy magazynowania energii	Kamień milowy	Wdrożenie wielkoskalowego systemu magazynowania energii (BESS)
G11G	G1.1.4 Wsparcie dla instytucji wdrażających reformy i inwestycje w ramach REPowerEU	Kamień milowy	Wdrożenie narzędzia informatycznego na potrzeby stosowania nowego modelu regulacyjnego przez Urząd Regulacji Energetyki
G17G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych (km)
G19G	G1.2.3. Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych (km)
G20G	G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna	Wartość docelowa	Rozbudowane lub zmodernizowane elektrownie w ramach sieci przesyłowej
G24G	G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej na obszarach wiejskich w celu umożliwienia przyłączenia nowych odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych linii w sieciach dystrybucyjnych (km)
G27G	G1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy)	Wartość docelowa	Nowe pojazdy zeroemisyjne w eksploatacji
		Kwota transzy	4 661 607 139 EUR

2.2. Pożyczka

Transze, o których mowa w art. 3 ust. 2, zostaną zorganizowane w sposób następujący:

2.2.1. Pierwsza transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B1L	B1.2 Ułatwienie spełnienia obowiązku oszczędności energii dla przedsiębiorstw energetycznych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o efektywności energetycznej
B10L	B2.4 Ramy prawne dla rozwoju magazynów energii	Kamień milowy	Wejście w życie zmian ustawy – Prawo energetyczne w zakresie magazynowania energii
B21L	B3.3 Wsparcie dla zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi w rolnictwie i na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Wejście w życie zmian w przepisach krajowych, które są niezbędne do poprawy warunków odnoszących się do odpornej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich.
B22L	B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich	Kamień milowy	Przyjęcie kryteriów kwalifikacji w odniesieniu do zaproszeń do składania wniosków
B25L	B3.4 Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji miast	Kamień milowy	Instrument na rzecz Zielonej Transformacji Miast
B28L	B3.5 Reforma budownictwa mieszkaniowego dla osób o niskich i średnich dochodach, z uwzględnieniem wyższej efektywności energetycznej budynków	Kamień milowy	Wejście w życie zmiany do ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń i wprowadzenie powiązanych z tym faktem zmian w innych ustawach
B33L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie lądowych farm wiatrowych
B35L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T1 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)
B39L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego w następstwie ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych
C1L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
C2L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Zmiana rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
D1L	D1.2 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Kamień milowy	Przegląd potencjału ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych w Polsce
		Kwota transzy	4 178 257 125 EUR

2.2.2. Druga transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A1L	A2.5 Zwiększenie znaczenia sektora kultury i przemysłu kultury dla rozwoju gospodarczego	Kamień milowy	Przyjęcie dokumentu programowego w sprawie wspierania działań ekologicznych i cyfrowych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym
A2L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju	Kamień milowy	Kryteria kwalifikacji projektów do otrzymania wsparcia w sektorze kultury i sektorze kreatywnym
B2L	B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych	Kamień milowy	Instrukcje dotyczące finansowania (w tym kryteria kwalifikowalności i kwalifikacji) odnoszące się do systemu wsparcia ukierunkowanego na efektywność energetyczną i OZE w przedsiębiorstwach, w tym przedsiębiorstwach objętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji
B14L	B3.2 Wsparcie na poprawę stanu środowiska oraz na zabezpieczenie przed substancjami niebezpiecznymi	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy ułatwiającej kompleksową eliminację negatywnego wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów przemysłowych
B34L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia określającego plan aukcji na odnawialne źródła energii na lata 2022–2027
B36L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T2 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)
B40L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzenia wykonawczego w następstwie ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych
C8L	C2.2 Reforma podstaw transformacji cyfrowej systemu edukacji	Kamień milowy	Przyjęcie nowej polityki transformacji cyfrowej w obszarze edukacji, stanowiącej podstawę zmian w systemie edukacji i realizacji inwestycji w ICT oraz służącej określeniu kierunków procesu transformacji cyfrowej systemu edukacji w perspektywie krótko- i długoterminowej

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
C9L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Kamień milowy	Konsultacje publiczne w sprawie ram określających procedury dystrybucji sprzętu ICT oraz udostępniania infrastruktury szkołom
D2L	D1.2 Zwiększenie efektywności, dostępności i jakości świadczeń opieki długoterminowej podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym	Kamień milowy	Wejście w życie aktu ustawodawczego w sprawie wsparcia na rzecz ustanowienia jednostek/ośrodków opieki długoterminowej i geriatrycznej w szpitalach powiatowych na podstawie wyników przeglądu
E5L	E2.3 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa transportu oraz usprawnienie rozwiązań cyfrowych	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego ulepszenia w odniesieniu do praw pasażerów w zakresie wymogów dotyczących taboru
		Kwota transzy	3 309 921 717 EUR

2.2.3. Trzecia transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B32L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Wejście w życie ustaw o zmianie ram legislacyjnych dotyczących społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej i biometanu: Zmiana ustawy o odnawialnych źródłach energii, zmiana przepisów dotyczących rynku energii oraz wejście w życie rozporządzenia wykonawczego do ustawy o odnawialnych źródłach energii
B37L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T3 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)
C10L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Kamień milowy	Ramy określające procedury dystrybucji urządzeń ICT oraz udostępniania infrastruktury szkołom
		Kwota transzy	2 815 596 004 EUR

2.2.4. Czwarta transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B3L	B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych	Wartość docelowa	Udzielanie wszystkich zamówień na wdrażanie efektywności energetycznej i OZE w przedsiębiorstwach
B6L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Wejście w życie zmienionego rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu energetycznego, którego skutkiem będzie zmiana krajowych przepisów dotyczących bilansowania w celu zmniejszenia w jak największym stopniu wpływu ograniczeń alokacji
B24L	B3.4 Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji miast	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o zrównoważonym rozwoju obszarów miejskich służącej wyznaczeniu celów, kierunków, zasad realizacji oraz mechanizmów koordynacji zielonej transformacji miast
B38L	B2.2 Poprawa warunków dla rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	T4 – Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)
C3L	C1.2 Podniesienie poziomu dostępności i wykorzystania nowoczesnej łączności przewodowej i bezprzewodowej na potrzeby społeczne i gospodarcze	Kamień milowy	Nowy akt prawny służący likwidacji barier we wdrażaniu sieci 5G
		Kwota transzy	1 558 053 583 EUR

2.2.5. Piąta transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B4L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Wejście w życie rozporządzeń wykonawczych w następstwie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych.
C15L	C4.1.1 Wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze	Kamień milowy	Przewodnik poświęcony transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
C16L	C4.1.1 Wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze	Kamień milowy	Umowa wykonawcza
E1L	E1.2 Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wprowadzającego obowiązek tworzenia stref niskoemisyjnych dla wybranych, najbardziej zanieczyszczonych miast
E6L	E2.3 Poprawa dostępności i bezpieczeństwa transportu oraz usprawnienie rozwiązań cyfrowych	Kamień milowy	Obowiązek modernizacji krajowego, międzynarodowego i regionalnego taboru kolejowego z uwzględnieniem wymogów dotyczących pasażerów z niepełnosprawnościami
G12L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Kamień milowy	Umowa wykonawcza
G20L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Wydanie pozwoleń na budowę
		Kwota transzy	2 004 416 305 EUR

2.2.6. Szósta transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A7L	A2.6.1 Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Kamień milowy	Wejście w życie ustawy o działalności w przestrzeni kosmicznej, która ma być przyjęta przez Parlament
A9L	A2.6.1 Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Kamień milowy	Prace przygotowawcze do wyniesienia pierwszego polskiego satelity: ECSS Phase 0/A/B/C (analiza misji/identyfikacja potrzeb, wykonalność i definicja)
B26L	B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast	Wartość docelowa	T1 – Podpisanie wszystkich umów o udzielenie zamówienia na inwestycje w projekty zielonego rozwoju obszarów miejskich (obliczone narastająco)

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B29L	B3.5.1 Inwestycje w energooszczędne mieszkania dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach	Wartość docelowa	T1 – Ukończenie budowy pierwszej partii energooszczędnych mieszkań dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach
G1L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Mapowanie potencjału energii ze źródeł odnawialnych w odniesieniu do fotowoltaicznych i lądowych instalacji wiatrowych
G2L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Przyspieszenie procedur wydawania pozwoleń
G3L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Cyfryzacja procesu wydawania pozwoleń
G11L	G3.1.3 Zwiększenie efektywności energetycznej oraz przyspieszenie stopniowego wycofywania paliw kopalnych w ogrzewaniu	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego wdrażającego system wsparcia dla dostawców zintegrowanych usług w zakresie renowacji budynków mieszkalnych
G16L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej)	Kamień milowy	Umowa wykonawcza
		Kwota transzy	3 209 470 155 EUR

2.2.7. Siódma transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A8L	A2.6.1 Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Wartość docelowa	Rozwój niezbędnej infrastruktury: Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS), który będzie świadczyć usługi monitorowania z wykorzystaniem danych pochodzących z obserwacji satelitarnej Ziemi.
A10L	A2.6.1 Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Wartość docelowa	T1 – Wyniesienie pierwszego polskiego satelity

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
B15L	B3.2 Wsparcie na poprawę stanu środowiska oraz na zabezpieczenie przed substancjami niebezpiecznymi	Kamień milowy	Wejście w życie aktu prawnego dotyczącego materiałów niebezpiecznych zalegających w Morzu Bałtyckim
C12L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Wartość docelowa	Sale lekcyjne w szkołach zawodowych oraz instytucjach kształcenia ogólnego wyposażone w narzędzia informatyczne w celu umożliwienia nauczania zdalnego
E3L	E1.2.1 Zeroemisyjny transport publiczny w miastach (tramwaje)	Kamień milowy	Nowe tramwaje: wybór beneficjentów
E7L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Zmiany w polityce inwestycyjnej
E8L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Podpisanie umowy wykonawczej
G8L	G3.1.2 Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji	Kamień milowy	Zmiana trzech sektorowych ram kwalifikacji na rzecz zielonej transformacji
G9L	G3.1.2 Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji	Kamień milowy	Zmiana ram kwalifikacji dotyczących energii
G13L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi
G17L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi
G21L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Wybór wykonawcy
G22L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Rozpoczęcie prac budowlanych
		Kwota transzy	4 376 313 884 EUR

2.2.8. Ósma transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A3L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju	Wartość docelowa	Liczba podpisanych umów dotyczących projektów instytucji kultury, organizacji pozarządowych, MŚP i mikroprzedsiębiorstw działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym
A4L	A2.5.1 Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju	Wartość docelowa	Liczba stypendiów przyznanych w sektorze kultury i sektorze kreatywnym
B5L	B2.3 Wsparcie inwestycji w obszarze morskich farm wiatrowych	Kamień milowy	Organizacja aukcji na energię elektryczną z morskich farm wiatrowych
B17L	B3.2.1 Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego	Wartość docelowa	Obszary lądowe, dla których zrealizowano badania terenowe związane z występowaniem substancji zanieczyszczających i materiałów niebezpiecznych
B18L	B3.2.1 Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego	Wartość docelowa	Lokalizacje na polskich obszarach morskich (w tym wraki), w przypadku których przeprowadzono inwentaryzację i badania terenowe na obecność materiałów niebezpiecznych
B23L	B3.3.1 Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich	Wartość docelowa	Obszar gruntów rolnych/leśnych (w hektarach) korzystających z ulepszanego potencjału retencyjnego
B27L	B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast	Wartość docelowa	T2 – Podpisanie wszystkich umów o udzielenie zamówienia na inwestycje w projekty zielonego rozwoju obszarów miejskich (obliczone narastająco)
C13L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Wartość docelowa	Utworzenie laboratoriów sztucznej inteligencji (AI) oraz laboratoriów nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) w szkołach i innych instytucjach oświatowych
C14L	C2.2.1 Wyposażenie szkół/instytucji w odpowiednie urządzenia i infrastrukturę ICT w celu poprawy ogólnej wydajności systemów edukacji	Kamień milowy	Cyfryzacja systemu egzaminacyjnego

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
E2L	E1.2 Zwiększenie udziału transportu zeroemisyjnego i niskoemisyjnego, zapobieganie problemowi negatywnego wpływu transportu na środowisko i jego ograniczenie	Kamień milowy	Wprowadzenie stref transportu niskoemisyjnego wdrażane przez właściwe władze miejskie
E9L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Kamień milowy	Podpisanie umów o finansowaniu
G4L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Cyfryzacja procesu wydawania pozwoleń
G6L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)
G7L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Wartość docelowa	Moc zainstalowana lądowych instalacji wiatrowych i fotowoltaicznych (w GW)
G10L	G3.1.2 Umiejętności na potrzeby zielonej transformacji	Kamień milowy	Włączenie sektorowych ram kwalifikacji w najbardziej krytycznych sektorach zielonej transformacji do zintegrowanego systemu kwalifikacji
		Kwota transzy	6 431 581 974 EUR

2.2.9. Dziewiąta transza (wsparcie w formie pożyczki):

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
A11L	A2.6.1 Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne	Wartość docelowa	T2 – Wyniesienie kolejnych trzech polskich satelitów
B16L	B3.2.1 Inwestycje w neutralizację zagrożeń oraz odnowę wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i Morza Bałtyckiego	Wartość docelowa	Zbiory dokumentacji przygotowane na potrzeby inwestycji związanych z negatywnym oddziaływaniem na środowisko wybranych wielkoobszarowych terenów zdegradowanych oraz materiałów niebezpiecznych zatopionych na dnie Morza Bałtyckiego
B27aL	B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast	Wartość docelowa	T3 – Zrealizowane projekty wspierające inwestycje w projekty zielonego rozwoju obszarów miejskich
B30L	B3.5.1 Inwestycje w energooszczędne mieszkania dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach	Wartość docelowa	T2 – Ukończenie budowy drugiej partii energooszczędnych mieszkań dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach
C17L	C4.1.1 Wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi
C18L	C4.1.1 Wspieranie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii przetwarzania w chmurze	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję
E4L	E1.2.1 Zeroemisyjny transport publiczny w miastach (tramwaje)	Wartość docelowa	Eksplatacja nowych tramwajów w publicznym transporcie miejskim
E10L	E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej	Wartość docelowa	Zakończenie inwestycji kapitałowych
G5L	G3.1.1 Usprawnienie procesu wydawania pozwoleń dotyczących odnawialnych źródeł energii	Kamień milowy	Cyfryzacja procesu wydawania pozwoleń
G14L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi

Numer kolejny	Powiązane działanie (reforma lub inwestycja)	Kamień milowy / wartość docelowa	Nazwa
G15L	G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję
G18L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej)	Wartość docelowa	Umowy prawne podpisane z beneficjentami końcowymi
G19L	G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej)	Kamień milowy	Ministerstwo zakończyło inwestycję
G23L	G3.2.1 Budowa infrastruktury gazu ziemnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego	Kamień milowy	Zakończenie budowy gazociągu
G24L	G3.3.1 Systemy magazynowania energii (wsparcie zwrotne)	Kamień milowy	Modernizacja magazynu szczytowo-pompowego
		Kwota transzy	6 657 692 771 EUR

SEKCJA 3: DODATKOWE USTALENIA

1. Ustalenia dotyczące monitorowania i realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności

Monitorowanie i realizacja planu odbudowy i zwiększania odporności Polski są prowadzone zgodnie z następującymi ustaleniami:

Organem odpowiedzialnym za ogólną koordynację realizacji i monitorowania planu odbudowy i zwiększania odporności jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Organ ten jest również odpowiedzialny za sporządzanie wniosków o płatność, deklaracji zarządczych i podsumowania audytów oraz pełni funkcję łącznika między Komisją a władzami polskimi. Instytucje odpowiedzialne za wdrażanie reform i inwestycji weryfikują zgodność zrealizowanych działań z mającym zastosowanie prawem unijnym i krajowym oraz postępy w osiąganiu określonych kamieni milowych i wartości docelowych na poziomie odbiorców końcowych. Informacje i wyniki tych weryfikacji są przekazywane jednostce koordynującej za pośrednictwem systemu informatycznego.

Ponadto w drodze aktu ustawodawczego powołany zostanie komitet monitorujący składający się z zainteresowanych stron i partnerów społecznych zaangażowanych w realizację planu odbudowy i zwiększania odporności. Zadaniem komitetu monitorującego będzie nadzorowanie skutecznej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności. Akt ustawodawczy zawierać będzie przepis wprowadzający wymóg prawny konsultowania się z komitetem monitorującym podczas realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.

Audyty będą prowadzone przez Krajową Administrację Skarbową, w szczególności Departament Audytu Środków Publicznych w Ministerstwie Finansów oraz 16 izb administracji skarbowej (urzędów wojewódzkich) w kraju. Ten organ audytowy będzie sprawdzał prawidłową realizację reform i inwestycji, postępy w osiąganiu określonych kamieni milowych i wartości docelowych, skuteczność mechanizmów zapobiegania poważnym nieprawidłowościom, takim jak nadużycia finansowe, korupcja, konflikty interesów i podwójne finansowanie, ich wykrywania i eliminowania, oraz będzie sprawdzał wiarygodność i bezpieczeństwo systemu informatycznego.

2. Ustalenia dotyczące sposobu zapewnienia Komisji pełnego dostępu do danych bazowych

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej jako centralny organ koordynujący polski plan odbudowy i zwiększania odporności oraz jego realizację odpowiada za ogólną koordynację i monitorowanie planu. W szczególności działa jako jednostka koordynująca do celów monitorowania postępów w realizacji kamieni milowych i wartości docelowych, a także składania sprawozdań i wniosków o płatności. Koordynuje ono sprawozdawczość dotyczącą kamieni milowych i wartości docelowych, istotnych wskaźników, a także jakościowych informacji finansowych i innych danych, takich jak dane dotyczące beneficjentów końcowych. Kodowanie danych odbywa się w systemie informatycznym, za pośrednictwem którego instytucje odpowiedzialne za wdrażanie reform i inwestycji są zobowiązane do przekazywania sprawozdań Ministerstwu Funduszy i Polityki Regionalnej.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 po zakończeniu odpowiednich uzgodnionych kamieni milowych i wartości docelowych wymienionych w sekcji 2.1 niniejszego załącznika Polska przedkłada Komisji należycie uzasadniony wniosek o wypłatę wkładu finansowego i, w stosownych przypadkach, pożyczki. Polska zapewnia Komisji, na jej wniosek, pełny dostęp do odpowiednich danych, które stanowią podstawę i potwierdzają należyte uzasadnienie wniosku o płatność, zarówno na potrzeby oceny wniosku o płatność zgodnie z art. 24 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241, jak i do celów audytu i kontroli.

